Drumul spre Acasă…

DUPĂ DROGURI, DESFRÂU,
YOGA ŞI ALTE RĂTĂCIRI

Volum coordonat de Danion Vasile

Ediţie îngrijită de Elisabeta Voican

Coperta: Alexandra Corbu
© pentru ediţia de faţă: Editura Egumeniţa

pentru corespondenţă:
danionvasile@yahoo.com
www.danionvasile.ro

Introducere

Danion Vasile

Cartea de faţă are un titlu simplu: *Drumul spre Acasă...* Am ales acest titlu pentru că, după ce am trecut prin mari rătăciri, după prima spovedanie m-am simţit Acasă. Am simţit că Dumnezeu este cu mine, şi eu cu El…

Pentru mine există trei locuri în care mă simt acasă: casa în care locuiesc, împreună cu familia mea. Braţele soţiei mele, fapt pentru care nu m-am săturat să Îi mulţumesc lui Dumnezeu că mi-a dăruit-o. Şi biserica, mai ales biserica...

Da, în biserică mă simt acasă, fie că e vorba de biserica la care merg de obicei, fie că e vorba de o biserica unei mănăstiri, sau o biserică la care asist doar pentru o slujbă.

De fapt, Acasă mă simt lângă Dumnezeu… Nu îi înţeleg pe cei care spun că simt prezenţa lui Dumnezeu doar în biserică. Da, biserica e Casa Domnului, dar inimile noastre trebuie să fie lângă Dumnezeu tot timpul. Nu voi fi ipocrit şi nu voi spune că inima mea e tot timpul lângă Dumnezeu. Am greşelile şi căderile mele… Dar, oricât mi-ar fi de greu, ştiu că lângă Dumnezeu sunt Acasă…

Trăim vremuri de mare confuzie. Oamenii se simt străini, neînţeleşi, părăsiţi, neiubiţi…

Nu ştim să Îl căutăm pe Dumnezeu, aceasta e problema... Hristos ne iubeşte, El vrea mântuirea noastră. Biserica este Trupul Lui. În Biserică învăţăm să trăim, să iubim, să ne bucurăm de frumuseţea lumii...

Cartea aceasta se adresează celor care stau departe de Dumnezeu şi de Biserică. Se mai adresează celor care, aflându-se în diferite păcate, găsesc tot felul de motive pentru a nu-şi schimba vieţile. Se mai adresează celor care, din cauza anumitor căderi, simt că nu mai au puterea să se apropie de Biserică – deşi au stat luni sau ani de zile aproape de ea...

Volumul conţine câteva interviuri cu oameni care s-au apropiat de Adevărul Ortodoxiei[1]. Un tânăr care se droga, un altul care practica yoga, altul care a trecut pe la diferite grupări sectante. Apare şi mărturia

[1] Cel mai impresionant interviu (şi cel mai lung, de altfel) despre modul în care credința a schimbat viața unui om i l-am luat autorului blogului saccsiv.wordpress.com. Dar, pentru a nu lungi prea mult volumul de față, l-am tipărit separat, în cartea Saccsiv – *Evadarea din închisoarea îngerilor căzuți*. Sper să nu fiu părtinitor când afirm că este cea mai şocantă confesiune pe care am auzit-o sau citit-o în viața mea. Personal, asemăn textul - care poate schimba multe vieți – doar cu viața Sfintei Maria Egipteanca... Ne arată cum viața în iadul închisorii – cu violență, homosexualitate, ură - poate deveni urcuş duhovnicesc. Mărturia este atât de incredibilă (internare la spitalul de nebuni, tentativă de ucidere a tatălui, secvențe din lumea interlopă etc) încât primii cititori ai interviului m-au întrebat dacă personajul este real sau dacă nu cumva am contopit mai multe întâmplări într-un interviu imaginar. Sau dacă nu cumva chiar totul este ficțiune… Recomand cititorilor să caute cartea lui Saccsiv, sau să intre măcar pe blog-ul lui şi să citească măcar câteva secvențe din confesiunea sa…

unui preot ortodox, convertit de la catolicism, Gregory Horton, pe care Dumnezeu l-a ferit printr-o minune să ajungă la greco-catolici…

Am inclus aici şi câteva scrisori sau mesaje de la cititori, primite pe e-mail sau postate pe blog-ul meu. M-am bucurat foarte mult să văd – atunci când au fost postate pe blog – ecourile acestor mărturii sincere de luptă cu păcatul – fie că e vorba de desfrâu, de droguri sau de alte căderi.

Volumul se încheie cu textul unei conferinţe pe care am ţinut-o la Alba Iulia – „Despre convertire şi convertiţi”. De obicei, prin convertire se înţelege trecerea de la o credinţă rătăcită (fie că e vorba de yoga, catolicism, radiestezie, spiritism etc) la credinţa ortodoxă. Se vorbeşte însă foarte puţin despre convertirea ateilor sau a agnosticilor care au primit botezul în copilărie, dar au trăit departe de Biserică. E nevoie de o reîncreştinare a celor care sunt creştini cu numele, necredincioşi cu faptele.

Cred că fiecare întâlnire cu Dumnezeu descrisă în această carte poate fi un prilej pentru a pune început bun mântuirii. Mărturiile care urmează conţin efectiv pagini de spovedanie… Spovedanii ale oamenilor care simt că, după întâlnirea cu Dumnezeu, au ajuns acasă.

O fată, pe nume Valeria, scria un comentariu pe blog-ul meu: „Nu am nimic spectaculos de mărturisit, decât că am fost

botezată în credinţa ortodoxă, am fost dusă de părinţi de mică la biserică, îmi plăceau mai ales predicile. În postul Sfintei Marii, preotul din satul bunicilor mei citea în fiecare seară Paraclisul Maicii Domnului, după care făcea o oră de religie special pentru copii. Acolo am învăţat despre poveştile Vechiului Testament.

Mai târziu, am continuat să merg la biserică mai mult când eram la ţară. După ce a murit bunica, am mers din ce în ce mai rar. Am început să descopăr teoriile evoluţioniste, pe urmă nihilismul şi alte filosofii smintitoare. Eram deja mare şi îmi era ruşine de virginitatea mea. După ce am intrat la facultate, părinţii mei s-au mutat la ţară şi eu am rămas singură. Am căutat un prilej să-mi pierd virginitatea şi am reuşit şi m-am simţit foarte goală pe dinăuntru.

Pe urmă, am cunoscut un băiat pe care credeam că îl iubesc şi cu care am trăit o perioadă, dar lucrurile s-au terminat foarte repede şi fără un motiv anume. Pe urmă a venit ceea ce eu am numit iubirea cea mare – un tip care tocmai ieşise dintr-o relaţie şi căruia i se întorsese prietena. Am început o relaţie cu el. El pendula între noi două şi până la urmă am rămas însărcinată şi am făcut avort. S-a ocupat el de costuri. Din acel moment, eu nu am mai fost întreagă. Am început să cochetez cu gânduri de sinucidere. M-am dus să mă spovedesc şi părintele m-a oprit de la împărtăşanie şi am început să fiu

furioasă pe Dumnezeu. Am hotărât că nu există. Am tot avut relaţii cu acel bărbat şi când ne despărţeam, îmi găseam alţii.

La un moment dat, am decis să fiu singură. Lucrurile au devenit din ce în ce mai rele la locul de muncă. Şi am hotărât să mă sinucid. Aveam totul pregătit şi mă gândeam că, dacă există Dumnezeu, îmi va da un semn. Eram la o piesă de teatru, după care urma să merg acasă, să-mi urmez planul. Pe când nici nu mă gândeam la o salvare – mă gândeam cu groază la ce urma să fac – m-a sunat o prietenă, care fusese dată afară din casă, să mă întrebe dacă nu poate locui la mine. Atunci mi-am dat seama că mi-o trimisese Dumnezeu.

La locul de muncă s-a rezolvat situaţia. După câteva săptămâni, am mers şi m-am spovedit. M-am simţit foarte uşurată, liberă. Nu mi-am împlinit canonul decât doi ani mai târziu. În cei doi ani, am căzut din nou în desfrânare. Între timp, am început să merg la biserică destul de rar... mai mult când mergeam la ai mei, la ţară.

Mama s-a rugat neîncetat pentru mine. O prietenă de-a mea, care era fascinată de paranormal, îmi tot povestea întâmplări cu sfinţi. Am început să mergem împreună la biserică. După ce mi-am împlinit canonul, m-am simţit de parcă primeam o cinste foarte mare, care nu mi se cuvenea. Dar era atât de bine, pentru că simţeam că, în sfârşit, mă

întorc acasă. Revenisem la ai mei şi cel mai important era că revenisem la Dumnezeu. Pe urmă am început să merg la biserică în fiecare duminică şi să mă spovedesc mai des. Acum mă simt acasă. Prietenul meu s-a întors la mine, dar nu a rezistat mult, pentru că nu crede că soluţia problemelor lui e Dumnezeu.

Ce este important e că de câte ori sunt supărată, Dumnezeu îmi arată că e cu mine şi mă iubeşte. Asta e cea mai importantă iubire. Nu pot exprima prin cuvinte bogăţia de sentimente pe care mi le aduce în fiecare zi, deşi nu merit, că nici măcar nu mă rog cum trebuie. Lângă Dumnezeu totul are sens şi e singurul loc unde putem fi cu adevărat liberi. Şi eu simt că sunt la reanimare...”

Motivul pentru care Valeria şi ceilalţi co-autori ai acestei cărţi şi-au deschis sufletele în faţa voastră este foarte simplu: L-au întâlnit pe Hristos şi s-au bucurat de această întâlnire care le-a schimbat vieţile. E rândul vostru să primiţi sau să respingeţi invitaţia lor de a merge pe acelaşi drum: spre Acasă…

DE LA SEX ŞI DROGURI... LA HRISTOS

Printre cele mai tulburătoare scrisori pe care le-am primit de la cititori se află şi aceasta...

„Dragul meu frate întru Hristos,

Nu am un frate mai mare, şi mi-am dorit să am unul... Am numai o soră mai mare, şi o iubesc cu toată inima, şi sunt bucuroasă că este sora mea... Te voi considera fratele meu mai mare, pentru că mi-ai vorbit ca unei surori, prin cartea ta, *Cartea nunţii – Cum să-mi întemeiez o familie*. Nu vreau să îţi răpesc prea mult timp. Cartea ta mi-a căzut în mână marţea trecută, când ieşeam de la biserică. Merg la biserică abia de un an şi vreo opt luni, dar am duhovnic abia de zece luni...

Înainte am dus o viaţă cam după capul meu şi, cum spune părintele meu, trebuie să am multă răbdare, pentru că eu am suferit de o boală lungă şi grea... Parcă mi-e şi greu să spun, dar este vorba de patima desfrânării. Am avut de multe ori senzaţia că ce am trăit eu poate fi o exemplificare a multor forme pe care le ia desfrânarea... şi de aceea m-aş bucura să pot scrie, cu ajutorul lui Dumnezeu, despre anumite aspecte. Nu ca exhibiţionism, ci din perspectiva efectelor pe care le are

acest păcat asupra gândurilor şi sentimentelor.

Ca să dau un exemplu: la 15 ani l-am lăsat pe prietenul meu de atunci să mă atingă pe sâni. Ne sărutasem deja de mai demult, dar nu am simţit un mare şoc. În schimb, în urma acelor atingeri, ţin minte că am simţit clar că îmi este răpită o inocenţă pe care, în ciuda faptului că mă masturbam de la 10 ani – fără să ştiu măcar cum se numeşte ceea ce fac, nu mai spun că ar fi păcat –, se pare că o aveam. Am simţit că sunt goală... Un sentiment oribil de dureros, pe care l-am înecat în multe ţigări. Acest sentiment mă făcea să vreau să-mi cer iertare cuiva.

Nu credeam în Dumnezeu, deşi am primit o elementară educaţie creştină şi mersesem şi la biserică. Dar nu credeam, pentru că mă consideram mult prea departe de asemenea lucruri şi evitam biserica pentru că-mi era frică să şi intru, atât de murdară mă simţeam, fără să ştiu de ce exact... Aşa că această dorinţă de a-mi cere iertare, dorinţă care mă ardea (cine mai râde când aude de flăcările iadului să se gândească la expresia populară: *Arde inima în mine!* Oare de foc cu lemne este vorba aici?), nu am ştiut către cine să o orientez, deşi plângeam până mi se făcea rău... Şi apoi se instala iar în suflet acea sumbră linişte, tristeţe goală, epuizarea plânsului meu în zadar, care nu reuşea să mă îmbrace cu nimic...

M-am resemnat că am rămas goală pe dinăuntru şi am început, încet-încet, o viaţă care, dacă nu ar fi fost întreruptă de chemarea lui Iisus, ar fi mers spre *cariera* de prostituată..., dar nu din cele pentru bani... Nu am fost niciodată leneşă şi la facultate am fost bursieră, deci îmi pot câştiga existenţa foarte uşor... Aş fi ajuns o prostituată din acelea care fac asta din patimă, pentru a se adânci şi mai mult în singurul mod de a trăi pe care îl mai ştiu...

Îmi dau seama cât de prost mă exprim... cât de aproximativ... Chemarea lui Iisus de care vorbesc a fost în forma unei revelaţii... a iubirii Lui, la 17 ani, după o tentativă de sinucidere, când, în momentul în care am simţit că voi muri, m-am rugat să nu mor şi am promis că îmi voi schimba viaţa. Apoi am cunoscut un preot care m-a convins că trebuie să mă schimb... Când vorbea de Iisus, i se umezeau ochii, deşi e cunoscut ca un predicator dur şi intransigent (te-am ascultat la o conferinţă şi mi-ai amintit de el...). E poreclit *călugărul* de alţi preoţi mai glumeţi. L-am cunoscut în preajma Crăciunului, iar de Paşti m-am spovedit cu tot ce aveam, din copilărie. El mi-a spus că este o minune că sunt acolo... Apoi m-a împărtăşit, chiar în noaptea de Înviere... Aşa a vrut Domnul, să vină la mine, deşi eu nu făcusem nimic...

Am simţit nevoia să mă rog, şi am început să spun singura rugăciune pe care o ştiam pe

de rost, *Tatăl Nostru*... Şi am fost copleşită de lumină, şi am auzit glasul cel dulce al lui Hristos, care mi-a spus: *Cristina, te iubesc!...*, dar parcă ar fi spus, *tu... asta eşti...*; sensul era infinit mai bogat, iar bucuria mea a izvorât în şiruri de lacrimi ce curgeau şi parcă nu ar fi vrut să se mai oprească... Nu am putut spune decât: *Iartă-mă, nu am ştiut!...*. Eram peste putere de fericită, dar şi îndurerată că pe Acesta Îl rănisem eu cu păcatele mele, tocmai pe Acesta, Care este atât de frumos, încât inima mea a simţit că moare de atâta bucurie să Îl vadă!... Acesta pe Care acum Îl iubeam atât...

Şi totuşi, după acest dar minunat, la câteva luni, am cunoscut un băiat care a ştiut cum să mă ia, încât să mă culc cu el... Era mai ciudat, el credea că, dacă ne iubim, este deja taina săvârşită, că suntem deja cununaţi şi în cer... Eu nu credeam, nici nu îl iubeam, a fost doar patima mea... Am fost cu el cinci ani, şi am mai fost cu alţii cu care l-am înşelat. Apoi ne-am despărţit pentru că voiam să fiu liberă să cunosc cât mai mulţi... A venit altul, şi altul, şi altul, apoi alta...

Orice mă atrăgea, mi se părea şi bun, vedeam în orice atingere a trupurilor iubire, şi nu patimă, confundam plăcerea cu bucuria. Dansam isteric şi atrăgeam ca un magnet, pentru că sunt frumoasă, dar mai ales prin acea intensitate a propriei patimi... Nu cred că erau băieţi care să-mi fi putut rezista, pentru

că puterea mea de fascinaţie deja mă depăşea şi pe mine... Primisem şi o poreclă: *la femme fatale*. Într-adevăr, nu trezeam doar dorinţe trupeşti, ci reale drame, evident, la oameni la fel de bolnavi ca şi mine...

Dar nu s-a întâmplat nicio tragedie... decât că după nouă ani de la acea întâlnire cu El, pe care nu am mai putut-o uita, am avut un moment de luciditate. Urma să termin facultatea, întârziată prin plecarea la o bursă în Germania pentru doi ani, prietenul meu de atunci era tocmai în India şi nu dădea niciun semn, în ciuda unei legături foarte intense, timp de opt luni, în care mărturisea că nu a avut parte de atâta sex în viaţa lui... Că ar vrea ceva mai mult... Era disperat dacă nu îi scriam, dar nici nu putea să mă ia de soţie... (Pe bună dreptate. Femeile fatale nu pot fi soţii...)

Atunci am privit în viitor şi am simţit că voi muri. Nu aşa, ci cu adevărat... Am simţit gheara rece a disperării, deşi în toţi aceşti nouă ani crezusem că niciodată nu voi mai simţi disperarea, pentru că aflasem ce înseamnă iubirea lui Dumnezeu... Căldura aceea a unei clipe cu Hristos rezistase şi după cele mai mari păcate trupeşti, mă ţinuse încă vie... Dar acum doi ani, stând singură în camera mea, am simţit cum voi veni iar în Bucureşti, în toamna următoare, şi că adâncul desfrânării mă va cuprinde în forme noi şi mai mari, pe care le vedeam perindându-se în

mintea mea... Acum puteam avea şi bani, şi ştiam şi de droguri, am luat Ecstasy cu prietenul meu indian... Părinţii erau acasă şi nu ştiau nimic... Drumul îmi era deschis, dar i-am văzut şi infinitul de moarte pe care îl conţinea... O moarte veşnică, pustiul... care ar fi început încă de acum!...

Am spus: *Nu, de acum mă voi schimba! Nu mai pot aşa, dacă mai amân să mă întorc, va fi prea târziu!* Şi m-am întors. Pare simplu..., dar nu am cuvinte să spun cum arăta sufletul meu, cum am căzut iar cumplit în iarna următoare şi am devenit pentru o perioadă vedetă necontestată a unui bar din Bucureşti, cum m-am ridicat, şi iar am căzut în primăvară, la fel de cumplit, fiind în India, la prietenul meu, cum l-am pierdut pe acel prieten, şi, cu inima făcută bucăţi, am alergat iar, cu şi mai multă disperare, şi am cerut ce nu găsisem încă: un duhovnic care să mă ajute să nu mai cad aşa de rău, un antrenor adevărat... (Eu am încercat mai demult să schiez şi mi-a luat trei ore să cobor o pârtie pe care alţii o fac în 20 de minute... Dar nu am obosit ca, după fiecare căzătură, să mă ridic, aşa că ştiu ce înseamnă...)

Mi-a dăruit Dumnezeu un duhovnic căruia să-i spun că sunt în stare de orice... Eram în stare să umblu îmbrăcată în zdrenţe pe străzi dacă asta mi se cerea, numai să fiu primită înapoi în Casa Domnului!... Şi m-a primit, şi de atunci sunt acasă, dar sunt încă la

pat, cu bandaje şi răni sufleteşti, şi nu am mintea întreagă, şi nu pot privi bărbaţi, şi nici măcar femei, fără a simţi puterea patimii din mine...

Sunt aşa, cam ca la reanimare, şi abia am început să înţeleg cât de groaznic e păcatul... Şi ce uşor era când îl făceam...! Ce uşor se învoia mintea mea...! Ce uşor era să găsesc argumente ca să păcătuiesc!... Şi ce greu e ca acum să mă schimb, când totul în mine e pervertit, bolnav! Un paralitic nu poate vorbi despre mers, nici eu nu pot vorbi despre sentimente fireşti... Îmi doresc un soţ (deşi m-am gândit o vreme şi la călugărie, pentru că firea mea tinde spre extreme...).

Dar... răbdare...! Cu ceva timp în urmă, acum vreo trei săptămâni, vorbeam cu colega de cameră că mi-am dat seama unde am greşit strict în relaţia cu băieţii: că am pus plăcerea pe primul plan. Chiar am înţeles că eu aşa am judecat orice relaţie: dacă mă simt bine, nu poate fi rău, şi totul e permis, atâta timp cât ne place amândurora... Nimic nu mi se părea scârbos, nu m-am dat în lături de la nimic... Şi sunt sigură că, dacă nu m-aş fi oprit, aş fi putut ajunge la monstruozităţi inimaginabile. Şi, din moment ce am sfârşit singură, adică toate relaţiile în care am crezut eu că iubesc cu toată inima s-au sfârşit, e cât se poate de clar că nu e bine... Dar ce să pun în loc?

Asta aş vrea să te întreb şi pe tine: ce să pun în loc? Eu nu înţeleg altceva, pentru că sunt bolnavă, nu înţeleg decât plăcerea, şi nu ştiu dacă ştii cum e să simţi că ai merge dincolo de orice limită pentru cineva de care sufletul tău e legat prin plăcere... Mă culcam cu alţi băieţi fără să simt nimic, doar pentru că prin plăcere mi se mai potolea patima cu care ardeam de dorul prietenului meu din India, şi normal că, atunci când a aflat, poate şi vaga hotărâre de a mă lua de soţie pe care o avea s-a spulberat... E cumplit de comic, dacă nu ar fi tragic!... Nu ştiu dacă înţelegi, dar te provoc, poate vei fi duhovnic...

Cu ce înlocuiesc eu plăcerea? Dacă mă uit la un băiat, mă îndrăgostesc într-o zi, dar nu ştiu dacă nu e decât reacţia bolnavă a sufletului meu... De câte ori m-am îndrăgostit... o săptămână de unul, apoi de altul!... Acum evit să mai cunosc oameni, pentru că, inevitabil, îmi poate ieşi vreunul în cale care să se transforme în material pentru visele mele romantice... Eu înţeleg romantismul în sensul lui cultural: e o boală a sufletului, e bovarism, e o patimă adâncă în care sufletul nu se poate rupe de plăcere, chiar dacă ea nu e decât a privi un chip... Dar privirea e bolnavă, pentru că sufletul e bolnav. Probabil îţi imaginezi cam ce viaţă pot duce!... Ce viaţă pot duce cei care se află la reanimare?

Dacă m-aş putea întoarce în timp, când cu nonşalanţă îmi ziceam: *E bine să experimentezi!*, fără să mă gândesc la consecinţe... Consecinţele pe care le văd în mine depăşesc orice coşmar. Aş vrea să ştie şi alţii, oare ar crede? Sau deja aş fi pusă în categoria nebunilor? Nici nu vreau să ştiu ce diagnostic aş primi de la psihiatri.

Până la urmă poate nici nu e bine ca tu să-mi dai un răspuns... Mi-ai dat deja prin *Cartea nunţii*: pregătirea, singura pregătire reală pentru căsătorie este curăţarea sufletului. La mine, cu *sejurul* în spitalul de rigoare... Cât va fi nevoie. Adică, chiar m-ai ajutat cu răspunsul din carte... Nu trebuie altă pregătire, ci doar să merg pe calea cea strâmtă! Vroiam să te rog să te mai rogi pentru mine... dacă poţi.

Şi să mă ierţi dacă am dat prea multe detalii. Doamne ajută!... Şi dacă găseşti ceva să-mi spui, m-aş bucura."

***

Această scrisoare[2], postată pe www.danionvasile.ro/blog/2008/02/29/de-la-sex-si-droguri-la-hristos/, a generat mai multe comentarii. Iată o parte dintre ele...

[2] Deşi am tipărit scrisoarea în introducerea volumului *Underground – Rebelii generației NU* (Editura Agnos, 2007), am considerat că merită să o reproduc şi aici. De această dată, cu comentariile cititorilor scrise pe blog după apariția cărții respective…

Ramona: Fetele cuminţi, ca să rămână cuminţi, ar putea citi scrisoarea şi, astfel, să afle câtă durere e în sufletul unei fete care a părăsit cuminţenia. Din greşelile lor pot afla multe, pentru că tot mai multe fete adoptă un mod de a gândi şi de a se comporta care duce la răni sufleteşti, la suferinţă. Chiar dacă nu sunt „amazoane”, se comportă aşa. Apoi urmează durerea.

Maria: Un astfel de exemplu mi-ar fi fost de folos, să nu cad în păcat. Mama nu m-a sfătuit... Nicio îndrumare de nicăieri...

Nicoleta: Doamne, ce-mi mai place să ascult din vieţile celor care au greşit, dar s-au întors. Mă bucur atât de mult că s-au întors!... Şi, când îi ascult, parcă din câte povestesc nimic nu mai contează decât că s-au întors. Şi cât de minunat şi liber spun ei, cum spune şi Cristina: „... şi m-a primit, şi de atunci sunt acasă”. Ei ştiu atât de bine să strige dragostea lui Dumnezeu: „Eram peste putere de fericită, dar şi îndurerată că pe Acesta Îl răniseм eu cu păcatele mele, tocmai pe Acesta, Care este atât de frumos, încât inima mea a simţit că moare de atâta bucurie să Îl vadă!... Acesta pe Care îl iubeam atât!...”

Cristina: De curând, o colegă de facultate mi-a dat să citesc *Cartea nunţii*, şi pot spune că m-a mai ajutat să-mi fac puţină ordine în

gânduri! De multe ori m-am simţit ruşinată că am ţinut la virginitate atât de mult timp (am 21 de ani) şi tot de atâtea ori am vrut să fac acest pas, poate pentru că-mi doream să fiu ca celelalte colege! Foarte rar mi s-a întâmplat ca un băiat să nu-mi propună să mă culc cu el, încă după primele 2-3 întâlniri! Mulţi nu mă cred când spun: „Da, sunt virgină!”. Şi dacă la început recunoşteam asta cu zâmbetul pe buze, ... cu timpul am început să mă ruşinez. Însă acum cred că trebuie să mă mândresc că sunt cum puţine mai sunt, într-o lume în care valorile morale se pierd cu desăvârşire, într-o lume în care „desfrâul”, dacă pot spune aşa, este „la modă”. Mă bucur că întotdeauna „ceva” m-a oprit să fac greşeala aceasta şi sunt convinsă că acest „ceva” este Dumnezeu! Aşa că mi-am pus o întrebare: „De ce de fiecare dată când eram hotărâtă să renunţ la virginitate, Dumnezeu a împiedicat asta?” Am aflat răspunsul în *Cartea nunţii*: Dumnezeu mă iubeşte prea mult şi de aceea mă protejează.

Liliana: Oare ştim ce vrem noi de la viaţă? De la Viaţă? Doamne, eu nici nu ştiu ce vreau de la Tine... dar Tu ştii, aşa că, Te rog să luminezi şi sufletele şi minţile noastre, că prea rătăcim în întunericul părerilor proprii... Minunat este că nimeni nu este lăsat deoparte...

Inna: Convertirile acestea mă lasă fără cuvinte, mă minunez cum oamenii Îl caută pe Hristos, cum au ajuns la El, şi cum îi primeşte El, şi mă întristez că eu încă nu L-am întâlnit pe Hristos aşa cum ei L-au întâlnit; nădăjduiesc şi eu că va veni o zi.

Maria: Eu, până acum aproximativ un an, aveam o viaţă ca orice adolescent din ziua de azi: ascultam muzică rock, fumam destul de mult, îmi plăcea să consum alcool (chiar dacă nu exagerat), aveam un prieten cu care locuiam (şi astăzi sunt împreună cu el). Vreau să precizez că eram amândoi catolici. Dar, prin prietenul meu, L-am regăsit pe Dumnezeu! Astăzi, suntem ortodocşi, locuim împreună, dormim chiar în acelaşi pat, dar nu, nu trăim împreună! Nu mai ascultăm niciun fel de muzică, nu ne mai uităm la tv, nu mai fumăm, nu mai bem. Asta înseamnă puterea lui Dumnezeu! Doamne ajută!

Nicoleta: Aşa e, „fecioria nu înseamnă doar să-ţi păstrezi virginitatea”! Se ştie că există şi fecioare neînţelepte, care se mândresc cu fecioria lor, dar cunosc păcatul! Şi atunci, care dintre fecioare sunt cu adevărat curate? Cele care cunosc păcatul, dar sunt încă virgine, sau cele care, după ce au căzut în păcat, s-au întors la Dumnezeu, Care le-a primit, le-a iertat şi „toate le-a făcut noi”? Dumnezeu toate le înnoieşte, îl face pe om

nou. Spunea o dată cineva că în iad sunt oameni păcătoşi, şi în Rai sunt oameni păcătoşi care s-au pocăit de păcatele lor! Poate Danion va aborda şi acest subiect într-o conferinţă. Ar fi bine dacă ne-ar vorbi despre importanţa castităţii, despre frumuseţea fecioriei, căci, în ziua de azi, nu se mai aud astfel de glasuri (decât foarte puţine) care să vorbească tinerilor despre feciorie şi importanţa ei. Parcă e o luptă împotriva inocenţei, împotriva frumuseţii sufleteşti, împotriva familiei. Nu „parcă”, sigur e aşa!

Ieri, o colegă de serviciu spunea în gura mare, fără să se ruşineze, că ea trăieşte cu prietenul ei, şi că lucrul ăsta i se pare cât se poate de firesc. Nu am ştiut cum să reacţionez. N-am putut să spun nimic, pentru că în mintea mea cred că o judecam, şi am tăcut, aşteptând să revin la sentimente mai „blânde”. Acum mi-e milă de ea. Şi ce e mai trist e că două tinere colege, căsătorite, îi dădeau dreptate, în sensul că, dacă ai ajuns la o vârstă, e firesc să nu mai stai cu părinţii. Dar oare e la fel de firesc să stai în păcat? Nu e. Milă mi-e de ea, pentru că nu e fericită, nu o văd într-o zi veselă, parcă e mereu apăsată de ceva. O spun cu durere, pentru că e o fată frumoasă, elegantă... dar (iertaţi-mă!) miroase urât! Stă aproape de mine, în sală, şi simt. Iniţial, m-am gândit că o fi din pricina metabolismului.

Doamne, iartă-mă şi ajută-mă!

Gaga: Într-adevăr, e o mare diferenţă între virginitate şi feciorie. Şi asta am simţit pe pielea mea. Deşi sunt virgină (am 24 de ani), fecioria mi-am pierdut-o de pe la 17 ani. Atunci l-am cunoscut pe actualul meu prieten, şi sper că, în curând, soţul meu. De mai bine de un an, încerc să-mi recapăt şi fecioria. Nădăjduiesc că Dumnezeu, pe Care eu, prin păcatele mele, L-am răstignit de mii de ori, mă va ierta! Fetelor, nu vă pierdeţi nici măcar fecioria! Rănile astea se vindecă greu, şi uneori rămân cicatrici. Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu Maica Sa, să ne apere de ispite!

Leo: În mare parte am trăit şi eu această dramă şi ştiu că această patimă te duce la nenorociri din ce în ce mai mari. Mi-au trebuit câţiva ani ca să ajung la scaunul spovedaniei, dar acesta a fost punctul de întoarcere. Fă tot ce îţi spune duhovnicul, pentru că Dumnezeu vorbeşte prin el. Nu deznădăjdui! Îţi vor veni gânduri de hulă, te va mustra conştiinţa, vei simţi că această patimă a devenit a doua ta natură şi vei vedea că urlă în tine ca să-i dai hrana sa. Spovedeşte-te cât mai des. Citeşte viaţa sfintei Maria Egipteanca şi nu deznădăjdui. În funcţie de puterea hotărârii tale, te vei vindeca de această patimă, cu mila Domnului. Nici acum, după 12 ani, nu am scăpat de această lepră sufletească, dar

Domnul mult milostiv mi-a uşurat povara. Domnul să aibă milă de tine şi de mine!

Andreia: Este extraordinar cum ne cheamă Dumnezeu pe fiecare în parte şi cum ne lasă, în acelaşi timp, liberi să alegem. Şi noi cădem... şi cădem... Sfântul Ioan din Kronstadt zicea că aşa cum copilul care învaţă să meargă face un pas şi cade, dar este prins de braţele mamei, aşa şi noi: vrem să mergem spre El, facem un pas anemic, pentru că nu ştim cum să-l facem, şi, căzând, ne trezim în braţele Lui iubitoare! Ce poate fi mai frumos? Să facem în fiecare zi pasul ăla... primul pas spre Hristos!

Dorian: Asemenea şi eu, am fumat, masturbare la greu, am fost într-un club şi m-am masturbat de faţă cu toată lumea etc. etc. Am fumat de la 13 ani până la 22, m-am îmbătat de la 13 ani, am început masturbarea încă de mic, ce pot să zic, sunt o „floare aleasă”. La un moment dat, am ajuns să urăsc pe toată lumea. Dar Hristos a venit şi la mine... şi acum este mai bine decât înainte. Am citit scrisoarea fetei, şi una dintre diferenţele dintre mine şi ea este că eu nu plângeam atât de mult pe când eram în „iadul păcatelor” (şi chiar dacă plângeam, o făceam tot din patimă), ci aş fi vrut mai mult, chiar mă forţam să nu plâng, să fiu rău. Asemenea şi eu stăteam departe de biserică, totuşi credeam în

Dumnezeu, deşi până la urmă, la apogeul desfrânării mele, nu prea mai voiam să cred decât în *extraterrestrial life* şi că într-o bună zi vor veni să mă viziteze şi pe mine. Acuma râd, dar atunci era o credinţă vicleană de-a mea. Am 22 de ani acum, şi chiar dacă Hristos m-a convins de vreo doi ani aşa, să revin sau să vin, mai bine zis, pe calea mântuirii, totuşi mai am momente când regret enorm că nu am şi eu priză la femei, cu alte cuvinte, nu am parte şi eu de o viaţă destrăbălată. De fapt, aveam parte de destrăbălare şi înainte, dar nu prea cu femei... Masturbare. Când sunt lucid, văd bine că aceste patimi şi gânduri ale mele sunt scârboase, dar când sunt mai puţin lucid... Încă o chestie... Mi-a plăcut şi am pus la inimă ce a zis fata despre faptul că este la reanimare, mi-a plăcut analogia adică, şi o voi ţine minte. Şi eu sunt cu problema asta, atât de pătimaş încât numai dacă merg pe stradă (şi doar trebuie să merg!) şi văd o femeie, se înţelege că nu prea urâtă la aspect, mi se face un dor de patimi de nedescris. Deci, şi eu sunt cam tot în stadiul acesta de reanimare. Continui lista păcatelor mele cu jocurile pe calculator, care pot deveni zei „digitali”. Într-o noapte, după ce făcusem un păcat de moarte, adormisem, când, deodată, aud în creierul meu o voce care ţipă: „Dorian!” tare, ca şi cum ar fi fost lângă urechea mea dreaptă, o voce de bărbat. Vocea a fost atât de puternică, încât m-am speriat şi m-am sculat

din somn, şi lângă mine nu era nimeni. Cred că era Dumnezeu, supărat pe mine. Ştiţi care-i chestia? Este vorba şi să fii în rând cu lumea, asta mă măcina câteodată (la trecut). „Dacă cutare are prietenă, eu de ce nu am? Dacă cutare se laudă cu aventurile sexuale, eu cu ce mă pot lăuda?” Noi (toţi oamenii) trebuie să rămânem, respectiv să venim la Dumnezeu, şi aici este o bucurie şi o fericire nebănuită, spre deosebire de plăcerile pătimaşe. Aşa cum zice şi fata cu scrisoarea, s-a umplut de fericire, dar vezi, patimile astea... Pe mine, Dumnezeu m-a ferit de multe rele, deşi eu mă încăpăţânam să le fac. Dumnezeu lucrează cu fiecare aşa cum numai El ştie. Apropo, sunt ortodox (în caz că vă întrebaţi).

Nechita: De curând, am trăit o experienţă pentru care sufăr enorm. Am confundat iubirea cu desfrânarea. Pur şi simplu. Şi... pentru prima dată în viaţă, am simţit că păcatul te depărtează de Dumnezeu. Am simţit-o şi o simt încă acut, deşi m-am spovedit şi chiar îi spun lui Dumnezeu mereu, deşi nu am conştientizat păcatul pe moment! M-am înşelat, m-am păcălit! Numai cine trece prin această depărtare de Dumnezeu poate să înţeleagă, cu toate că... nu o doresc nimănui! Acum văd aşa de bine mila lui Dumnezeu, care însă nu mi se mai împărtăşeşte. Întind mâinile spre El, dar simt că mă ţine la distanţă. Şi pe bună dreptate, bine face! E cel

mai cumplit sentiment pe care l-am trăit! Să vezi bunătatea şi mila lui Dumnezeu şi să nu poţi să guşti din ea... Norocul meu a fost că m-am oprit la timp şi n-am căzut de tot, dar pentru mine nu prea este o consolare lucrul acesta. Deja desfrânarea mi-a pătruns sufletul... un suflet curat până atunci, care nici nu voia să creadă că există desfrânare, dezumanizare! Pentru cine nu este obişnuit cu păcatul, este o dramă această experienţă. NU o poţi rupe din tine, pentru că a intrat precum o boală incurabilă. E grea suferinţa, pentru că se continuă şi după reanimare! Ăştia suntem!

Geanina: Am avut o perioadă de desfrâu. Eu credeam că pentru a avea o relaţie, trebuie să faci sex, ceea ce făceam pentru a-l păstra pe dânsul, de care apoi mă despărţeam. Am citit *Cartea nunţii* şi mi-am dat seama că am greşit. Eram pe cale să nu mai fac sex până la căsătorie, când am încălcat pactul. Am cunoscut alţi doi bărbaţi. De unul m-am despărţit, iar cu celălalt nu ştiu dacă voi mai fi. Eu sunt conştientă că mă voi despărţi poate de el, şi ştiu că va fi pentru că am făcut pasul greşit, dar nu aş vrea. Eu de niciunul nu am vrut să mă despart. Poate că ar trebui să îi propun să renunţăm la asta, deşi el e foarte pentru, iar eu, de ce să mint? Mă supun pentru că îmi place de el. Ştiu că mă contrazic, dar... oare dacă aş renunţa la asta, mai ales că ne vedem şi foarte rar, deci nu ar fi greu, oare aş

rămâne cu el? Sau, pentru că deja am greşit, Dumnezeu nu-mi va permite? Scuze de întrebările ciudate, dar aşa sunt eu, îmi pun mereu întrebări aiurea.

Dacă tot pun întrebări, aş vrea să mai pun şi altele. Mereu mi-am dorit bani, chiar şi acum îmi doresc, dar nu bani aşa, ci foarte mulţi, or eu ştiu că aceştia nu se pot face din muncă – nu mă gândesc la furt, ci la afaceri. Acum, întrebarea mea este: oare Dumnezeu e de acord cu afacerile? Şi oare un bărbat mă poate împiedica să fac afaceri? Dacă el e, de exemplu, sărac, şi nu mă lasă să muncesc, şi deşi acum lucrez, mă gândesc că pe viitor nu mă mai lasă, pentru că în familia lui femeile nu muncesc. Ce să aleg? Pe de altă parte, am ieşit cu bărbaţi cu bani, şi toţi îşi doreau să mă aibă, unii au reuşit, însă eu am fost nefericită... pentru că sunt conştientă că nu aşa se fac banii, dar mereu mă gândesc la bani mulţi şi la faptul că uneori sexul e inevitabil... şi apoi mă iau gândurile cu păcatul... sunt aşa nehotărâtă...

Şi faţă de fata care vrea să se convertească, sigur se poate, dar nu trebuie să facă în felul meu asta, adică să se ţină tare şi apoi iar să cadă... trebuie să se roage şi chiar să se ferească de oameni, zic eu, mai ales de cei care par contrariaţi dacă le vorbeşte de Dumnezeu. De exemplu, eu am câteva prietene bune, la care ţin mult, dar ele nu sunt de acord cu sexul după căsătorie, cred

că în secolul 21 nu mai există aşa ceva, şi se pare că şi eu cred la fel, de vreme ce am cunoscut alţi doi bărbaţi, după ce credeam că mă voi opri. Mi-e frică de singurătate, de plictiseală... dar ei să nu-i fie! Să se ferească de locuri gen la el sau la ea acasă, de excursii împreună cu el, şi doar să iasă normal şi cu oameni normali, nu cu BMW-uri sau mai ştiu eu ce, pentru că ei... logic că vor şi chiar li se pare normal să faci sex. Cunosc bărbaţi căsătoriţi care au amantă şi li se pare normal, cunosc fete care trec peste asta ca şi cum nu ar fi nimic. Eu, una, ştiu doar că greşesc, dar trebuie să fac mai mult, adică efectiv să mă opresc. Altfel nu se poate. Şi ea să facă la fel. Iar pentru asta trebuie, repet, evitate situaţiile care ar putea duce la aşa ceva. De exemplu, eu am fost la mare cu prietenul meu de acum, apoi am fost la o nuntă şi apoi la el acasă, unde logic că s-a întâmplat. De fapt, nu e logic, dar în fine, nu am rezistat. Deci, mai bine eviţi şi e mai uşor să rezişti.

BC: Celor care sunt cuprinşi de această patimă, care m-a umplut şi pe mine de foarte multe păcate, şi pe care aş vrea să nu mi le mai amintesc acum, le spun să nu deznădăjduiască niciun moment şi să lupte cu toată puterea lor împotriva acestora şi tot timpul să ceară ajutorul lui Dumnezeu, căci fără de El nu putem face nimic, căci suntem

prea slabi, mai ales cei care suntem slăbiţi de grelele păcate pe care le-am făcut.

La început mi-a fost şi mie greu, dar apoi a devenit ca o luptă pe care doream să o câştig, mai tare mă rugam şi mai tare mă bucuram că am mai făcut un pas, şi-l mulţumeam lui Dumnezeu pentru aceasta. Mult cred că m-a ajutat şi Acatistul Sfintei Maria Egipteanca, de a cărei luptă cu această patimă am rămas impresionat.

Să nu credeţi niciodată că diavolul nu poate fi învins, ci să luptaţi în continuare, căci după voia lui Dumnezeu, mai devreme sau mai târziu, în totalitate sau în parte, veţi scăpa de această ispită, dar să nu uitaţi niciodată că, oricât de mare ar fi ispita, să nu cădeţi în ea, căci poate fi şi o încercare de la Dumnezeu, pentru ca să vadă cât de mult ne dorim să scăpăm de ea. Dumnezeu să vă ajute aşa cum m-a ajutat şi pe mine şi să-I mulţumim că ne-a întors înapoi şi ne-a primit pe noi, cei asemenea.

Inna: Când am auzit prima dată fraza: „Dumnezeu iartă, dar nimic nu rămâne nepedepsit”, m-am speriat rău de tot. Mă temeam că n-o să suport să mi se facă atâta rău cât am făcut eu, şi mă temeam şi am spus: „Doamne, iartă-mă, iartă-mă, dar nu-mi da să îndur ce au îndurat alţii de la mine!”, mai ales familia mea, şi credeam că voi trece fără pedeapsă. Însă, pe parcursul a patru ani,

am văzut că răul pe care îl făcusem altora, puţin câte puţin, mi se întâmpla şi mie – dar, repet: puţin. Şi când se întâmplă vreo situaţie că mă enervez pe cineva sau sunt nedreptăţită şi cârtesc, îmi amintesc că fix aşa făceam şi eu altora şi încercam să rabd, ştiind că aşa au pătimit şi alţii de la mine. Am înţeles puţin că Dumnezeu ne iubeşte şi nu ne dă mai mult decât putem să ducem.

Unknown: Eu încă mai sunt bolnavă... şi uneori mă gândesc că nu e bine... dar nu am găsit încă „forţa” să mă rup... de lucrurile lumeşti...

Adrian: Când am citit această confesiune, am avut aceleaşi simţăminte ca atunci când am citit viaţa Sfintei Maria Egipteanca. Citeşte viaţa sfintei, şi fie ca pilda vieţii ei, dar şi a pocăinţei pe care a făcut-o, împreună cu rugăciunile ei, să te ajute să învingi toate cursele şi piedicile celui rău. AMIN.

Alexandru: M-a impresionat foarte mult povestea Cristinei, poate pentru că şi eu fac parte tot din categoria aceasta, a convertiţilor. Ca unul care am trecut şi eu prin patima desfrânării (nu am ajuns la sex, dar am fost de multe ori la un pas de a cădea), ştiu cum este să lupţi cu această patimă, care te stoarce de toate puterile, cum e să te hotărăşti să te opreşti, şi să cazi iară, şi iară, şi iară... şi să te

simţi ca cel mai neputincios om de pe pământul acesta. Cum nu vrei să te mai gândeşti la ea şi foamea ei să strige tot timpul în trupul tău, cum nu te mai poţi uita la oameni firesc, cum dintr-o singură atingere nevinovată izbucneşte văpaia acestei patimi. Este un foc care, odată aprins, cu greu îl mai poţi stinge. E ca şi cu drogurile care dau dependenţă de la primele doze, unele tipuri chiar de la prima; iar apoi, câtă trudă îţi trebuie ca să te repui pe picioare – cu programe speciale, cu antidoturi, cu ajutorul celorlalţi, cu Dumnezeu.

Dar se poate! Cu multă, cu foarte multă trudă şi cine ştie cât timp, dar se poate, asta este ce vreau eu să subliniez. Avem exemplu, cel mai elocvent în Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca, care a biruit această patimă, cu multă trudă şi chin (scrie în viaţa ei cât a chinuit-o focul acesta, aşa de mult, încât uneori rămânea ca moartă). Eu nu pot să zic că am biruit această patimă, aceasta o pot spune numai la sfârşitul vieţii mele (zic Sfinţii Părinţi că numai după ce-şi încheie omul viaţa poţi să tragi concluziile despre cum a fost); în momentul de faţă, pot spune că o ţin oarecum în frâu. Şi poate vor fi de folos unele experienţe prin care am trecut eu şi care am văzut că m-au ajutat:

– duhovnicul meu mi-a spus o vorbă: „Orice ar fi, orice s-ar întâmpla, să nu părăseşti niciodată stadionul de luptă!”. De

câte ori cădem, de atâtea ori să ne ridicăm şi să nu renunţăm la luptă. Şi mai îmi aduc aminte de o vorbă (mai mult parafrazată): „Bine este slugii ca, după ce a căzut, să nu se depărteze de Stăpânul ei, ci mai vârtos să stăruie lângă Dânsul!”

– spovedania, dacă nu deasă, atunci regulată, cum a fost şi în cazul meu, m-a adus tot timpul la un nivel de plutire. Spovedania este cea care dezleagă lanţurile păcatelor şi ale patimilor şi îţi dă putere să te războieşti cu ele.

–a trebuit să renunţ la atingeri, de multe ori şi la sărutări, chiar şi la îmbrăţişări, cu prietena pe care am avut-o, aceasta mai ales în post, iscând destul de des discuţii care nu se mai terminau; a trebuit, în acelaşi timp, să mă lupt şi cu alte patimi care „alimentează” patima desfrânării: lăcomia pântecelui, lenea, mândria, luxul, împrăştierea, slăbiciunea, deznădejdea, necredinţa, nesimţirea şi câte or mai fi...

– am primit un canon după puterea mea.

– rugăciunea curată, sinceră şi din inimă este cea care te aduce la Dumnezeu; postul este cel care usucă încet, încet, ramurile patimilor. Eu, care nu puteam să sufăr povara postului, am ajuns să mă bucur când începe, pentru că am văzut câte roade poate să aducă.

–rugăciunile duhovnicului meu, care este trăitor, m-au ajutat foarte mult, enorm. De

multe ori, când veneam la el cu o problemă, nu-mi dădea niciun răspuns, dar după un timp, acea problemă se rezolva... Şi mă întrebam, şi încă mă întreb: cum?!

Sper să-ţi fie de folos aceste rânduri, dacă vei avea ocazia să le citeşti, ţie şi celor care poartă acest război.

Eu cred în îndreptarea ta, aşa cum am crezut şi în îndreptarea mea!

Cu curaj şi cu nădejde, căci Dumnezeul nostru este Unul al răbdării, al blândeţii şi al iubirii, aşa cum ţi-a mărturisit şi ţie, şi de vom voi noi – noi să voim! – El nu ne va lăsa în veci, pururi. Amin.

Ecaterina Nedrita: ...Jalnic este că din scurta noastră viaţă – dar dumnezeiesc – noi am dăruit atâta timp vrăjmaşului şi, dacă Hristos este Viaţa, noi, inconştienţi şi săraci cu duhul, L-am dat schingiuirii pe Hristos ori de câte ori am căzut în capcana celui viclean, care ne-a sărăcit de viaţă!

Cu adevărat numai rugăciunea îi poate ajuta omului în momentul când acela, ca un lup îi dă târcoale. Pentru că patima pleacă din adâncul copilăriei şi chiar din strămoşi, alergaţi cu inimă imediat la Maica Domnului. Strigaţi către Ea, chemaţi-o în gând de multe ori, cu frica pe care o are copilul de lup, şi Ea vă va ajuta. Nu uitaţi că şi atunci când mama nu era lângă voi, Maica Domnului nu vă părăsea – Ea este cea care împlineşte voia

Fiului Ei, Care i-a lăsat cu limbă de moarte: „Femeie, iată fiul tău!”, iar nouă ne-a dat o singură adresă unde să căutăm ajutor şi vindecare: „Fiule, iată mama ta!”

Pentru căsătorie sau călugărie, rugaţi-vă să vă aleagă calea Dumnezeu, că o cale trebuie să luaţi, nu există a treia, care să-I fie lui Dumnezeu bineplăcută. Dar şi pentru una şi pentru alta, trebuie să vă asumaţi răspunderea, să vă îmbrăcaţi cu haina smereniei, haina ascultării şi haina sărăciei. Cine nu le asumă pe acestea trei, nu poate avea nici familie şi nici călugărie, pentru că altminteri cade în desfrânare, în sensul că nu poate să ţină frâiele vieţii în doi. Şi în călugărie şi în familie, Hristos este cu noi şi aşa va fi până la sfârşitul veacurilor. Poate fi celibatul o cale, dacă îl porţi ca şi cum ai fi în călugărie, dar asta cere eroism: să fii şi în lume şi să trăieşti şi ca un călugăr, trebuie puterea sfinţilor din pustie.

Cum răul înaintează în progresie aritmetică, iar binele în progresie geometrică, să fiţi siguri că însănătoşirea sufletească se lucrează în adâncul vostru de către Cel ce v-a clădit şi Care vă cunoaşte şi vă iubeşte întru totul. „Niciun fir de păr din capul tău nu se va clinti fără voia Mea!” Îndrăzniţi, fiţi curajoşi în lupta asta cu fiara, căci războaiele nu sunt pentru cei laşi, ci pentru eroi, şi de veţi îndrăzni, veţi învinge. „Îndrăzniţi, Eu am biruit lumea!” Deci, fiind invitaţi şi încurajaţi de

Însuşi Hristos Domnul, înseamnă că se poate, dar nu singuri, ci numai cu El împreună, căci „fără Mine nu puteţi face nimic!”

DE CE FUGI DE SPOVEDANIE?

În ultimii ani am încercat, de zeci şi sute de ori, să îi ajut pe cei care mi-au scris – majoritatea fiind tineri – să se spovedească. O parte dintre tineri s-au spovedit, ceilalţi nu…

Cred că motivul principal pentru care oamenii nu se spovedesc este că nu îşi dau seama cât de mult le poate schimba viaţa o spovedanie sinceră…

Cred că, pentru tânărul de astăzi, refractar la limbajul bisericesc, scrisoarea care urmează (primită de la unul dintre cei pe care i-am „bătut la cap” să se spovedească) poate să aibă mai mult impact mai mult decât o predică despre spovedanie…

***

Gata! Am reuşit. M-am dus de dimineaţă şi m-am spovedit şi a fost extraordinar. Simţeam aşa că respir, îmi venea să alerg, să plâng de bucurie. Am avut mii de „tone” de energie în mine. Deşi ştiam că altă cale nu am, îmi era teribil de frică. Nu pot să îţi exprim acum cum a fost aseară şi toată noaptea când nu am închis un ochi. Nu credeam că diavolul te chinuie în halul ăsta...FIZIC... Fizic, Danion, nu îmi venea să cred. Am căzut într-o depresie profundă aseară, am plâns, mă durea capul de simţeam că plesneşte. Mă simţeam dintr-o dată atât de mic, atât de fragil. Chiar dacă m-am pregătit temeinic înainte, aseară totul

părea dărâmat, tot ceea ce construisem până atunci. Simţeam că nu sunt capabil să mă spovedesc, că o să moor de ruşine... Nici nu pot să îţi spun prin ce am trecut aseară. Toată noaptea nu am închis un ochi. Eu stau la casă şi îţi spun că e prima dată când am auzit aşa ceva. Un zgomot venea din pod. Nu ştiu ce era, şoareci, pisici, dinozauri... dar făceau un zgomot groaznic. Nu atât de tare, dar foarte stresant. Ai auzit de picătura chinezească? Cam aşa era. De dimineaţă am vomat, eram alb la faţă şi tremuram. Danion!!!! Nu am păţit aşa ceva în viaţa mea. Tot timpul îmi ziceam că nu pot, că nu pot că nu pot. Am plecat de acasă foarte devreme... Era încă întuneric şi, cum am intrat în biserică, au trecut toate, Danion... Toate... Chiar simţeam că nu mai am răbdare să stau la rând şi că vreau eu primul să mă duc să îmi spun nenorocirile... Şi alt lucru de care m-am uimit... Nu m-am bâlbâit! Nici măcar puţin. Parcă nu mai vorbeam eu... Parcă nu eram eu... Vorbele veneau de la sine fără mari eforturi. Acum când mă gândesc îmi vine iar să plâng... Mulţumesc, Danion... pentru tot ce ai făcut pentru mine şi prietena mea...

Şi Îi mulţumesc lui Dumnezeu că ai venit în calea mea să îmi dai câţiva pumni şi palme să ne trezim... Mă simt atât de uşurat şi parcă miroase altfel Crăciunul acum... E cel mai frumos cadou...

Doamne ajută!

***

Am tipărit această scrisoare pentru că mi-a umplut, la propriu, sufletul de bucurie.[3] Iniţial am postat-o pe net – şi mulţimea de comentarii generate a fost pentru mine o dovadă că nu am greşit. Unele din aceste comentarii (se pot citi pe www.danionvasile.ro/blog/2008/03/11/de-ce-fugi-de-spovedanie-o-scrisoare-cu-felii-de-bucurie/) m-au impresionat, şi din acest motiv vreau să le „împart" şi cu voi...

***

Miruna: Cu toţii suntem oameni slabi, numai Dumnezeu e adevărata noastră putere, iar vrăjmaşul, care de ani de zile te îndeamnă la păcate fără ruşine, nu îţi dă aşa de uşor liber la spovedanie. Că doar prin spovedanie i se năruieşte toată „munca". Tocmai când te hotărăşti să te spovedeşti, îţi dă înmiit toată ruşinea pe care ţi-a luat-o atunci când ai făcut păcatele, îţi dă disperări, depresii, gânduri că nu te va mai ierta niciodată Dumnezeu pentru ce ai făcut. Când m-am spovedit eu, după ani

[3] Mărturisesc faptul că primirea unor astfel de scrisori m-a ajutat atâta vreme să fiu aproape de tineri, de problemele şi de durerile lor. Am primit şi critici – că sunt un fanatic retrograd etc – de la tineri care nu au fost de acord cu articolele, cărțile sau conferințele mele. Dar am primit şi mesaje – cum e acesta – care mi-au dat elan să merg mai departe…

de păcate cumplite, m-am simţit de parcă am închis ochii şi am sărit în prăpastie. Efectiv, a fost ca şi cum mi-am ţinut respiraţia şi am sărit. Mi-am zis că, în cel mai rău caz, cad şi mor acolo, în faţa preotului, de ruşine, sau sunt dată afară din biserică, anatemizată, dar mai rău decât îmi era până atunci n-avea cum să-mi fie. Numai aşa am avut „curajul” să ajung la spovedanie. Câte piedici şi ispite am avut până am ajuns la spovedanie... Chiar şi în ziua în care am plecat de acasă, până am ajuns în faţa preotului, am avut atâtea piedici, absurde, cred că e o probabilitate de 1 la un catralion să ţi se întâmple toate lucrurile care mi s-au întâmplat. Până am zis: „Doamne, ajută-mă, că eu nespovedită nu mă întorc acasă!” Atunci eu mă rugam Sfântului Antonie cel Mare. M-am rugat: „Sfinte Antonie, du-mă tu, de mână, în faţa preotului!” (asta pentru că umblam capie prin centrul propriului meu oraş şi nu mai ştiam încotro să o iau). Eu mă recunosc în articolul de mai sus. Când am început să-mi zic păcatele, m-a podidit un plâns de aproape nu mai puteam vorbi, dar a fost un plâns aşa, eliberator. Pe măsură ce-mi spuneam nelegiuirile, mă simţeam din ce în ce mai liniştită, mai înseninată. Iar bucuria şi pacea de după spovedanie sunt într-adevăr de nedescris. Parcă ai ajuns la liman după ce te-ai luptat cu valurile şi aproape te-ai înecat. Parcă ţi s-a dat viaţa înapoi. Dacă stau să mă gândesc bine, chiar ţi se dă viaţa înapoi. Încă

ceva: după ce m-am spovedit, când m-am ridicat în picioare, am văzut că lângă umărul meu stâng fusese tot timpul o icoană a Sfântului Antonie cel Mare (nici nu o văzusem înainte). Să ne ajute tuturor Dumnezeu să ne spovedim cât mai des, mai curat şi mai cu folos. Căci dacă nu ar fi ajutorul Mântuitorului, al Maicii Domnului, al Sfinţilor, nu ştiu ce s-ar alege de noi. Doamne ajută!

Marinuca: Da, spovedania este un miracol pe care noi, muribunzii, încă nu l-am înţeles. La prima spovedanie, exact cu aceleaşi probleme m-am confruntat, în special ruşinea, intensitatea ei, astfel încât tremurândă am intrat la duhovnic. Când am ieşit de acolo, simţeam că plutesc, nu ajungeam cu picioarele pe pământ, într-o clipă am ajuns acasă, deşi aveam de mers în jur de 1 km. Câteva zile am trăit ceva de nedescris, care simţeam că se pierde.

Culmea este că acum, după câţiva ani, oricum îmi este greu să mă adun să merg la spovedanie, de fiecare dată se dau lupte în mine, care amână această baie a sufletului. Deocamdată cu greu, dar mă ridic şi merg, sper să mă ţină mila Domnului, că fără El suntem mai mici decât un fir de praf.

Andra-Andreia: Toţi avem ispite în drum spre spovedanie sau în drum spre biserică. Îmi amintesc că în februarie, bolnavă fiind, îmi

planificasem să mă duc la maslu, dar cu câteva ore înainte m-a biruit oboseala, febra şi... ispitele. Am regretat că nu am mers, mai ales că aş fi putut, poate, să mă spovedesc ulterior.

Iar săptămâna trecută, drumul spre biserica unde mă întâlneam cu soţul meu să ne spovedim a fost iar presărat de frici şi ispite, de o intensitate cutremurătoare. Veneam amândoi pe căi diferite, el cu trenul, eu cu maşina, spre aceeaşi destinaţie, şi pe tot drumul îmi era cumplit de greu să şofez. Drumul era nou pentru mine, şoseaua îmi părea prea sus, îmi părea că pot cădea cu maşina oricând, că sunt prea multe poduri, îmi venea să opresc mereu. Doar rugăciunea m-a mai întărit şi doar Dumnezeu mi-a dat putere să ajung la biserică. Ne-am spovedit amândoi şi ne-am împărtăşit după slujbă şi am fost foarte, foarte fericită.

Pr. Gabriel: Cine nu se spovedeşte este mort sufleteşte! Sfântul Grigorie Palama spune că pocăinţa schimbă trecutul, şi cine nu are ceva de schimbat în trecutul său!

Liane Ld: Eu nu mai sunt tânără, cum sunteţi voi, şi vreau să vă sun că nu trebuie să ne facem niciun fel de probleme înainte de a ne duce la Sfânta Taină a Spovedaniei. Cândva, un preot tânăr mi-a spus să fac, înainte de a merge la Taina Sfântă,

Rugăciunile pentru Sfânta Spovedanie. Pe mine aceste rugăciuni mă pregătesc, iar eu nu mă gândesc ce voi spune. Desigur că poverile mi le las sub patrafir – ce mă apasă, ce nu înţeleg, ce am greşit, pentru ce mă mustră conştiinţa – şi toate acestea le spun lui Dumnezeu, sub un patrafir de preot, oricare ar fi acela. Nu mi s-a întâmplat niciodată, până la vârsta la care sunt deja de peste 10 ani bunică, să nu plec uşoară de la Sfânta Taină, şi cu cel mai bun sfat dat, chiar şi de un preot foarte tânăr. Uneori am impresia că Dumnezeu pune fiecărui preot în gură cuvântul cel mai potrivit de rezolvare şi de încurajare pentru fiecare. Pentru mine, Sfintele Taine sunt medicamente mai bune decât toate medicamentele, cele care îmi mângâie şi îmi vindecă sufletul, şi apoi toate. Parcă nu mai există probleme, s-au rezolvat ca prin minune: greutăţile nu mai sunt atât de grele, poverile atât de împovărătoare, oboseala a trecut şi pot să merg înainte, în acest marş forţat spre – de ce nu? – Împărăţia lui Dumnezeu.

Elena: De ce nu spune nimeni nimic şi despre duhovnici? Sigur, spovedania este o taină mare, care te curăţă şi te înalţă şi mântuieşte, dar oare toţi duhovnicii îşi fac datoria cum se cuvine? Eu sunt în situaţia de a nu mă mai simţi pe aceeaşi lungime de undă cu duhovnicul meu. Toată lumea mă sfătuieşte: alege-ţi alt duhovnic, cere

binecuvântarea primului etc., dar nu este atât de simplu. Mulţi duhovnici zic că au „clienţii” lor, că nu te acceptă oricum etc. Iar duhovnicul care m-a dezamăgit pe mine îşi dă el oare seama de stavila pe care a pus-o între Dumnezeu şi mine?

Claudiu Buza: Îmi amintesc de parcă ar fi fost ieri de ziua în care m-am spovedit pentru prima oară (în urmă cu 17 ani!). Nu se poate uita, mai ales atunci când povara este mare şi plângerea pe măsura păcatelor. Voiam din toată fiinţa mea să înfăţişez Mântuitorului slăbiciunile mele, păcatele mele pe care nu le mai puteam păstra înlăuntrul meu. Voiam să trăiesc Ortodoxia. Rătăcisem prea mult, căzusem prea adânc, mă înstrăinasem total de Dumnezeu. Şi a venit ziua judecăţii mele la scaunul spovedaniei! Nu mai puteam suporta mizeria din sufletul meu; totul în jurul meu striga că trebuie să mă mărturisesc, că trebuie să rup zapisul păcatelor. M-am pregătit mult timp, n-am vrut să las nimic în sufletul meu; ştiam că trebuie să smulg tot putregaiul din suflet. Dar, eşec total (asta am considerat în acel moment!). Părintele profesor la care am vrut să mă spovedesc... trebuia să ajungă la Facultate la cursuri. L-am implorat cu lacrimi în ochi să-i fie milă de mine, nefericitul, şi să-şi facă puţin timp pentru a mă spovedi. Nu s-a putut, mi-a spus să revin peste două zile!? M-am supus, dar totul s-a prăbuşit în sufletul

meu, căzusem în cea mai întunecată stare de deznădejde; nimic nu mai avea sens, totul era lipsit de viaţă, de frumuseţe... trăiam în iad. Nu mai vedeam nimic în jurul meu, timpul se dilatase, nu ştiam încotro să apuc. Am fost la un pas de sinucidere. Dar Dumnezeu m-a ridicat şi m-a ajutat să merg mai departe. Curios e faptul că nu mi-a trecut prin cap să caut un alt duhovnic! Cele două zile au trecut ca douăzeci de ani! Am ajuns la scaunul spovedaniei cu hârtiuţa păcatelor (nu voiam să uit ceva). Părintele mi-a luat „documentul” şi a început să citească păcatele. L-am oprit, spunându-i că vreau să le citesc eu, că trebuie să le rostesc eu (aş fi mărturisit şi în gura mare, nu-mi păsa!). M-a lăsat, m-a povăţuit fugitiv şi mi-a dat drumul spre Viaţă. Din acel moment, viaţa mea s-a schimbat, m-am eliberat, am simţit bucuria întâlnirii cu Hristos. Acum sunt şi eu un nevrednic duhovnic, la care vin tineri împovăraţi, tineri aşa cum am fost şi eu!

Val: Cred că cel mai bine este să ceri lui Dumnezeu un duhovnic pentru tine. Şi eu am căutat foarte mult până am găsit unul. Atunci când l-am găsit, am ştiut că acesta era cel pe care îl căutam. Este ceva asemănător cu intuiţia. Îl vezi şi ştii că l-ai găsit, fără să ştii nimic despre el, fără să-l cunoşti, fără să ai un „motiv” pentru care să-ţi placă. Doamne ajută!

Cătălin: Eu pot să vă spun că m-am mărturisit de trei ori până acum, şi asta în ultimele două luni. Sunt botezat ortodox, dar mama mea e catolică, tata ortodox şi a biruit evlavia, nu adevărul (după vorba părintelui duhovnic). A fost „o întâmplare” că am fost botezat ortodox, mama nici nu a fost la botez, pentru că nu a ştiut decât cu o seară înainte. În fine, m-am lămurit şi cu yoga – pe atunci credeam că e cu adevărat „o ştiinţă revelatoare”. Şi am început să cunosc şi Ortodoxia. Când am intrat în curtea unei biserici ortodoxe de români din Torino mi-au dat lacrimile. Îmi curgeau lacrimile şuvoi şi nici nu am intrat în biserică. Am strâns cele trei degete în palmă şi am început să fac cruce, dar făceam de la stânga la dreapta, pentru că nu ştiam cum se face (dar diferenţele între dogme şi canoane le cunoşteam – ciudat, nu?). În fine, am plecat din Italia special pentru a face o spovadă bună, şi pentru că mă atrage viaţa de călugărie. Am venit în ţară şi, după mai multe „peripeţii”, în timp de vreo trei zile, am ajuns la Sfânta Mănăstire Petru Vodă. Am intrat la părintele Iustin şi abia dacă vorbeam din cauza lacrimilor. I-am spus că am trăit fără Hristos, că am participat la catolici toată viaţa mea, m-am spovedit, m-am împărtăşit, în fine, părintele m-a liniştit în câteva minute, cu puţine cuvinte. M-a trimis la un preot duhovnic din mănăstire, şi acolo l-am

cunoscut pe părintele X. Aşteptam la uşa chiliei lui, dar nu ştiam cum arată. Era şi în timpul postului. Şi a venit părintele. Am văzut că era în dreptul uşii şi l-am întrebat dacă el este cel pe care îl căutam. A spus că da. În momentul în care a spus „Da”, parcă mi-ar fi spus că era rudă cu mine sau ceva de genul ăsta. I-am spus că m-a trimis părintele Iustin pentru mărturisire. Am intrat şi când i-am spus despre cum stă treaba, mi-a spus pe un ton care voia parcă să mă absolve de orice vină: „Apăi, săracul de tine, nici tu nu ştii ce mai eşti!” Dar eu i-am spus că mă simt ortodox, foarte hotărât chiar, şi mi-a făcut molifta (eu nici măcar nu ştiam pentru ce este). Îmi trecusem păcatele pe o hârtie, dar nu o aveam la mine, era în camera unde eram cazat. Am vorbit vreo 15 minute despre viaţa mea, poate şi mai mult, apoi au început păcatele. Chiar când îmi citea molifta şi mă însemna cu semnul Sfintei Cruci, simţeam deasupra capului ca şi cum ar fi făcut crucea cu foenul. În fine, i-am spus păcatele fără nicio ruşine, parcă vorbeam cu mine. FRAŢILOR, am ieşit atât de fericit, că am uitat să îmi fac canonul în ziua aia. Parcă zburam, nici nu am cuvinte, eram ca nou-născut parcă. Şi câte lupte am dus până la spovadă! M-am trezit o dată în genunchi, pe jos, într-o biserică catolică, în Italia, plângând şi rugându-L pe Dumnezeu să nu mă lase, căci diavolul mă atacă; voia să mă ducă la deznădejde (nu

aveam în altă parte unde să merg, apoi m-a învăţat Dumnezeu să nu mai calc în biserici catolice niciodată). La ultima spovedanie, am simţit omoforul pe cap ca de 5 kg, abia dacă îmi ţineam capul drept. Tot aşa de fericit am plecat după mărturisire. Şi ce e şi mai şi e că abia aştept să-l văd pe părintele meu, să mă mărturisesc, să cad plin de umilinţă până în măduva oaselor, să mă mustre şi să mă povăţuiască aşa cum face el (îmi atinge capul cu arătătorul şi spune: „Să îţi intre bine în cap asta! Să ţii minte ce îţi spun acum!”). Vă doresc la toţi o mărturisire sinceră şi, bineînţeles, aşa cum sunt toate: cu folos!

Lucreţia: M-am spovedit după un timp foarte lung. Credeam în Dumnezeu de copil, dar viaţa şi ocupările de a avea mai mult... Nu aveam timp pentru aceasta. Mergeam uneori la biserică, să aprind o lumânare, să dau slujbe de 40 de Liturghii şi făceam donaţii pentru construirea bisericii. Participam şi eu cu puţin din puţinul pe care îl câştigam. Aveam trei copii, lucram şi eu şi soţul pentru a putea să-i creştem. Soţul a început să bea, nu mă mai înţelegeam cu el. Lucram de dimineaţa până seara, încercam să fac totul, dar nu găseam înţelegere la el. Mă rugam la bunul Dumnezeu să îmi ajute. Am început să merg la Sfântul Maslu şi la mănăstire, vineri seara, pentru slujbele de dezlegări. În anul 2003, am plecat din ţară şi mi-am găsit de

lucru. Mi-am adus toată familia. Soţul nu mai bea. Mi-am găsit liniştea şi fericirea pe care o căutam. Ne-am cumpărat un apartament, mulţumeam lui Dumnezeu pentru ajutorul pe care mi-l dă. Dar, pe neaşteptate, unul din copii mi-a murit. A fost ceva fulgerător. Era o grea încercare pentru copiii mei mai mari, pentru soţul meu – trebuia să le fiu sprijin. Mă rugam la bunul Dumnezeu să îmi dea putere şi răbdare. Atunci am înţeles că viaţa asta e o călătorie. Când ajungi la sfârşit, nu contează cine eşti, de unde vii sau unde pleci, ci cum trăieşti viaţa şi ce rol are Dumnezeu în viaţa unui om. După 22 de ani am ajuns să mă spovedesc, să-mi plâng viaţa şi păcatele, suferinţa şi bucuriile, şi să mă împac cu ceea ce Dumnezeu mi-a dat, să accept voia Lui. De atunci, mă spovedesc cam la două luni şi am acea linişte şi pace în sufletul meu, acea dragoste cu care Dumnezeu ne iubeşte şi simt că trebuie şi eu, la rândul meu, să împărtăşesc acea dragoste cu aproapele meu. Acolo unde este Dumnezeu este suferinţă, mângâiere, linişte sufletească şi răbdare.

LUPTÂND CU DEPENDENŢA DE DROGURI…

Interviul care urmează poate părea şocant. Viaţa unui tânăr non-conformist e plină de peripeţii de tot felul. Dar întâlnirea tânărului cu Dumnezeu poate da nădejde multor dintre cititorii apăsaţi de diferite patimi…

Cel intervievat a ţinut să rămână anonim (şi majoritatea numelor proprii nu sunt reale). Are binecuvântare de la duhovnicul său să scrie o carte despre experienţele prin care a trecut. Atunci, la apariţia cărţii respective, se va afla şi numele lui…

S-a vorbit mult şi s-a scris mult despre convertiţi, se vorbeşte însă foarte puţin despre cei care vor să se apropie de Hristos după o perioadă de cădere. Dacă prima convertire le-a umplut sufletele de nădejde şi de bucurie, căderea care a urmat îi determină pe unii să creadă că viaţa în Hristos nu-i poate împlini, că viaţa în Hristos este o simplă poveste.

Stau de vorbă acum cu un tânăr care duce încă o luptă grea pentru a se ridica dintr-o cădere grea – e vorba de dependenţa de droguri. Care a fost primul tău contact cu viaţa religioasă?

Întotdeauna am fost atras şi am căutat ceva care să-mi aline orice nelinişte, în care

să-mi găsesc o linişte, în care să-mi găsesc o pace. Această pace eu o căutam în momentul în care se întâmplau anumite lucruri în viaţa mea, cum ar fi, de exemplu, o decepţie amoroasă, sau chiar când eram mic şi mi se întâmpla ceva rău: când eram răcit, de exemplu. Mă speriam uneori foarte tare. Aveam impresia că o să mor sau că boala o să evolueze şi până la urmă o să mor - şi începeam să mă rog. Începeam să mă rog, dar mai mult de frică. Recunosc că primul contact cu divinitatea sau încercarea de a avea primul contact cu Dumnezeu a fost de frică, oarecum. Nu L-am iubit pe Dumnezeu din prima, normal (adică din punctul meu de vedere - normal) pentru că nu ştiam ce înseamnă Dumnezeu.

Îi iubeam pe ai mei, o iubeam pe mama, îl iubeam pe tata, îi iubeam cu adevărat şi nu-i iubeam de frică, dar la Dumnezeu am apelat, în primele dăţi, din cauza acestei frici. Acum, dacă stau bine şi mă gândesc, m-a obsedat de când eram mic frica de moarte. Şi asta m-a făcut să apelez la Dumnezeu. Mi-era frică de moarte şi de durere. De exemplu, trebuia să merg la dentist şi mi-era frică de durerea de dinţi şi atunci începeam să mă rog de frică; după care uitam şi nu mai mă rugam.

Îmi aduc aminte – şi acum zic absolut sincer - cum m-am apropiat de Dumnezeu. Îmi plăceau foarte mult fetele şi sexul. Când eram mic visam pur şi simplu, femei dezbrăcate, chiar dacă nu vedeam la televizor, dar aveam

în închipuire, aveam în mine chestia asta sexuală foarte pronunţată. Căutam, ca să zic aşa, cum spune părintele Rafail Noica, poate-L căutam pe Dumnezeu în acea sexualitate. Adică eu căutam ceva care să fie infinit şi plăcut în acelaşi timp, ceva care să nu se termine. Prima oară m-am sărutat în clasa a şasea, nu mi-a plăcut foarte mult; a fost ceva plăcut – a fost clar că n-a fost nici măcar 1% din cum credeam eu că o să fie – tot ceea ce credeam eu, înainte să cunosc atingerea carnală, tot ceea ce credeam eu că o să fie nu a fost decât foarte puţin sau deloc. Adică, eu credeam că atunci când mă voi săruta prima oară cu o fată sau când îi voi atinge sânii va fi ceva care mă va pune în cap, adică va fi o bucurie fără margini şi interminabilă. Ceea ce nu a fost absolut deloc. N-a fost nici măcar... a fost doar o plăcere care mi-a adus o foarte mică bucurie, dacă o putem numi bucurie. Apoi, prin clasa a şaptea sau ceva de genul ăsta, am atins prima oară sânii unei fete, tot aşa, a fost o dezamăgire totală. Mi-a plăcut pe moment, dar imediat după aia bucuria a trecut şi mi-am dat seama: „Măi, nu e asta, nu e asta ceea ce caut eu, trebuie să fie altceva!” Şi am început treptat să caut acest altceva, această pace, această bucurie care să nu se termine, de fapt eu căutam ceva care să nu se termine şi care să fie foarte intens. De fapt, sigur, Îl căutam pe Dumnezeu, chiar dacă într-un mod greşit. Primul contact sexual a fost oribil... Tot

ce s-a dovedit apoi materie sexuală, de fiecare dată au fost bucurii mai mari. Dar, de fapt, nu le pot numi bucurii, au fost plăceri mai mari sau mai mici, terminate într-o depresie mai mare sau mai mică. Imediat ce se termina actul sexual sau flirtul sexual, fie că făceam, eu ştiu, sex oral sau orice făceam eu de tip sexual, totul se termina cu o depresie mai mare sau mai mică. Apoi, am încercat să-L caut pe Dumnezeu, adică să caut acea plăcere care să fie şi infinită şi foarte intensă şi care să nu fie deloc, să nu cuprindă în ea deloc o dezamăgire. Să fie o plăcere sută la sută, umplută cu bucurie, şi care să fie şi infinită.

Cu ce îţi ocupai timpul liber în acea perioadă?

Într-o perioadă mă duceam cu vărul meu foarte des în „Mozaic”, era o discotecă la Universitate. Am început să fumez printr-a şaptea. Tot aşa, căutam plăcerea în fumat, în alcool. M-am îmbătat prima oară prin clasa a şaptea, mi-a plăcut foarte mult acea stare. Când m-am trezit din acea beţie, chiar dacă am vomitat şi mi-a fost rău, acele ore cât am dansat înainte cu ţiganii m-au făcut să zic: „Gata, o să rămân tovarăş cu ăsta, o să am gaşcă de ţigani, o să mă apere…” Îmi doream foarte mult să intru într-o gaşcă, de fapt asta cred că a fost. După acele două ore de plăcere foarte mare, că dansam şi toţi se uitau la mine şi un ţigan şmecher era prieten cu mine, atunci, pe moment, şi chiar dacă am vomitat

după aia, mi-am zis: „Trebuie să mă îmbăt neapărat, să văd cum e, şi, când voi da de droguri, mă voi droga!” De atunci am vrut să mă droghez. Eram influenţat şi de filmul „Caracatiţa”, că mi-a plăcut de Tano Carridi, unul dintre personajele principale, foarte mult, faptul că era drogat, era şi foarte şmecher, foarte puternic, m-a atras foarte mult această putere a lui, voiam să am şi eu puterea asta.

Apoi am aderat oarecum la mişcarea punk. Pe punkişti i-am văzut prima oară la Universitate, mi-a plăcut foarte mult chestia asta de putere, cum probabil că o spune şi Nietzsche, nu ştiu dacă am interpretat eu bine voinţa de putere, că simţeam nevoia să am putere asupra celorlalţi oameni; şi am văzut la un concert de rock cum au apărut punkerii: toţi rockerii dădeau din cap şi la un moment dat s-a auzit: „Bă, vin punkiştii!” M-am ridicat puţin pe vârfuri şi am văzut cum se spărgea mulţimea şi intra în ei ca o sabie, şi ăia erau de fapt punkiştii, era un grup de cincizeci de oameni, care reuşise să înfricoşeze un grup de câteva mii de rockeri. Ei, şi această putere pe care o aveau asupra celorlalţi, această frică pe care le-o insuflaseră ei celorlalţi rockeri – că toţi făceau pe ei de frică şi se dădeau în lături – mi-a dat în suflet o plăcere imensă (nu mai folosesc cuvântul „bucurie”) şi mi-am zis: „Gata! Trebuie să intru şi eu în acest grup!” Am stat pe acolo câteva zile şi m-am infiltrat în grup.

Nu m-am tuns cu creastă sută la sută, pentru că nu mă lăsau ai mei, în schimb mi-am pus cercei în ureche, mi-am pus prin clasa a şasea, am fost primul din şcoală care mi-am pus cercel în ureche, în fine. Şi mi s-a inflamat urechea, am făcut puţin puroi, dar nu mai conta! Am făcut şi o gâlmă la ureche. Şi acum mai am gâlma.

Pe atunci aveam destul de multă trecere la femei. Făceam sport şi arătam destul de bine şi am observat, în şcoala generală, că destul de multe fete mă plăceau şi fete care erau bine văzute în şcoală, cam cele mai ca lumea din şcoală. Am primit vreo trei bilete de la cele mai tari din şcoală şi nu-mi venea să cred. Atunci am început să capăt încredere în mine şi să fiu în acelaşi timp şi foarte încrezut. Am început să devin foarte încrezut şi foarte încrezător în mine, că pot să am orice femeie. Am început să am grijă de corpul meu, tot timpul îmi schimbam frizurile…

În fine, revenim la grupul de punkişti**.** Toate aceste atu-uri pe care le aveam, faptul că arătam bine, faptul că… cu cerceii arătam şi bine, eram şi periculos, mamă, eram eu cel mai şmecher, eram buricul pământului, voiam să ajung neapărat aproape de şeful punkiştilor şi voiam să fac o organizaţie din asta… Nu ştiu de fapt ce voiam să fac, dar voiam să intru în organizaţie şi să facem afaceri ori cu droguri ori cu nu ştiu ce, chiar asta aveam în gând, să furăm, să devenim bogaţi - la un moment dat

ajunsesem să vreau să cumpăr castelul de la Peleş, ce aveam eu în cap...

Am dat un examen cu şeful grupului de punkişti pe care-l chema Metalicaru. Erau doi şefi, unul Metalicaru – probabil de la numele formaţiei Iron Maiden - şi unul Gorilă. Metalicaru era mai micuţ de înălţime, era blond, avea părul lung, dar era mai deştept, era mai calculat, oarecum era creierul. Gorilă era mai înalt, era mai solid, el era cu pumnul. Chestia era că noi, când ne adunam cu toţii, eram maxim o sută de punkişti, şi rockeri erau mii, dar lor le era frică de noi. Grupul nostru, unde ne strângeam, era la Universitate, rockerii erau în Piaţa Romană. Aveau şi ei câteva vârfuri de care nouă ne era frică. Era unul cu părul foarte lung, foarte înalt... În fine, să revin la examen. La examen cum ne-am dus? În gaşcă am intrat în acelaşi timp eu - şi am avut porecla „Chelie", că am renunţat la creastă, creastă era doar aşa, că îmi lăsasem părul ăsta de pe mijloc puţin mai lung. Nu era creastă ras în părţi, era doar păr puţin mai scurt, că nu mă lăsa maică-mea. Ulterior, când am fugit de acasă cu Rabbit[4] - care e acuma un D.J. faimos - şi cu Adrian, ne-am tuns de tot, ne-am ras în cap, - odată cu mine a intrat şi un tip Hans, adică îşi spusese Hans, poreclă de neamţ, că noi aveam şi afinităţi cu

[4] Numele acesta, ca aproape toate numele proprii din text, au fost schimbate, la rugămintea celui intervievat. DJ-ul la care face referire este într-adevăr celebru astăzi…

neonaziştii. Neonaziştii erau alături de noi, erau altă gaşcă.

În Bucureşti au fost neonazişti?

Da, în Bucureşti! Dar în niciun caz nu se comportau ca neonaziştii din Germania. Noi ne duceam mai târziu la razii şi băteam ţigani. Rockerii nu prea apăreau la astea. Neonaziştii apăreau mai mult când ne duceam şi băteam ţigani. Ei nu ştiu ce făceau, cert e că tot timpul aveau bani; nu se îmbrăcau în niciun caz ca neonaziştii din Germania – că eu i-am văzut pe ăia cum se îmbrăcau: cu blugi pe care şi-i ridicau până la nivelul unde se termina bocancul, cu bocanci foarte butucănoşi, cu bretele lăsate până la genunchi şi cu un hanorac, o bluză cu glugă. Ei nu arătau deloc aşa, arătau mai mult ca nişte rapperi. Cert e că nu ştiu de unde aveau bani, am impresia că se duceau la furat în oraş. Nu ştiu de ce se numeau neonazişti, pentru că nu făceau nimic din ceea ce se presupunea că ar fi trebuit să facă nişte neonazişti.

Şi ne-am dus la examen. Cum a fost? Ne-am dus cu Metalicaru în Cişmigiu şi examenul a constat în următorul lucru: mergeam prin Cişmigiu şi Metalicaru ne-a zis, mie şi lui Hans: „Duceţi-vă şi bateţi-l pe ăla!” El alegea un om, care voia el, şi noi trebuia să ne ducem să dăm în ăla, să-l batem până când zicea Metalicaru „Stop!”. Ne-a arătat un tip care era cam cât noi. Ne-a zis: „Uite, bă, duceţi-vă şi bateţi-l pe ăla!” Ne-am dus, am tăbărât pe el,

i-am dat doi pumni, a căzut jos, i-am mai dat şi două picioare şi Metalicaru a zis: „Gata, stop! Veniţi cu mine să bem ceva!” Dacă te duceai să bei şi te cinstea el, însemna că ai intrat în gaşcă, că ai luat examenul. Gata, ne-am bucurat... Şi, după aia, ce făceam? În fiecare zi ne strângeam la Universitate, mai chiuleam de la şcoală, sau după ore – de obicei după ore, că ne strângeam pe la 6-7. Eram la liceu atunci, eram clasa a X-a, parcă; am stat cam un an jumate în grupul ăsta de punkişti – şi beam. Chetă – adică stăteam acolo, la Universitate şi le ceream oamenilor de pe stradă bani: „Vă rog frumos, aveţi să-mi daţi şi mie o mie de lei? Vă rog frumos, aveţi să-mi daţi...” – şi strângeam până făceam rost de bani de votcă. Şi beam votcă, ăsta era principalul. Aveam cercei în urechi, fiecare cu alte nebunii, unii se mai vopseau, dar atunci se găsea mai greu vopseaua sau cei cărora le permiteau părinţii să vină vopsiţi acasă, că unii aveau situaţii mai... Adică, ăia care aveau părinţi beţivi, ăia puteau să vină cum vor acasă. Ai mei, fiind o familie destul de închegată, nu erau nici beţivi, nici nu fumau, nu prea puteam eu să... Când veneam acasă îmi dădeam cerceii jos, acele de siguranţă jos. Că aveam şi ace de siguranţă, asta mai mult la concerte, să impresionăm. Că ace de siguranţă aveau cei de la formaţia *Exploated*. Era o copertă de la o casetă cu formaţia *Exploated* şi eu îl aveam pe ăla – mi-aduc

aminte că îmi trimisese soră-mea un tricou cu el – ăla era standard, aşa ar fi trebuit să fim toţi.

Voi eraţi fani ai lor?

Da, noi eram fanii lor. Creastă cam de 20-30 cm. Crestele ni le făceam cu Cola, că n-aveam bani, sau cu zahăr, că n-aveam bani de gel. Cine avea bani de gel era şmecher, într-un fel. Cam asta făceam: ne întâlneam, beam votcă şi, după ce ne îmbătam, mergeam prin oraş ori să batem rockeri (dar mai rar băteam aşa, aiurea) ori începuserăm să şi furăm. Eu, sincer, mi-aduc aminte că am încercat o singură dată să fur, am furat o singură dată un hanorac, că se vindeau hanorace, erau de ăştia la metrou, la Universitate, vânzători de ăştia ambulanţi. Mai sunt şi acuma, cu de astea foarte ieftine. Şi Hans o ţinea pe aia de vorbă şi eu furam hanoracul sau invers.

Şi am încercat să ne băgăm, să luăm exemplu de la „neonazişti" (ţi-am zis că ăştia nu erau în niciun caz neonazişti, erau mai mult şmecheri de oraş, că erau prieteni şi cu ţiganii, ceea ce nu trebuia să fie - era un total nonsens). Şi am încercat să ne axăm pe lucruri foarte mici şi scumpe, cum ar fi: parfumuri, lănţişoare, dar n-am reuşit. Am încercat o dată să bag mâna după un parfum, că Hans a ţinut-o pe una de vorbă, erau câteva magazine, nu erau multe atunci, nu mai ţin minte în ce an era, sincer. Ar fi bine de zis acuma în ce an era, dar nu mai ştiu. Eu fiind în clasa a IX-a

sau a X-a şi născut în 1978, vezi dacă poţi să faci un calcul, în fine. Ce se mai întâmpla, cum ne mai duceam noi veacul pe acolo. De obicei nu băteam aşa oamenii, aiurea.

Prin ’93-’94 era asta?

Da, ’93-’94. Aveam perioade. A, asta făceam: ne îmbătam şi seara ne duceam în Mozaic, în discotecă. Şi acolo ce făceam? Stăteam, fumam, beam, dansam când mai băgau punk, mai făceam pogo. Pogo, adică se făcea un cerc din ăsta şi fiecare ne împingeam unii în alţii, dădeam cu picioarele. Dacă intra unul pe care nu-l cunoşteam, îl băteam până ieşea afară din discotecă. Găseam câte unul, ne căşuna şi-l băteam aşa, aiurea. Şi aveam perioade pe care le fixau şefii, mai degrabă creierul – mare creier ce era, îţi dai seama, că ce făcea? Fixa nişte perioade în care mergeam la *razii*. Raziile ce însemnau? De pildă, mergem la razie în cartierul cutare să-i batem pe ţigani. Cea mai mare boală o aveam pe ţigani. Şi plecam cu toţii - când ne adunam. Ne adunam, eram cam între 50 şi 100, maxim 100, şi plecam la razii. Ne duceam prin diverse cartiere şi tot ce găseam... Mergeam pe jos, unii pe o parte, alţii pe cealaltă parte; unii aveam lanţuri, unii boxuri din alea, de mână, „robineţi”, şi ce ţigani întâlneam, îi băteam de... Dar de obicei ei fugeau când ne vedeau, şi cam ştiau aşa, că „Uite, au venit punkiştii” - şi se ascundeau, nu îi prea găseam. Şi uneori

ne enervam şi luam la bătaie oameni obişnuiţi, din păcate.

La concerte ne plăcea foarte mult, că acolo era bătaia, tată! Acolo ne şi puteam da în stambă şi puteam să ne bucurăm de prestigiul nostru, că toţi ziceau: „Mamă, au venit punkiştii!” – şi când auzeam „Mamă, au venit punkiştii!”, noi, în inima noastră, ştiind că suntem punkişti, imediat ne urcam pe un piedestal... se umfla ego-ul în noi enorm, adică simţeam o putere foarte mare în noi. Şi îi băteam pe rockeri de-i rupeam. Acolo erau bătăi şi ei nu se băgau, nu erau uniţi deloc, le era frică, nu ştiu ce se întâmpla. Intram într-un grup de rockeri, ăia lăsau capetele în jos, le ceream ţigări, dacă nu dădeau ţigări îi rupeam. Şi am băgat oameni în spital, să ştii, tăbăram ... Dacă unul, săracul, se întâmpla să cadă jos, tăbăram toţi pe el, dădeam cu bocancii, dădeam în el până... Ştiu că odată chiar a murit unul şi a fost un caz, că în ziar s-a scris că a murit, dar prinde hoţul şi ia-l de unde nu-i! Că n-aveai de unde să-l prinzi.

Cert e că toată gaşca, toată această nebunie, s-a spart când am incendiat un bar din Cişmigiu. În Cişmigiu, sus, era un bar – nu la Buturugă, era pe lângă Buturugă, lângă lac, sui nişte pietre şi se face undeva în dreapta un bar. Am vrut să intrăm acolo şi nu ne-a lăsat bodyguard-ul. Sau unul din noi a văzut pe unul pe care avea boală. Şi am vrut să intrăm acolo, am intrat vreo trei, l-am luat pe ăla la

bătaie şi au sărit toţi ăia de la mese la bătaie cu noi. Şi-a ieşit o bătaie...! Noi atâta aşteptam! Am început cu mese, cu scaune, am spart geamurile acolo.

La un moment dat, unul dintre noi a intrat – ăia se baricadaseră acolo, patronul, toţi ăştia se baricadaseră înăuntru, şi unul dintre noi, nu ştiu cum a făcut, i-a smuls unuia un tricou şi i-a dat foc şi l-a aruncat înăuntru. Au luat foc nişte mese şi a luat foc tot barul de acolo, şi a început o flacără mare. Şi s-a auzit la un moment dat: „Bă! Poliţia!”, se auzeau sirenele şi au început să ne alerge pe acolo. Pe mine nu m-a prins şi nu ştiu dacă a prins pe cineva. Cert e că a doua zi – nouă ne era frică să ne mai întâlnim acolo, şi a doua zi am venit mai mascaţi, n-am mai venit îmbrăcaţi ca punkiştii - că aveam cam toţi aceeaşi îmbrăcăminte: bocanci, blugi, eram îmbrăcaţi cum erau neo-naziştii în Germania; a doua zi am venit normal îmbrăcaţi, eram doar câţiva. Ţin minte că m-am întâlnit cu Gorilă, Metalicaru, mai ştiu câteva nume: Hans, Picu, Piciu; da, câteva nume mai ştiu, nu-i mai ţin minte pe toţi. Şi el ne-a zis: „Băi, e groasă treaba, s-a dus, s-a terminat totul, a venit S.R.I, suntem daţi la poliţie, au pozele noastre, că ne-au şi fotografiat (nu atunci când am incendiat, ci de-a lungul timpului, că ei ne-au filat acolo, ştiau tot ce făceam) şi au pozele fiecăruia, cu numele de familie şi cu poreclele.” Erau şase, nu, patru maşini de jandarmi puse în colţurile

Universităţii; la fiecare gură de metrou era câte o maşină de jandarmi. Şi am zis: „Gata, frate, s-a terminat cu şmecheria, nu mai ţine!”

Şi de atunci ne-am mai potolit, m-am mai întâlnit cu Metalicaru de câteva ori. Ne potolisem, ne întâlneam doar acolo şi beam câte o votcă, nu mai făceam nimic. Şi ţin minte că m-am întâlnit cu Metalicaru, că eu prinsesem aşa, oarecum, drag de el şi el de mine, ne înţelegeam aşa, destul de bine; pe alţii îi mai înjura, cu mine vorbea destul de frumos. Mi-aduc aminte că am fost când l-a arestat pe el. A oprit o maşină de jandarmi şi el s-a dus spre maşină singur. I-am zis: „Băi, ce faci, eşti nebun? De ce te duci?” „Frate, trebuie să mă duc, că am proces, am furat două biciclete, acu’ vreo două zile.” Şi l-a băgat la puşcărie de la două biciclete. Am aflat după aia că avea încadrare de la doi la şase ani şi l-a băgat la şase ani, că a furat două biciclete. A, mai era una Rechina, aşa o chema, Rechina! Că erau puţine fete, foarte puţine. Şi asta a fost, asta a fost sfârşitul grupului.

După aceea, am început să am afinităţi cu... am început să-mi dau seama că era o tâmpenie ce făceam, că nu puteam să salvez eu... Eu, de fapt, voiam să fac ceva bine pentru ţară, pentru... de aia mai băteam şi ţigani. A, mai băteam şi homosexuali, mi-aduc aminte, la Operă i-am bătut pe câţiva. Am fost de câteva ori la Operă, ştiam noi că sunt

homosexuali şi... cred că le-am spart stomacul câtorva. Că ei stăteau pe bancă şi noi veneam şi le dădeam cu bocancul în stomac. După aia am încercat să intru în grupul ăsta de neo-nazişti, dar era cam... era foarte ermetic grupul. Nu prea puteai să intri. Întâi se uitau la tine cum eşti îmbrăcat, trebuia să ai adidaşi originali, să ai numai Nike, să ai pe tine numai haine de firmă. Însă văru-meu putea să facă rost, nu ştiu de unde, de arme, de bombe de astea artizanale. Mai avea un prieten, Jean îl chema, ăla a intrat în comă dintr-o supradoză de heroină, şi a murit. Ulterior, ne-am apucat cu toţii, şi văru-meu, de heroină, la seringă.

Văru-meu de mult era obsedat, avea caiete întregi cu desene cu mitraliere, cu tancuri, avea soldăţei acasă. Şi am zis să facem noi un grup, să facem la un fel, să scăpăm de ţigani. Şi am început eu atunci o perioadă foarte neagră. Eu voiam să mă fac... să-mi pun bombe pe mine şi să mă duc undeva într-un cartier... Mi-a adus odată şi o bombă artizanală la bunică-mea. Bunică-mea e croitoreasă pe Lizeanu - şi vizavi de croitorie are casa - şi mi-aduc aminte că am fost şi mi-a arătat bomba aia. Mie mi-au sticlit ochii când am văzut-o. Dar el, când şi-a dat seama că eu sunt adevărat şi că vorbesc pe bune şi că nu glumesc, mi-a zis: „Băi, potoleşte-te, că nu-i aşa”.

Pe urmă am renunţat la ideea asta şi am luat-o cu rap-ul. Am luat-o cu hip-hop-ul

pentru că, între timp, pe tot parcursul acestui periplu printre toate curentele astea, eu începusem să am conştiinţa că Dumnezeu există. Eu am avut de prin clasa a noua senzaţia că am un miros foarte neplăcut în gură. Eram obsedat de chestia asta, că-mi miroase gura, pur şi simplu. Într-adevăr, aşa era, dar nu era de la stomac, nu era ceva ireversibil. Totul se trăgea de la faptul că o dentistă îmi pusese o coroniţă, o pusese prost şi îmi intra mâncare pe deasupra şi mâncarea aia putrezea acolo - şi de aia mirosea. Şi am trăit vreo trei ani cu drama asta. Mă spălam pe dinţi, mie tot îmi mirosea gura. Mă, ce-oi avea, frate? Eram disperat, am vrut să mă sinucid de vreo câteva ori. Aveam atâtea fete cu care puteam să fiu, ţi-am spus, şi mă enerva chestia asta. Bine, cu toate astea, am fost cu destule fete, dar tot timpul eram disperat, aveam gumă în gură. Când mi se părea mie că-mi miroase gura, le împingeam pe alea şi ziceam: „Gata, plec acasă!” Ele plângeau, ziceau că sunt nebun, în fine.

Cert e că tot calvarul ăsta a luat sfârşit în clasa a XI-a, când aia mi-a înlocuit coroniţa şi mirosul a dispărut. Şi eu am văzut asta ca pe un semn de la Dumnezeu, că eu toată perioada asta, cât mi-a mirosit gura, m-am luptat cu Dumnezeu. Ziceam: „Doamne, de ce mi-ai dat asta? De ce?” Am un jurnal din perioada asta, când eu m-am tot luptat cu Dumnezeu. Ba-L huleam, ba-L înjuram, că de

ce mi-a dat chestia asta, ba, după aia mă rugam la El, Îi mulţumeam când simţeam eu că nu mai îmi miroase - şi tot aşa a fost. Şi totul era de la o coroniţă! Bine, tot de la Dumnezeu a fost, sunt sigur că Dumnezeu mi-a dat chestia asta ca să mai mă smerească, că eram înfoiat rău de tot, mai ales de atunci când, în şcoala generală, cele mai tari trei tipe din şcoală mi-au trimis bilete că sunt moarte după mine şi nu ştiu ce, şi am fost şi cu una dintre ele, în fine, eram... ce să mai zic, eram înfumurat rău de tot! S-a terminat în clasa a XI-a, am început cu aventuri, tare de tot, ce mai.

Şi atunci, în clasa a XI-a, a început chestia cu hip-hop-ul. Eu, dintr-a IX-a sau a X-a, începusem să mă droghez cu haşiş, luam de la arabii din Grozăveşti. De fapt, acum îmi aduc aminte, chestia cu punk-ul era mai mult seara. Îmi plăcea să joc şi pe partea asta cu hip-hop şi cu mafie, adică să fiu mai stilat, cu gagici, cu droguri, cu nu ştiu ce. Ei, şi în timp ce chestia cu punk pălea, se ridica aia cu hip-hop-ul. Ei, şi într-a XI-a a fost apogeul. Şi într-a XI-a ne-am făcut o gaşcă de hip-hop, ne făceam dedicaţii în discotecă, când mergeam. Înainte să fie *La Familia*, noi ne ziceam nouă *Familia*, înainte să fie trupa asta, mi-aduc aminte că ne-am pus noi numele ăsta şi toţi aveam coadă, ne lăsasem părul lung. Eu eram, Cursaru, Rabbit - care-i DJ Rabbit acuma. Ne împrieteniserăm cu mai mulţi şmecheri din

Dorobanţi, Dragoş Blondu', unul al cărui tată a fost în puşcărie, Cezar. Dragoş era nebun, căutam tot felul de excentrici din ăştia, ca să nu ne stea nimeni în cale. Cursaru îşi cumpărase vreo trei pistoale.

Să povestesc şi cum am fugit de acasă. Printr-a zecea, mi-aduc aminte, Cursaru, prietenul meu cel mai bun, care a fost la puşcărie de patru ori, şi acum cred că încă face trafic de droguri dacă n-a murit, că n-am mai vorbit cu el de când m-am internat în spital. Sunt prieten cu el din clasa întâi. Prin clasa a X-a am fugit de acasă. El s-a certat cu părinţii lui... Rabbit, care era mai nebun decât noi toţi, şi-a găsit şi el un motiv şi am zis: „Hai să fug şi eu de acasă". Eu trebuia să rămân corigent la vreo două materii, nu mai aveam chef să învăţ, hai să fugim de acasă. Şi am furat fiecare cât am putut din casă, eu am furat de la bunică-meu un ghiul de vreo 15 grame, cam aşa, era singurul aur pe care l-am găsit. Rabbit a furat de la taică-său nişte monede cu valoare numismatică, plus nişte lănţişoare de aur, aşa, că taică-său era mare şmecher la direcţia cimitirelor, şi Cursaru a furat şi el nişte aur. Am aşteptat să plece ai noştri la serviciu şi am fugit de acasă. În gară la Obor am vândut ghiulul ăla, m-a păcălit un taximetrist, ne-a dat vreo 75.000 pe el, ăla făcea mult mai mult, şi pac!, noi - fuga la Constanţa, cu trenul. Ne-am tuns, eu şi cu Rabbit, nu mai ştiu dacă la Bucureşti sau

acolo, ne-am îndeplinit visul nostru de a fi tunşi cu creastă, ne-am ras de tot şi ne-am lăsat o creastă subţire şi înaltă şi ni le făceam şi umblam prin Constanţa cu creste, aşa, şi eram şi vopsiţi. Cursaru rămăsese fidel formaţiei Depeche Mode, că el a fost depech-ist dintotdeauna, lui nu i-a plăcut nici punk, nici asta, tot timpul a fost cu Depeche Mode - şi am stat în gazdă la o femeie. Ce făceam în fiecare zi? Aveam nişte reviste porno, pe care le cumpăraserăm. În fiecare zi ne duceam la plajă, voiam să agăţăm gagici, dar nu prea am reuşit, că nu prea era nimeni în perioada aia. Ne mai vedeau şi cu creastă, şi aşa... Nimeni nu considera, mai ales pe acolo, o şmecherie chestia asta, să ai creastă. Fetele se uitau, probabil, după alţii, mai stilaţi.

N-am cheltuit nimic din tot aurul şi toate alea, le ţinea Cursaru într-o borsetă, tot aurul şi toate alea, că era... plină de aur; era aşa o borsetă din aia obişnuită, pe care o ţii la brâu, era plină. A, şi nişte linguriţe de argint furase, cuţite, furculiţe. Şi în fiecare zi, înainte să mergem la plajă, aveam nişte reviste porno şi ne uitam în revistele alea şi ce făceau ăia, încercam să facem şi noi - dar nu între noi.

Într-una din zile au venit nişte şmecheri din Constanţa şi ne-au furat banii. Noi mergeam către plajă, în Constanţa. Noi, având creste, ne gândeam că n-o să se ia nimeni de noi: „Mamă, ce fioroşi suntem noi, n-o să se ia nimeni de noi!” Ăştia, şmecherii din

Constanţa, ce s-au gândit: „Ia uite-i şi pe fraierii ăştia! Creste, da!” Erau vreo şase tipi şi, la un moment dat, vine unul. Cursaru ţinea banii aici, în buzunar. Şi ne-au încercuit, adică s-au pus în jurul nostru, şi l-au luat pe Cursaru şi unul din ei a zis: „Băi, ia uitaţi-l pe ăsta, nu seamănă cu Dragoş Vânătă de nu ştiu unde, şmecherul ăla din Constanţa care ne-a bătut pe noi?” Şi au zis: „Ba da, băi, parcă ăla e!”. Eei, ăla a fost momentul (că după aia m-am gândit cum au acţionat ei, psihologic), ăla a fost momentul în care a băgat frica în noi. Noi ne-am speriat şi, după aia, a zis unul din spate: „Măi, chiar ăla o fi?” Şi ăla a zis: „Măi, nu ştiu ce să zic! (şi a pus mâna pe cureaua lui Adi) Băi, ăla parcă era puţin mai gras, mai... ia vezi, cum e? Era aşa la pantaloni?” Şi ăla zice: „Ia să văd! Să pun mâna pe curea, să văd!” Şi, când i-a pus mâna pe curea, l-a scuturat, i-a şi luat banii din buzunar. Noi după aia ne-am dat seama că i-a luat banii, că pe moment nu ne-am dat seama. Zice: „Nu, băi, nu era aşa de gras!” Şi a luat banii şi i-a băgat în buzunar. Şi cică: „Bine, băi, hai noroc!” Şi pac! Au tulit-o.

În momentul în care ăia au luat-o la fugă, Adi a zis: „Băi, ăştia mi-au luat banii!” Dar n-am avut curaj să strigăm după ei. Pac, s-au băgat în nişte maşini şi au demarat. După aia am început să-i înjurăm. Am rămas fără bani. Banii luaţi pe ghiulul ăla. Mai fuseseră vreo 60.000, cu cât mai dăduserăm pe bilete. Şi am rămas fără niciun ban. Ce să facem noi, ce să

facem? Noi eram hotărâţi să nu ne mai întoarcem acasă, voiam să plecăm pe vapor, la muncă. „La muncă pe vapor”, le-am spus alor noştri. Le-am spus părinţilor, acum mi-aduc aminte, că i-am ameninţat de mai mult timp. Că tot găseam noi motive să ne certăm cu ei, eram rebeli atunci, că nu ne dădeau bani, că nu ne lăsau la discotecă, găseam tot felul de motive. „Şi o să vedeţi că o să venim peste nu ştiu câţi ani cu bani, cu maşină!” – de unde?! Erau nişte vise, nişte tâmpenii, nişte copilării!

Ce să facem noi, ce să facem? Am stat cinci zile şi am mâncat – ca să nu schimbăm din aurul şi din argintul ăla pe care-l aveam – cinci zile (în total am fost plecaţi şapte zile, opt zile, nu mai ştiu), am mâncat în fiecare zi: dimineaţa, câte o felie de pâine cu unt şi cu gem, beam apă până ni se umflau burţile, la prânz la fel şi seara la fel, timp de cinci zile. Ştii cum am slăbit? Eram terminaţi! Beam apă ca să ni se umfle burţile! Şi-n restul zilei mergeam la plajă, nu mai ştiu ce făceam, nu-mi mai aduc aminte.

În penultima zi, a dat Cursaru telefon acasă, că nu mai putea de dorul lui maică-sa şi-i era frică. Dă telefon Cursaru acasă (erau telefoane din alea cu fise): „Alo, mamă, ce faci?” Şi maică-sa a început să ţipe la telefon: „Adi, băiatul meu, unde eşti?” Ei, săracii, în tot timpul ăsta cât noi fusesem plecaţi, au fost şi ne-au căutat peste tot. Au fost în Mozaic, în

discotecă, au fost la Poiana Ţapului, unde ştiau că se ducea Rabbit – fiecare, unde ştia că se ducea copilul lui. La Poiana Ţapului, la Rabbit – că el se ducea cu cortul acolo; pe la şase dimineaţa au ajuns acolo, au ieşit unii din cort cu feţele murdare de funingine, că se îmbătaseră seara şi căzuseră în cap, şi l-au văzut pe ăla şi s-au speriat. A ieşit ăla cu capul plin de funingine: „Bă, cine eşti? Cine mă deranjează?”, tot felul de peripeţii. Ei, şi dă telefon, şi maică-sa: „Mamă, unde sunteţi?” Şi Adi a început să plângă: „Mamă, suntem aici, la Constanţa!” Şi mă-sa a început să plângă când a auzit şi zice: „Hai, măi, mamă, când vă întoarceţi acasă?” Şi lui Adi începuseră să-i vină lacrimile alea în nas şi făcea: „Nu putem deocamdată să venim acasă, că m-am angajat la un patron!” – şi vorbea pe nas, ziceai că-i un arab – „Ne-am angajat la un patron şi trebuie să respectăm contractul!” Sanchi, era vrăjeală, că nu ne angajaserăm la niciun patron! Şi maică-sa: „Mamă, veniţi acasă, că totul e aranjat, nu rămâne nici unul corigent, am fost, am vorbit la şcoală, totul e bine, totul e bine!” Şi pac! - i-a închis Rabbit telefonul. Adi a început să-l înjure: „De ce mi-ai închis telefonul? Că te omor!” Şi Rabbit se strâmba la el. Dă iar telefon, n-a mai prins.

În fine, când a auzit că s-a aranjat totul acasă: „Mamă, frate, hai la bancă cu banii ăia, să-i spargem!” Am mers, Adi era în şlapi, Cursaru era în şlapi, cu bermude şi cu ditamai

aurul după el! A stat vreo oră şi ceva ca să-i determine pe ăia să vândă aurul ăla, că era haios. Noi, mi se pare, nici adidaşi nu mai aveam în picioare, nu mai ştiu de ce. Şi ăla, cu şlapi în picioare, ca un ţigan borţos, cu borseta plină, îi atârna o linguriţă de aia de argint şi un lănţişor, îi atârnau aşa, a intrat acolo, în Banca Naţională din Constanţa să vândă alea. Şi stăm noi, cam două ore am stat, după două ore iese. „Ce-ai făcut, mă?" Era transpirat ăsta. „Frate, mi-a dat, dar de-abia mi-a dat. Că mă tot întreba de unde am eu atâtea şi nu ştiu ce..." „Şi cât ai luat?" „Am luat trei milioane trei sute." Erau mulţi bani, frate, pe vremea aia, era enorm!. „Cum îi împărţim?" „Păi, un milion o sută de fiecare!" „Gata, s-a făcut!" Gata, am început să dăm banii. Dar chestia era că nu prea aveam pe ce să dăm banii atunci, că nu era nimic de distracţie.

Am căutat prostituate, n-am găsit. Ne-am dus în port, acolo, unde ştiam noi că vin marinarii. De unde?! Nimic, n-am găsit nimic. Ce-am făcut cu banii? Am închiriat vreo trei mese de biliard toată noaptea, am cinstit pe nişte muncitori pe acolo, le-am dat de băut şi noi ne-am îmbătat. Cursaru, singurul care era mai pragmatic, şi-a cumpărat un ceas şi o pereche de adidaşi şi-n rest, mi se pare că am ajuns şi eu acasă cu vreo 75.000. În rest, nu ştiu pe ce am dat banii, sincer, nu-mi mai amintesc.

Când am ajuns acasă, în fine, maică-mea – puţeam toţi trei, noi nu ne mai dădeam seama, mi se pare că nu ne-am spălat niciodată acolo – şi când am ajuns acasă, maică-mea, sanchi, voia ea să facă pe supărata, dar acasă era tort, erau nu ştiu câte feluri de mâncăruri, tot felul de ciorbe, de nu ştiu ce. Şi asta a fost, totul s-a rezolvat aşa.

Ei, acum rămăsesem la grupul de raperi; am intrat în grupul ăsta de raperi şi am început să ne drogăm. În fiecare zi ne drogam cu haşiş, din clasa a IX-a până cam prin clasa a XI-a. Şi am început să ne substituim unor personaje, mai ales din *Caracatiţa*, şi din alte filme, şi să ne drogăm. Dintr-a IX-a, de pe la jumătatea clasei a IX-a, a găsit Adi Cursaru sursa de haşiş. În Grozăveşti erau arabii care vindeau haşiş şi heroină. Noi am început-o cu haşişul. Şi am fumat haşiş cam până într-a XI-a, aproximativ în fiecare seară, după care ne duceam la prostituate. Adi avea foarte mulţi bani, eu eram târlă după el, profitam de el, săracul. Bine, el mă lua tot timpul, că deveniserăm dependenţi unul de altul. Dacă nu ieşeam eu afară, nu ieşea nici el şi invers. Era o povestire de Cehov, mi-aduc aminte, tot aşa, erau doi, se ţineau ca doi câini unul după altul. Şi se formase o legătură foarte ciudată, aşa, oarecum mistică, între noi. Stăteam ore întregi la telefon, parcă eram nişte iubiţi. Cred că la un bairam ne-am şi sărutat pe gură, să le demonstrăm fetelor că... să le demonstrăm şi

să le facem şi pe ele, că nouă ne plăceau şi lesbienele adică. Eram înnebuniţi după imaginea a două lesbiene care se sărută. Era visul meu să ajung mare mafiot şi, când ajung acasă (văzusem eu într-un film), să am două lesbiene, să mă pun într-un fotoliu, să fumez şi să le văd cum se sărută...

O singură dată ne-am bătut cu altă gaşcă, care erau mai şmecheri decât noi, sigur, clar erau mai şmecheri decât noi şi ne-au cam alergat pe acolo, pe la Dorobanţi – că pe acolo stăteam noi. Era zona asta, ne-am ales şi noi o zonă mai şmecheră. Erau copii de secretari de stat, am cunoscut-o pe Alma - şi ea o drogată notorie. Foarte mulţi din mass-media se droghează şi acuma.

Heroinoşii sunt văzuţi cam ca nişte paria. Pentru că heroina, frate, îţi schimbă viaţa, îţi schimbă percepţia asupra vieţii. Au şi *Paraziţii* o melodie, pe care ne-a pus-o părintele R., chiar dacă *Paraziţii*, celelalte melodii, sunt numai despre droguri, femei, sex, dar melodia asta este într-adevăr... ca să fii mai aproape de sufletul unui golan, adică unui golan nu poţi să-i pui din prima Psaltire şi *nu face aia*, *nu face aia!*, ne-a pus Paraziţii. E clar că drogul îţi schimbă percepţia asupra vieţii. Adică, tu nu mai ai plăcerile pe care le aveai înainte. Nu te mai bucuri de un răsărit de soare, nu te mai bucuri de faptul de a sta cu familia, de a te bucura de zâmbetul copilului tău, plăcerea de a citi o carte – nu le mai ai pe astea! Pe astea

le ai la început, până ajungi să fii dependent, să te gândeşti în continuu la heroină. Le ai o perioadă, maxim un an, dar după aia, sincer îţi zic, toţi drogaţii, de cum se scoală până se culcă, se gândesc încontinuu numai la heroină şi cum să facă bani, ca să-şi mai cumpere din nou o doză. Pentru că niciodată nu e de ajuns, întotdeauna vrei mai mult şi mai mult. Şi chiar dacă tu eşti drogat, eşti varză în ziua respectivă, te gândeşti cum să faci bani pentru ziua următoare şi tot aşa. Şi eşti prins într-un lanţ din care nu mai poţi să ieşi.

Singura posibilitate este să te laşi, să renunţi la ele – ceea ce este foarte greu. Pentru că ai răuri, ai sevraje, în fine. E ca o iubită. Ştii cum e? Sunt mulţi, îmi aduc aminte... Ştii cum e? Exact aşa e situaţia: când te apucă răul ăla eşti ca într-o cameră neagră sau ca într-o fântână, în care e întuneric, cu totul întuneric. Vrei să te gândeşti la Dumnezeu, ţi se face scârbă. Scârbă de Dumnezeu ţi se face, pur şi simplu, nu pot să-ţi explic de ce. Toţi cu care am vorbit au zis: „Aşa e”. Încerci să te rogi, nu poţi. Bine, cum a zis Sfântul Apostol Pavel: „Încă nu v-aţi rugat până la sânge...” Dacă te rogi până la sânge e normal să reuşeşti să te laşi, dar vreau să zic atunci, la prima vedere, când eşti în disperarea aia, când eşti în inconştienţa aia... Şi dracul îţi mai dă un alt gând: „Nu e chiar aşa de rău unde ai ajuns! Mai faci şi tu o dată.” Şi tot felul de motive, ba: „Uite, e mişto

afară, hai să mă droghez!”, ba: „Ce nasol e afară! Ia să mă droghez!”. Da, tot timpul îţi găseşte motive. Şi tu eşti în camera aia neagră şi tot ce te gândeşti, din toate lucrurile la care te gândeşti, nu te satisface nici unul. Şi atunci îţi rămâne luminiţa aia: heroina. Aia e singura care te satisface. E ca o iubită. Dacă nu te duci să te săruţi cu ea nu poţi să faci nimic în ziua respectivă. Şi după ce te săruţi cu ea poţi să faci orice. Trebuie să-ţi faci injecţia. După ce ţi-ai făcut injecţia, mamă! Eşti gata, poţi să faci orice, poţi să te duci la muncă!

Sunt drogaţi care dacă nu se droghează înainte să se ducă la muncă sau la acţiunea pe care o au de făcut în ziua respectivă nu pot să facă nimic. Sunt drogaţi care se duc cu răul la furat. Adică cu răul pe ei, trebuie să se ducă să fure, ca să-şi ia heroină. Cu răul pe ei, adică cu sevrajul ăla. E foarte nasol. Ce înseamnă rău? Are mai multe stadii. În momentul în care eşti dependent de o lună, răul este că atunci când ţi se duce heroina din corp, începi să ai un sevraj mic. Cum se manifestă sevrajul? Ai transpiraţii şi când ţi-e cald, când ţi-e frig. Ba îţi vine să dai toate jos de pe tine, ba ţi se face frig. Astea sunt. Îţi curg puţin ochii şi nasul. Şi merge până la a avea dureri de oase foarte mari, să nu te poţi ridica din pat; ţi se încleştează toate încheieturile, nu poţi să mergi de durere; dar e şi un rău psihic, e şi depresia, e foarte complicat. Vezi, că dacă s-ar

fi găsit antidotul, psihologii ar fi zis: „Gândeşte-te la asta!” Că toţi fac... Vine un psiholog la tine şi zice: „Fă asta, fă asta!” Dar nu e, nu s-a găsit antidotul la heroină. Pentru că dacă se găsea, atunci... îl vindeca pe pacientul care stă în pat şi are sevraj, îl vindeca printr-o vorbă. Zice: „Gândeşte-te la ceva!” Dar el nu poate. Răul merge de la răul mic la sevraje din alea cu tremurături, până la tendinţa de sinucidere în care nu mai poţi să suporţi, că-ţi tremură corpul, ai friguri, te dor oasele, nu mai poţi să suporţi psihic, tu ai nevoie de senzaţia aia chimică în corp. Şi nu mai poţi psihic să suporţi, că psihicul e cel mai rău. Şi atunci faci orice.

Sunt unii pe care i-au închis în casă şi au zgurmat peretele cu unghiile, cu unghiile au zgurmat uşa şi peretele, de şi-au rupt unghiile şi degetele ca să poată să iasă afară. Pe unii îi închidea în cuşcă. Ţin minte cazul unui ţigan de acolo de la mine din cartier - căruia i-a făcut taică-său – ai văzut cum e debaraua, e băgată în perete – a scos uşa de la debara şi i-a pus zăbrele ca la tigru, ca la circ. I-a pus zăbrele, l-a băgat acolo şi-i dădea mâncarea într-o farfurie printre zăbrelele alea, ca să nu iasă de acolo. Aşa îţi face şi aici la dezintoxicare: când intri îţi ia tot de la tine, îţi ia crucea de la gât, îţi ia tot, tot ce e pe tine, ca să nu te spânzuri. Nu ai voie la cuţite. Că e greu să te sinucizi dându-te cu capul de pereţi,

dar dacă ai un cuţit, o furculiţă, ceva ascuţit la tine, poţi să te sinucizi când vrei.

Am asistat la răuri mari de la ăştia care urlau noaptea, intrau la sevraj. Urlau noaptea, ai halucinaţii, ai... Eu n-am ajuns niciodată la astea. Cel mai mare rău al meu – vezi, că m-a ajutat Dumnezeu! Am avut foarte multe pauze, şi destul de mari, am avut pauze şi de un an şi de şase luni. În toţi aceşti ani, din clasa a XII-a, când am început la seringă, până acum, cel mai mare rău al meu a fost că aveam friguri sau călduri şi m-a durut spatele foarte puţin - într-o dimineaţă. Şi în momentul ăla, în care am simţit că mă doare spatele, am zis: „Gata, frate, nu mai!” Şi n-am mai făcut. Timp de o perioadă. După aia, probabil că m-a apucat iar.

Treptat, treptat, adică ne-am drogat cu haşiş trei ani şi după aia cu heroină. Când am început cu heroina am început să ne ducem toţi de râpă. S-au stricat prieteniile între noi, pentru că tot timpul îţi faci datorii. Nu mai există prietenie între drogaţi - decât pentru marfă. Prietenie nu mai există. Pentru că tu niciodată nu ai un ban în buzunar. Toţi banii, toţi banii, toţi banii... te gândeşti cum să furi, tot timpul, cum să păcăleşti pe unul, orice, orice, orice este în jurul tău este de vânzare pentru heroină. Dacă te duci la unul în casă te gândeşti cum să faci să-l furi, cum să faci să te împrumuţi. Eşti cel mai tare mincinos. Ajungi

să spui nişte minciuni incredibile, ajungi să poţi să plângi, sunt nişte lucruri...

Unii se mai duceau şi la furat. Ne mai duceam în discotecă şi... cam asta e. A fost o singură dată o bătaie - şi cam asta a fost. Unii se mai duceau la furat când nu aveau bani de droguri. Se duceau cu maşina şi furau oglinzi de maşini. Erau câteva maşini, pe care noi le cunoşteam, câteva tipuri de maşini – Mercedes Select A sau Mercedes Cabrio, sau BMW Z5, ale căror oglinzi costau foarte mult. Puteai să iei pe o pereche de oglinzi să-ţi iei porţia de două bile, ceva de genul ăsta. Era vreo 600.000 o pereche de oglinzi. Şi mergeam cu maşina sau chiar pe jos, te puneai în faţa oglinzii şi, pe la spate, cu şurubelniţa – unii ajunseseră să simtă doar pe la spate şi se făcea că se sprijină de maşină - şi îi fura oglinda cu spatele, nici nu se mai uita şi pac, o băga în buzunar şi pleca. Şi aveai oameni cărora le dădeai şi-ţi dădeau banii pe loc pe oglinda respectivă. Să mergi pe stradă şi o să vezi că unele maşini nu au oglinda aia. Majoritatea celor care lipsesc sunt furate de drogaţi. Au fost cazuri în care le-au vândut chiar celor de la care au fost furate şi ăia nu s-au prins! Zicea: „Dom’le, am nevoie de o oglindă, că mi-au furat-o unii!” „Păi, am eu de vânzare!” „Ia să văd! Cât vrei?” I-au vândut şi de două-trei ori aceeaşi oglindă şi nu s-a prins. Unii au început să pună semne şi i-au prins pe unii şi i-au dus la gardă, i-au luat la poliţie.

Asta făceam: ne drogam, ne duceam în fiecare seară la prostituate, ne duceam în cluburi. M-am mai întâlnit cu Uzzi de la Mafia, m-am întâlnit cu el şi în liceu, după aia ne întâlneam tot timpul. Unii dintre ei, mulţi de fapt, au murit.

La facultate cum ai ajuns?

La facultate...

Şi de ce ai ajuns?

Ha-ha! Ce tare!

De ce?

La facultate am ajuns pentru că chiar am vrut să fiu profesor de română, dar atunci cred că am ajuns mai mult că m-a bătut maică-mea la cap. Eu de mic îmi doream să devin scriitor. Aşa aveam eu, mi-aduc aminte acuma, că de mic îmi doream să fiu scriitor, să scriu cărţi, în fine, şi scriam atunci, tot timpul scriam câte ceva; încercam să scriu nuvele, nu le terminam, scriam povestiri de astea mici. Şi toată facultatea, îţi dai seama că m-am drogat, dar uite că am reuşit să o termin. Am avut şi nişte pile, sincer vorbind, am avut nişte pile la facultate. În primul an m-am îmbolnăvit de hepatită C, că făceam cu seringi unul după altul şi tot „lotul” ne-am îmbolnăvit de hepatită C.

Hepatita C dă ciroză, nu?

Nu imediat, acum există tratamentul cu Interferon, care dă rezultate foarte bune. De exemplu, Florentin Petre a avut hepatită C, nu ştiu dacă ai auzit, că a fost şi la televizor.

Nu ştiu cine e Florentin Petre…

Florentin Petre de la Dinamo, un fotbalist. Şi auzi, fază tare, că încă joacă fotbal. Maică-mea era înnebunită atunci. Eu nu m-am făcut bine cu Interferon, eu m-am făcut bine cu nişte insecte de la unul Ciuhli… Bine, atunci credeam şi în Dumnezeu şi… Uite, am uitat să-ţi spun, şi la asta trebuia să ajung de fapt.

La 18 ani – reiau – după ce mi-a trecut chestia asta cu mirosul pe care-l simţeam în gură, culmea, a început să-mi miroase corpul urât. A început aşa, cu o bucată mică şi s-a întins pe tot corpul. Eu, ulterior, m-am gândit că era de fapt schimbarea aia hormonală, care se întâmplă la 18 ani, că începuse să-mi miroase şi părul altfel şi totul. Mie mi se părea că miroase foarte urât. Ei, şi atunci, frate, a început o perioadă foarte neagră din viaţa mea, în care am început să mă cert cu Dumnezeu foarte tare, să-L caut foarte tare, mă drogam, Îl înjuram pe Dumnezeu, îmi făceam tot felul de lucruri – asta o să scriu într-o carte, că mi-e greu să spun acuma toate raţionamentele pe care le făceam, că sunt scrise chiar acolo, că le scriam cum îmi veneau atunci, pe moment. Şi le scriam aşa, parcă eram în fibrilaţie. Îl înjuram, după aia mă rugam la El. Am citit Cioran, am citit Cioran integral, că era exact pe sufletul meu. Eram disperat. Cum luam nişte bani, mă duceam şi-l luam pe Cioran şi …

Adică mai cumpărai o carte nou apărută sau...

Da, când făceam rost de bani, mai luam câte o carte de Cioran. Şi după aceea a fost perioada asta foarte neagră în care începuse să-mi miroasă corpul foarte urât. Şi am observat că atunci când nu mă mai drogam... Am început să mă rog foarte mult la Dumnezeu să-mi ia năpasta asta de pe mine, să-mi ia nenorocirea asta care se abătuse asupra mea. Am scris şi o poezie în perioada aia, e foarte neagră poezia aia. E cu rimă albă, dar oricum e urâtă poezia, gen kafkian, în fine. Şi am observat că atunci când nu mă mai drogam, nu mai miroseam. După aia, când începeam să mă droghez, iar... Şi am văzut-o ca pe o pedeapsă de la Dumnezeu. Ca şi cum mi-ar fi zis: „Uite, dacă nu te mai droghezi, dacă nu păcătuieşti, îţi iau mirosul ăsta şi poţi să fii normal. Imediat cum te droghezi...” – şi exact aşa se întâmpla!

Dar poate era chiar de la droguri mirosul!

Păi asta mă gândesc acum, poate era de la droguri. Mie îmi place să cred că era o chestie de la Dumnezeu, aşa îmi place mie să cred. După aia, cam prin primul an de facultate, am început să studiez despre masonerie, dar foarte convins eram. Şi l-am întâlnit – după ce am terminat facultatea – l-am întâlnit şi pe Alexandrescu, un tip, prieten al meu, Alexandrescu, care e profesor şi care mi-a dat nişte repere oarecum; mi-a dat nişte

cărţi. Că m-a întrebat: „Ce autor îţi place ţie cel mai mult?” Şi am zis: „Păi, Rebreanu, ăştia, ...” Tipul e foarte încrezut şi mi-a zis: „Păi, măi băiatule, eşti la un stadiu... Eşti varză de tot, mă! Păi tu trebuie să citeşti la vârsta asta Saramago, Sabato, ştii?” Şi m-a ambiţionat puţin. Mi-a zis: „Hai cu mine la Cărtureşti, să-ţi arăt!”

Atunci nu prea mă mai drogam, în perioada aia, şi aveam bani. Şi am început să-mi cumpăr cărţi şi am început să citesc! A fost ca un fel de „mentor” al meu. Cu el am trăit o chestie de magie care mi s-a întâmplat... când am fost la el acasă. Nu ştiu dacă el a fost în masonerie sau nu, dar cert e că mi-a povestit foarte multe lucruri despre care probabil se poate citi şi în cărţi, dar mi-a povestit nişte lucruri foarte, foarte intime. Mi-a zis să am grijă să nu mai spun şi la alţii că nu ştiu ce, că sunt lucruri foarte grave. Mi-a zis şi de Mihalcea, de Adi Mihalcea, unul care a lucrat la „Vila cu clopoţei”, unde a fost... – sunt doi fraţi: Nicolae Minovici şi Mina Minovici. Nicolae Minovici a fost primul de la noi din ţară sau din Europa, nu mai ştiu, care a făcut studiu asupra spânzurării – şi a murit spânzurat! El ce făcea? Cu o echipă de asistenţi, se atârna în ştreang şi stătea un minut, două, trei, până când făcea semn cu mâna că nu mai poate şi îl dădeau jos. Şi după aia, el nota ce simţea. Şi până la urmă a murit aşa, că n-a mai putut. A stat până la un stadiu şi a trecut de momentul ăla

şi n-a mai avut timp să le zică. A vrut să vadă, să mai împingă puţin limita. Şi a murit.

Şi ăsta, Mihalcea, alt nebun. Alexandrescu l-a salvat de la sinucidere. S-au nimerit amândoi în acelaşi liceu, Mihalcea era într-o perioadă foarte nasoală, a vrut să se sinucidă, Alexandrescu l-a salvat de la sinucidere şi au rămas prieteni. Mihalcea a făcut nişte ritualuri din astea acolo, în Vila cu clopoţei, a vrut să-l cheme pe... Mihalcea voia să intre în masonerie, o chestie din asta, foarte... o nebunie din asta ezoterică. Mihalcea voia să intre în masonerie, scria cărţi din astea prin care voia să atragă atenţia masonilor, să-l ia... Şi a făcut un fel de spiritism, acolo, l-a înregistrat şi pe casetă, mi-a zis Alexandrescu: „Dacă ai curaj vreodată, să-ţi pun caseta aia, faci pe tine de frică”. Şi l-a chemat pe ăsta, pe Nicolae Minovici, a făcut o invocaţie. A zis: „Maestre! Dacă eşti aici, fă un semn!” Şi, la un moment dat – e pe casetă! – au început să se audă zgomote în pod, şi au început să se audă grohăieli, grohăituri, cum făceau vacile, zgomote de animale, pe urmă ţipete din alea nasoale, vorbeau în tot felul de limbi, – şi ăsta s-a speriat rău de tot! Bine, pentru Mihalcea a fost o victorie, oarecum, că a reuşit să ... aşa... Şi el m-a apropiat oarecum de chestia asta cu masoneria.

În acelaşi timp, atunci, în capul meu era o chestie de asta, eu voiam să-i ajut pe oameni, dar nu ştiam cum. Habar nu aveam de chestia

cu smerenia, nu ştiam, îi uram pe popi, uram Biserica Ortodoxă, nu puteam să-i suport. Din toate legendele astea de la bunică-meu, că hoţii sunt popi, că nu ştiu ce şi tot îmi povestea, că uite ce a făcut ăla, că mi-arăta femei, că ce se laudă cutare popă de la Biserica Sfântul Dumitru, că am mers cu el şi mi-a povestit câte case are şi că-mi arată gagici pe stradă... Şi că sunt nişte hoţi, nu ştiu ce! – eu aveam ideea asta şi am scris şi o nuvelă în care nu că-mi bat joc, dar îi discreditez oarecum pe preoţi şi Biserica Ortodoxă. Dar puţin, aşa, în câteva propoziţii e chestia asta. Şi asta era, în capul meu era un fel de ecumenism, nu „un fel de", ci era un ecumenism clar, adică eu eram cu toţi de acord. Am citit şi Eliade... şi aveam impresia că toţi au câte o parte de adevăr şi că adevărul final va fi când toţi oamenii ne vom pune în genunchi, aşa-mi închipuiam eu frumuseţea asta, fericirea. Şi voiam să stopez în vreun fel tot ce se întâmplă în lume, războaiele şi asta. Voiam să propun – nu ştiu cui şi nu ştiu unde – voiam să propun ca să ne punem pentru o secundă toţi în genunchi, toate popoarele lumii, şi să zicem *Tatăl Nostru*, şi atunci va coborî Dumnezeu pe pământ. Aveam tot felul de chestii din astea, ştii... asta a durat.

Am început iar să mă droghez, că nu găseam pacea, nu-mi găseam pacea în chestiile astea. Am făcut cu Alexandrescu un

fel de magie la el acasă, adică tot îmi spunea de chestiile astea, îmi zicea de evrei, că are un prieten evreu, mi-a spus de tradiţia lor, Cabala, că e Cabala orală şi Cabala scrisă, şi Cabala asta orală e foarte ermetică şi e doar pentru un grup de cunoscători şi că el cunoaşte pe un evreu... Şi... mamă, ce-mi băgase în cap! Mi-a zis mie că sunt ales de Dumnezeu ca, împreună cu el să lupt contra... El îmi spunea mie că e magie albă şi magie neagră şi că magia albă e bună; că sunt masoni şi francmasoni şi că masonii sunt buni... Ce era în capul lui, nu ştiu, în fine, acuma nu mai stau să-mi bat capul.

Dar cert e că mă credeam aşa ceva şi mă duceam la tot felul de mini-beţii de astea cu el - şi mi s-a întâmplat o chestie atunci, când eram la el în cameră. El îmi povestise nişte întâmplări, supra-întâmplări din astea, că el cunoaşte o femeie care are copite, că el cunoaşte tot felul de maeştri din ăştia, că s-a întâlnit cu unul la Sibiu care i-a făcut să dispară banii şi i-a făcut lui rost de o grămadă de bani, de unul care intră prin pereţi – şi când îmi vorbea de astea, la un moment dat, îmi povestea de voo-doo, că are un prieten care poate să facă voo-doo şi că noi trebuie să luptăm împotriva ăstora, a masoneriei sau a francmasoneriei, nu mai ştiu care zicea că e bună şi care rea; şi într-un fel mi-a sugerat să fiu ucenicul lui.

Şi când am plecat acasă – îmi zicea de teste pe care le dau ăştia să intre în masonerie – mi-a trimis el un mesaj cu sensul: „Ce ai făcut azi la mine a fost un test!” Şi eu, mamă, imediat, pac! Eram fericit! Dar în acelaşi timp, simţeam o presiune, simţeam că ceva e în neregulă, simţeam că ceva e nasol, era clar. Dar eu ziceam că sunt forţele răului care încearcă să mă oprească pe mine să intru să salvez lumea sau să intru în partea asta luminoasă a masoneriei. Şi mi-a trimis mesajul că a fost un test ca să trec la următorul grad şi zic eu: „Şi l-am trecut?” Şi el zice: „Tu ce crezi?” Şi m-a lăsat aşa, în dilemă. N-am dormit toată noaptea, m-am gândit, m-am rugat la Dumnezeu să intru, să trec testul acesta: „Dă-mi, Doamne, să trec!” A doua zi mă duc iar la el şi am început să vorbim şi eram aşa, în semiobscuritate, şi îmi vorbea el de voo-doo şi la un moment dat, cum stăteam eu pe fotoliu, am simţit cum mi-a luat cineva capul, o fracţiune de secundă, şi mi l-a întors la 180 de grade, pac, în spate! Am văzut ceea ce era în spatele meu şi după aia mi l-a întors înapoi şi toată camera uite aşa făcea cu mine: Vuum! Vuum! Vuum! Vuum! – şi până la urmă s-a stabilit imaginea. Şi Alexandrescu râdea în timpul ăsta. Zic: „Băi, ştii ce mi s-a întâmplat, frate? Mamă, cred că am făcut pe mine, cred că m-au atacat ăştia sau nu ştiu... M-a atacat cineva, a avut loc un atac demonic asupra mea.” Eu nu ştiu să zic acum ce a fost atunci.

Zice: „Da, frate, da! Lor nu le convine că noi vorbim - şi ţi-am spus să nu mai vorbeşti şi cu alţii. Că acum ei vor să ne atace şi să ne facă să deznădăjduim ca să ne oprim din convorbirile astea ale noastre, ca între maestru şi ucenic.” Şi mi s-a întâmplat iar, peste vreo jumătate de oră, şi zice: „Vezi că s-ar putea să ţi se mai întâmple!” Şi peste o jumătate de oră iar: vuum! Iar cu capul, acelaşi lucru, iar s-a restabilit imaginea...

Ţi se mişca fizic capul?

Da, fizic, fizic!

El vedea asta?

Nu ştiu dacă vedea asta, nu l-am întrebat dacă a văzut. Când l-am întrebat a zis; „Da, ştiu că a avut loc un atac asupra ta!”, dar n-a zis „Am văzut!” Fizic mi s-a mişcat capul, că am văzut ce era în spate, pur şi simplu am văzut şi am simţit ce era în spatele meu fără ca eu să-mi întorc capul. Cu corpul drept stăteam aşa, ca la bufniţă. Şi după aia m-am dus acasă, tot îmi zicea el: „Vezi, că se poate să te fure ăştia, să te ia într-o maşină, să te ducă, să te bată, tu să nu zici nimic!” Şi mi-era frică de orice maşină, orice maşină mi se părea că e... că sunt masoni în ea. Până la urmă, într-o zi, m-am dus cu un prieten la TNB, să-mi caut o carte despre francmasoni. Bine, oricum aveam acasă o groază de... Unele sunt interesante. Sunt unele care spun câteva adevăruri aşa, măcar pe jumătate, şi afli câteva lucruri.

Şi m-am dus la TNB şi acolo îl văd pe Tudor. Tudor, blând, cu faţa aia a lui blândă, eu eram drogat, eram rupt de drogat, că mă şi drogam atunci. Nu mă interesa. Habar n-aveam de chestia asta cu smerenia şi că trebuie să mă vindec eu întâi şi după aia să-i vindec pe alţii. Şi face el: „Salut. Ce cauţi?” Eu voiam o carte despre masonerie. Şi el: „Dar de ce cauţi chestii de astea? Chiar te interesează?” Zic: „Da.” Zice el: „Şi pe mine mă interesează…” Dar el, fără să mă cunoască, fără să ştie mai nimic despre mine; bine, nu zic că a văzut el ce am eu înăuntru, dar pur şi simplu a zis aşa: „Bine, dar mai întâi trebuie doctorul să se facă bine pe el şi după aia să-i facă bine pe alţii. Întâi să te faci tu bine!” Şi eu am rămas aşa, şi zic: „Păi, cum? Cum adică, ce am eu? Am eu ceva? Fac eu ceva rău?” Că mi se pare că-i cerusem lui, dacă se poate, să mă lase să fumez, că după ce te droghezi, simţi nevoie neapărat să fumezi, dacă nu fumezi înnebuneşti. Îi cerusem lui voie să stau pe un fotoliu acolo să fumez. „Păi, da – face – uite, că vrei să fumezi!” Şi m-am enervat puţin, şi zic: „Ei, asta e nimica, măi, nu contează dacă fumez! Ce, marile genii…” – eu eram atunci obsedat şi de marile genii, eu credeam că sunt un geniu atunci! Asta am uitat să-ţi spun, foarte important: eu credeam că sunt un geniu!

De ce? Ce te făcea să crezi asta?

Pentru că gândeam foarte mult - şi am scris în jurnal unele chestii. Ce scriam şi ce-mi trecea prin minte... Erau nişte chestii pe care eu credeam că nu le-a mai gândit nimeni şi că gândesc foarte mult şi că am un flux de gândire foarte puternic, şi că se duce şi-n dreapta şi-n stânga, şi că gândesc şi-n paralel, două gânduri în paralel, şi că se intersectează şi fac paralele foarte interesante la care nu se gândeşte nimeni, în fine! Şi voiam să ajung un geniu. Unul din idolii mei era Dali. În perioada aia, din primul an de facultate, am fost disperat, de la un curs de istoria artelor, am început să studiez toate artele. Mamă, şi am studiat, mi-am cumpărat tot ce am putut. Am ascultat şi muzică clasică, de la muzică clasică – arhitectură, sculptură, pictură; am început să şi pictez şi ştiu aşa, cât de cât, recunosc o pictură. Şi voiam să devin scriitor, adică voiam să scriu asta, şi chiar scriam atunci, dar mai greu, cu drogurile. Că nu mă lăsau să scriu, mi-era greu, tot timpul ziceam: „Lasă că scriu mâine, lasă că scriu mâine!" Începusem vreo trei nuvele, una am terminat-o, începusem şi un roman, în fine. Voiam să scriu despre masonerie în primul rând.

Şi asta mi-a zis el şi eu am rămas aşa, a fost prima oară când mi-a zis un om: „Întâi trebuie să te cureţi pe tine şi după aia să-i cureţi pe alţii!" Şi m-a izbit. Şi a fost de fapt prima oară când mi-a vorbit cineva despre smerenie. Eu până atunci habar n-aveam, nu

mă gândisem la chestia asta. Niciodată, niciodată nu mă gândisem la chestia asta. E incredibil, incredibil! Eu acuma stau şi mă gândesc că asta era cheia, de fapt.

Şi după aia am început să avem discuţii. Eu tot veneam pe la el, încetul cu încetul, mi-a dat – că i-am zis că am depresii, că aveam şi depresii atunci – mi-a dat o carte: *153 de sfaturi de la Sfinţii Părinţi împotriva depresiei*, sau aşa ceva. Nu prea m-am uitat eu pe cartea aia la început; după aia, mai târziu. Şi mi-a zis să merg să mă spovedesc la părintele F. de la Cernica.

Prima oară m-am enervat foarte tare la părintele F. Ziceam: „Mă, ce poate să ştie un om? Eu sunt căsătorit, îl întreb, ce poate să ştie?" Nu mă gândeam eu la chestiile astea, că poate să fie înainte-văzător sau chiar Hristos vorbeşte prin duhovnic... Că el poate să vadă anumite lucruri, pe care, chiar dacă e neînvăţat, nu are facultate, chiar face şi unele greşeli gramaticale, adică e puţin... Dar citeşte... nu e om învăţat părintele F., e un om simplu; e simplu şi curat. Odată tocmai s-a întâmplat şi o chestie, şi asta din cauza părintelui. Mamă, şi ne-am enervat amândoi – eu cu Rodica, actuala mea soţie, pe el - şi am zis: „Gata, nu mai mergem la părintele, că e nu ştiu cum şi e şi aşa..." Vezi, noi judecam! Nu ne gândeam şi la nejudecată, că să nu judecăm. Dar culmea e că eu citisem Biblia, citisem Noul Testament din scoarţă în scoarţă!

Bine, ăla protestant, că habar n-aveam că sunt diferenţe între traduceri, dar oricum, m-a ajutat şi ăla.

Şi încetul cu încetul, asta a fost, am început să mergem să ne spovedim, am mai avut căderi, am mai avut aşa, dar până într-o zi în care pot să zic că am simţit... Poate e mult spus acuma să zic că am simţit harul Duhului Sfânt, dar am simţit o pace, pe care n-am simţit-o niciodată până atunci, un sentiment foarte... o bucurie imensă în suflet şi o pace care s-a aşternut peste sufletul meu. Şi pe care am recunoscut-o din prima că era ceva deosebit, deasupra, cu mult deasupra celorlalte stări pe care le trăisem înainte. A fost în momentul în care m-am spovedit odată. În momentul în care am intrat la spovedanie mă durea şi ficatul, mă durea şi coloana – că eu am şi probleme cu coloana; aveam şi nişte păcate foarte nasoale, mi se pare că încă mai practicam încă sex aiurea, nu sex normal cu soţia; că noi am fost foarte sălbatici la început, făceam de toate, în fine. Pe mine m-a enervat că Tudor mi-a zis: „Vezi, când am intrat prima oară la spovedanie am simţit că plutesc!” Când am ieşit de la spovedanie, pur şi simplu primele dăţi nu mi s-a părut pe departe că plutesc, din contră, eram nervos, era frig, era nu ştiu ce, era seară, eu voiam să mă duc la un film. Înjuram spovedania, „că din cauza ei am lipsit de la filmul ăsta!”. Da, chiar înjuram spovedania... Ei, şi a treia oară, când am ieşit,

am simţit că plutesc, frate! Pur şi simplu pluteam! Mă simţeam ca la un sfert de metru deasupra pământului! Şi era o senzaţie fizică şi nu mă mai durea nimic în mine, parcă nu mai aveam corp, şi-i zic Rodicăi: „Rodica, parcă plutesc! Nu-mi vine să cred!” Şi-mi venea să urlu pe acolo, prin zăpadă... Tudor nu ştiu ce glume zicea, totul mi se părea – nu mi se părea, totul *era* frumos. M-am pus în maşină şi în loc să stau cu fundul pe scaun, parcă eram ridicat, în maşină tot pluteam, ziceai că sunt în imponderabilitate. Şi aia a fost, atunci mi-am dat seama. Am zis: „Frate, asta e! Asta e!” E clar: „Asta e! Nu există ceva mai frumos ca asta! Gata, asta e, L-am găsit pe Hristos!” În fine, a ţinut sentimentul ăsta până am adormit şi a doua zi, mult timp a ţinut, a început să se estompeze cu timpul - şi viaţa şi-a reluat cursul normal.

După aia am început şi eu să merg să mă spovedesc, să merg la biserică, să mă chinui să stau acolo, că aveam ispite: să-i judec pe oameni, să mă uit la gagici, să-l judec pe preot, să mă uit la aia că-i fardată nu ştiu cum, la unele le vedeam bikinii prin fustă, nu ştiam de la început toate astea... Era şi vina mea, că uneori perseveram şi nu puteam să-mi iau ochii... Am început şi eu să citesc despre smerenie, că aia a fost ciocanul, frate! Mi-a dat unul cu un ciocan în cap şi mi-a zis: „Frate, există smerenie! Cum de nu ţi-a zis lumea până acum?” Şi eu eram nervos pe oameni, că

nu mi-a zis nimeni că există smerenie. Cum de nu mi-a zis nimeni? Că suntem într-o ţară ortodoxă. De ce nu mi-a zis nimeni că există smerenie şi că ăsta-i pasul? Că nimeni nu mi-a zis până atunci. Şi de ce n-am ştiut? De ce n-am ştiut? De ce n-am ştiut? Asta-i cheia! Şi am început treptat, treptat să... Mai aveam momente de cădere, aveam perioade în care nu făceam nimic şi mă simţeam extraordinar. Şi mă duceam, încercam să n-o judec pe Rodica, încercam să spăl vasele – chiar şi chestia cu spălatul vaselor, să-i iau povara asta, ştii: purtaţi-vă povara unii altora, când îi era ei greu şi mă mai şi bălăcărea uneori; în loc să zic ceva, ia să tac din gură, să spăl vasele. Le spălam, mă durea coloana, dar după ce le spălam, iar îmi revenea bucuria aia de la spovedanie. „Şi gata, frate! Iar am găsit bucuria, asta e! Gata, asta e bucuria! Am mai găsit-o!” - şi tot aşa, aveam frânturi de bucurie. Are Tolstoi asta, în *Anna Karenina*, - are un fragment în care spune că avea momente în care se chinuia cu copiii şi avea şi momente luminoase, adică era trenul care mergea şi era greoi, cu fum, cu cărbuni şi, în mijlocul trenului, pac! - mai apărea câte o luminiţă. Aşa era viaţa mea, exact aşa era.

Şi am mai trăit asta, o tot trăiam şi am mai trăit-o aşa cu intensitate când citeam la strană, am mai trăit exact acelaşi sentiment, când băteam toaca, când băteam clopotul – atunci au fost cele mai... Măi, frate, şi astea au

fost! Pentru chestiile astea, ştiu clar acuma că asta este. Altceva nu există mai frumos decât asta. Dar uite că am mai avut căderi şi poate o să mai am.

Şi când am fost în Athos am avut atâtea bucurii dar, când m-am întors, am căzut rău. Şi mi-a zis părintele... am aflat şi despre părintele F., în fine, că este înainte-văzător, am aflat de la mai mulţi care au spus chestia asta.

Să vezi, eram odată, mă duceam să-mi cumpăr droguri, fii atent! Şi eram în maşină, mă duceam în Baicului, că nu mai erau, au fost diferite crize; au fost crize, frate, cu războiul din Irak, au fost crize, se făcuse demonstraţie în Ferentari; când au bombardat americanii Afganistanul a fost criză, pentru că 90% din producţia de heroină care se răspândeşte în toată lumea vine din Afganistan. Acolo ei n-au ce să mănânce, sunt vai de capul lor, mănâncă o dată la nu ştiu câte zile carne de oaie, în rest se droghează, încontinuu se droghează, pentru că au la heroină acolo, de... să-şi pună şi în cap. Şi a fost criză atunci, şi au zis şi la televizor: „Atenţie! Că drogaţii au ieşit pe străzi, nu mai ... se vindea bila, se vindea la licitaţie; a ieşit unul odată şi a zis: „Cât daţi pe o bilă?” Unul: „Dau trei milioane!” Altul: „Dau eu cinci milioane!” Altul, din spate: „Taci, mă, că dau eu, ce s-o iei tu? Îţi dau eu şase milioane!” Altul: „Ce, mă, dai tu şase? Las’ că dau eu

zece!” A ajuns să se vândă cu 20 de milioane o bilă - şi uneori era şi ţeapă! Adică ţeapă în sensul că îţi punea humă sau îţi punea şoricioaică de aia, otravă de şobolani – Mi-am băgat şi otravă de şobolani în venă! Tot felul de rahaturi, îţi băga Cola, îţi băga ceai şi făcea: „Te-a luat?” Şi tu: „Da, da, da, m-a luat! Nu, că-i marfă tare! Da, frate, parcă simt, aşa, ceva!” – Dar de unde, că era vrăjeală, ştii? Şi făcea: „Hai, mă, că te-a luat, hai să plecăm, că vine garda!” Şi aşa îl ţepuia, ştii? Că după ce şi-o băga în venă, erau multe ţepe din astea, da...

Dar să revin la ce ziceam. Mergeam în Baicului şi mă sună părintele. Mă sună şi zice: „Ce faci, Mihai?” Zic: „Sărut mâna, părinte, binecuvântaţi!” Zice: „Ce faci, Mihai?” Zic: „Ce să fac, părinte, bine! Mă duc acasă!”, zice: „Păi, nu te duci la ore? N-ai şcoală astăzi?” Şi fac eu: „Nu, părinte, nu, că ne-a dat drumul.” Nu ştiu cum l-am minţit eu acolo. Zice: „Sigur te duci acasă?” Zic eu: „Da, părinte, cum să nu mă duc acasă?” Zice: „Mihai, gândeşte-te bine, eşti sigur-sigur că te duci acasă?” Şi fac eu: „Da, părinte, cum să nu?!” Şi face: „Bine, cum zici tu, dar eu nu prea te cred!” Zic: „De ce, părinte?” Zice: „Nu ştiu, aşa am eu impresia, că nu prea te duci tu acasă, dar bine, Dumnezeu să fie cu tine!” A fost clar că şi-a dat seama şi mi s-a mai întâmplat asta de două ori. Şi ceilalţi au mai zis că li s-a

întâmplat asta, că le-a mai zis dinainte ce... Părintele F. are vreo 60-65 de ani.

Dar nu încercai să renunţi definitiv la droguri? Să îţi schimbi viaţa?

De fiecare dată când cădeam, sincer, m-am gândit, mi-a rămas în minte, de fiecare dată când mă drogam, a doua zi, şi chiar după ce mă drogam, aveam în minte o povestire din Pateric, pe care mi-a zis-o părintele F. şi pe care am citit-o şi eu, despre un frate care cădea în păcatul curviei dar, imediat după ce cădea în păcatul curviei, se ducea şi se ruga la Maica Domnului. Cădea, iar se ducea. Şi a căzut aşa de nenumărate ori, ani întregi, cert e că a făcut de multe ori asta. Şi văzând asta, diavolul a venit la el şi i-a zis: „Uite, te scap de patima asta dacă nu te mai închini la Maica Domnului.” Şi fratele, când a auzit asta, s-a dus şi i-a spus duhovnicului: „Uite, părinte, mi-a apărut cineva şi mi-a zis că dacă nu mă mai închin la Maica Domnului mă scapă de patima asta a curviei.” Şi i-a zis atunci părintele duhovnic: „Chiar dacă vei cădea până vei muri în patima asta a curviei, să te închini la Maica Domnului în continuare, că ăsta e diavolul şi a încercat să te înşele!” Şi fratele atunci s-a întărit şi parcă s-a lăsat şi de patima asta a curviei... De fiecare dată foarte mult m-a întărit povestea asta, de fiecare dată mă gândeam şi nu ştiu cine îmi dădea puterea asta de fiecare dată când cădeam, după ce mă drogam, mă duceam şi mă rugam, ori

făceam un acatist, ori mă rugam cu rugăciunea lui Iisus, aveam aşa o bucurie, nu ştiu ce să zic, poate era o înşelare de la diavol, dar nu cred, nu cred! Aveam aşa o bucurie să mă rog după ce mă drogam sau a doua zi încât, nu ştiu, era una din cele mai mari bucurii ale mele. Să mă rog, adică să mă rog atunci, şi mă rugam, mă rugam, mă rugam, şi aveam bucurii foarte mari chiar atunci după ce mă drogam. Şi aşa am reuşit să rezist. Am avut într-adevăr şi tendinţe de sinucidere şi am avut momente în care am început să-L hulesc pe Dumnezeu că de ce mi-a dat patima asta cu drogurile. Dar după aceea îmi veneau iar în minte, îmi veneau gândurile astea, îmi veneau nişte vorbe, alea cu: „tu ai dinţi de lapte şi nu te băga la chestii tari, lasă aşa cum sunt…" - şi astea sunt taine, dacă nici Sfinţii Părinţi nu au reuşit să dea un răspuns exact, şi ei, în momentul în care-şi dădeau seama că sunt neputincioşi la un răspuns, cădeau la pământ şi se rugau, atunci fă şi tu aşa: cazi la pământ sau stai cum vrei tu, în picioare, sau cum vrei tu, dar numai roagă-te, roagă-te la Dumnezeu. Şi rugăciunea asta simplă, fără nicio explicaţie îţi va da această bucurie chiar dacă ai căzut, chiar dacă ai căzut de o sută de ori, să te ridici! – aşa îmi spuneam tot timpul şi totdeauna am răzbit aşa.

Sunt hotărât, mai ales acum, după ce am fost la dezintoxicare şi după ce am auzit câte cazuri – că puteam să fiu până acum la

puşcărie de o sută de ori - că era o lege (nu ştiu dacă mai e acuma) că dacă găzduiai pe cineva – veneau la mine în casă şi se drogau, stăteam câte o noapte întreagă cu droguri, mai venea nu ştiu care, venea, se droga, pleca; după aia mai venea cutăriţă, că se vindeau droguri la mine.

Părinţii tăi ce ziceau?

Erau plecaţi din Bucureşti, săracii, nu ştiau. Puteam să fiu la puşcărie până acum de o sută de ori - şi uite că Dumnezeu m-a păzit. M-a păzit şi am ajuns aici, la dezintoxicare, să văd măcar 10% cam cum e când eşti în puşcărie. Şi eu cred că acuma m-a trezit şi încă o dată Îi mulţumesc lui Dumnezeu că a făcut minunea asta cu mine, că am avut şi hepatita C, m-a făcut bine de hepatita C; m-a făcut bine de mirosul ăla care credeam eu că nu ştiu dacă a fost adevărat sau nu sau a fost doar o închipuire de-a mea; m-a ajutat să mă căsătoresc; îţi dai seama, în 15 ani de zile de când umblu cu drogurile nu m-a luat decât o singură dată poliţia - şi n-am stat nici măcar o singură dată pe circă; o singură dată m-a luat poliţia şi m-a percheziţionat, atât. Dar m-a luat pentru că eram cu un tip, un ţigan jegos, de ultima teapă, şi m-a văzut cu el în maşină şi m-a întrebat: „Ce cauţi tu cu el în maşină? Ia să te percheziţionăm!”, m-a luat şi mi-a dat drumul. Dar niciodată nu m-a luat poliţia cu marfă la mine sau să mă ţină măcar o seară pe circă, niciodată! Cât m-a ferit Dumnezeu!

Ceilalţi, imposibil, am vorbit cu toţi cu care m-am drogat până acuma, imposibil ori să nu aibă un proces pe rol, ori să nu fi fost măcar o dată la puşcărie, ori să nu fi fost o dată pe circă, ori să nu-i fi luat măcar o singură dată garda, sau să fi luat bătaie de la ei sau să-i fi prins măcar cu sare de lămâie sau cu o fiolă.

Cu sare de lămâie, de ce?

Ai nevoie de sare de lămâie, o fiolă, o seringă şi apă ca să prepari heroina. M-a ajutat Dumnezeu în toate cazurile astea...

Bun. Dar iar te lăsai, iar te apucai. Nu te-a apucat deznădejdea, s-o termini cu biserica, că nu te-a ajutat biserica destul?

Ba da, ba da! M-a apucat deznădejdea, de multe ori m-a apucat. Şi am avut momente în care, după perioade în care reuşeam să rămân curat, mă duceam la biserică în fiecare duminică, erau perioade de câte trei luni, patru luni, cinci luni, şase luni, şapte luni – mă duceam la biserică în fiecare duminică, reuşeam să mă rog. Să spun rugăciunea inimii măcar jumătate din zi; reuşeam să am bucurii foarte mari cu rugăciunea inimii, reuşeam să nu mă uit la femei pe stradă - şi asta-mi dădea foarte mari bucurii, reuşeam să nu judec, reuşeam să o ajut pe Rodica în treburile gospodăriei, adică să am o viaţă cât mai curată posibil, cu toate că sunt sigur că erau mii de păcate pe lângă astea, dar eu, cel puţin, mă simţeam bine aşa cum eram. Dar cădeam, la un moment dat! Începeam cu o

injectare pe săptămână, după aia se înteţeau, iar cădeam şi ajungeam să mă droghez în fiecare zi.

Ei, şi atunci, când veneam acasă, erau unele zile în care îmi venea pur şi simplu să sparg icoanele. Mă enervau atât de tare icoanele, mă enervau pur şi simplu, parcă mă ardeau când mă uitam la ele, Îl vedeam pe Hristos şi ziceam: „Măi, dar ce..., sfinţii ăştia nu sunt şi ei oameni... De ce sunt aşa mohorâţi tot timpul?" Mă enervau pur şi simplu! Ziceam: „Chiar aşa, totul..." Adică, ceea ce-mi plăcea înainte, când încercam să fiu curat, ceea ce-mi dădea pace şi bucurie, slujbele şi toate astea şi răbdarea, care este una dintre chestiile pe care trebuie să le faci ca să-ţi fie bine – drogul ţi le ia! Adică nu mai ai răbdare când te droghezi. Şi atunci, nemaiavând răbdare, mă enervau şi toate chestiile astea legate de biserică. Când mă gândeam să mă duc acolo, să stau nemişcat, să ascult lălăielile alea, mă enervau icoanele, îmi venea să dau cu ele de pământ; mă enerva faţa mohorâtă a sfinţilor, că eu ziceam: „N-au pic de bucurie, n-au nimic, nimic, nimic!" – şi atunci mă apuca deznădejdea! Şi nu mai înţelegeam!

Şi atunci îmi venea întrebarea asta în minte, care m-a obsedat foarte mult: „De ce, dacă Dumnezeu a ştiut că o să fie cum o să fie, de ce a mai făcut lumea?" Şi întrebarea asta mă punea la pământ! Şi atunci nu mai

aveam credinţă... mi-o tăia! Eu voiam să cred şi era ca un copac care vrea să crească şi te taie de la rădăcină: pac! Şi atunci═nu mai aveam pe ce să cred, nu mai aveam bază! Măcar asta să fi avut, măcar de întrebarea asta să nu mă poticnesc. Dacă întrebarea asta era rezolvată în mintea mea, puteam să cresc iarăşi, ca un copac de ăla care creşte, ştii? Or, întrebarea asta fiind la bază, nelăsându-mă să cresc, nu mai aveam ce să fac. Şi mă poticneam în ea, şi iar cădeam, şi iar mă lăsam pe tânjală şi ziceam: „Gata! Îmi bag picioarele, mă droghez şi mâine! Am întrebarea asta şi nu pot să scap de ea: «De ce, Doamne, de ce, de ce?»” Şi tot aşa! Iar mă trezeam a doua zi dimineaţă şi iar îmi apărea întrebarea asta.

Ziceam: „De ce nu pot să scap de întrebarea asta?” „Mă duc şi mă droghez şi mă fac varză, ca să mă răzbun pe Tine!” – aşa ziceam. „Uite, mă răzbun, mă răzbun pe Tine, Doamne, vreau să vezi, să-mi dai un semn, să scap de întrebarea asta!” – aşa ziceam. „Mă droghez numai ca să mă răzbun pe Tine, că eşti atât de crud, atât de ... Ce faci cu mine? De ce? De ce? De ce? De ce?” – numai aşa ziceam.

„De ce am depresii? Dacă am toată familia bine, am un copil frumos, sănătos, nevastă, de ce mă laşi cu întrebarea asta? De ce nu-mi dai un răspuns?”

Am trăit foarte mult timp cu întrebarea asta - şi încă mai am ispite, mai îmi dă târcoale uneori întrebarea asta, mai îmi dă târcoale, dar m-a liniştit foarte mult un călugăr din Athos la care am fost – că atunci îmi era foarte mare frică să nu mă duc în iad, pentru că am trecut prin trei come, am fost de trei ori în comă. Odată m-au salvat băgându-mi sare de lămâie pe venă, ba nu, de două ori cu sare de lămâie! Că aşa se face când intri în comă: topeşte sare de lămâie în apă, o bagă în seringă şi ţi-o bagă în venă, că atunci e ca un şoc şi te trezeşte. Ultima oară am căzut în toaletă la bunică-mea, mi-am făcut injecţia şi am căzut acolo pur şi simplu, că era foarte tare marfa şi mi-am făcut foarte mult şi după mult timp, după o abstinenţă destul de mare, de două-trei săptămâni, ceea ce e mare lucru la un toxicoman, adică cine stă două-trei săptămâni nedrogat e şmecher printre noi.

Şi-n Athos m-a apucat rău de tot frica de iad. Mergeam, mă rugam, făceam rugăciune, aveam metanii şi făceam câte o sută de ori *Doamne, Iisuse Hristoase*, pe rând, aşa, când mergeam de la o mănăstire la alta, şi am ajuns la Sfântul Andrei, la mănăstirea aia rusească parcă... Şi e un călugăr englez acolo cu care m-am înţeles eu binişor. Şi l-am întrebat: „Părinte, mi-e frică de iad, mi-e frică, părinte, dacă mă duc în iad ce fac eu? Mă duc în iad şi ce fac? E o veşnicie! Cum mai scap eu de acolo? M-am drogat de atâtea ori, am făcut

atâtea, mi-e greu să mă pocăiesc atâta timp, mi-e greu, două-trei săptămâni e greu, că am ispite, am...” Şi mi-a zis ceva de genul ăsta: „Crezi că Dumnezeu este atât de ilogic încât să te lase de trei ori în comă şi să te trezească, pentru ca după aia să te arunce în iad? E clar că a avut un scop pentru care te-a scos din comele alea, pentru care te-a lăsat să dai în comă şi pentru care te-a scos din comă!” Ei, şi atunci mi-a dat speranţe, mi-a deschis aşa, ca o uşă, a deschis ca un viitor şi am reuşit să trăiesc cu chestia asta, cu obsesia asta a iadului.

Soţia cum s-a raportat la căderile tale?

M-a ajutat foarte mult soţia, săraca! Dumnezeu s-o ţie aşa, tot aşa! Mai avea şi ea crize, mai ales când venea acasă şi mă vedea, că mă recunoştea imediat, sau chiar şi după cum îi vorbeam la telefon, şi zicea: „A, iar te-ai drogat!” Am fost drogat şi în ziua nunţii, în biserică. Şi când ni s-a născut copilul, am fost drogat atunci.

La nuntă s-a văzut? Ceilalţi şi-au dat seama?

Nu s-a văzut, m-am drogat foarte puţin. Trei săptămâni am stat, am vrut să mă purific oarecum până în ziua nunţii. Şi în ziua aia m-a apucat o depresie... Şi n-am putut! N-am putut să stau măcar puţin, am vrut să fiu măcar puţin ameţit, am vrut să beau ceva înainte, să mă ameţesc, nu ştiu de ce. Vezi, m-am obişnuit, de asta mi-era greu să scap! Că, de

atâta timp obişnuit cu starea asta, era o a doua natură. Şi e foarte greu, e foarte greu să scapi de ea. Mi-am făcut foarte puţin drog, e drept, în biserică aproape că nici nu mai simţeam… Am trăit într-adevăr taina aia, adică sper că am trăit-o cum a fost. Eu sper. Dacă Dumnezeu a îngăduit asta, sper că am şi trăit-o. Şi când s-a născut copilul, am fost varză! M-am rupt în ziua aia, ştii cum am fost? De bucurie! M-am dus la ea, săraca, mi-aduc aminte că era pe patul ăla, galbenă la faţă, zic: „Ce faci? Ce faci? Bravo!” Am luat-o în braţe şi ea mi-a zis la ureche: „Iar te-ai drogat, nu?” Zic: „Da, măi, da, dar hai să ne bucurăm, te rog eu!” Zice: „Bine, bine, hai lasă! Nu contează! Du-te şi ia-mi şi mie ceva de mâncare!” Şi i-am luat o şaorma.

Când o luam eu razna, de Crăciun şi de revelion, ea îi zicea maică-mii şi lui taică-meu: „Eu nici nu-l ascult, că ştiu că nu e el!” Aşa zicea! „Nici nu-l ascult, nici nu-l bag în seamă, ştiu că nu e el. După ce vine de la dezintoxicare, atunci vorbim, dar acum nu mă supăr, poate să-mi zică orice.” Păi, o goneam de acasă, că nu voia să mă ajute să mă duc să-mi iau droguri, că eu aveam banii şi ai mei nu mă mai lăsau să ies fără cineva din casă. Şi trebuia să ies cu nevastă-mea. Şi nevastă-mea ştia că… am lăsat-o de câteva ori la bunică-mea cu copilul: am lăsat-o şi-n maşină, odată, să-mi iau droguri. I-am zis: „Stai, că mă duc până aici, să-mi iau ceva!” Şi pac! Am dispărut

şi am intrat în casă la ţigani şi m-am drogat. Îţi ia minţile, ştii cum? E boală, sincer îţi spun! Şi asta mă enervează, că societatea îi stigmatizează, când, de fapt, ei sunt ca orice beţivi.

Care-i diferenţa,? Spune-mi şi mie! Ştii genul ăsta de om, de român din ăsta, de gospodar, care stă, mai ia un ciocănel şi e toată ziua ameţit – şi un drogat?! Ăla, frate, e bolnav! Mi-a spus şi părintele. Nu a zis: „Blestemaţi să fie!”, dar a zis: „Să nu le dea Dumnezeu oamenilor care-i judecă pe drogaţi un copil drogat, să-şi dea seama atunci că de fapt e ca o boală! Şi că de fapt tu nu mai eşti tu!” Tu nu mai eşti tu! Tu nu mai eşti tu, pur şi simplu! Te conduce drogul, aia e, o boală pur şi simplu, care trebuie tratată... Şi nu trebuie judecat cu nimic un drogat, sincer! Şi de asta vreau să nu mai cad niciodată şi vreau să mă lupt şi vreau să fac ceva pentru ei. Pentru că e o boală, frate, şi nu trebuie stigmatizaţi aşa, nu! E o chestie foarte... şi, îţi dai seama? Şi copiii noştri pot să cadă în chestia asta, îţi dai seama? Când mă gândesc la asta...

Comparativ cu cel mai mare extaz de la drog, care a fost senzaţia mai intensă pe care ai cunoscut-o în viaţa ta?

Au fost trei, când am ieşit de la spovedanie, rugăciunea şi atunci când am citit la strană şi când am bătut toaca şi când am bătut clopotul. Astea ...

Au fost mai intense decât senzaţia de la drog?

Da, da! au fost... intense e puţin spus.

Ce înseamnă pentru tine rugăciunea?

Rugăciunea pentru mine este cel mai frumos lucru care mi s-a întâmplat vreodată.

Comparând-o cu drogul?

Nu există comparaţie, adică drogul este doar ceva demonic, rugăciunea e ceva dumnezeiesc. Nici nu se compară! Rugăciunea, momentul ăla în care am zburat după ce am ieşit de la spovedanie.

Ce anume te-a impresionat când ai bătut clopotul?

La părintele Ioan, a bătut Tudor toaca şi eu am bătut clopotul şi, după aia, când mai mă duceam, când a fost sfinţirea bisericii la părintele Ioan şi se făcea Liturghie în fiecare zi, şi mai mă duceam şi eu când mai puteam, şi cântam acolo ... Ţin minte că nu prea era nimeni dimineaţă, că erau oamenii la muncă, şi stăteam eu cu Tudor şi citeam şi cântam - şi părintele ne ajuta la slujbă - şi mai era şi un cântăreţ.

Ce înseamnă pentru tine spovedania?

E foarte greu să răspund. Înseamnă o declaraţie de dragoste a lui Dumnezeu către mine şi invers.

Şi nu ţi-era ruşine să te duci iar la spovedanie şi să zici iar că te-ai drogat, iar că...

Uneori mi-era ruşine. Uneori, gândindu-mă la parabola fiului risipitor, care mă făcea uneori să plâng, sincer, şi-mi aduceam aminte

de scena din filmul lui Franco Zefirelli, când povesteşte Iisus şi începe Petru să plângă şi-l ia în braţe pe Matei, care a fost vameş, şi-n acelaşi timp... îl vedeam atunci pe tatăl meu şi interpuneam aşa, toate trei scenele astea: scena din film, după aia îl vedeam pe taică-meu cu părul alb şi plin de toate nenorocirile pe care i le-am făcut eu, plângând – că l-am văzut odată pe taică-meu plângând – şi după aia mi se muia inima şi nu mai mi-era ruşine de spovedanie, adică să mă duc la Hristos aşa, cu braţele deschise, orice s-ar întâmpla. Parcă mă duceam la taică-meu când mă duceam la Hristos.

Bine, poate nu e bine când zic aşa, dar mă duc la Dumnezeu ca la un tată - şi la părintele la fel. Parcă Hristos e-n părintele meu duhovnic şi părintele duhovnic e lângă Hristos. Adică, parcă văd că Hristos e-n inima părintelui meu duhovnic şi e şi de faţă şi parcă-mi deschide braţele... Că părintele meu duhovnic, când vine acolo, mă ia-n braţe şi mă pupă. Şi exact aşa e, e ca o declaraţie de dragoste şi... cât de frumos a fost când tatăl a spus că numai că l-a văzut că vine pe cale pe fiul risipitor şi a strigat: „Tăiaţi viţelul cel gras!” Şi asta tot timpul îmi pune un nod în gât şi parcă-mi vine să plâng... „Ce dovadă mai frumoasă vrei, omule, că tot ce am e al tău? Şi acum nu mai sunteţi robi, că v-am făcut cunoscut tot... acum sunteţi prietenii Mei! Nu vă mai numesc robi, că robul nu ştie

ce face stăpânul, vă numesc prieteni. Şi ce e mai frumos decât să-şi dea cineva viaţa pentru prietenul lui?”

Şi toate astea aşa combinate, toate parabolele care zboară aşa, una împrejurul celeilalte şi se intercalau şi cu imaginea din film şi cu imaginea tatălui meu... Toate astea mă propulsau către spovedanie şi mă duceam acolo cu inima împăcată. Uneori mă duceam, într-adevăr, cu inima grea, că nu tot timpul reuşeam să-mi aduc imaginile astea în minte.

Sunt mulţi care păcătuiesc, mult mai puţin decât tine, dar care se ruşinează să meargă la spovedanie. E ruşine să spovedească păcatele pe care nu s-au ruşinat să le facă. Şi, astfel, stând departe de spovedanie, stau departe de iertarea păcatelor lor...

Ce să mai? Spovedania e raiul pe pământ, sau o pregustare a raiului, ce mai! Care sper că aşa e, adică sper că e o pregustare a raiului...

Să le dea Dumnezeu puterea tuturor celor care trăiesc în păcate, fie că se droghează, că desfrânează sau că fac alte rele, să aibă puterea de a ajunge la scaunul spovedaniei. Să aibă puterea de a înţelege că, prin spovedanie, pot începe o viaţă nouă. Aşa cum ai înţeles şi tu...

DE LA VEDENII DRĂCEŞTI LA ADEVĂRUL ORTODOXIEI…

Interviul care urmează a constituit pentru mine o mare surpriză. Aflându-mă în Timişoara, pentru a ţine o conferinţă la invitaţia A.S.C.O.R.-ului local, un tânăr mi-a propus să îmi ia un interviu pentru un post de radio. Stând de vorbă cu el despre convertirea mea, am aflat că şi el era un convertit… Şi surpriza mea a fost cu atât mai mare cu cât nu îşi dădea seama cât de mare a fost minunea care i s-a întâmplat. Smerenia de care a dat dovadă a fost pentru mine o dovadă în plus a veridicităţii celor relatate…[5]

În interviul pe care i-l voi lua lui Claudiu Răducu, voi încerca să pun în valoare chipul unui tânăr teolog care este cunoscut mai ales în zona Timişoarei, datorită emisiunilor de radio şi televiziune pe care le-a făcut, datorită conferinţelor pe care le-a organizat. Claudiu este un om care a avut un traseu spre Dumnezeu oarecum sinuos - şi din poticnirile şi căutările lui se pot folosi şi cei care ne urmăresc. Este greu să vorbeşti despre propriul tău drum către Hristos, însă, în

[5] Interviul, tipărit iniţial în revista *Atitudini*, poate fi urmărit în format video pe www.ortodoxmedia.com/inregistrare/494/convertire-Claudiu-Raducu.

momentul în care o faci nu spre lauda ta, nu spre a te mândri, ci pentru a pune în evidenţă faptul că Dumnezeu vrea mântuirea fiecărui om, că Dumnezeu cheamă pe fiecare tânăr, atunci o astfel de mărturie poate să dea roade.

Claudiu, când L-ai cunoscut pe Hristos şi cum vedeai lucrurile înainte de a-L cunoaşte pe Hristos?

Realmente, cred că pe Hristos L-am cunoscut în botez. Acuma pot să spun: conştient, m-am întors la El un pic mai târziu. Nu pot să spun că a fost o apostazie între timp, însă a fost o perioadă care, ca şi pentru orişicare tânăr, este o perioadă de încercări, o perioadă în care fiecare-şi caută albia, în care-şi caută mărimea proprie, îşi netezeşte asperităţile. A fost o perioadă în care am visat şi eu, ca toţi băieţii din cartier, să fiu un al doilea Bruce Lee. Au fost lucruri care practic nu m-au îndepărtat direct de Hristos, nu pot să spun că m-am dezis de Hristos, ci pur şi simplu eram într-o ignoranţă foarte mare, dat fiind şi faptul că eram într-o perioadă în care nu se propovăduia religia public, nu se preda nimic religios la şcoală, era în perioada comunistă. Mi-am dorit foarte mult să aflu cât mai multe despre partea orientală, pentru că acolo vedeam lucruri practice, adică ceea ce mi se părea mie practic la vremea respectivă. Îmi plăceau mult artele marţiale, şi eram şi un

tip mai sfrijit, nu puteam să concurez cu ceilalţi bine dotaţi din cartier – motiv pentru care am încercat să aflu cât mai multe din tainele „secrete” ale acestor arte şi, din aproape în aproape, am ajuns să cunosc Codul Bushido; cunoscând Codul Bushido, m-a interesat puţin Tao, din Tao am ajuns încet, încet, să aflu câte ceva despre vecinii indieni – şi aşa m-am apucat de yoga. Şi aşa, din aproape în aproape, până când universul paranormal, universul nevăzut mi-a devenit deja familiar.

Erau o grămadă de informaţii care năvăleau peste mine şi mai ales s-a întâmplat ca toate acestea să culmineze cu o pauză binefăcătoare, în care am putut să mă aşez în albia mea: a fost pauza armatei. Am prins în armată revoluţia. S-a întâmplat ca tocmai în perioada revoluţiei să se apropie de sfârşit perioada de armată, o perioadă în care, fiind mult tumult, în vremea respectivă, ştim toţi că toate erau posibile şi era multă zarvă. Multe schimbări au apărut şi în armată, soldaţii s-au revoltat, au dorit şi ei alte condiţii; într-adevăr, erau şi unele motive bine întemeiate pentru care s-au revoltat. Şi ţin minte că, fiind, la vremea respectivă, undeva în unitatea militară, la postul de comandă unde eram, am aflat că au fugit o parte din soldaţi către tren, să plece la Bucureşti; am fugit şi eu după ei. Am început să-i organizez pe drum, nu ştiu cum s-a întâmplat, m-am trezit organizându-i.

M-am trezit urcându-mă cu ei în tren! Am realizat că sunt cu ei în tren după ce pornise trenul, n-am mai dat înapoi. Fără să vreau, am fost numit liderul lor. Încă o dată spun: am fost ultimul care am ajuns grupul, şi am ajuns să fiu primul dintre ei. Ulterior, ajungând la Bucureşti, am reuşit să-i organizez, să-i ordonez, să mă ghidez cât am putut după cunoştinţele mele referitoare la regulamentul militar. S-au încheiat lucrurile onorabil, apoi ne-am întors la unitatea militară. În unitatea militară aveau nevoie de un ţap ispăşitor şi eu eram privit ca şi capul răutăţilor, deşi am făcut tot posibilul să iasă totul cât mai ordonat şi după regulamentul militar.

Atunci, probabil că Dumnezeu a hotărât că e un moment propice în care poate să-mi arate prezenţa Lui, o prezenţă lucrătoare. Nu înţeleg întâmplarea asta decât ca pe o pedagogie a lui Dumnezeu, o pedagogie în care mi-a apărut direct, aşa, ca pentru oamenii cu cap tare, oamenii mai tari de cerbice – cum se spune în Biblie – şi anume, mi-a apărut revelaţia, noaptea, spunându-mi-se ce trebuie să spun la interogatoriul la care eram chemat de către comisia numită în unitatea militară, să-mi ia interogatoriul, şi mi s-a şi spus: „Zece zile vor dura suferinţele tale!” – şi într-adevăr, zece nopţi au fost interogatorii după interogatorii. Mă rog, când s-a demonstrat că nu sunt vinovat de învinuirile de care eram acuzat, am fost lăsat

liber şi m-am apucat să mă plimb prin unitate şi m-am trezit urcându-mă pe un promotor şi începând să le propovăduiesc oamenilor despre Hristos. A fost interesant faptul că n-am realizat că sunt în unitatea militară, atunci când vorbeam, şi n-am realizat faptul că ceilalţi militari, în loc să meargă la activităţile lor, veneau lângă mine să mă asculte, motiv pentru care, la o şedinţă de organizare din cadrul unităţii, comandantul regimentului a şi propus la un moment dat ca, în cadrul orarului, să fie şi o oră dedicată special spiritualităţii, în care să pot să propovăduiesc.

Atunci nimeni nu se opunea deschiderii către spiritualitate, chiar era o modă, imediat, în ’90, se şi temeau să nu fie neconformi cu valul şi prea puţin populari dacă s-ar fi opus unui astfel de curent, motiv pentru care am şi fost lăsat să vorbesc. Ulterior, când am ajuns acasă, după armată, am căutat în fel şi chip să aflu cât mai multe despre cele spirituale. Bine, nu era atât de uşor să distingi ce era spiritual şi ce era fals. Era o invazie de cărţi spiritiste, spiritualiste, şi mai puţin spirituale. Erau şi cele spirituale, dar asta pentru cine avea ochiul format, să ştie ce să aleagă.

Evident, ca orice tânăr, voiam lucrurile imediate, lucrurile evidente, lucrurile spectaculoase, adică lucrurile concrete. Căutam o utilitate mai mult, decât o practică în sensul spiritual al cuvântului. Şi aşa cum eram, de dinainte de armată, oarecum

familiarizat cu ceea ce însemna orientalismul, cu ceea ce însemna yoga, taoismul, artele marţiale, am considerat că este o bază foarte bună să urmez codul moral Yama şi Niyama din orientalism, adică ce nu e voie să faci, ce e voie să faci, cam cum ar fi la noi cele zece porunci şi fericirile… Cele zece porunci care îţi spun ce n-ai voie să faci şi fericirile care îţi indică cam ce ar fi bine să facă un creştin – nu că ar fi obligatoriu, dar bine ar fi.

M-am călăuzit cât am putut după ceea ce ştiam de dinainte de armată, dar am ajuns în tot felul de cercuri de căutători. La un moment dat, gruparea noastră, a căutătorilor din Timişoara, se restrângea cam la vreo sută de oameni, care ne reîntâlneam cam pe la toate conferinţele. Ne regăseam la societatea de parapsihologie, eram membri co-fondatori acolo, ne regăseam la întâlnirile bhakti yoghine, ne regăseam în sălile unde se făcea hatha yoga, ne regăseam la conferinţe creştine… Era aşa, un fel de ciorbă cu de toate. Cred că eram un creuzet ideal pentru un new-age-ist. Oricum, din toate acestea, am aflat ceva care m-a ispitit oarecum să mă duc către Orient. Şi m-am gândit, în cutezanţa mea nemăsurată de tânăr, de la vremea respectivă, că dacă Mircea Eliade a mers în India, nu se poate să nu mă duc şi eu, că doar n-oi fi eu mai prejos – motiv pentru care m-am hotărât să mă duc în India. Dar era o hotărâre

interioară, n-am mărturisit-o nimănui, mă frământa.

Între timp, aveam câte o rază de lumină din partea creştinismului: câte ceva mă atrăgea din cărţile creştine pe care le citeam. E adevărat, nu erau la fel de spectaculoase, nu erau la fel de elocvente, în ceea ce eu căutam în momentul respectiv. Adică, eu căutam pe orizontală. Aşa cum bine spunea un gânditor român despre societatea actuală, că s-a turtit, că a scăzut pe verticală, dar s-a lăţit pe orizontală – şi eu căutam orizontala, nu atât verticala. Deşi undeva intuiam că e bine să mă îndrept către creştinism - şi mi-am spus: „Uite, primul lucru, mă duc în India şi după aia mă duc în Ierusalim”.

Şi stând acasă şi meditând, având prieteni de la Societatea de parapsihologie, care făceau şi dedublări astrale, oameni care aveau practici prin care puteau să vadă aura, să manipuleze bioenergiile, mi-am dorit să aflu şi eu cât mai multe, am aplicat câte ceva din practicile respective, dar de unul singur, acasă. Am avut, la un moment dat, o experienţă puţin neplăcută când, stând în patul din camera mea, am încercat o experienţă extracorporală – fără ca de fapt să urmez toată învăţătura legată de practica respectivă, dar stăteam şi eu acolo şi mă gândeam: „Ce mi se poate întâmpla?” În clipa în care am simţit că plutesc prin cameră şi mă duc către balcon, şi în faţa balconului am

văzut un duh necurat, m-a apucat o groază, că nu mi-am găsit cuvintele, o groază în care am reuşit să spun în mintea mea, în adâncul meu - nici măcar cu sufletul nu puteam şopti, nici măcar în starea aia extracorporală nu puteam spune ceva, ci decât am îngăimat în minte *Tatăl Nostru*. După care, m-am retrezit în trup cu o durere fantastică şi m-am gândit şi eu, ca orice om de bun simţ: „Cum eu ies şi intru în trup, n-ar putea să mai intre şi altcineva cu mine? N-ar putea să locuiască doi în mine, două suflete?" Adică, cum trupul meu a rămas şi m-am întors în el, aşa se poate întoarce altcineva împreună cu mine. Şi atunci m-am speriat.

Explică exact ce sunt experienţele extracorporale, pentru cei care n-au citit literatura de genul acesta.

Experienţa extracorporală este o practică prin care, în mod voluntar şi forţat, nefiresc, provoci sufletul să iasă din trup.

Făceai asta de multe ori?

Nu, o singură dată mi s-a întâmplat - şi nici nu ştiam că pot face aşa ceva, deşi îmi doream. Mă gândeam, undeva, că sunt grozav şi pot să fac aşa ceva. Dar nici eu nu mă credeam pe mine însumi că pot, până când chiar s-a întâmplat o dată şi m-am temut atât de tare... Ulterior, am aflat de la cei care făceau aşa ceva că 90% din cazurile celor care ies din trup atrag şi duhuri necurate cu ei. Mie mi-a fost atât de teamă... Am văzut oameni

care, după astfel de experienţe, au rămas demonizaţi – adică oameni care nu mai erau stăpâni pe organismul lor; oameni care, ziua în amiaza mare, fiind printre ceilalţi oameni, pe trotuar, aveau tot felul de viziuni legate de alte dimensiuni, se lipeau de câte un perete, îşi luau copilul în braţe, oameni care au luat-o razna. Şi mi-am dat seama că mă joc cu ceva ce nu cunosc.

Erai conştient de marele pericol la care te expuneai, văzându-i pe cei care se comportă straniu?

Cred că am devenit conştient abia când am avut eu experienţa respectivă şi m-am întâlnit cu duhul necurat.

Cum arăta?

Arăta suficient de înfricoşător, pentru un ageamiu ca mine, ca să mă sperii, ca să-mi provoace teamă. Era o fiinţă hidoasă, un cap uriaş, cât o casă, şi stătea în faţa balconului meu şi rânjea la mine. Şi am simţit aşa, o plăcere diabolică în el, de a mă speria şi de a mă domina.

Nu te-ai gândit că ai halucinaţii?

Nu m-am gândit că am halucinaţii, pentru că în clipa în care mi-am revenit în trup, m-am dus în balcon, acolo, şi erau toate lucrurile acolo, exact cum le văzusem cu câteva secunde înainte, obiecte, tot. Am avut o imagine foarte clară, inclusiv a mamei mele, care era în altă cameră şi cosea la maşină.

Practic, lucrurile erau exact cum le-am văzut - şi din afara trupului şi din trup.

Desigur, sunt şi oameni care au viziuni înşelătoare în ceea ce priveşte astfel de experienţe. Cert este că în clipa respectivă, mi-am pus foarte serios problema că trebuie să mă îndrept către Dumnezeu, nu oriunde. Şi mi-am spus: „Yoghinii ăştia ar putea să mă scoată din trup, dar n-ar putea să mă apere. Ar putea să-mi provoace ceva, dar n-ar putea să oprească. Ar putea să-mi deschidă uşa, dar n-ar mai putea să mi-o închidă."

Asta a fost doar o intuiţie, sau citisei ceva cărţi de genul acesta?

Cred că ceea ce am citit, putea să fie bine citit: îmi intra pe o ureche, îmi ieşea pe alta. Rezonanţa n-a fost decât în clipa în care eu spun că m-am întors în trup. Cert este că atunci m-am pus pe pat, m-am rugat lui Dumnezeu să mă ierte pentru inconştienţa mea, să mă ajute şi să-mi arate încotro să o iau. Deci, realmente, mi-am pus atunci prima oară problema că s-ar putea să nu trebuiască să fac yoga. Că s-ar putea să fie doar o păcăleală. Că s-ar putea să fie ceva foarte apropiat de sublim, dar care este totuşi ridicol şi în care eu nu am ce să abordez, care să-mi fie de folos. Putea să fie spectacular, dar nu neapărat de folos.

Şi m-am rugat – ţin minte că era undeva în jurul orei 4 după amiaza – şi am spus: „Doamne, eu nu mă mişc de pe pat, de aici,

până nu îmi dai un răspuns”. Eram atât de copil, încât I-am dat ultimatum lui Dumnezeu, dar cu asemenea sinceritate, cu asemenea claritate a gândului, încât efectiv nu m-am îndoit că-mi răspunde Dumnezeu. Şi am zis: „Doamne, stau aicea, nici nu clipesc, nici nu mă mişc, până nu-mi răspunzi”. Nu ştiu cât să fi trecut, poate vreun ceas, şi am simţit cum mă pătrunde un somn atât de adânc, încât parcă patul devenise o clepsidră şi parcă mă scurgeam în vis, aşa, o clepsidră de puf. Şi am ajuns în stare de vis, în care am simţit că adorm. Şi iar adorm şi iar adorm - de vreo nouă ori. În al nouălea vis m-am trezit într-o lumină foarte mare. Lumină! Pretutindeni unde eram, eram în lumină. În lumina respectivă, am simţit o bucurie atât de mare, care covârşea orice gând sau orice intenţie de gând. Simţeam acolo minunea răspunsului la orice am întrebat în timp sau voi întreba vreodată, acolo era răspuns la tot, deci era certitudinea, era deja finish-ul. Era mai mult decât îmi puteam închipui că pot să fiu, mă bucuram mai mult decât puteam să mă bucur, decât îmi închipuiam că pot să mă bucur vreodată pe pământ, dacă aş fi adunat toate bucuriile din lumea aceasta, toate stările – starea de linişte, când laşi un obiect greu din spate, după ce l-ai cărat; starea de frig de afară, când vii înăuntru şi te încălzeşti; sau starea de prea cald, şi te duci şi te răcoreşti – toate stările astea, adunate; inclusiv

satisfacţiile sexuale, tot, dacă ar fi fost adunat într-o singură satisfacţie, era mai mic decât cea mai mică bucurie pe care o simţeam acolo. Era o bucurie atât de mare, că plângeam de bucurie. Şi în bucuria aia, simţeam nevoia să vorbesc cu cineva, să spun cuiva: „Uite, măi, ce mare bucurie!” Şi în clipa în care am vrut să spun cuiva, am realizat că e o prezenţă în faţa mea. Şi eram foarte convins de acea prezenţă, dar o prezenţă binefăcă-toare, plăcută, iubitoare. Şi, când să-i spun: „Uite cum simt eu!”, am constatat, am simţit, am avut conştiinţa instantanee, că ea simte ce simt eu. Şi eu simţeam că ea simte ce simt eu, şi ea simţea că eu simt că ea simte ce simt eu – deci, eram unul în doi. Şi, cum spunea părintele Stăniloae (şi ulterior am citit) că iubirea perfectă e în trei - noi, când simţeam această iubire în doi, simţeam nevoia să o împărtăşim cu un al treilea. Şi am constatat o altă prezenţă lângă noi, şi, vrând să-i spun şi aceleia: „Uite ce mult ne iubim noi, cum simţim”, am fost conştient că şi cea de-a treia simte cum simţim noi. Adică ea simţea că eu simt ce simte a doua, a doua simţea că a treia simte ce simt eu. Deci, cu alte cuvinte, mie îmi venea să mă scarpin, a doua se scărpina şi la a treia îi trecea. Eram o conştiinţă în trei. Şi atunci am avut conştiinţa Treimii. Şi mi-am dat seama că de fapt e *Treimea* cu mine. E Taina Treimii. Instantaneu m-am trezit în pat, hohotind de plâns, de bucuria a ceea ce am

văzut. Şi dacă de pe patul respectiv am intrat în somn la ora cinci după amiaza – am spus că am stat între patru şi cinci, cam o oră, m-am rugat – de la 5 după amiaza m-am trezit undeva pe la ora 3 dimineaţa, deşi în starea respectivă trecuseră câteva secunde. Ulterior am aflat de călugărul de pe Muntele Athos, care, stând şi ascultând o pasăre măiastră, când s-a întors în mănăstire a constatat că trecuseră vreo patru sute de ani. După această experienţă, mi-a căzut în mână cartea părintelui Ghelasie de la Frăsinei, în care el povestea o întâmplare similară. În chilia în care intrase în prima lui zi de mănăstire, avusese o experienţă similară, o dezvăluire personală a Treimii. Din clipa respectivă, mi s-a părut foarte firesc să fiu creştin. Însă nu am luat decizia imediat.

La o săptămână după asta, fiind undeva, la Societatea de parapsihologie, unde era o conferinţă, la care era invitat un yoghin, un yoghin veritabil, venit din India, dintr-o şcoală venerabilă, de sute de ani, poate de mii de ani – am văzut că se uită invitatul la mine. Asta poate fi şi o iluzie. Îmi închipuiam că se uită la mine cum se uită şi la ceilalţi. În clipa când s-a terminat conferinţa, m-a luat de mână şi m-a întrebat: „Vii acum în India?” Eu, mirat, am întrebat: „Dar de ce mă întrebi pe mine dacă vin în India? De ce nu întrebi pe altcineva?” El a continuat cu întrebările bombardante: „Păi, dar nu vrei să mergi în India? Nu te-ai hotărât

tu să mergi în India?” Zic: „Ba da, dar de unde ştii că eu m-am hotărât?” Şi atunci mi-a spus cine sunt, de unde sunt, şi zic: „Dar cum ştii atâtea despre mine?” Şi mi-a spus: „Păi, ai uitat dictonul, că atunci când este pregătit ucenicul, soseşte şi maestrul?” Zic: „Da, îmi aduc aminte. Dar acuma, sunt chiar aşa pregătit?” Zice: „Da, maestrul meu din India m-a trimis după tine. Dar mi-a spus un lucru interesant: să nu te oblig la ceva, ci doar două săptămâni să-ţi dau un timp de probă.” Şi am zis: „Bine, şi de ce vii acum la mine?” Ei el m-a întrebat: „N-ai avut cumva o revelaţie zilele trecute?” Eu, temându-mă, părându-mi-se că este prea intimă revelaţia avută cu câteva zile înainte, i-am zis: „Nu, n-am avut!” Nu am recunoscut că am avut revelaţia. Dar am acceptat să mă duc cu el în India. Şi în clipa în care am împlinit 21 de ani, vârsta care era a majoratului, mai demult, la români, mi-am luat la revedere de la ai mei. Şi, sub influenţa învăţăturilor orientale, le-am spus: „Mamă, tată, poate ne mai întâlnim în viaţa asta, sau într-o altă reîncarnare.” Mi-am făcut bagajele şi am plecat cu respectivul către India. Acuma, el mi-a dat perioada de graţie două săptămâni, în care mai avea de ţinut conferinţe prin ţară, prin Bucureşti, prin Moldova. Am mers cu el. Bineînţeles că a încercat să mă iniţieze. Sunt o grămadă de lucruri de spus aici, nu intru în amănunt.

Ar fi interesante, totuşi, câteva detalii.

Mi-a dezvăluit ce înseamnă energiile trupului, ce înseamnă ceea ce noi numim *bioenergii.* Mi-a dezvăluit că există canale prin care acestea circulă, că există anumite reguli după care circulă, că există anumiţi centri de forţă, pe care ar fi bine să mi-i dezvolt, să mi-i deschid; că există o anumită practică prin care pot să-mi folosesc energiile respective. Cert e că, aşa cum el mi-a spus, am adoptat nişte posturi pe care oricum le ştiam şi dinainte, din yoga, posturi care presupuneau o poziţie, o respiraţie, un gând centrat asupra unui anumit aspect, un anumit mod de meditaţie, cu alte cuvinte. Şi trebuia să meditez asupra unui anumit centru energetic, pe care el mi l-a indicat. Şi el mi-a spus: „Eu te văd pe tine, din punctul meu de vedere, al doctrinei mele, ca fiind pe centrul respectiv." Şi a mai spus: „Simt la tine ceva misterios. Simt că tu ai în tine mai mult decât Shiva: ai esenţa lui Shiva. Dar nu îmi dau seama cum. Şi de aia am să te şi numesc *Kailash"* – asta este muntele sacru din care s-a născut Shiva. Mă gândeam eu: „cum aş putea să fiu esenţă, mai mult decât un zeu. Ce e în mine, mai înalt decât zeul Shiva?" Şi meditând, aşa cum îmi spunea el, asupra zeului Shiva, printr-un anumit centru al meu, am primit revelaţie, în timpul meditaţiei, în care mi se spunea: „Nu mai medita în centrul respectiv, orientează-ţi gândul un pic mai la stânga (centrul era undeva în mijlocul pieptului), orientează un pic mai la stânga

conştiinţa, coboară în inimă, în ventriculul stâng, şi nu-l mai chema pe Shiva, ci cheamă-L pe Hristos! Că tu eşti al lui Hristos!”

Ai auzit o voce, sau cum a fost?

Da, am auzit o voce foarte clară, care vorbea cu mine cum vorbim noi acum, dar calmă, blândă, hotărâtoare, liniştitoare, securizantă, îmi dădea un sentiment de *acasă*. Şi, când am ieşit din starea de meditaţie, i-am spus yoghinului: „Uite ce mesaj am primit”. A meditat, nu mi-a spus nimic.

Am continuat serile de meditaţii, eu continuând să mă gândesc la Domnul Iisus Hristos, nu la Shiva, bineînţeles, după care iar mi-a venit o altă indicaţie, tot o revelaţie: „Nu mai folosi beţişoare parfumate, pentru că acestea sunt consacrate prin sânge, cu jertfă de sânge!” Mă gândeam eu: „cum să fie cu jertfă de sânge, când le poţi lua din orice magazin?” Şi l-am întrebat pe yoghin, şi mi-a spus: „Da, dar astea sunt puţin diferite, nu sunt ca acelea din orice magazin. Adică, toate pe care noi le aducem, le aducem prin consacrare cu sânge, cu jertfă de sânge, într-adevăr, dar valoarea de jertfă o are doar atunci când îi dai valoare acelui beţişor, din punct de vedere spiritual. Atunci, da, intri pe acea frecvenţă a jertfei noastre de sânge. Dar tu de unde ştii că noi facem cu jertfă de sânge?” Şi îi spun: „Uite, am primit revelaţia.” „Şi ce ţi s-a spus în revelaţie?” Şi i-am spus: „Uite, mie mi s-a spus să folosesc tămâia, pentru că este pentru

jertfa nesângeroasă, pentru jertfa Domnului Iisus Hristos.” Deja l-am pus în încurcătură pe yoghin.

Din ce şcoală yoghină era?

Era tantra yoga, dar nu tantra sexuală, varianta lui Bivolaru, era *Avidya Tantra*, tantra ascetică. Ăsta era curentul, şcoala are un nume foarte complicat.

Era discipolul vreunui maestru cunoscut?

Nu. Deşi maestrul lui era un foarte bun prieten al lui Swami Shivananda, cel care a fost o vreme maestrul lui Mircea Eliade, vreo şase luni de zile, din câte am înţeles. Şi, din câte îmi spunea acest yoghin, maestrul era atât de avansat încât fusese pe 53 de planete locuibile, prin dedublare astrală ş.a.m.d. În orice caz, am fost impresionat de faptul că ei ştiau multe despre mine, ştiau de faptul că eu am avut o revelaţie.

Şi după câteva zile, yoghinul a recunoscut, şi a zis: „Uite, eu am venit la tine, pentru că am fost trimis de maestrul meu la tine şi te-am identificat atunci când ai avut revelaţia.” Şi atunci am spus: „Da, într-adevăr, am avut revelaţia. Şi îmi aduc aminte că atunci când am ieşit din revelaţie, din starea aceea de lumină şi de bucurie, am văzut pe cineva care era în apropierea mea, stând într-o poziţie de lotus, cum stai tu, şi cu plete.” Şi zice: „Da, eu eram, te-am văzut, te-am identificat şi am venit la tine.”

Şi atunci dintr-o dată mi s-a părut ca şi cum cineva m-ar fi urmărit, ca un hoţ, ar fi stat la colţul străzii, vrând să-mi ia bagajul. Şi l-am întrebat sincer ce vrea de la mine, de ce m-a chemat. Şi a spus: „Pentru că eu am simţit din conştiinţa mea că e nevoie să te ajut în clipa asta. Adică eşti un om care te-ai trezit spiritual şi ai nevoie de o îndrumare. Dar nu m-am grăbit. Te-am lăsat în astea două săptămâni ca tu singur să-ţi dai seama cine eşti.” Şi mi-a spus foarte sincer: „Tu trebuie să te întorci acasă. Acolo este locul tău. Calea ta este cu Iisus. Eu nu vreau să greşesc faţă de Iisus.” Deci, omul se vede că era şi el într-o dilemă foarte mare. Adică ceea ce eu i-am spus, şi faptul că i-am spus de Ananda Kanda, era un centru spiritual care iese din uzualul iniţiatic yoghin, era ceva care ţine de un alt nivel iniţiatic în yoga, mai mult de măiestrie, de care el aflase de abia după zece ani de practică, şi eu i-am spus de acel centru, care mi-a fost spus în varianta creştină ca fiind rugăciunea inimii. Şi el mi-a spus: „Da, într-adevăr, în acel centru, în vârful inimii, te întâlneşti cu zeitatea ta tutelară. Or, tu fiind botezat în numele Domnului Iisus Hristos, du-te acasă, asta e calea ta! Mergi pe calea asta şi roagă-te şi pentru mine! Du-te către Dumnezeu şi, prin mila lui Dumnezeu, ne vom întâlni amândoi în Rai!” Şi am zis: „Dumnezeu să dea aşa să fie! Dar dacă tot suntem împreună, şi tu ai învăţat să-ţi foloseşte

energiile – cu alte cuvinte, tu ţi-ai pornit maşina ta pe calea ta, învaţă-mă să mi-o pornesc şi eu pe a mea, pe calea mea!” Şi a spus: „Nu! Eu nu mă amestec pe calea ta! Nu am voie să fac acest lucru, şi nici tu să te pui pe calea mea. Tu ai o anumită rânduială, şi doar dacă n-ai găsit răspunsul, căutând sincer, din toată inima, atunci poţi să vii la mine. Dar, până una alta, du-te şi urmează-ţi calea”.

Bine, curentul acesta potrivit căruia yoghinii ar avea adevărul lor, creştinii – adevărul lor, din perspectivă creştină e, clar, o înşelare, însă Dumnezeu a rânduit ca yoghinul respectiv să-ţi dea îngăduinţa de a porni pe calea creştină. A fost aşa cum Dumnezeu a vorbit printr-un măgar, prin măgarul lui Balaam aşa a putut să vorbească şi printr-un yoghin.

Ulterior am şi văzut o asemenea experienţă, în care diavolul era obligat de preot să spună adevărul, era legat să spună adevărul. Şi eu sunt ferm convins că în clipa în care eu am vorbit cu acest yoghin, îngerul meu de la botez îl lega pe el să spună adevărul, adică îl obliga să spună adevărul. El a fost nevoit. Ăsta a fost şi motivul pentru care s-a speriat foarte tare. Efectiv, era îngrozit. Arăta foarte neliniştit şi, în cel mai scurt timp, mi-am făcut bagajul şi am plecat de acolo.

Pentru că se lovea de o realitate care îi era străină, puterea Dumnezeului Celui Viu, pe Care yoghinii nu-L cunoscuseră.

Da, şi era evident dezarmat şi dărâmat din construcţia pe care o avea până atunci.

Tu cum vezi acum practica yoghină? Creştin fiind, cum o apreciezi?

O apreciez ca pe un fel de ... nu ştiu dacă pot să spun *iniţiere*, dar e o iniţiere demonică, de fapt. Daimonii, fiind fiinţe fără de trup, au şi ei o iniţiere a lor, o iniţiere în care te pot ajuta foarte mult să devii *paranormal*, cum se spune, dar care nicidecum nu te scoate din chingile lumii acesteia, ba mai mult te înlănţuieşte. E o păcăleală, ai impresia că eşti mai grozav decât alţii din lumea asta, că eşti deosebit. Şi de fapt nu eşti deosebit, ci dimpotrivă, eşti ca omul care are de toate în casa lui pentru că s-a vândut pe veci băncilor. Păi, n-ai făcut nimic cu chestia asta. Degeaba le ai. Ai o închisoare foarte frumoasă!

Tu lucrurile acestea le-ai înţeles repede, sau a mai trecut mult timp până te-ai lămurit?

Ba le-am înţeles chiar atunci, când era dialogul acesta. Am avut conştiinţa că aşa este. Nu-mi găseam cuvintele să-mi exprim, însă am simţit că asta este. Şi într-un fel eram şi puţin supărat pe el, că, văzându-mă în starea respectivă de revelaţie, m-a chemat cu el – dar mi-am dat seama că până la urmă a fost îngăduinţa lui Dumnezeu, ca să realizez, să-mi dau seama de diferenţă, să-mi dau seama cu cine am de-a face.

Ce să spun? Întorcându-mă acasă, mă aşteptam ca mama mea să sară în sus de

bucurie că mă vede, că s-a întors flăcăul acasă, în schimb mama mea a fost foarte seacă: „A, da, ai venit.” N-am ştiut ce s-a întâmplat şi ulterior am aflat că între timp, mama mea, disperată fiind că i-a plecat puiul către Orient şi poate nu se mai întoarce în viaţa asta înapoi, s-a dus, din aproape în aproape, a găsit un preot, despre care a auzit că este *cu har* – toţi preoţii sunt cu har, dar ea, fiind într-un ABC al credinţei, s-a dus la unul pe care-l ştiau oamenii mai harismatic, care avea roade ale lucrării harului, care a murit între timp – Dumnezeu să-l odihnească! – şi stând la coadă, la spovedanie, unde era o grămadă considerabilă de oameni, plângea. Când s-a deschis uşa la duhovnic, duhovnicul s-a înălţat peste oameni, s-a urcat pe un scăunel, şi a strigat către mama mea: „Doamnă, nu mai plânge, că vine copilul înapoi peste două săptămâni!” Mama mea, neîncrezătoare că i se vorbeşte ei, s-a uitat în stânga, în dreapta. Şi preotul a susţinut: „Da, doamnă, cu dumneata vorbesc! N-a plecat cu acela, în portocaliu, şi cu plete lungi, încolo, către Orient?” „Ba da!” „Vine înapoi, stai liniştită!” Când am sosit, mama mi-a spus de acel preot: „Uite, el a spus că te vei întoarce”, eu am fost neîncrezător, făceam şi eu primii paşi în creştinism, pe care, de altfel, i-am făcut destul de repede, într-un timp foarte scurt, maxim o săptămână. Dumnezeu mi-a scos în cale peste şapte preoţi; cu fiecare am stat cât

am putut, cred că mai mult nu am dormit în săptămâna în care m-am întors acasă. Şi aşa cum respiră peştele apa, aşa citeam eu cărţile de teologie ortodoxă. A fost nu doar o întoarcere, cred că a fost ceea ce Mircea Eliade numea *coborârea în adâncuri*. Adică, câteodată, când eşti la o suprafaţă de apă, şi e inundaţie mare şi te duce curentul, şi vrei să te prinzi de o creangă şi creanga e prea sus, nu poţi de la suprafaţa apei. Şi atunci trebuie să cobori în adânc, ca de acolo să izbucneşti, să prinzi creanga, şi într-un fel asta a fost coborârea în adânc, când m-am dus încolo, către Orient, ca să revin cu putere către ceea ce ... Ce pot să zic... după nouă ani de zile m-am dus la preotul respectiv.

De ce a durat atât de mult să ajungi la el?

Pentru că între timp cunoscusem alţi preoţi, şi n-am considerat că trebuie să mă duc la un preot „cu leac”, aveam încredere în toţi preoţii...

Asta e foarte bine.

Eram convins că Dumnezeu îmi vorbeşte prin ei, şi chiar mi se întâmpla ca atunci când aveam o stare de ispită şi mă rugam foarte tare lui Dumnezeu şi încercam s-o birui, să trec pe stradă, şi unde se certau doi oameni, să zică unul, când treceam pe lângă ei: „Lasă, că te prind eu cu altă ocazie!” – îmi dădeam seama că prin unii îmi vorbeau îngerii necuraţi, prin alţii îmi vorbeau îngerii buni. Dumnezeu poate lucra prin tot şi prin toate,

atunci când e cazul. Eu nu m-am îndoit de lucrul ăsta, dar pentru ca nu cumva să primesc înşelări, de la oameni, întotdeauna am cercetat preotul. Şi am căutat întotdeauna să-mi acordez presupunerile sau bănuielile mele cu scrierile Părinţilor. Am fost foarte surprins să văd că multe dintre cele pe care le simţeam, o dată cu întoarcerea mea la Ortodoxie, după experienţa învăţăturilor orientale, se potriveau foarte bine cu multe dintre părerile Sfinţilor Părinţi. Şi mă bucura foarte mult să regăsesc în scrierile Sfinţilor Părinţi multe dintre stările mele.

Uneori chiar mă ruşinam, mă întrebam: „Cum, Doamne? Mi-ai dat o asemenea simţire, şi eu, ca nesimţitorul, m-am dus în partea ailaltă?” Adică, am văzut nişte lucruri pe care alţii le scriu în carte după ce au stat atâţia ani în pustie! Şi eu nu le băgam în seamă! Mi se păreau atât de banale, credeam că toată lumea le vede. Şi am început să fiu mai băgător de seamă şi mai temător de Dumnezeu – deşi, concomitent, şi bucuros. Eram convins că Dumnezeu nu-mi va face niciun rău, că, dimpotrivă, mi-a făcut bine. Dacă, atunci când eram ticălos, m-a întors la El, cu atât mai mult când vreau să-I urmez pe cale.

S-a întâmplat, foarte interesant, un anumit eveniment, ca o dată cu întoarcerea mea către biserică – bine, care a fost o întoarcere avraamică, deci eram în stare să

las tot pentru Dumnezeu – să-mi sară în cap neamurile, cunoscuţii, prietenii, inclusiv părinţii, acasă. Au fost crize de-a dreptul foarte mari ale mediului care mă înconjura, pentru faptul că dintr-o dată eu devenisem creştin. Parcă pe toţi îi irita, dintr-o dată, creştinismul meu. Era foarte interesant. Foarte greu acceptau acest fapt. Am vrut, la un moment dat, să mă duc în pustie. Şi chiar m-am dus, fără binecuvântare. Fără binecuvântare fiind, am ajuns undeva, într-un vârf de munte, nu spun unde, undeva, în România, acolo mi-am propus eu să mă duc să meditez. Nu mi-am pus problema cu ce o să mă îmbrac, ce o să mănânc, mi-am zis: „mă duc în pustie, şi are Dumnezeu grijă de mine”. Şi a avut grijă în felul următor: a venit o turmă de mistreţi, cu viteză foarte mare, galop, către mine. Atât de îngrozit am fost, că ce am urcat în jumătate de oră, am coborât în trei minute. Ştiu că am luat primul tren şi m-am întors către casă. Când am ajuns acasă, am deschis Sfânta Scriptură într-un loc în care spune că duhul îi duce pe cei neîncercaţi în pustie ca să-i piardă. Şi atunci mi-am dat seama că nu pot să fac lucrurile de capul meu. Şi am început să caut sfaturile unui duhovnic competent.

Acum, nu vreau să discut nici pro, nici contra, vizavi de competenţa oamenilor, pentru că oamenii sunt oameni pretutindeni unde sunt, şi specialişti, şi oameni „aflaţi în treabă pe acolo”, vorba lui Petre Ţuţea. Am

dat şi de preoţi care mă întrebau: „Ai minţit? Ai înjurat?”, dar care efectiv, nu erau îndrumători, erau „spovedaci”, cum li se spune. S-a întâmplat însă să întâlnesc şi oameni foarte aşezaţi duhovniceşte. Şi cred că oricine caută găseşte. Neîndoielnic. Şi dacă nu găseşte, îi scoate Dumnezeu în cale. Şi dacă îi scoate în cale şi nu vede, îl duce de nas. Şi dacă nu-l duce de nas, îl duce oricum, dar tot îl duce, sau îl aduce. Dumnezeu rânduieşte în aşa fel încât omul îşi găseşte locul. Nu mă îndoiesc de lucrul ăsta.

Mi-am dat seama că problema cea mai mare a omului nu este faptul că Dumnezeu n-ar fi prezent. Nicidecum. Dumnezeu e foarte prezent. Dovadă că mie, păcătosului, mi-a vorbit. Cum mi-a vorbit, prin cine mi-a vorbit, n-am mai stat să contabilizez, dar mi-a vorbit. Şi atunci mi-am dat seama că, de fapt, cea mai mare problemă a omului este surzenia omului, e faptul că face dopuri de ceară în urechi – la figurat vorbind! Şi atunci are nevoie de câte o spălătură. Şi spălătura asta vine atunci când omul se leapădă el, de fapt, de păcatul interior. Că m-am dus de nu ştiu câte ori la spovedanie. Ani de zile mă duceam la spovedanie, şi mă întrebau prietenii apropiaţi: „Dar tu chiar nu simţi, după spovedanie, nimic?” Zic: „Măi, simt că-i bine.” „Dar nu te simţi diferit?” „Nu, mă simt tot la fel.” Zice: „Ai o problemă!” „Ce problemă să am? Păi, nu ştiu: trebuie să simt ceva în mod deosebit?”

A durat ani de zile până când, stând în lascivitatea asta, mi-a fost greaţă de starea propriu-zisă. M-am săturat de cât m-am săturat. Eram sătul de mine. Şi am spus: Nu fac nimic, nu sunt nici măcar cum eram la început, când eram foarte căutător, şi eram din tot sufletul, sincer, şi eram nebun după Dumnezeu, şi chiar prostii făcând, dar m-am dus să le fac cu sinceritate, şi Dumnezeu mi-a arătat, că m-a văzut că sunt sincer, m-a văzut că nu vreau să fac răul, ci Îl caut cu nebunie. Şi atunci m-a întors. M-a lăsat în avântul meu, dar mi-a dat o direcţie bună. Şi zic: „acuma, de o vreme, am devenit un prea cuvios, cu nasul în pământ, îmbrăcat călugăreşte, cu plete, cu barbă” ş.a.m.d., ajunsesem în facultatea de teologie, toată lumea mă stima, şi mi-am dat seama că era de fapt un joc al imaginilor. Nu era nicidecum o cunoaştere interioară. Ceilalţi habar nu aveau despre mine, şi atunci, de unde mă stimau? Mă stimau din ceea ce vedeau.

Şi mi-am dat seama că de fapt am pierdut legătura cu ceea ce mă stârnea. Eu, când am plecat către Dumnezeu, am plecat stârnit fiind de ceea ce vedeam în jurul meu, de anormalităţile lumii din jur. Căutam normalitatea. Şi m-am izolat într-un mediu în care toată lumea vorbea de Dumnezeu, toată lumea era cuvioasă - era bine, dar era un bine de aparenţă. Era ca şi când ai pune un plasture pe bubă, dar nu rezolvi buba. Din

clipa respectivă, mi-am despletit părul, pe care-l aveam prins, m-am îmbrăcat în roşu, şi-am zis: „acuma pot să-i smintesc pe toţi care m-au cinstit pentru înfăţişare. Şi de acum înainte, mă duc acolo unde sunt problemele mai mari între cunoscuţii mei, prieteni, studenţi”; m-am dus în căminele studenţeşti. M-am lăsat stârnit de problemele lor, să le discut cu ei. După ce le-am discutat cu ei şi ei m-au răvăşit, m-am întors la prietenii mei teologi, şi am început discuţii cu ei, până dimineaţa, la ora 5. Ţin minte că făceam asta cu un văr de-al meu, teolog, şi soţia îl tot întreba: „De ce vă mai întâlniţi, când de fiecare dată când vă întâlniţi, vă certaţi?” Până dimineaţa, atât de mult stăruiam asupra unui subiect, şi ne rugam împreună să primim răspuns, până când ajungeam la răspuns, şi căutam în cărţile Sfinţilor Părinţi şi spuneam: „Da, aşa e!” Şi eram bucuroşi dimineaţa!

Mi-am dat seama că de fapt pe om nu îl mulţumeşte nici să stea în zarvă, fără de Dumnezeu, dar nici să stea într-o singurătate stearpă, de asemenea fără Dumnezeu. Are nevoie de Dumnezeu, dar are nevoie şi de aproapele. Adică dacă stau eu doar cu Dumnezeu, aş putea să stau în cer, dar stau pe pământ, am şi trup. Adică, Domnul Iisus Hristos n-a spus: „Tată, ia-i de pe pământ!”, a spus: „Lasă-i, nu mă rog să-i iei!” Dar m-a lăsat pe mine Hristos ca şi pe ceilalţi, aicea, ca prin mine să sfinţească lumea. Şi am zis: „cum

poate să sfinţească lumea, dacă eu pe mine nu mă sfinţesc?” Şi atunci am înţeles că marea provocare nu este doar în raport cu Dumnezeu, ci şi în raport cu aproapele. Şi apoi am aflat de la părintele Stăniloae de această triadă: eu, Dumnezeu şi aproapele. Nu mă pot defini doar în raport cu aproapele sau doar în raport cu Dumnezeu. De aceea este Biserica. Şi abia atunci am avut îngăduinţa să mă apropii de ... abia atunci am avut îngăduinţa interioară, eu m-am îngăduit pe mine însumi; până atunci eram atât de încrâncenat, încât nu acceptam apropierea de comunitate.

Eram cum probabil sunt majoritatea celor care se întorc către Dumnezeu: pustnici în camera lor. Şi nişte pustnici din ăştia moderni, mai *trendy*, mai ... eu ştiu cum să spun... îmbrăcat *grunge* şi... cu câte un poster pe perete, dar el e pustnic în camera lui şi el ştie de ce. Am trecut de acest stadiu şi mi-am dat seama că sunt un om care pot să cresc împreună cu comunitatea din biserică, că sunt trup al ei. Şi mi-am dat seama de marea ispită de a sta de unul singur să te rogi, atâta vreme cât nu eşti la o înălţime a Sfinţilor Părinţi. Neîndoielnic că poţi să te rogi şi poţi să fii în comuniune cu Dumnezeu chiar şi în camera ta. Poţi! Dar, câţi o fac? În schimb, mi-am dat seama că în biserică, mă ridică Biserica. Sunt binecuvântări pe care nu le pot primi decât *în* biserică. Şi, din clipa în care mi-am dat seama de lucrul ăsta, am început să-i chem şi pe

ceilalţi. Dar nu într-un mod *makarentist*, adică să-i ameninţ: „Fiţi atenţi, că vă mănâncă iadul dacă nu veniţi la biserică!” Nu în sensul ăsta, ci arătându-le ce câştigă venind la biserică. Şi vorbind, aşa, cu unul, cu altul, m-am trezit la un moment dat predicându-le, vorbindu-le. Adică nevoia mea interioară şi răspunsurile pe care le-am primit am început să le transpun în emisiuni, în conferinţe, în discuţii tête-á-tête sau în grup. Şi aşa s-a întâmplat – printr-o minune, zic eu, că n-a fost rânduiala mea – să ajung şi la Mitropolie, să lucrez pentru un studio de radio al Bisericii.

Înainte de a vorbi despre lucrarea pe care ai făcut-o acolo, aş vrea să povesteşti cum a fost întâlnirea cu duhovnicul acela care îi spuse mamei tale despre întoarcerea ta, cum a fost întâlnirea cu el?

De când m-a văzut intrând în biserică, mi-a spus: „De nouă ani te aştept.” Şi mi-a spus, cu blândeţe părintească, lipsurile mele, dar m-a şi încurajat – asta a fost foarte bine! – m-a şi încurajat în lucrurile care îmi sunt dragi şi sunt bune, în partea bună a lucrurilor – că nu orice ţi-e drag e şi bun! – şi m-a sfătuit (dar e un sfat personal, pentru mine) m-a sfătuit că, dacă eu doresc să fac misiune în lume, să mă căsătoresc neapărat, să nu rămân monah în lume, pentru că lumea este foarte grea acuma, şi lucrul ăsta va putea aduce prejudicii nu atâta mie, care încerc să mă păstrez curat, ci chiar misiunii pe care o fac, pentru că

misiunea va fi strâmbă, conformă cu lupta interioară pe care o am eu. Şi mi-a spus că e neapărat necesar pentru cei care sunt monahi să fie în mănăstire, şi de acolo să iasă doar sub ascultare, când au de făcut ceva, sau, dacă sunt în lume, să mă căsătoresc şi, echilibrat fiind, să-i sfătuiesc pe alţii. Şi, mai ales, m-a îndrumat să nu mă emoţionez în faţa ierarhiilor de orice fel, şi nu s-a referit neapărat la ierarhii bisericeşti, dar ierarhii de orice fel, din absolut orice fel de ierarhii, atunci când e vorba de a mărturisi cuvântul lui Dumnezeu. Să nu fac scăderi din jenă, din ruşine sau dintr-o falsă smerenie. Mi-a spus: „Dacă ai ceva de spus, şi ştii că Hristos a spus aşa, spune acel cuvânt, pentru că ştii că Hristos l-a spus. Nu trebuie să-l spui doar când te simţi tu vrednic să-l spui. Dacă l-ai auzit, spune-l, şi dăruind vei dobândi”.

Ţi-a fost duhovnic sau nu?

Da, pot să spun că mi-a fost duhovnic, sfătuitor foarte bun. Acum, oamenii înţeleg prin duhovnic omul la care te duci să-i spui problemele tale personale, şi să te spovedeşti la el. Era mai mult decât atât. Mi-a fost formator. Dar nu o perioadă atât de lungă, pentru că eu, din clipa în care l-am redescoperit – adică după cei nouă ani de când el mă aştepta – am mai apucat să stau de vorbă cu el cam un an şi ceva, după care a murit. Dar Dumnezeu a avut grijă întotdeauna să-mi scoată pe altcineva în cale, oameni care

au întrecut cu mult aşteptările mele. Evident că Dumnezeu poate să ne dea şi lucruri spectaculoase, aşa cum noi, de fapt, căutăm, dar când nu ni le dă, ştie de ce nu ni le dă. Probabil că noi, căutând spectaculosul, pierdem esenţialul, de multe ori. Suntem tentaţi către o psihologie extrinsecă, vrem să vedem lucrurile din exterior care ne amuză sau care ne încântă, mai puţin pe cele bidimensionale, care ne invită prin simbol spre interior. Şi cred că totuşi Dumnezeu le poate îmbina pe amândouă, adică să ne dea şi lucruri care să fie spre bucuria sufletului nostru – pentru că de multe ori spun că Dumnezeu e şi El un om bun, pentru că S-a înomenit. El ştie stările noastre şi în niciun caz nu e absurd şi nu ne dă situaţii doar de încrâncenare, de întristare. Personal eu văd lucrurile puţin diferit decât acea teologie a întristării, a înnegurării, a griului – eu văd o teologie a bucuriei, a frumuseţii, a armoniei, a binelui. Când apare şi ce nu e bine, aia las în grija lui Dumnezeu, nu caut eu cu lumânarea să iau răul. Şi ne spune şi Domnul Iisus Hristos: „Nu staţi în faţa celui rău, că e tare.” Deci, eu nu-l caut în coarne. Când apare, am nădejde în Domnul Iisus Hristos, că o să putem, cu ajutorul Lui, să-L biruim pe cel rău. Şi chiar ne spune: „Iubiţilor, chiar l-aţi biruit pe cel rău!” De aceea, eu caut ceea ce cred că este benefic pentru oameni, în conformitate cu învăţătura lui Hristos, nu în conformitate cu

stările mele interioare. Caut să-L mărturisesc pe Hristos aşa cum El ni S-a revelat prin Scriptură şi prin Sfânta Tradiţie, însă marşând pe echilibru. Cred că oamenii sunt făcuţi să se bucure întru Hristos, nu doar să se tânguiască întru Hristos. Sunt foarte mulţi care au venit în ultima vreme la biserică datorită problemelor pe care le au, şi bine fac că vin, că acolo trebuie să şi vină, însă e un păcat că vin doar cei care au probleme. Cei care nu au probleme s-ar cuveni să fie în biserică, şi atunci biserica ar avea o tentă mult mai veselă.

Mai senină, în orice caz!

Exact! Faptul că biserica nu-i atât de senină este şi datorită celor care stau în afară şi chibiţează, şi spun: „Uite, nu ne ducem acolo, că ăia sunt toţi baticoşi şi întristaţi!” Păi, veniţi voi, ceilalţi, şi înveseliţi-o! Că nu e nicio problemă! Eu chiar aşa m-am apucat de teologie. Eram într-o conferinţă organizată de Asociaţia Studenţilor Creştini Ortodocşi din Timişoara, în care m-am legat de preotul care predica şi i-am spus: „Uite, în biserică e cutare care nu e bine, cutare nu se face corect, ăia-s prea trişti, prea nu ştiu ce!”, şi atunci, preotul mi-a spus: „Da, ai foarte mare dreptate! Şi chiar ai dreptul să spui ceea ce spui. Nu-mi pare rău că ai spus, şi-ţi mai spun ceva: «biserica asta este şi a ta, cel puţin tot atât cât este şi a mea, şi chiar ai datoria să spui ce ai de spus, de aia te rog: fă facultatea de teologie, şi schimbă tu ceva!»”

Frumos!

De asta, cred că fiecare om care încearcă în măsura lui să fie teolog, chiar fără a face facultatea de teologie, asumându-şi cuvântul lui Hristos, o să înceapă să vadă lucrarea lui Dumnezeu: *totul în toate*, şi atunci va fi ceea ce grecii numesc *theo orao*, *Theos* – adică Dumnezeu, *orao* – a vedea, adică *a vedea pe Dumnezeu, totul în toate*. Devenim oameni teoretici. Şi-n clipa în care ne şi comportăm ca atare, când punem în practică toate lucrurile din viaţa noastră, în conformitate cu ceea ce Dumnezeu ne descoperă, ca să fim de acord cu El, atunci se numeşte că suntem şi oameni practici. Şi abia atunci suntem creştini cu adevărat. Or, oamenii încearcă într-adevăr să facă lucruri bune, după sufletul lor. Sunt atâţia oameni buni în lumea asta, mai mulţi decât se crede. Deşi sunt atâtea ştiri şi zvonuri de rele, şi la televizor, şi la radio, totuşi, lumea, majoritar, e formată din oameni care majoritar sunt buni. Însă ei, scârbiţi fiind de concertul acesta mediatic al răului, nu mai au încredere în ei, nu mai au încredere în bine, şi încearcă să facă binele din burtă, *burtisme*, cum ştiu ei mai bine. Dar e mult mai folositor să asculte puţin îndrumările Domnului Iisus Hristos, să-I vadă pilda Lui din Evanghelie, că nu-i atât de mare o Evanghelie. Cât are? 20 de foi? Cât are? N-are mult o Evanghelie. Dacă-I citim viaţa şi vedem experienţele Lui, să vedeţi ce mult ne identificăm fiecare cu Hristos, şi o să

spunem Tatălui Ceresc: „Doamne, uite, eu Îl înţeleg pe Hristos în starea aia. Uite, are foarte mare dreptate. Ei, şi atunci, văzând ce a făcut El, ştiu ce o să fac şi eu.” Ce soluţie a avut El? Fac şi eu acelaşi lucru în viaţă, asta înseamnă să fii creştin.

Cât de greu ţi-a fost, după ce te-ai apropiat de biserică, să te lupţi cu patimile de dinainte şi cu rănile sufleteşti de dinainte.

Rănile sufleteşti de dinainte nu au trecut prin simplul fapt că am venit în creştinism, că m-am întors, conştient, în biserică. Adică, ele se rezolvă, orice boală se rezolvă când iei medicamente, nu-i suficient să vii de la o vrăciuitoare şi intri în spital. Simpla prezenţă în spital nu înseamnă că te-ai şi vindecat deodată. Şi nu vreau să spun că eram atât de beteag, încât mă pot da exemplu - că eu sunt beteagul betegilor, care am fost vindecat de Dumnezeu. Sunt oameni cu probleme mult mai grave decât ale mele, nu mă simt în măsură să mă dau exemplu pe mine, de vindecare. Eu sunt un micuţ.

Însă, problemele pe care le-am avut eu, am început întâi să le înţeleg, *care* sunt, după aceea *de ce* sunt, şi cum s-a ajuns acolo, să am aceste probleme. Şi am observat că majoritatea problemelor vin din boala arborelui genealogic – cum se spune, că părinţii au mâncat aguridă şi copiilor li s-au strepezit dinţii. Li s-au strepezit dinţii, într-adevăr, pe dreaptă măsură. Adică, eu dacă nu

voi avea grijă de casa mea şi va face umezeală şi copilul se va îmbolnăvi de plămâni, din cauză că a stat în umezeală, nu-i vina copilului. Acuma, nu pot nici să judec părinţii – ei fiind într-o situaţie similară cu a mea, înainte să mă întorc la biserică, nefiind conştienţi ce se întâmplă. Şi atunci am încercat să-mi asum, pentru mine în primul rând, ca eu să mă vindec, să-mi asum anumite reguli creştine.

Mi-a fost foarte greu – aici a fost marea luptă, nu întoarcerea la Ortodoxie, că aceea a fost lupta lui Hristos, prin jertfa Lui m-am întors. El m-a întors, a pus mâna pe mine şi-a zis: „Hai acasă!” A fost simplu. Ei, problema de rezolvare a problemelor mele, adică a bolilor mele sufleteşti, ale neamului meu, a fost grea. De ce? Pentru că părinţii, mergând pe aceeaşi linie pe care mergeau înainte, eu practic încercam să umplu un sac fără fund; încercam să scot apa dintr-o casă unde încă curgea apa din robinet. Eu tot strângeam şi tot se aduna. Şi mi-a fost foarte greu, până când, prin cadenţa mea, am creat o albie pe unde să se scurgă apa aia. Până când ei s-au decis, până s-au apropiat şi ei de Hristos, până când eu mi-am făcut obişnuinţă de a sta în Hristos, am şi căzut. Pentru că nu e uşor să stai tot cu sabia în mână. Şi oboseşti. Nu o spun ca pe o justificare, o spun ca pe un fapt care se întâmplă. Şi de multe ori cazi mai abitir decât ai urcat.

Se spune, în general – e o învăţătură antică asta – că evoluţia spirituală (nu evoluţia în sens darwinist), creşterea spirituală, devenirea o putem simboliza ca pe o spirală, care nu este verticală – că ar fi prea simplă creşterea. Nimeni nu creşte aşa. Se creşte oblic. Şi acea spirală are şi căderi şi urcuşuri. E ca atunci când arunci mortar pe un perete: îl arunci în straturi, nu îl pui tot deodată, că va cădea. Îl pui, ai răbdare să se mai întărească, mai finisezi, iară mai pui. La fel este şi cu creşterea duhovnicească. Creşti cât creşti, şi câteodată creşti nemăsurat, pentru că nu faci cum îţi spune duhovnicul – eu recunosc lucrul ăsta, că am făcut adeseori, dintr-o nebunie tinerească: „Hai, mai mult să fac!” Duhovnicul mi-a spus: „Atâta trebuie să te rogi!” Nu, eu mă rog, fac nu ştiu câte acatiste, am stat până am făcut gaură în covor şi mă făcusem la genunchi ca struţii, de la stat acolo. Şi care a fost efectul? Fantastic, m-am simţit foarte bine! Dar... atenţie: la scurt timp după asta a apărut un mecanism de refuz al minţii mele, al organismului meu, n-am mai vrut rugăciune, n-am mai vrut cărţi religioase, n-am mai vrut să am de-a face cu ritualul. Şi iar am stat într-o perioadă de retragere, de negare. După aia iar m-am întors. De ce am făcut acest mers sincopic? Pentru că n-am mers treptat, treptat, treptat. Adică, copilului îi dai întâi lăptic şi miere, nu-i dai friptură şi whisky, că nu-i faci bine. Oricât ai vrea să crească de repede, unei

plăntuţe nu poţi să-i pui gârlă apa acolo, şi să tragi de ea ca să crească, şi-i pui soare până o ofileşti. Toate vin cu o anumită măsură. Şi cred că acesta este cel mai greu lucru la un om: măsura. E o măsură şi în căutare, e o măsură şi în creştere, e o măsură şi-n aşezare. Şi cel mai greu este ca măsura asta să o poţi dăltui în tine după cum îţi spune duhovnicul. Pentru că, în general, începi să cleveteşti: „dar oare ştie duhovnicul ce probleme am eu? Ştie el ce-i în inima mea? Că până la urmă tot eu ştiu ce am de făcut.” Şi e foarte greu să te acordezi după un duhovnic, şi duhovnicul adevărat de fapt nu-ţi spune *ce* să faci, îţi spune *cum* să faci.

Pot spune, pentru cei care oarecum se tem ca un astfel de discurs să invite doar către un fel de retragere din lume, către un fel de enclavă, exclusiv ortodoxă, ca un fel de sectă, ...

Un fel de ghetto!

Exact, ghetto, că întoarcerea la Hristos nu înseamnă părăsirea vieţii, ci dimpotrivă, nuanţarea ei. Umplerea ei cu valenţă. De fapt, eu când m-am apucat să fac teologie, nu înseamnă că am renunţat la alte moduri de înţelegere asupra realităţii. Mi-am dorit foarte mult să înţeleg modul în care oamenii pot să capteze informaţia, pot s-o sintetizeze, modul în care comunică între ei, modul în care li se transmite informaţia şi pot fi şi manipulaţi, motiv pentru care am studiat şi puţină

sociologie (zic puţină sociologie, adică studii postuniversitare), dându-mi seama că oamenii au nevoie şi de o reprezentare, adică de cineva care să le reprezinte drepturile. Mi-am dat seama că de fapt Biserica ar fi cea care ar fi cazul să lupte pentru drepturile lor, din punct de vedere interior. Că pentru trup este medicina, asistenţa socială, avem atâtea drepturi sociale; societatea modernă este foarte blindată cu legi care ne oferă tot felul de drepturi, mai mult decât celorlalţi din vechime. Însă pentru cele spirituale se cuvine să lupte Biserica. De asta m-am gândit la o posibilitate prin care Biserica, nefăcând politică, cum se ştie, totuşi ar putea să-şi spună cuvântul în societate. Şi m-am gândit că poate studiind modul în care se face lobby – *advocacy*, cum se spune modern, adică modul prin care poţi să generezi, printr-o anumită insistenţă de tip avocăţească, la forurile care emit hotărâri legislative sau chiar legi, o să poţi să reprezinţi Biserica, o să poţi să lupţi pentru oameni, pentru interesul lor spiritual. Cine are impresia că poporul generează aceşti oameni de la conducere şi tot ei, ca reprezentanţi ai poporului, iau hotărâri bune, e naiv. În general, la conducere ajung grupuri de interese. Şi ca să îţi reprezinţi şi tu interesul, ai nevoie de cineva care să te reprezinte, adică să facă *advocacy*. Şi de asta am încercat şi un studiu universitar în advocacy, am încercat să merg în Parlamentul European,

adică s-a întâmplat să merg, Dumnezeu a rânduit aşa, prin anumiţi oameni de marcă, să pot să ajung în Parlament, să văd cum se hotărăsc acolo legile şi cum se poate lupta pentru ele. Şi eu sunt ferm convins că, indiferent care vor fi condiţiile în lumea asta, – că au fost şi mai grele decât atâta – Dumnezeu ne ajută să putem să facem şi noi ceva şi nimeni nu ne opreşte să ne spunem şi noi punctul de vedere, să militǎm şi noi pentru el. Evident că fiecare cuvânt, fiecare faptă trebuie şi asumată. Sunt şi repercusiuni – plăcute şi neplăcute. Dar cert este că merită mers mai departe pe calea asta. Şi spun din proprie iniţiativă că nu numai că nu am pierdut ceva din viaţa de dinainte, şi nici nu mă simt văduvit de faptul că – vezi, Doamne! – nu mai sunt în cluburile alea de noapte sau că nu am viaţa aia de consum, ci, mai mult de atâta, mă bucur mult mai mult, ştiu să mă distrez mult mai bine, şi în sensul bun al cuvântului. Nu înseamnă că eu toată ziua ascult acasă doar muzică bizantină. Nu, ascult şi alt fel de muzică care să-mi placă. Nu înseamnă că toată ziua eu mă uit doar la filme cu învăţătură creştină. Nu. Mă uit, îmi place să văd lucruri frumoase, îmi place să-i văd pe oameni bucurându-se. Adică, tot ceea ce nu e împotriva lui Hristos e cu mine, poate fi cu mine. Şi-mi dau seama că omul creştin poate restaura toată creaţia. Chiar şi lucrurile care până acuma nu au făcut parte din, să zic,

bagajul unui creştin, pot face – prin faptul că noi le luăm, le recuperăm, le reaşezăm în albia lor, le restaurăm, de fapt. Şi restaurându-le întru Hristos, de fapt lumea se creştinează mai tare. Hristos ne-a lăsat în lumea asta, nu să fugim de ea, ci dimpotrivă, să ne implicăm, să-L facem prezent în lume. Şi acolo unde nu e Hristos, acolo să mergem. Hristos n-a spus: „Mergeţi ca oile între oi, în ţarc”, ci „Mergeţi ca oile între lupi!”, şi mă gândesc că am cam stat între oi, până acum.

Da, aşa este. Trebuie să avem curajul de a merge ca nişte oi în mijlocul lupilor, dacă ştim că Hristos este cu noi, dacă ştim că Hristos vrea să dăm mărturia cea bună. Îţi mulţumesc, Claudiu, pentru aceste cuvinte. Cred că în lunile şi în anii care vor veni, conferinţele tale se vor înmulţi, vom avea parte şi de cărţile tale, care vor fi, de asemenea, de mare folos. Îţi mulţumesc. Doamne ajută!

DE CE DOAR BISERICILE ORTODOXE SUNT BISERICI, IAR CELELALTE NU?...

„În toamna anului 2006, în urma unui apel făcut de către reprezentanţii cultului greco-catolic (apel făcut într-o biserică ortodoxă şi cu acordul preoţilor ortodocşi), am ales, convinsă că e bine, să particip şi eu la programul de rugăciune «Perpetua Adorare». Nu îmi suna chiar bine, dar mă atrăgea faptul că în mijlocul unui oraş se poate face un program de rugăciune neîntreruptă (ca la unele mănăstiri). De altfel mă gândeam că eu mă voi ruga cum ştiu eu şi că nu are importanţă unde fac rugăciunea.

Am luat legătura cu coordonatoarea de program şi i-am transmis ora la care pot veni. În ziua respectivă am căutat locaţia cu câteva ore mai devreme, pentru a fi sigură că nu voi încurca tocmai eu un program atât de important. Pe strada respectivă (care de altfel este destul de scurtă) nu găseam nicio biserică. Mai mult decât atât, nici persoanele întrebate nu ştiau să fie o biserică pe acea stradă. Am plecat acasă, am sunat coordonatoarea şi am rugat-o să îmi dea adresa din nou, crezând că undeva este o greşeală. Am primit aceeaşi adresă, aşa că mi-am programat să ajung cu ceva timp mai înainte de ora aleasă pentru rugăciune.

Nici de data aceasta nu am reuşit să găsesc locul. Îmi era ciudă şi mă simţeam prost, dar a trebuit să sun din nou şi să spun că nu ştiu să ajung. Înţelegătoare, coordonatoarea mi-a spus că pot veni în ziua următoare la aceeaşi oră. Deja eram intrigată. Nu mi se mai întâmplase să caut vreo adresă şi să nu o găsesc. A doua zi povestea s-a repetat – tot nu am găsit biserica greco-catolică...

Mi-am dat seama că apăream ca neserioasă şi nu puteam să fac nimic, aşa că am hotărât să renunţ. Am anunţat că nu mai vin. După ce am renunţat să mă implic în acel program de rugăciune, s-a întâmplat să ajung din nou pe strada respectivă cu alte treburi. Şi... am văzut că biserica există şi că mă învârtisem de mai multe ori în jurul ei fără să o văd.

Atunci am înţeles că ceea ce crezusem eu că este bine de fapt nu Îi era bineplăcut lui Dumnezeu. Şi m-am bucurat că nu am fost lăsată să greşesc...”

Mărturia de mai sus mi-a fost trimisă de o tânără, pe nume Simona, din Timişoara. Unii cititori ar putea spune că nu i s-a întâmplat nimic minunat atunci, că pur şi simplu ea nu a căutat biserica greco-catolică cu atenţie...

Interviul care urmează însă, luat părintelui Gregory Horton, parohul bisericii Sfântul Ioan Botezătorul din Post Falls, Idaho, Statele Unite ale Americii, va prezenta o

întâmplare similară. Să fie oare o coincidenţă?...

***

Părinte Gregory, vă rog să ne vorbiţi puţin despre convertirea dumneavoastră la ortodoxie. Dar, mai întâi, spuneţi-ne când şi unde v-aţi născut?

M-am născut în comunitatea romano-catolică din New Jersey, Statele Unite ale Americii, în anul 1960. M-am născut într-o familie romano-catolică şi toată viaţa mea am urmat educaţia şi învăţământul catolic. Familia mea era romano-catolică, iar părinţii mei erau uneori foarte stricţi, dar nu întotdeauna. Eu eram primul băiat şi dintotdeauna familia mea a considerat că voi fi preot; romano-catolic, desigur. Pur şi simplu era de la sine înţeles.

A fost alegerea dumneavoastră?

Desigur! Îmi plăcea foarte mult munca de misiune. Veneau la noi la şcoală misionarii (desigur, încă din clasa întâi m-am înscris la şcoala romano-catolică) şi eu eram întotdeauna foarte entuziasmat, îi urmăream cu ochii măriţi şi îmi ziceam: „Uuau, ce aş dori să devin şi eu misionar!”

După ce am absolvit liceul m-am înscris la Colegiul Saint Vicent din Latrobe, Pennsylvania de Vest. Era o şcoală benedictină imensă, care avea în cadrul complexului universitar o mănăstire şi un

seminar. La mănăstire vieţuiau cred că 200-300 de călugări romano-catolici.

Pentru mine totul era, ca să zic aşa, „stabilit”: urma să studiez muzica... Practic trebuia să urmez cursurile de muzică ale colegiului, iar după absolvire să urmez seminarul de muzică, să îmi dau examenele la muzică şi în final să devin poate profesor de muzică... Totul era dinainte plănuit în mintea mea.

Şi acesta este momentul în care, ajuns fiind la facultate, în faţa mea s-a aflat deodată o nouă perspectivă, care îmi deschidea mintea; era şocant. Deoarece am avut câteva probleme... În primul rând aveam anumite probleme teologice. Nu ajunsesem să pun vreodată sub semnul întrebării teologia Bisericii Romano-Catolice, până când nu am ajuns să o studiez în profunzime. Probleme precum „papalitatea”, şi anume, cum poate un om să conducă întreaga Biserică şi să fie vicarul lui Dumnezeu pe pământ, acest lucru era o întrebare pentru mine. Apoi alte învăţături mai „mărunte”, precum ar fi căsătoria preoţilor. Am aflat că în biserica timpurie preoţii se căsătoreau, sau aveau opţiunea de a se căsători sau a rămâne celibatari. Mi-am zis: „hm, şi apostolii erau căsătoriţi”, ceea ce era amuzant să zic aşa, pentru că pe noi ne obligau la celibat. Aşa că începeau să mă frământe şi alte întrebări

teologice, care îmi răsăreau în minte şi mă îndemnau să le studiez în profunzime.

În al doilea rând, există o criză morală, de fapt o criză de moralitate. Am descoperit că în cadrul mănăstirii şi a seminarului romano-catolic aveau loc nişte manifestări de comportament „neconforme moralei”, ca să zic aşa. Iar în Statele Unite ştiţi cum este, lucrurile devin cunoscute foarte repede, orice poate apărea imediat în ziare, au loc scandaluri publice etc…ceva teribil.

Am şi eu o poveste dar aş prefera să fiu discret, să nu o spun. Dar m-a afectat foarte profund când am fost în facultate, era legată de preoţii romano-catolici.

Faptele lor v-au pus pe gânduri?

Nu, faptele lor mai degrabă m-au afectat. Ştiţi, ceva mi s-a întâmplat, practic cineva a încercat să îmi facă ceva. Pentru mine totul era foarte scandalos. Cum poate asta să se întâmple, cum se poate, şi în Biserică?! Am început să mă îndepărtez un pic de Biserică… de Biserica Romano-Catolică. Iar la acel moment urmam cursurile colegiului de fete. Practic erau două şcoli: una pentru băieţi şi una pentru fete, iar şcoala de muzică era în cadrul colegiului de fete. Şi când eram eu acolo am descoperit o frumoasă fată şi, mă înţelegi, pentru prima oară în viaţa mea mi-am permis să mă gândesc că poate totuşi m-aş căsători în loc să devin preot. Am făcut cunoştinţă cu fata respectivă şi ne-am întâlnit

apoi de multe ori, dar niciodată nu i-am mărturisit că aş fi avut de gând să mă fac preot.

Aşa au trecut trei luni, iar după ce au trecut cele trei luni i-am spus. Şi ea a reacţionat: „Cum? Vrei să devii preot?”, pur şi simplu asta a dărâmat-o. Pentru că trebuie să înţelegeţi întreaga psihologie asociată romano-catolicismului: dacă vrei să devii preot, nicio femeie nu se poate apropia de tine. Aici nu e vorba de competiţia cu o altă femeie, ci de competiţia cu Dumnezeu Însuşi. Aşa că ea mi-a spus: „Eu nu vreau să Îi fac concurenţă lui Dumnezeu” Şi atunci eu i-am răspuns: „Da, dar eu am devenit acum foarte confuz şi nu sunt sigur dacă vreau cu adevărat să devin preot sau nu, deci te rog să porneşti pe acest drum al căutării cu mine. Ştiu că e ceva foarte foarte mult ceea ce te rog”. Şi ea a fost de acord.

Aşa că timp de trei ani s-a luptat şi ne-am luptat împreună: într-o săptămână mă hotăram să devin preot, în altă săptămână mă decideam să mă căsătoresc, apoi iar mă hotăram să devin preot, şi totul era foarte derutant pentru ea. Dar cu cât mă gândeam mai mult, cu atât îmi dădeam seama că nu e obligatoriu ca lucrurile să se întâmple aşa după cum mi-am dorit din copilărie, cum că ar trebui să devin automat preot doar pentru că asta era plănuit deja.

Am absolvit cursurile universităţii, dar încă eram nedecis. Aşa că am urmat serviciul militar divizia de muzică, eram în formaţia de muzică a aviaţiei Statelor Unite.

Încercam să îmi limpezesc mintea şi să Îl întreb pe Dumnezeu: „Ce vrei, Doamne, de la mine?”. Credeam că Dumnezeu întotdeauna Şi-a dorit să devin preot, dar de fapt acum exista această fată în viaţa mea, pe de altă parte mai era şi un scandal în Biserică, deci ce se întâmplă?! Cât am fost plecat, am ajuns să îmi dau seama că da, Dumnezeu a adus această femeie în viaţa mea, şi dacă puneam cap la cap toate aceste lucruri şi îmi cercetam inima, gândul îmi spunea să mă căsătoresc. Că este voia lui Dumnezeu cu mine să mă căsătoresc.

Aşa că am efectuat stagiul militar, iar în anul următor ea a absolvit facultatea. Dimineaţa ea a avut ceremonia de absolvire, iar după-amiază eram deja căsătoriţi la capela Universităţii. A fost o slujbă frumoasă şi eu aveam sentimentul că fac ceea ce trebuie, că această căsătorie este încununarea unei mari binecuvântări.

Dar următoarea criză prin care aveam să trec era: „Şi acum? Ce o să fac mai departe? Să nu mai slujesc eu Bisericii... Înţelegeţi?”

După nuntă ne-am angajat, am avut diferite servicii, am călătorit prin ţară în lung şi-n lat lucrând în domeniul turistic, adică în restaurante din diverse staţiuni etc. Aşa am

ajuns noi în Miami Florida. Iar când ne gândim la Statele Unite, ştim că Miami Florida, mai exact Miami Beach, este un important centru al comunităţii evreieşti. Evreii merg acolo şi au propriile lor staţiuni şi plaje unde rămân pe toată durata iernii. Ne-am angajat şi noi într-un hotel evreiesc cosher, unde lucram şapte zile pe săptămână, în fiecare zi luam micul dejun şi cina la ei. Nu se punea problema de creştinism, desigur. Am încercat să stau de vorbă cu nişte rabini, dar făceau glume despre creştinism, îl luau în batjocură…înţelegeţi. Mi-am zis: „E groaznic!”…

Dar criza m-a lovit cu adevărat chiar de Crăciun, de Naşterea Domnului. Asta se întâmpla în 1983. Soţia mea a plecat la biserică, pentru slujbă, iar eu am rămas acasă foarte bolnav, făcusem intoxicaţie alimentară. Dar oricum nu mai îmi plăcea să merg la biserică, mă simţeam aşa de departe de Biserică! Eram tulburat.

Soţia mea s-a întors de la biserică cu lacrimi în ochi, şi şi-a lovit palma de masă (ea povesteşte altfel scena aceasta, dar eu v-o povestesc în felul meu) şi mi-a spus: „Nu îmi pasă ce facem, unde vom lucra, dacă vom fi bogaţi sau nu pe acest pământ, dar înainte noi eram amândoi nişte persoane spirituale şi de fapt acest lucru ne-a atras unul spre altul de la început. Iar între timp ne-am îndepărtat de Biserică!”. Şi a continuat: „Da, trebuie să ne recâştigăm spiritualitatea şi inima, avem un

mare gol chiar în centrul vieţii noastre...” Şi am răspuns: „OK, sunt de acord, dar un lucru îţi spun, nu mai poate fi vorba de Biserica Romano-Catolică. Este mult prea străină pentru mine acum, învăţăturile ei pur şi simplu... le-am pierdut”. Adică nu mai aveam niciun fel de respect pentru învăţăturile ei sau pentru comportamentul din cadrul Bisericii. Iar calea mea nu o mai putea constitui în niciun caz Biserica Romano-Catolică.

Aşa că am mers la bibliotecă - în Miami, Florida de Sud. Soţia mea este, cum să spun, foarte studioasă, foarte receptivă, ştie o mulţime de lucruri, aşa că mi-a spus: „Hai să nu citim scrierile de propagandă ale nimănui, să nu studiem «materialele publicitare» ale nici unei Biserici. Hai să căutăm într-o enciclopedie!” Aşa că am studiat enciclopedia religiilor (creştine, desigur). Citeam despre fiecare religie în parte şi la fiecare ziceam: „Asta nu e bună, nici asta...” „Protestantismul? A, nu, nu e bun de loc.” „Anglicanismul? Of, groaznic!” „Prezbiterienii? Aoleo!” Nimic nu era convingător.

Iar apoi, bum! - am ajuns la pagina unde scria despre religia ortodoxă, aşa cum o numeau ei, „Biserica Ortodoxă răsăriteană”. Iar eu mă gândeam: da, parcă am mai auzit de ea... Îmi aminteam foarte vag că parcă cu mulţi ani în urmă mama îmi spusese câte ceva despre ea, dar pe atunci eram doar un băieţel. Ne-a zis că Biserica cea mai apropiată de a

noastră este Biserica Ortodoxă Rusă, ceva de genul acesta. Dar asta e tot ce ştiam despre această religie. Aşa că am parcurs paginile enciclopediei religiilor care vorbeau despre Ortodoxie şi am exclamat: „Uau? Credem tot! Credem tot ceea ce este scris în aceste pagini!” Şi, cu cât parcurgeam paginile, cu atât deveneam mai entuziasmaţi şi la sfârşit am spus: „Credem toate acestea mai mult decât orice despre romano-catolicism! Aceasta este Biserica căreia vrei să-i aparţinem!”.

Deci am luat această decizie. Totuşi, a fi romano-catolic implică mai multe... Aveam o familie, părinţii mei erau romano-catolici, părinţii soţiei mele erau romano-catolici, şi acest lucru era o problemă. Sau ar fi putut reprezenta o problemă. Aşa că am zis: „Poate ar fi mai bine să studiem cu atenţie mai degrabă Biserica Greco-Catolică, adică Biserica Catolică Bizantină. Şi astfel putem rămâne în Biserica Romano-Catolică, nu trebuie să o părăsim...” Înţelegeţi... Eu şi ideile mele geniale... Vă voi povesti şi ce s-a întâmplat după aceea. Am sunat un preot catolic-bizantin care mi-a spus: „Sigur, vino la noi!”, şi ne-a spus şi cum să ajungem la parohia lui.

Aşa că ne-am suit în maşină şi am plecat din Miami, urmând cu exactitate instrucţiunile lui. Într-un final am ajuns la un câmp complet gol, unde nu am văzut nimic altceva decât

acel teren gol, doar atât, nicio construcţie. Aşa că am zis: „Poate că am luat-o pe un drum greşit la un moment dat...” Aşa că ne-am întors acasă şi i-am dat telefon încă o dată preotului. Mi-a mai explicat din nou cum să ajung şi ne-a încurajat să mai încercăm o dată să ajungem la el etc... Aşa că am mai mers încă o dată, dar acelaşi lucru s-a întâmplat: am găsit un teren complet gol!!! Am încercat de trei ori să ajungem, iar a treia oară stăteam în faţa aceluiaşi spaţiu complet gol şi soţia mea mi-a spus: „Ştii ceva, este o biserică aici, dar Dumnezeu ne pune un văl peste ochi. Pentru că Dumnezeu nu vrea ca noi să ajungem la această biserică... Hai să încetăm cu ideile astea măreţe, hai să dăm telefon la biserica ortodoxă!” Am zis: „Bine”.

Vreţi să spuneţi că acolo era localizată biserica greco-catolică? Adică eraţi în faţa ei şi totuşi nu aţi văzut-o?

Cred că da. Numai Dumnezeu ştie... Slavă Domnului că nu am văzut-o! Pentru că noi ne-am cam speriat puţin atunci, cum că din nou nu facem voia lui Dumnezeu... Aşa că am zis: „Hai să dăm telefon la biserica ortodoxă, repede!”

Am ajuns acasă şi... vedeţi dumneavoastră, în America există biserici ortodoxe greceşti, ruse, sârbeşti... Am sunat mai întâi la biserica ortodoxă grecească. Pentru că era o catedrală imensă, pe care de fapt o mai văzusem înainte de pe stradă. L-am

sunat pe preotul grec şi acesta nu vorbea o engleză prea bună. Am început să îi explic, să vorbesc cu el în engleză, dar mi-a închis. Mi-a închis telefonul pentru că nu înţelegea ce spun. E lucru care se întâmplă în America cam des, în special în oraşele mai mari.

Nu înţelesese ce i-aţi spus?

Nu înţelegea limba…

Sau nu dorea să vă ajute?

Nu cred, pur şi simplu nu înţelegea, avea dificultăţi în a vorbi limba engleză… Dar după aceea am fost complet debusolat. Îi spuneam soţiei mele: „Poate că trebuie să fii grec sau rus sau român sau sârb pentru a deveni ortodox!”

Ne-am uitat în „Golden pages”, o carte de telefon din America, să vedem lista cu numere de telefon. Şi am văzut un anunţ în care scria: „Catedrala Iisus Hristos Mântuitorul (era vorba despre Biserica Ortodoxă Rusă din America, care devenise independentă) este deschisă tuturor, indiferent de naţie”. Şi am zis atunci: „Asta este pentru noi, e deschisă oamenilor de orice naţie”. Aşa că am sunat la părintele George (veşnică să îi fie pomenirea, că nu mai este acum printre noi) şi acesta ne-a spus: „Veniţi încoace!”.

Aşa că ne-am suit în maşină, iar de data aceasta am reuşit din prima să ajungem la biserică şi totul a fost perfect. Părintele ne-a dus la librărie şi ne-a dăruit foarte multe cărţi ca să citim. Ne-a vorbit şi despre istoria

Bisericii şi ne-a spus: „Vreau să veniţi la fiecare slujbă religioasă”. Noi eram foarte însetaţi după aşa ceva.

În vremea aceea încă mai lucram la acel hotel evreiesc cosher. Dar în fiecare dimineaţă mergeam la biserică, la denii, pe vremea aceea era Postul Mare. Câteodată mai mergeam la biserică şi seara. Dar în fiecare dimineaţă, după micul dejun, alergam la biserică pentru slujbă. După un timp ne obişnuisem să mergem şi în fiecare seară după ce ieşeam de la serviciu, mergeam cât de des puteam - fără să ne săturăm. Iar părintele ne-a acceptat drept catehumeni şi a început să ne înveţe predaniile Bisericii, iar după o vreme ne-a adus oficial în Biserică.

Perioada de catehumenat este foarte importantă. O intrare în Biserică făcută în pripă, fără o pregătire duhovnicească, poate avea consecinţe negative. E vorba de trecerea de la erezie la adevăr, de la întuneric la lumină... E trist că această perioadă de catehumenat pentru cei care se convertesc de la alte confesiuni, de la alte credinţe sau chiar de la ateism în unele biserici ortodoxe e tratată cu superficialitate. De asta sunt cazuri de catehumeni care s-au convertit de la ateism şi care, nu la multă vreme după botezul lor, părăsesc credinţa creştină...

Ce era interesant, părintele George nu avea soţie, era celibatar. Erau de fapt doi preoţi şi nici cel de-al doilea nu era căsătorit.

Iar eu nu ştiam, dar parcă îmi aminteam că preoţii ortodocşi se pot căsători.

Într-o zi lucram în librărie şi un preot a intrat la un moment în magazin împreună cu o femeie şi cu câţiva copii, aşa că l-am întrebat uimit: „Sunteţi ortodox?”. „Da, sunt ortodox”, mi-a răspuns. Atunci eu l-am întrebat: „Sunteţi preot?”. A zis că da. Atunci am exclamat: „Mă iertaţi părinte, dânsa este soţia dumneavoastră?”. „Da”, mi-a răspuns, „ea e soţia mea, iar aceştia sunt copiii…” Avea patru copii… Am zis: „Uuau! Preoţii ortodocşi se pot căsători!?” A zis: „Sigur că da, bine ai venit în Biserică!”. I-am mărturisit apoi soţiei mele: „Înţelegi, este ceva în interiorul meu care murise şi simt că acest ceva a renăscut, dar într-un mod cu totul nou, într-un fel mai viu, într-un fel de parcă am luat foc pentru că eu cred în această Biserică, în adevărul acestei Biserici, că aceasta este Biserica pe care Iisus Hristos a întemeiat-o dintru început pentru apostoli şi a dăruit-o sfinţilor”.

Apoi l-am căutat pe părintele meu şi l-am întrebat dacă nu există şi o şcoală teologică în zonă. Mi-a răspuns: „Da, avem două seminarii”, şi mi-a recomandat două şcoli ruseşti: Sfântul Vladimir din New York şi Sfântul Tihon din Pennsylvania. În cele din urmă am urmat cursurile seminarului Sfântul Tihon, pentru că era într-o zonă rurală, cu ferme superbe şi o mănăstire…iar soţiei mele

îi plac mult zonele rurale şi era foarte bine pentru noi să fim în apropierea unei mănăstiri.

Am urmat cursurile seminarului Sfântul Tihon timp de patru ani, incluzând anul de Masterat în Teologie. Pentru că tot eram acolo am profitat de ocazie să frecventez şi cursurile Universităţii locale, unde mi-am obţinut şi masteratul în muzică bisericească. Mi-am luat două diplome: de masterat în Teologie şi Muzică bisericească. În ultimul an de seminar am fost hirotonit diacon şi m-am reîntors în Miami pentru a sluji în biserica în care fusesem primit prima oară... Simţeam că le datorez timp din viaţa mea... Aşa că am petrecut acolo un an - timp în care l-am însoţit pe episcop în călătoriile sale. Era un episcop misionar, se numea Dimitrie, care păstorea zona de sud a Bisericii Ortodoxe din America. Episcopia sa era uriaşă, cuprindea 14 state: din Texas către Florida şi din Virginia către Florida, e un teritoriu imens. Eu mergeam cu el peste tot, a fost un an minunat.

La finalul acelui an simţeam că este timpul să fiu hirotonit preot, şi am făcut cerere către mai mulţi episcopi. Episcopul care m-a hirotonit diacon era în acelaşi timp episcopul Seminarului teologic din Penssylvania, numele său era Gherman. Între timp devenise mitropolitul Bisericii Ortodoxe Ruse din America. Mitropolitul Gherman m-a sunat şi mi-a spus: „Da, te voi hirotoni preot şi am şi o parohie pentru tine în Pennsylvania”. Acest

lucru se întâmpla cu 18 ani în urmă… Aşa că m-a hirotonit preot, mi-a oferit o parohie în Pennsylvania, în care am stat timp de şapte ani. A fost prima mea parohie. În timpul acesta eu şi cu preoteasa mea am avut patru copii.

Apoi am început să simţim foarte acută nevoia să înfiinţăm o nouă parohie, pe care să o luăm de la zero, într-o zonă de misiune. Pentru că teritoriul Statelor Unite este astfel alcătuit că dacă te uiţi pe hartă sunt zone întinse unde nu a auzit nimeni de Biserica Ortodoxă. Nici nu au aşa ceva şi nici nu au auzit de ea. Foarte mulţi oameni din America nu au auzit de Biserica Ortodoxă, habar n-au ce este aceea. Când le spui că eşti ortodox ei zic: „O, eşti evreu!”.

Există – în mod incorect, termenul de ortodocşi musulmani, evrei…

Da, da’ ei n-au auzit niciodată de creştin ortodocşi… Trebuie să le spui că e vorba despre Ortodoxia Creştină, cum sunt ortodocşii greci, ruşi…

Iniţial termenul de „ortodox” a fost creştin…

Da, aşa e, dar ei cred că este vorba despre o religie răsăriteană mai exotică, cum ar fi hinduismul sau ceva de genul acesta… Este nevoie de multă educaţie în acest sens. Aşa că noi am făcut o cerere la episcopie şi în cele din urmă ni s-a aprobat să începem o nouă misiune în Idaho.

Idaho nu prea are biserici ortodoxe, este doar una în nord. Trebuie să călătoreşti şase ore pentru a ajunge la această cea mai apropiată biserică în Idaho. Dar pentru a ne muta trebuia să transferăm jurisdicţia arhidiocezei antiohiene. După ce am făcut asta, mitropolitul Philip mi-a acceptat cererea şi mi-a spus: „Ai binecuvântarea mea de a înfiinţa o nouă parohie în Idaho de Nord”. Şi am început o nouă parohie cu douăzeci de oameni. Cu douăzeci, doar atât.

Erau ortodocşi toţi?

Da, erau câţiva greci, câţiva ruşi, erau şi libanezi, un amestec de naţii… Dar în America sunt obligaţi să fie împreună, nu poţi să zici că ai o biserică numai pentru greci, pentru că atunci vei avea să zicem doar doi enoriaşi. Deci trebuiau să fie împreună, ceea ce este un lucru bun…şi cred că acesta este viitorul şi în ţările occidentale.

Trebuie să spargem aceste bariere etnice între greci şi ruşi şi să ne bucurăm de toate limbile şi tradiţiile. Şi să ajungem la aşa o stare, cum să mă exprim, ca toată lumea să se simtă bine aşa.

Dar să vă povestesc mai departe. Am început cu aceşti câţiva oameni, într-o clădire de birouri practic. Eram la etajul doi al acestei clădiri de birouri şi trebuia să dăm jos icoanele şi iconostasul în fiecare săptămână, fără excepţie, pentru că după week-end redevenea din nou birou…

Într-un final am reuşit să găsim un birou în care să rămânem permanent, şi astfel să pot sluji mai mult. Pentru că până atunci slujeam şi acasă, îmi făcusem un fel de capelă la subsol unde ţineam de exemplu vecernia, utrenia...

Asta era tot ce puteam să fac; aşa că până la urmă am găsit o bucată de pământ, cam cinci acri pe care am cumpărat-o.

Apoi cineva, o persoană tare frumoasă sufleteşte din parohia mea, m-a întrebat: „De ce este nevoie pentru a construi o biserică pe acest teren?". Şi i-am răspuns: „Ei bine, de bani. E nevoie doar de nişte bani...", aşa că persoana respectivă mi-a spus: „Aş vrea să dau un împrumut bisericii, fără dobândă, pe douăzeci de ani". Şi persoana şi-a golit complet contul de economii pentru pensie, suma se ridica la 120.000 de dolari, ceva de genul acesta. Aceşti bani i-a dat bisericii, m-a rugat doar să îi dăm înapoi câte puţin în fiecare an, să pună din bani la loc pentru a se îngriji de familie. Aşa că am zis: „Ce bine, hai să construim!". Şi am construit biserica. Am construit la început o clădire mai mică, iar apoi am mai cumpărat trei acri lipiţi de terenul nostru. Apoi am mai dobândit o casă în imediata vecinătate: o doamnă care locuia în oraş, în centru, vroia să se mute cât mai aproape de biserică. Era o femeie cam de şaptezeci de ani, deci mai în vârstă, şi ea o convertită de la anglicanism. I-am spus: „Alice,

de ce nu faci următorul lucru. Tot vrei să locuieşti aproape de biserică, de ce nu îţi vinzi casa, dai apoi banii bisericii, noi vom cumpăra casa aceasta şi vei putea locui în ea până la sfârşitul vieţii. Iar apoi va rămâne bisericii". Mi-a răspuns: „Da!". Aşa că în prezent avem 13 acri[6] de pământ, o proprietate imensă, avem un cimitir în spatele bisericii, iar acest lucru este foarte important în America, pentru că cimitirele publice nu respectă tradiţia noastră, începând de la pietrele de mormânt şi aşa mai departe..

Mormintele nu au cruci...

Da. Slavă Domnului, avem un cimitir ortodox, deja sunt şase trupuri îngropate acolo. După opt ani de când am început misiunea am ajuns să fim două sute de oameni, şi am împărţit biserica. O sută de oameni au înfiinţat o parohie nouă, în statul Washington, de partea cealaltă a graniţei dintre state, iar o sută de oameni au rămas în parohia noastră. Aşa că slujeam sâmbăta în prima parohie, apoi duminica în parohia mea, după care iar mă întorceam la prima şi tot aşa am încercat să am grijă de două parohii timp de un an până când am reuşit totuşi să mai aducem un preot. În cele din urmă am adus un părinte din alt stat şi el a preluat parohia nou înfiinţată. Eu am rămas în biserica mea, care se numeşte Biserica Sfântul Ioan Botezătorul, din Post Falls, Idaho. Acum am ajuns să fim

[6] 1 acru = 4.046,8 m^2

cam o sută cincizeci de oameni, a crescut numărul din nou, iar episcopul Iosif de Los Angeles îmi spune: „Vreau să începi să clădeşti noi biserici...” Aşa că, să ne ajute Dumnezeu, vom încerca să clădim biserici noi. Asta este osteneala noastră acum...

***

După încheierea interviului, l-am rugat pe părintele Gregory să îmi povestească încă o dată minunea cu biserica greco-catolică pe care, din rânduiala lui Dumnezeu, nu a văzut-o nici el, nici soţia lui. Parcă nu îmi venea să cred... Am fost foarte impresionat de cele auzite...

Cei slabi în credinţă vor spune: „Poate că părintele a rătăcit drumul de fiecare dată.” Dar cei tari în credinţă vor înţelege că Dumnezeu a făcut această minune pentru a arăta, încă o dată, Adevărul Ortodoxiei...

DE LA CULTELE NEOPROTESTANTE LA ORTODOXIE

(Interviu cu Bogdan Mateciuc[7])

Cum te-ai apropiat de Hristos? Cum te-ai apropiat de Biserică?

Prin Hristos înţelegi Hristos în general, sau ai spus Hristos şi Biserică? Hristos e una şi Biserica - dacă zici Biserica Ortodoxă - e ceva mult mai strict, mai limitativ. Deci, am un răspuns pentru cum m-am apropiat de Hristos şi am un alt răspuns pentru cum m-am apropiat de Biserica Ortodoxă.

Spune-le în ordine, atunci.

Eu consider că apropierea de Hristos a avut loc în perioada facultăţii, într-un moment până la care fusesem ateu. Am crescut într-o familie de intelectuali care erau atei sau cvasi-atei, cu o educaţie comunistă, aveam o explicaţie materialistă şi naturalistă pentru tot ce se întâmplă în Univers, în natură, iar Iisus era un mit.

În anul doi de facultate, am suferit o decepţie în dragoste. Aveam o prietenă şi relaţia s-a terminat destul de tulbure, sau agitat, şi dureros. Atât de dureros pentru

[7] Bogdan Mateciuc este cunoscut în România mai ales datorită site-ului său www.odaiadesus.ro. După şapte ani petrecuți pe la diferite secte, a ajuns să cunoască adevărul Ortodoxiei şi să dea mărturia cea bună…

mine, încât despărţirea de ea a însemnat un soi de dispariţie a reperului unic pe care-l aveam în viaţă. Toată viaţa mea gravita şi se mişca în raport cu ea.

Nu mă consider un romantic sau un visător, dar după ce ea a ieşit din viaţa mea, mi-am dat seama cât de mult însemnase pentru mine. Şi în momentul în care ea a ieşit – ne-am certat, ne-am despărţit, a fost exact cum iei stâlpul de rezistenţă de la o construcţie. Şi m-am trezit cu un gol în viaţă, cu un gol pe care nu aveam cu ce să-l umplu. A fost cumplit, pentru că acel gol mă făcea să nu mai am chef de nimic. Eram student, nu mai aveam chef să mă duc la facultate, la cursuri. Nu mai aveam chef de nimic.

O rudă, la un moment dat, văzând starea în care am intrat în decurs de o săptămână, două, s-a gândit să-mi facă cunoştinţă cu o altă fată, doar ca să o uit pe *fosta*. M-am întâlnit cu altă fată, am ieşit o dată, n-a avut niciun efect, a doua oară nici nu avea rost să mă duc. Am ieşit cu ea, în sens că ne-am întâlnit la Universitate, unde se întâlneşte jumătate de Bucureşti cu cealaltă jumătate. Am mers pe jos, am intrat într-un *Springtime*, am comandat o salată, mi-era gândul la *fosta*. Vorbeam cu fata asta din politeţe, n-aveam niciun chef de ea, nu aveam nevoie de un înlocuitor, o voiam pe Violeta. Şi, mai mult, reacţia mea, în urma acestei despărţiri, a fost atât de proastă, că nu mai puteam să dorm

noaptea. Nu mai puteam să mănânc, nu mai aveam poftă de mâncare, am slăbit cumplit, asta în decurs de câteva săptămâni. Nu mai dormeam noaptea, abia adormeam, mă trezeam foarte devreme. Erau nişte chestii organice.

Asta se întâmpla prin ’92-’93. Anterior, în ‘89, avusese loc lovitura de stat şi în ţară apăruseră misionarii neo-protestanţi, care distribuiau materiale pe la colţuri de stradă sau făceau acele evanghelizări pe stadion, şi dădeau acele *Nou Testamente* albastre, cu o amforă aurie pe ele; le dădeau gratis. O colegă de clasă din liceu îmi dăduse atunci, la vremea aceea, un Nou Testament, că pe ea n-o interesa.

Câţi ani aveai tu atunci?

Eram în clasa a XI-a, deci lovitura de stat a fost, practic, după primul trimestru de şcoală din clasa a XI-a.

Te-ai născut în anul...

În ’72 sunt născut, am 35 de ani. După democraţie, am făcut două trimestre şi clasa a XII-a. Atunci s-a întâmplat primirea Noului Testament. Eu nu credeam în Iisus, Iisus era pentru mine un mit, dar mie plăcându-mi să citesc, am zis: „Hai să citesc despre mitul Iisus...” Şi am citit acel Noul Testament, de fapt am citit doar Evangheliile din el, şi nu credeam în Iisus. Replicile pe care El le dădea în Evanghelie iudeilor care încercau să-L prindă cu vorba mi se păreau foarte

interesante şi foarte înţelepte. Şi am avut un fel de atitudine de genul: „Măi, mitul ăsta, Iisus, ce bine le zicea!”

Credeai că a existat ca persoană istorică?

Nu, nu, nici măcar... Exact cum se spunea în timpul comunismului: „Nici măcar n-a existat!” E un mit, e o închipuire, un basm.

Ăsta a fost felul în care auzisem, în care venisem în contact cu Iisus. După aia, în ’92-’93, în anul II de facultate, a intervenit decepţia aceea. Ruda care mi-a făcut cunoştinţă cu o fată, în speranţa să mă vindece sufleteşte, la un moment dat, a zis: „Hai să-ncerc şi chestia asta!” Şi-mi zice: „Eu am un coleg la serviciu care a fost mare crai la viaţa lui, a cunoscut fel de fel de femei şi cred că ar putea să stea de vorbă cu tine aşa, ca de la bărbat la bărbat, să-ţi explice nişte lucruri, să-ţi dea un sfat, ca să poţi depăşi starea asta.” „Bine” - spun eu. „Dar, fii atent – îmi spune ruda aceasta – că tipul este sectant. În timpul liber se ocupă cu predicatul, cred că e penticostal, umblă prin biserici neo-protestante şi predică pe acolo, are o bibilică cu Iisus. Deci, să fii atent să nu te racoleze.”

M-am dus, m-am întâlnit cu acel ins, care acuma este pastor – atunci era doar predicator, acum este pastor neo-protestant. M-a întrebat, şi a aflat de la mine că citisem cel puţin o Evanghelie, şi a început să-mi explice nişte lucruri despre dragoste, despre Evanghelie, despre viaţă, despre viziune de

viaţă. Avea un talent la a vorbi, un talent care m-a fermecat pe mine. Mă duceam la el la serviciu, să mă întâlnesc cu el, de câteva ori pe săptămână. După o săptămână, două, mi-a zis: „Uite, eu o să fac un drum la Timişoara, am o treabă acolo. Dacă vrei să mergi cu mine, să mai ieşi din atmosfera Bucureştiului, aşa, din locurile astea, eşti binevenit.” Am plecat cu el la Timişoara. El cunoştea acolo o familie de penticostali, am stat două nopţi, parcă, acolo. În prima zi, când am ajuns la Timişoara, după masă, el zice: „Mergem la biserică”. „Bine!” – doar nu era să rămân singur acasă, în casa oamenilor. Mergem la biserică. Am intrat în curtea bisericii – era o biserică baptistă – şi mă uitam şi nu vedeam biserica. Eu eram obişnuit cu construcţia ortodoxă a bisericii.

Am intrat într-o sală care îmi amintea de un cinematograf din oraşul meu natal: scaune, loc deschis, ca un fel de scenă, trei scaune în faţă. Au început să cânte oamenii aceia nişte cântări religioase. Totul era foarte nou pentru mine şi deloc restrictiv. Faptul că stăteam pe scaun, faptul că toată lumea îmi zâmbea, era amabilă, veneau, dădeau mâna cu mine, îmi spuneau: „Bine ai venit!”, era plăcut. Şi la sfârşit, după ce au cântat, a apărut acolo, în faţă, pe scenă, un american care a ţinut o predică şi, la sfârşitul predicii, a întrebat cine vrea să înceapă o viaţă nouă cu Iisus.

Nu prea ştiam ce înseamnă expresia „o viaţă nouă”, dar ştiam *Iisus* ce este. Deja înţelesesem nişte lucruri de la acest predicator penticostal cu care venisem la Timişoara. El era, de fapt, neo-protestant, că nu se limita să vorbească doar în biserici penticostale, ci mergea la toţi.

Şi era primit fără probleme?

Da, da! Era deja cunoscut, am văzut eu. Nu era prima oară acolo. Era un fel de al doilea serviciu al lui. Era un misionar, practic, în timpul liber. Se cunoştea cu toţi ăştia cu care ne vedeam noi la Timişoara. Am mers cam la 2-3 baptiste, la 2-3 penticostale, în Timişoara.

Când a întrebat americanul ăla cine vrea să înceapă o viaţă nouă cu Iisus, eu am ridicat mâna. A fost un fel de gând instantaneu: „Iisus nu poate să-mi facă rău!” Ştiu ce viaţă am dus, că nu pot să dorm noaptea, sunt cu sufletul în pioneze, şi am ridicat mâna. N-am fost numai eu care a ridicat mâna, au fost mai multe persoane în sala aia, ne-am dus în faţă, am primit o Biblie cadou – m-am bucurat că am primit o carte gratuit! – şi americanul ne-a dat mâna: „God bless you!”, şi ne-am întors la scaunele noastre.

Seara, ne-am întors la cel la care stăteam. A fost prima noapte după multe nopţi în care am putut să dorm. Am simţit o linişte sufletească. Ceea ce zic eu acum ar putea fi interpretat de către unii, de către neo-

protestanţi, drept: „Uite, vezi? Ne dă dreptate! Uite!” – dar ăsta a fost adevărul. Nu pot să spun că a fost închipuire de sine, pentru că pur şi simplu a fost un gest voluntar – „Da! Îl primesc pe Iisus în inima mea...” – formularea de la neo-protestanţi – „... şi vreau să am o viaţă nouă cu El, orice o însemna treaba asta! Dacă e cu El, nu poate să fie de rău.”

Ne-am întors a doua - a treia zi, la Bucureşti; eu aflasem că aia nu era o biserică ortodoxă, era o biserică baptistă. Întrucât eu Îl primisem pe Iisus în inimă într-o biserică baptistă, acum eram baptist. M-am dus la Bucureşti nu doar cu Iisus, ci şi cu o identitate: o identitate denominaţională. Mă consideram baptist. I-am zis rudei mele de schimbarea din viaţa mea. Bineînţeles, deja fusesem sfătuit – ca să nu zic instruit – de acest predicator să zic tuturor despre noul meu Iisus, inclusiv rudelor. Ruda mea şi-a pus mâinile în cap: „Ţi-am zis să fii atent, să nu te racoleze!” – eu fusesem racolat, în viziunea ei.

Şi m-am interesat unde este în Bucureşti, în apropiere de casă, o biserică baptistă, pe care am început să o frecventez, foarte conştiincios, duminică de duminică. Acolo n-am prea fost băgat în seamă, doar pastorul a venit o dată să dea mâna cu mine, în rest, oamenii nu prea m-au băgat în seamă. Erau diferiţi de cei din Timişoara. Erau foarte scrobiţi, sobri, formalişti – mi s-au părut şi ei destul de formalişti. După vreo câteva luni de

zile am simţit că aici nu era ca la Timişoara. La Timişoara era plăcut; aici, de fapt, nu prea îmi plăcea. Bun, Iisus – Iisus, dar oamenii ăştia cred că au o problemă, cred că Iisus al lor s-a mai sleit!

După ce eu m-am convertit, în facultate, am aflat că de fapt cel mai bun prieten al meu, cu care petreceam timpul în facultate şi cu care chiuleam de la cursuri, era baptist – dar nu-mi spusese! Şi când eu i-am povestit că m-am dus la Timişoara, că m-am convertit, el m-a strâns în braţe: „Pace, frate! Ce bine-mi pare de experienţa ta de la Timişoara! Eu sunt baptist din familie de baptişti! Părinţii mei sunt baptişti, bunicii mei sunt baptişti!”

Experienţa asta, de la Timişoara, a avut loc pe 21 ianuarie. În vara care a urmat, Adi, prietenul acesta al meu, colegul de facultate, îmi zice: „Uite, mergem cu tinerii de la biserică (el mergea la altă biserică baptistă din Bucureşti), mergem într-o tabără în Haţeg, în munţii Haţegului.”

Ne-am dus acolo în tabără: tineret, voie bună, veniseră şi tinere baptiste din toată ţara, inclusiv din Republica Moldova şi Ucraina. M-a întrebat o ucraineancă: „Cum te cheamă?” „Bogdan.” „A, *Bagdan*!” Zic eu: „Nu, nu mă cheamă *Bagdan*, mă cheamă Bogdan!” „Şi mai cum te cheamă?” În gândul meu: dacă-i zic cum mă cheamă de familie, chiar că o să creadă că sunt ucrainean. Zic: „Uite, eu îţi zic, dar te rog, să nu aud

comentarii: mă cheamă Mateciuc.” „A, *Bagdan* Mateciuc, eşti de-al nostru!” Zic: „Măi, scuză-mă, sunt de-al ăstorlalţi, doar numele e ucrainean.” A fost dezamăgită.

În tabără, la un moment dat, au venit într-o zi nişte englezi. Veniseră doar să stea pentru o noapte, două. Veniseră să renoveze un cămin de bătrâni din Haţeg, din localitatea Haţeg. Şi pentru că erau englezi şi voiam să-mi exersez limba engleză, m-am apropiat de ei, am început să vorbesc cu ei.

Într-o seară, la un foc de tabără de-al nostru, când noi ne rugam, am văzut că ăia încep să zică ceva într-o limbă ciudată, care nu era engleza. Închideau ochii, ridicau mâinile în sus şi ziceau... au început să se roage în engleză, dar la un moment dat o dădeau pe altă limbă. Eu, fiind pasionat de lingvistică, nu-mi dădeam seama ce limbă era aia. Şi i-am întrebat, după aia: „În ce limbă v-aţi rugat?” Şi ei au zis: „Nu ne-am rugat într-o limbă anume, ci ne-am rugat *în limbi*.” Ei, chestia asta a devenit atunci foarte interesantă pentru mine. Ei mi-au zis: „Relatarea din *Faptele Apostolilor*, capitolul x, versetul y. Noi credem că lucrurile care sunt descrise acolo, coborârea Duhului Sfânt, şi darul acela al vorbirii în alte limbi se poate întâmpla şi astăzi. Şi tu poţi să vorbeşti în alte limbi, dacă crezi în asta şi te rogi pentru asta.”

Zis şi făcut. Am aranjat a doua seară să mă duc la ei, în aripa de clădire din tabără

unde erau ei, şi au zis: „Bun, hai să ne rugăm să primeşti Duhul Sfânt şi să primeşti darul vorbirii în alte limbi”. Stăteam în picioare, şi-au pus mâinile pe mine, pe cap, pe piept, şi am început să ne rugăm: eu în română, ei în engleză, după aia, ei, pac!, au trecut pe altă limbă şi după... n-aş putea să spun cât timp a trecut, după nişte minute bune, am început şi eu să vorbesc într-o altă limbă.

Am tot fost întrebat, când am mai vorbit despre asta, dacă atunci eram în transă. Nu, nu eram în transă, eram foarte conştient. Eram atât de conştient, încât zâmbeam. Zâmbeam de ceea ce-mi ieşea pe gură. Eram atât de conştient, încât mi se părea nostim. Era neobişnuit, şi de aceea zâmbeam, zâmbeam la neobişnuitul acelui fenomen. Era ca şi cum aerul trecea prin corzile mele vocale şi limba mea şi buzele vorbeau fără controlul minţii. Mintea, raţiunea, era doar un observator, şi de aceea zâmbeam. Era ca şi cum era altcineva şi vorbea, nu eram eu, şi eram amuzat de felul în care vorbeam. Bine, vorbirea aceea avea o conotaţie religioasă. Avea, să zic, valenţa unei rugăciuni. Nu, nu era o vorbire fără spirit, sau, cum să zic, fără intenţie, nu! Intenţia era religioasă, din acea vorbire. Era un fel de rugăciune.

După ce ne-am oprit, s-au bucurat englezii, şi mi-au zis: „Acum ai primit darul Duhului Sfânt şi ai vorbit şi tu în alte limbi.”

Dar ce rost avea vorbirea asta, dacă tu nu înţelegeai ce spuneai? Înţelegea cineva ce spuneai?

Dumnezeu! Asta era explicaţia pe care mi-o dădeam atunci: că Dumnezeu înţelegea. Vorbeam cu Dumnezeu şi El înţelegea asta.

Dar Duhul Sfânt nu putea vorbi cu Părintele Ceresc şi fără tine? Ce rost avea să fii tu intermediar în discuţia asta?

Nu, nu vorbea Duhul Sfânt prin mine cu Dumnezeu. Eu credeam că vorbeam cu Dumnezeu într-o altă limbă, în *limbi îngereşti*, cum spune Apostolul Pavel.

Dar din moment ce tu nu înţelegeai ce spui...

Eu nu înţelegeam cuvintele, ca în română, cuvânt cu cuvânt, pentru că acea vorbire nu trecea prin filtrul raţiunii, al ordinii gramaticale. Când vorbeşti în limba română, eşti atent la acorduri, la topica propoziţiei. Nu, acolo, limba aia nu trecea prin raţiune în sensul ăsta, adică să fii atent la exprimare. Nu, ea ieşea într-un mod liber, necontrolat de raţiune. Şi de aceea, raţiunea şi luciditatea erau într-o parte şi mă făceau să zâmbesc, eram ca observator. Pe de altă parte, era acea vorbire care ieşea din mine şi pe care eu o observam, o constatam.

Dar nu te gândeai că putea fi duh necurat?

Nu, pentru că eu mă rugam lui Dumnezeu. Când a început, eu mă rugam lui

Dumnezeu. Şi când a continuat, era tot un fel de rugăciune, tot lui Dumnezeu mă adresam.

Cred că a fost un fel de condiţionare psihologică. Un mecanism psihologic care a generat o şuntare a raţiunii în vorbirea mea, şi vorbirea a început să iasă ocolind calea raţiunii. Acuma, sincer, sunetele şi cuvintele care ieşeau nu erau la fel de complexe ca într-o limbă – ca în limba română, de exemplu. Nu, erau nişte silabe. Că şi-n vorbirea, în aşa-zisa vorbire în alte limbi a englezilor, erau nişte silabe: MA şi NA şi RA şi TA, care se repetau foarte frecvent, ceea ce ulterior m-a făcut pe mine să bănuiesc şi sunt convins acuma că nu era o vorbire într-o limbă. Când vorbeşti într-o limbă, orice limbă are o anumită complexitate; ei, nu, sunetele alea, sau acele cuvinte, erau de fapt nişte silabe foarte asemănătoare care erau repetate într-una. Deci era ceva mai puţin decât o vorbire, nu era o vorbire autentică..

Adică, practic, era o limbă cu un număr mic de cuvinte.

De aceea, zic, nu mai este o limbă. Sunt, de fapt, nişte silabe, nişte cuvinte, un număr limitat de cuvinte şi de silabe, pe care le repeţi într-una, combinându-le destul de limitat, limitativ.

M-am întors în camera unde erau ceilalţi baptişti – baptiştii nu cred în vorbirea în alte limbi a penticostalilor; acest exerciţiu al vorbirii în alte limbi există la penticostali şi la

harismatici – am intrat în cameră, băieţii şi fetele stăteau de vorbă, aşezaţi pe nişte paturi. Am intrat, nu voiam să le povestesc, pentru că ştiam de scepticismul baptiştilor, şi nu voiam să intru în discuţii. Dar o fată se uită la mine şi zice: „Ce s-a întâmplat?” – fără să zic eu nimic. Şi zic: „Nimic, ce să se întâmple?” Şi ea zice: „Ai aşa, o chestie ciudată pe faţă.” Bine, nu că aş fi fost murdar. Zic: „Ce am pe faţă?” Zice: „Pari schimbat!” Şi atunci, le-am povestit, fiind provocat de observaţia ei naturalistă. Le-am povestit. S-a lăsat linişte în cameră, pentru că, pe de o parte, era învăţătura lor religioasă, la care aderau afectiv – „Dom’le, nu există aşa ceva, vorbire în alte limbi, în ziua de astăzi!” – pe de altă parte, nu puteau spune: „Minţi!” Sau, ce să-mi zică? „A vorbit un duh rău prin tine?” Cel puţin din politeţe nu puteau să-mi zică asta. S-a lăsat linişte în cameră. Până la urmă, cineva, după nişte momente grele de tăcere – grele pentru ei – a schimbat subiectul...

Dar baptiştii ce consideră că e asta? Înşelare demonică?

Spun că este o vorbire falsă, că nu mai există, în ziua de astăzi, vorbire în limbi, că a existat numai în vremea apostolică. Asta cred baptiştii. Şi practic, colegul meu baptist, prietenul meu cel mai bun, a zis că nu ştie ce să-mi zică. A ridicat din umeri. Nu avea ce să-mi zică.

Dar, m-am întors la Bucureşti şi n-am mai frecventat o biserică baptistă, ci una penticostală; o biserică penticostală, care era puţin mai vie decât biserica baptistă la care mersesem, în sensul că erau mai mulţi tineri, mi-am făcut un cerc de prieteni de vârsta mea şi acolo chiar mă simţeam bine. În bisericile neo-protestante, legătura cu persoane de vârsta ta e o formă de viaţă socială. E un motiv pentru care mulţi se duc, nu neapărat aderenţa la învăţătura religioasă a acestor culte, dar forma de viaţă socială care există acolo. Sunt persoane drăguţe, manierate – cel puţin la suprafaţă sunt manierate – amabile, zâmbesc: „Pace, frate!”, „Pace, soră!”. „Domnul să te binecuvânteze!”, „Ce mai faci?” „Foarte bine, slavă Domnului!” Tuturor se pare că le merge foarte bine, sau celor cărora le merge prost, le merge dramatic de prost, dar ei se roagă Domnului şi au credinţă în Dumnezeu, că vor depăşi cu bine.

Şi bineînţeles - în biserica asta penticostală foarte mulţi vorbeau în alte limbi. Şi nu numai că vorbeau în alte limbi, dar dădeau şi proorociri ad-hoc de la Duhul Sfânt. De exemplu, prima oară – pe vremea aia nu exista tehnica asta, cu aparate foto digitale sau să înregistrezi, să filmezi – asta era prin ’93-’94, dar era foarte neobişnuit: încearcă să-ţi imaginezi, în timp ce, să zic, slujba religioasă se desfăşura normal, se ridică unul în picioare şi începe să vorbească tare, peste

predică, peste cântarea religioasă: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu, tu, fiica lui Israel: Duhul a văzut, Duhul a grăit: «Pocăieşte-te de păcatele tale, căci, iată, Eu vin, Eu sunt la poartă şi bat, şi pe cel pe care o să-l găsesc în păcate, o să-l atârn cu picioarele în sus şi o să-i dau cu fum de ardei iute»” Glumesc! Nu ziceau aşa. Era un tip, îmbrăcat tot în alb, se înroşise la faţă, şi avea o privire undeva fix în tavan şi a început să tune şi să fulgere: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu!”

Şi voi îl luaţi în serios?

Da! Păi, învăţătura religioasă a penticostalilor spune să iei asta în serios, pentru că ei vorbesc de la Dumnezeu. Dar aceeaşi învăţătură spune despre falşi prooroci şi falsă vorbire în limbi, deci, atenţie! Ăştia care cred în vorbirea în alte limbi cred şi în vorbirea falsă în alte limbi.

Am retrecut într-o biserică penticostală, unde m-am rebotezat; eu am fost botezat în biserică ortodoxă, când eram mic; ăştia m-au rebotezat. După doi, trei ani de zile am început să văd şi lucruri care nu se văd la prima vedere: tot felul de patimi, orgolii lumeşti, dincolo de aspectul lor de *născut din nou,* de viaţă nouă, sunt şi acolo tare, cum sunt la toţi oamenii. Numai că ei sunt foarte grijulii la aspect şi sunt foarte atenţi să nu fie prinşi cu vechile apucături.

Revenind la prooroci, un prooroc din ăsta care venise la noi dintr-o altă adunare

penticostală şi în toiul adunării s-a ridicat şi a dat „mesajul de la Duhul Sfânt”, l-a criticat pe pastorul nostru. După ce s-a oprit şi s-a aşezat, pastorul s-a dus la amvon şi a zis: „A vorbit satana!” A zis-o direct! Şi eu am tras concluzia: „OK, dacă suntem lăudaţi – ne laudă Dumnezeu; dacă suntem criticaţi, ne critică satana.” Cam ăsta era principiul, cel puţin acolo.

În timp, chestii din astea puerile, infantile, dincolo de pretenţiile de naştere din nou, de plin de Duhul Sfânt, de duhovnicie şi creştere pe cale şi fierbinte pe cale, un întreg limbaj specific, expresii specifice pe care le auzi în lumea neo-protestantă. Erau sforării, conflicte, orgolii; erau familii care, deşi, aşa cum zic ei, erau născuţi din nou, nu se puteau înghiţi de o viaţă, erau la cuţite de o viaţă.

Am părăsit această adunare penticostală pentru că m-am mutat cu locuinţa într-o altă zonă a Bucureştiului. Acolo nu erau biserici penticostale. Am încercat să merg la harismatici, dar ăia, când au început să zdrăngăne la chitarele electrice, nu mi-au plăcut, erau prea zgomotoşi, şi blugi strânşi şi soioşi, nu mi-au plăcut. Ei numeau asta „libertatea duhului”. La ei sunt manifestările alea neobişnuite, în care fratele din America se ruga, punea mâna pe tine – de fapt, nu pe mine, pe nişte fete mai nevricoase şi alea cădeau pe spate, literalmente, cădeau pe spate şi începeau să râdă, un râs – ei ziceau

că este un râs „în Domnul”, dar nu înţelegeam ce legătură are râsul cu Domnul, de ce trebuie să râzi prosteşte *în Domnul*, fără motiv; şi zăceau aşa, întinse pe jos, cu ochii daţi pe spate, – acolo chiar cred că era un fel de transă! – şi râdeau, şi râdeau... După aia se opreau brusc, se ridicau în picioare, se scuturau: *Thanks for listening!* Deci, nu, la harismatici nu mi-a plăcut. Ei numeau asta libertatea duhului, ei se autonumesc „biserici libere”.

Am încercat să mă duc la nişte creştini după Evanghelie, care mi s-au părut adormiţi. Eu eram obişnuit cu tinerii de la biserica penticostală, care nu era nici zgomotoasă şi exagerată, cum erau harismaticii, dar nici adormiţi cum erau creştinii după Evanghelie, care dormeau în front pe scaunele alea. Muzica, melodiile erau foarte greu de prins, schimbau notele când te aşteptai mai puţin. Schimbau notele, adică urma o notă când te aşteptai mai puţin. Mi-a fost imposibil să învăţ vreo cântare de la ei.

M-am mutat iarăşi cu locuinţa, la nişte ţigani, zişi rromi, mai nou, care sunt nişte ţigani românizaţi, foarte civilizaţi, erau integraţi social. Pur şi simplu, erau ţigani, în mod obiectiv. Ei mergeau tot într-o adunare neo-protestantă, însă când i-am întrebat în ce fel de adunare, nu mi-am dat seama de ce nu pot să-mi spună. În primul rând, nu au putut să-mi spună numele adunării, nu pentru că nu

voiau, ci pentru că nu avea nume adunarea. Mi-au zis că nu este o adunare oficială, nu este înregistrată ca şi cult, încât să aibă o denumire: *biserica porumbelului înaripat, plin de Duhul Sfânt, care zboară pe spate de la stânga la dreapta*.

Acuma, am aflat: multe, multe, inclusiv martorii lui Iehova, s-au schimbat. Iniţial, martorii lui Iehova au fost înregistraţi în România ca asociaţie, şi ulterior, acum câţiva ani au devenit cult religios, şi asta le dă nişte drepturi. Această grupare religioasă era înregistrată ca asociaţie de caritate, în Braşov. Ea venise în România pe filieră germană, dar originea ei era în Norvegia. Apăruse, fusese înfiinţată la începutul secolului XX, în Norvegia, de către un ofiţer de marină militară norvegian care, într-o noapte, stând de cart, singur şi plictisindu-se, meditând la Dumnezeu, a avut şi el o descoperire pe care a considerat-o de la Dumnezeu. Şi aşa a pornit o mişcare religioasă, care în timp a ajuns şi în România.

La ce nivel e dezvoltată gruparea în Europa?

În primul rând există în Norvegia, acolo unde a fost înfiinţată, există în Ţările Scandinave şi în Germania. În Danemarca, în Suedia, dar a apărut, mai nou, în Canada şi în Statele Unite, şi am impresia că şi în Australia. Sunt români care au plecat în Australia, şi au dus învăţătura acolo şi şi-au format un mic

centru, un mic grup de oameni care sunt atraşi de învăţătura aceasta.

În adunarea din Bucureşti mergea familia de ţigani la care stăteam eu în gazdă. M-au invitat şi am acceptat să mă duc acolo într-o duminică. Am sesizat, încă de la prima vizită acolo, diferenţa faţă de celelalte culte.

Vreau să spun că în acest interval de cinci ani de la convertirea mea, din ianuarie 1992, până acum – eram în 1998 – nu doar că îi vizitasem, ci chiar fusesem membru la baptişti, la penticostali, dar avusesem discuţii intense cu martorii lui Iehova şi cu mormonii, mă interesa o comparaţie între învăţăturile lor religioase, să zic, de dragul cunoaşterii. Am stat intens de vorbă şi cu unii, şi cu alţii, de aceea cunosc, în mare, învăţăturile lor, şi ale iehoviştilor, şi ale mormonilor.

În adunarea asta, care de fapt avea un nume, folosit în exprimare, – *părtăşie* se numea, cuvântul acesta denumea această grupare religioasă – am sesizat diferenţa din prima. Felul în care erau dispuse persoanele, scaunele în sală. Nu exista un centru, nu exista un amvon, nu exista o faţă a sălii, aşa cum era la baptişti sau la penticostali, de pildă. Nu existau nişte conducători vizibili: el e pastorul, ei sunt diaconii, ei sunt nu ştiu ce alte funcţii în biserică. Era o organizare foarte lejeră...

Democratică...

N-aş putea să spun democratică, foarte... cum zic englezii, *loose*, foarte liberă, lejeră. Nu era formalizat nimic. Nu aveau niciun nume, nu aveau niciun crez scris. Existau nişte cântări religioase, dar ceea ce se vorbea, spre deosebire de speculaţiile biblice din cultele astea oficiale neo-protestante, aici se vorbea aproape exclusiv, chiar exclusiv, despre lupta cu păcatul.

Liniile directoare erau următoarele (bineînţeles, nimic nou): „Noi suntem adevăraţii creştini.” Nimic nou. Dar de ce spuneau ei: „Noi suntem adevăraţii creştini”? Îi criticau pe toţi ceilalţi şi îi acuzau de un amestec între credinţă şi păcat – păcat sub diferite forme, nu neapărat păcate grosolane, gen desfrânare sau furt sau beţie sau alte lucruri. Dar spuneau: „O învăţătură ca a noastră, să învingi păcatul din viaţa ta personală, nu are nimeni. Ceilalţi vorbesc despre Biblie, vorbesc despre Dumnezeu, în timp ce tolerează, în anumite aspecte, păcatul, în viaţa lor personală.” Şi ei practic criticau pe toţi ceilalţi, chiar pe cultele cele mai apropiate de ei, pe penticostali – că ei erau tot un fel de sorginte penticostală – nu se considerau fraţi cu nimeni. Baptiştii şi penticostalii se consideră oarecum fraţi, deşi au diferenţe de învăţătură.

Nu, ei criticau pe toţi şi identificau pe toată lumea cu desfrânata cea mare din Apocalipsă, unde scrie că aia *amesteca*

lucrurile. Şi această învăţătură a amestecului ca etichetă aplicată celorlalţi era ceva central în această grupare religioasă, să nu-i zic cult. Deci, ceilalţi amestecau adevărul cu minciuna, sfinţenia cu păcatul şi nu vorbeau răspicat şi pe faţă împotriva păcatului. Numai ei vorbeau împotriva păcatului şi de aceea ei erau adevărata mireasă a lui Hristos. Ei se identificau pe sine cu mireasa lui Hristos, şi ceilalţi erau desfrânata cea mare, care va fi aruncată de pe spinarea fiarei, va fi pedepsită, va fi biruită de Hristos la a doua venire.

Nu existau predici în această adunare religioasă. La începutul adunării – nu era slujbă absolut deloc – erau nişte cântări, rugăciuni, şi, să zic, liderii – liderii prin forţa împrejurării, cei care căpătaseră un fel de proeminenţă în cadrul adunării – prezentau nişte gânduri, un fel de introspecţiuni, cu voce tare. Uneori era un fel de spovedanie cu voce tare, făcută în public: „Am făcut cutare greşeală, dar rândul viitor o să fiu atent şi nu o să o mai fac” – un fel de angajament, spus pe un ton foarte ferm şi foarte bătăios, pentru că ideea era lupta cu păcatul. Şi după ce vorbeau doi, trei lideri neoficiali ai adunării, ceilalţi se ridicau şi ei pe rând în picioare, şi bărbaţi şi femei. La început vorbeau liderii, doi sau trei, toţi bărbaţi...

Erau aceiaşi lideri în permanenţă sau se schimbau?

Aceiaşi erau. Era o mână de bărbaţi care erau aşa, mai proeminenţi în cadrul grupării...

Dar asta nu era ceva oficial, nu?

Nu, nu existau alegeri, nu existau numiri, nimeni nu era „frate pastor” acolo, nu exista un lider oficial. Nu, erau ei un fel de bătrâni, cum s-ar spune, presbiteri, dar nu oficial. Ei vorbeau bine şi erau văzuţi ca *mai înaintaţi pe Cale* – Calea, cu C mare. După ce ei vorbeau şi dădeau un fel de învăţătură, la început, care avea un fel de componentă personală, un fel de judecată de sine, o spovedanie...

O autocritică!

Da, aşa, referitor la păcatul în viaţa personală, – ceilalţi se ridicau şi ei în picioare şi spuneau ceva de genul: „Cuvintele fratelui Popescu mi-au mers la inimă şi mi-am dat seama că şi eu mai am de lucrat în viaţa mea cu păcatul cutare, că nu mi-am dat seama până acuma că am şi eu păcatul ăla în viaţa mea, dar acuma am primit lumină de la Dumnezeu şi vreau să fac totul ca să dau afară acest păcat!” Ei, şi aceste angajamente, făcute în faţa adunării, erau foarte patetice, în special la fete, la unele fete. Pentru că vorbeau şi strângeau din dinţi, şi începeau să plângă...

Teatral sau...?

Era vorba de starea în care erau induse. Vorbirea crea o condiţionare psihologică. Lupta cu păcatul ajungea să fie luată atât de personal – bine, trebuie să fie luată personal!

Dar era într-un anumit fel luată personal, încât deveneau patetici. E un fel de exaltare, la unele persoane, că se ridicau în picioare... Era un fel de exaltare care începea brusc, în momentul în care se ridicau în picioare, şi se termina la fel de brusc, în momentul în care se aşezau înapoi pe scaune.

Bine, acum, unele persoane erau sincere, şi se vedea care erau sincere şi care nu. Bineînţeles, în general, un exaltat e o persoană sinceră. E mai greu să mimezi exaltarea. În general, sincerii sunt exaltaţi, nu prefăcuţii.

Deja, în timp, se crease un fel de trend: dă bine să scrâşneşti din dinţi când declari că te vei lua la trântă cu păcatul din viaţa proprie. De exemplu, dacă ridici o mână în sus – deci, erau anumite gesturi, ridicau o mână în sus, ca la rugăciune; această practică a declaraţiilor personale şi a angajării personale în public se numea *mărturisire*. Ăsta era cuvântul pe care-l foloseau: „Am mărturisit”. Bine, nu era ceva atât de teologic sau tainic, cum este în ortodoxie. Era o declaraţie publică, un angajament public. „Am făcut aşa şi m-am mâniat” – mânia era un păcat, era privit ca un păcat foarte aspru şi care era într-una mărturisit şi ameninţat că va fi extirpat din viaţa personală.

De la prima mea vizită la această grupare religioasă am sesizat diferenţa. Era cu totul altceva, organizarea – nu doar organizarea;

felul în care... atmosfera, duhul, spiritul adunării era foarte diferit, era foarte radical. Or, eu având oarecare înclinaţie naturală către radicalism, mi-a plăcut fantastic. Şi am zis: „Aici e de mine!” Şi am stat acolo cred că vreun an jumate, aproape doi ani.

Bineînţeles că în timp începi să vezi lucruri, vezi rugina de sub poleială. Vezi, şi aici, ei se luptau cu unele păcate, dar pe altele le păzeau cu străşnicie. După vreo doi ani de frecventat această adunare, a avut loc o lovitură de stat, ceea ce eu am numit şi numesc o lovitură de stat. Practic, cei doi lideri tineri din această adunare au orchestrat înlocuirea unui lider bătrân, care de fapt adusese acest cult în Bucureşti. Ăla era aşa, un fel de preşedinte de onoare, pastor-lider de onoare. Deşi nu se bucura de niciun fel de avantaj prin asta, era o chestie onorifică. Ei, şi cei doi tineri, Laurenţiu şi Liviu, au organizat înlocuirea ăluia. Ăla nu avea o funcţie clară, dar ăştia aveau nevoie să-l înlocuiască, ca să imprime ei un alt ritm adunărilor duminicale. Pentru că atât timp cât bătrânul avea funcţia aia onorifică, el putea să comenteze: „Nu e bine să facem asta, nu trebuie făcut aşa”.

Şi într-o duminică, spre surprinderea mea şi a altora, tinerii ăştia s-au ridicat în picioare şi au înfierat cu mânie proletară mersul căldicel al lucrurilor în adunare; că spiritul luptei cu păcatul a prins pânză de păianjen şi că pentru binele copiilor lor, ei nu mai pot sta

în această adunare, ci-şi fac o adunare a lor, separată, în cea mai pură tradiţie neo-protestantă. Au ieşit pe uşă, cu familiile lor şi aproape toţi tinerii – pentru că ăştia erau tineri, aveau 32 de ani, şi erau bine văzuţi de tinerii ăia de 16-20 de ani. Şi toţi tinerii au ieşit pe uşă, după ei, ceea ce a rupt practic adunarea în două.

Majoritatea a plecat, nu?

Tinerii! Majoritatea tinerilor a plecat. Eu am fost un tânăr care a rămas.

Cam câţi au plecat în total?

Cam jumătate au plecat, jumătate au rămas. În general, au plecat tinerii, au rămas bătrânii şi cu mine. A fost o surpriză pentru mine, mi s-a părut incredibil ce se întâmplă, pentru că eu am văzut în asta nişte orgolii. Bine, lasă-mă cu motivaţia cu lupta cu păcatul – dar, ce!? Trebuie să fie oficială? Este personală lupta cu păcatul! Bine, asta este învăţătura centrală a acestei adunări, dar nu poţi să rupi adunarea în două, acuzând că la nivel oficial lupta cu păcatul a încetinit. „Tovarăşi, băgaţi cărbuni!” Şi efectiv, timp de două săptămâni de zile au existat două adunări: una acasă la ăştia doi, unde se duceau cei care i-au urmat atunci când s-a produs ruptura, şi una aici, la locul de adunare. Eram de două ori mai puţini acuma.

S-a ajuns la o râcă între cele două tabere – erau unii care se duceau când colo, când colo, şi duceau vorbele şi cancanurile, şi...

trădaţi în dragoste. Eu, când am văzut circul ăsta, mi-am dat seama că pretenţia lor de mireasa lui Hristos era hilară! Şi mi-am zis: totul nu e decât o lucrătură lumească, nu e nimic dumnezeiesc aici.

În acelaşi timp a avut loc o înlocuire – era în timpul guvernării CDR, şi în zilele în care ăştia au dat lovitura de stat, a avut loc o lovitură de palat la guvern, de a devenit Radu Vasile premier. Exact ceva similar s-a întâmplat în adunarea asta după ce Radu Vasile a devenit premier al guvernului CDR. Pentru mine, similitudinea mi s-a părut fantastică. Zic: „măi, sforăriile sunt aceleaşi şi la palatul Victoria, şi aici, în Chitila". Şi mi-am zis: „Gata, m-am lămurit şi cu ăştia!" Şi am încetat să mai frecventez acea adunare.

Acuma, ce vreau să zic, ceva foarte important: în lunile premergătoare loviturii de stat din această adunare, mie mi-a venit la serviciu un coleg. Îl chema tot Bogdan, avea cam tot vârsta mea şi era student la teologie ortodoxă. Şi eu îmi pusesem în gând să-l evanghelizez pe ăsta. Bogdan Bucur. Săracul, a ajuns în America şi acolo a rămas, Dumnezeu să-l ajute!

Ei, şi eu am început să-i dau diferite cărţi de ale mele, a început să-mi dea şi el de ale lui. Eu încercam să-i explic lui, el încerca să-mi explice mie. Cred că prima carte pe care mi-a împrumutat-o a fost *Viaţa şi minunile Sfântului Arsenie Capadocianul*, şi mi-a zis: „Uite, asta

este ortodoxie trăită, nu ce vezi pe stradă, sau ce citeşti în ziare, unde toţi se declară ortodocşi. Asta e ortodoxie trăită, e un sfânt contemporan, 1922". Şi am citit şi mi-a plăcut foarte mult. După aia, el mi-a dat *Pelerinul rus* – o carte care, la fel, mi-a plăcut fantastic de mult.

Cu cărţile împrumutate de colegul ăsta, Bogdan, de la serviciu, am cunoscut o ortodoxie fascinantă, pe care nu avusesem unde s-o cunosc, nici măcar din familie, n-am avut nicio educaţie religioasă minimală, copil fiind. Şi mi-am zis: „Măi, e foarte interesantă ortodoxia, ce citesc eu în cărţile astea ortodoxe e mai profund decât orice am întâlnit eu la toate cultele astea, pe unde am fost. Nu cred că o să văd în viaţa mea nişte oameni atât de profunzi şi cu o trăire atât de aparte, cum a fost ăsta, Arsenie Capadocianul, de exemplu."

În momentul în care am decis să nu mai frecventez *părtăşia*, din cauza „loviturii de stat", deja citisem câteva cărţi ortodoxe. Mai mult, la un moment dat, m-am dus la o adunare la *părtăşie* cu o Biblie ortodoxă în mână, împrumutată de colegul de serviciu, şi m-am ridicat în picioare şi le-am zis ceva ce citisem într-o carte ortodoxă. Au simţit un alt duh. S-au sesizat, şi am stârnit două reacţii: un frate a venit şi mi-a zis: „Mi-a plăcut foarte mult ce ai spus tu!", o femeie, o soră, s-a ridicat în picioare şi a combătut foarte aprig

ceea ce am zis eu, iar alţii n-au înţeles nimic din ce am zis eu. Eu deja începeam să colportez nişte idei ortodoxe, pe care le înţelegeam, îmi plăceau foarte mult şi le băgam acolo cel puţin ca să le testez reacţiile. După aia a avut loc lovitura de stat şi am decis să nu mai merg acolo, pentru că era lucrare omenească, lumească.

Şi, acasă stând, m-am rugat la Dumnezeu şi am zis: „Nu ştiu unde să mai merg! Am fost la toţi!” O perioadă de timp crezusem că *părtăşia* era punctul ultim, era atât de radicală şi îi critica pe toţi ceilalţi, acum unde să mă duc? Doar n-o să mă duc la ăia pe care îi criticasem ani de zile? Aruncasem cu noroi în ei, doar n-o să mă duc la ăia…”

Ortodoxia, Biserica Ortodoxă era cea mai eronată, după părerea noastră. Ea nici nu intra în discuţie ca opţiune. Am încercat să mă gândesc la care cult din ăsta neo-protestant să mă duc, dar am fost la toţi, îi ştiu pe toţi, unde să mă duc? Deci, criteriul radicalismului deja nu mai funcţiona. Că mersesem din radical în mai radical. Ce criteriu să aplic? La harismatici zbârnâiau ăia chitarele şi băteau la tobe, parcă erau concert Iron Maiden.

Nu mai aveam niciun criteriu. Unde să mă duc? Stau acasă! Dumnezeule, nu ştiu! Am ajuns la un capăt de drum. Unde să mă duc? Nu ştiu! N-am nicio lumină, nu ştiu. Stau acasă, călăuzeşte-mă Tu.

Lucrul ăsta l-am spus foarte serios atunci. Era în ianuarie, înainte de Bobotează, ianuarie 2000. Şi de Bobotează (eu nu ştiam că e Bobotеaza!) sună cineva la uşă. Deschid uşa şi dau nas în nas cu un popă: „Bună ziua, - zice el – am venit cu Bobotеaza, dacă vreţi să ne primiţi, bine. Dacă nu, tot bine.” Un bărbat la vreo 45 de ani, eu stăteam în uşă, în uşa apartamentului, zic: „Nu vă primesc!” El, foarte politicos şi calm: „Pot să vă întreb de ce?” La care eu zic: „Da, noi suntem sectanţi.” El se uită la mine, cred că a fost surprins de ce i-am zis eu: „Cum adică sunteţi sectanţi?” Zic: „Păi, aşa ne spuneţi voi, ortodocşii, nouă, celor care credem altfel!” Se uită mai bine la mine şi zice: „Daţi-mi voie să vă spun că dumneavoastră nici nu arătaţi, nici nu vorbiţi ca un sectant. Uitaţi, la etajul şapte e o familie de iehovişti, care mi-a spus că sunt un fiu al satanei şi că Crăciunul nici nu există. Dumneavoastră nici nu arătaţi şi nici nu vorbiţi ca un sectant, şi apoi, să vă mai spun ceva: nici nu este bine să spuneţi că sunteţi sectant. A fi sectant înseamnă a denatura adevărul despre Dumnezeu, şi e un lucru foarte grav şi trist acesta. Aş mai sta de vorbă cu dumneavoastră, dar mai am încă vreo două scări de bloc de parcurs.”

Cornelia (soţia lui Bogdan): Asta după ce aţi stat vreo oră de vorbă în uşă.

Bogdan: Aşa de mult am stat?

Cornelia: Da!

Eraţi căsătoriţi?

Da. Din perioada *părtăşiei*. În adunare ne-am cunoscut. Înainte de a avea loc „lovitura aceea de stat”. Eu nu mai mergeam, deja stăteam acasă. Ea a continuat să meargă o perioadă, după aia s-a oprit şi ea.

Şi părintele mi-a spus că e preot la biserica de cartier, îl cheamă... aşa, şi mi-a spus că dacă vreau, dacă am timp, să mai trec să stăm de vorbă. Eu, în gândul meu: „Stai că vin eu şi-ţi explic cum e cu Evanghelia!” Şi zic: „Da, sigur, o să vin!” Şi am venit. Veneam de la serviciu, după masă, pentru că biserica era în drumul meu către bloc, intram să văd dacă e. Dacă era, stăteam de vorbă cu el între patru ochi. A adus o Biblie şi eu îi citeam de acolo şi-i spuneam: „Uite cum trebuie să fie Biserica! Uite cum trebuie să meargă lucrurile! Uite, aşa!” La care el lua Biblia, o întorcea cu faţa spre el şi zicea: „Dar te-ai gândit că versetul ăsta poate să însemne treaba asta? Te-ai gândit că asta ar putea să fie aşa?” Şi a putut să-mi dea nişte răspunsuri, oarecum spre surprinderea mea. Eu mă aşteptam să-i închid gura. Să-l las cu gura căscată. Şi el mi-a dat nişte răspunsuri interesante.

Asta a durat câteva săptămâni. M-a invitat să vin duminica, la Sfânta Liturghie. Am venit o dată, n-am înţeles nimic din ea, plus că am obosit să stau în picioare. Nu înţelegeam nimic din cântările alea şi nici din „jocul scenic” al preoţilor: intrau pe acolo, ieşeau pe

dincolo. Oamenii nu erau amabili şi nici politicoşi ca la baptişti, aşa că, din a doua duminică, am început să vin numai la predică. Şi îmi plăcea când predica acest părinte, bineînţeles, îmi plăcea când vorbea despre Biblie şi lucruri din Evanghelie, dar nu-mi plăcea când o invoca pe Maica Domnului şi pe sfinţi. Aveam mintea setată pe a respinge anumite lucruri. Fusesem învăţat să resping anumite lucruri. Am continuat să mă duc să mă întâlnesc cu el după-amiezele. Deja aveam o mulţime de întrebări despre credinţa ortodoxă, despre tipicul slujbelor – de ce aşa, dar de ce aşa, dar de unde asta, dar de ce aia? Dar ce cred ortodocşii? Şi părintele, la un moment dat, îmi zice: „Tu ai foarte multe întrebări, iar eu nu am timp să-ţi răspund la toate. Îţi recomand, în concediu, să te duci la mănăstiri, să faci o vacanţă la mănăstirile din Moldova, în zona Neamţului. Acolo, până şi cel mai prost călugăr o să-ţi poată răspunde la întrebările tale.”

În vară, m-am dus, am mers amândoi la Mănăstirea Neamţ, foarte metodic, foarte pus pe treabă într-un stil metodic. Ne-am cazat în mănăstire. Şi după ce ne-am desfăcut bagajele în camera aia, m-am dus la călugărul de la poartă şi i-am zis că vreau să stau de vorbă cu un călugăr despre credinţa ortodoxă, dacă poate să-mi răspundă la nişte întrebări. M-a trimis în biserica mare, de piatră, a lui Ştefan cel Mare şi mi-a zis: „Uite, la Sfântul

Necunoscut e un călugăr, îl cheamă Serafim, stai de vorbă cu el.” M-am dus acolo, la Sfântul Necunoscut, am văzut că era o raclă în care se vedeau nişte oase, nu m-am preocupat prea mult ce era cu treaba aia, îl căutam pe călugărul Serafim, care, de cum am deschis gura, şi-a dat seama că nu sunt ortodox. Şi a extras de sub măsuţă o Biblie (călugărul acesta stătea la o măsuţă şi primea pomelnice, lângă racla cu Sfântul Necunoscut), şi a scos o Biblie de undeva de sub măsuţă şi zice: „Ia uite Psalmul 51, uite ce frumos zice aici, în traducerea ortodoxă, şi în traducerea Cornilescu zice aşa” – şi a început să-mi citească nişte versete din traducerea Cornilescu. Zice: „Vezi ce sec sună în traducerea Cornilescu?” Ei, şi după ce mi-a zis asta, n-a mai vrut să stea de vorbă cu mine. Mi-a zis că are treabă şi nu poate să stea de vorbă cu mine.

M-am întors iarăşi la călugărul de la poartă şi i-am zis: „N-a vrut să stea de vorbă cu mine. Poţi să-mi recomanzi pe altcineva?” Cred că era un frate sau era rasofor, nu era călugăr, era foarte tânăr cel de la poartă. Şi vede pe un alt călugăr traversând curtea mănăstirii, şi zice: „Uite, mergeţi la ăsta. Îl cheamă Vlasie. Vedeţi dacă ăsta vrea să vorbească cu dumneavoastră.” M-am dus la părintele Vlasie, care se ducea în clopotniţă să bată toaca şi să tragă clopotele. Am urcat după el, în turn, şi zic: Am nişte întrebări. Şi

mă întreabă: „Sunteţi ortodox?” Zic: „Nu”. „Căutaţi-mă mâine seară, să mă întrebaţi dacă o să stau de vorbă cu dumneavoastră.” Şi zic eu: „Stai puţin, dacă nu sunt ortodox nu pot să aflu răspunsul la nişte întrebări?” Şi zice: „Nu, nu e vorba de asta. O să înţelegeţi, poate, mai încolo, de ce nu mă grăbesc să stau de vorbă cu dumneavoastră.” După aia mi-a explicat că se aruncase să-i lumineze pe unii care veniseră cu ceartă de cuvinte, şi că făcuse asta nepregătit şi se alesese cu o anumită tulburare. Şi de asta mi-a zis: „Căutaţi-mă mâine seară, să mă întrebaţi dacă o să stau de vorbă cu dumneavoastră.” A doua zi, abia pe la zece seara l-am găsit, şi zice: „Da, o să stau de vorbă.” M-a dus într-o chilie, eram cu soţia, şi el era cu un alt călugăr, prieten bun, tot aşa tânăr...

Cornelia: Erai singur. Câteva nopţi te-ai dus singur.

Bogdan: Oricum, nu am stat de vorbă numai cu el, a mai fost şi un alt monah, tot aşa tânăr. Părintele Vlasie avea atunci 21 de ani. Era de la 14 ani în mănăstire. Şi am stat de vorbă cu ei. Eu aveam în mintea mea o listă lungă: „Ce e cu icoanele? Dar de ce lumânări? Dar de ce slujba? Dar de ce hainele?” Dar de ce... totul! De ce catapeteasma, totul, toate întrebările, de unde şi până unde. M-au întrebat şi ei despre adunările neo-protestante unde am fost, m-au întrebat de ce am plecat, de ce nu m-am mai

dus, şi le-am zis nemulţumirile mele, şi părintele Vlasie îmi spune: „Ştii? Gândeşti foarte ortodox când faci analiza cultelor acestora!” Timp de câteva seri m-am întâlnit cu ei în curtea mănăstirii şi stăteam de vorbă. Într-o seară se făcuse târziu şi am zis: „Hai să mergem într-o chilie, să nu mai stăm afară...” Stăteam pe banca de lângă biserica mare; şi am mers într-o chilie, a venit şi soţia mea şi am stat de vorbă până pe la vreo două noaptea.

Cornelia: Erau şi părinţii părintelui Vlasie.

Bogdan: Da, erau din Iaşi şi veneau din când în când la el. La două noaptea, când să mergem în cameră, la somn, când să ieşim pe uşă din chilie, părintele Vlasie îmi zice: „Uite, o să vă întreb, să vă gândiţi, nu trebuie să-mi răspundeţi acum. Să vedeţi dacă n-aţi vrea să vă întoarceţi la ortodoxie. Nu-mi răspundeţi acum, gândiţi-vă”. Bun, „noapte bună” – „noapte bună”; am ieşit din chilie, am traversat în partea cealaltă a mănăstirii, unde era camera noastră. Pe drum către cameră mă gândeam: „măi, eu m-aş întoarce la ortodoxie”. Nopţile astea, cât stătusem de vorbă cu părintele Vlasie, el îmi dăduse nişte răspunsuri valabile pentru mine, la întrebările mele. Cu toată iscodirea mea, şi infailibilitatea întrebărilor mele, mi-a dat nişte răspunsuri care au stat în picioare, nişte răspunsuri plauzibile. Un lucru foarte interesant şi care m-a pus serios pe gânduri a fost că părintele

Vlasie mi-a spus că Biserica primară nu credea într-o mulţime de învăţături ale cultelor neo-protestante de astăzi. De exemplu, neo-protestanţii au învăţătura despre răpire – răpirea Bisericii ...

... da, da, la sfârşitul lumii...

... răpirea Bisericii ori înainte, ori după necazul cel mare. Şi părintele Vlasie mi-a zis: „Nu exista în Biserica primară o învăţătură despre răpirea Bisericii, despre răpirea celor credincioşi.” Şi chestia asta m-a zguduit pe mine, mi-am zis: „Cum e posibil noi să credem cu atâta tărie şi să fie o învăţătură centrală, răpirea celor credincioşi, şi Biserica primară, pe care noi o tot invocăm şi cu care ne identificăm, să nu fi crezut în aşa ceva?” Mi-am pus o întrebare foarte serioasă în această privinţă.

Răpirea e învăţătura potrivit căreia ...

... potrivit căreia, în momentul în care Antihristul se va arăta pe pământ, va forma un guvern mondial şi va impune o religie unică, va declanşa necazul cel mare pentru cei credincioşi, pentru credincioşii lui Iisus Hristos... Dar, înainte să înceapă această perioadă numită „necazul cel mare”, declanşat de Antihrist, va fi o prigonire, un necaz în sens de prigonire. Înainte să înceapă necazul cel mare, Biserica, mai bine zis, adevăraţii credincioşi ai lui Iisus Hristos vor fi luaţi de pe pământ aşa cum a fost luat Sfântul Ilie. Vor fi luaţi de pe pământ şi vor fi astfel

feriţi de către Dumnezeu şi ei nu vor mai trece prin necazul cel mare. Cu alte cuvinte, Biserica lui Iisus Hristos, potrivit acestei învăţături a răpirii, are, să zic, două feluri de oameni: creştinii adevăraţi, care vor fi răpiţi la cer înainte de necazul cel mare, şi creştinii căldicei, sau creştinii cu numele, care vor rămâne pe pământ, vor intra în necazul cel mare, li se va spune: „Ori te lepezi de Hristos, ori vei plăti cu viaţa”. Unii se vor lepăda. Cei care nu se vor lepăda, vor fi omorâţi şi vor intra astfel, prin mucenicie, prin martiraj, în cer. Şi, după necazul cel mare, care va dura, zic ei, şapte ani, va avea loc a doua venire a lui Iisus Hristos, care-l va birui pe duşman şi va sfârşi domnia lui Antihrist şi implicit necazul cel mare, dar Hristos când va veni, va veni cu Biserica pe care a răpit-o, cu credincioşii pe care i-a răpit anterior. Asta este, în mare, învăţătura despre răpire.

Detaliile diferă de la un cult neo-protestant la altul, dar, atenţie! Sunt şi culte neo-protestante care nu au această învăţătură, nu cred în răpire. Sunt, să zic, în punctul acesta de vedere, ortodoxe, în sensul că zic: „Nu, nu va exista nicio răpire!” De la aceste culte am aflat eu, de fapt, istoria învăţăturii despre răpire. Este o învăţătură care a apărut în secolul al XIX-lea. A fost promovată de către un predicator, la început, ca multe învăţături neo-protestante. A părut atrăgătoare şi altor predicatori, că au început

să o propage, şi la un moment dat a fost asimilată ca învăţătură oficială în multe culte. Baptiştii şi penticostalii cred în răpire, dar există în Occident şi ramuri de baptişti care nu cred în această învăţătură despre răpirea Bisericii.

Cum spuneam, de la părintele Vlasie am aflat că biserica primară nu credea în răpire. Dacă tot am vorbit despre asta, versetele cele mai importante pe care se întemeiază învăţătura neo-protestantă despre răpire sunt în prima sau a doua epistolă către Tesaloniceni, unde Sfântul Apostol Pavel spune că, la venirea Domnului, noi vom fi *luaţi* sau *ridicaţi* sau *răpiţi* în văzduh (termenul diferă de la o traducere la alta), şi în felul ăsta vom fi cu Domnul. Ei, şi în versetele următoare se pare că apostolul vorbeşte despre necazul celor credincioşi şi de aici, cei care cred în învăţătura despre răpire spun: „Uite, vezi? Credincioşii creştini vor fi luaţi!” Bineînţeles, acum cititorii se vor întreba: „Bun, ce a vrut să spună Pavel acolo?” Părintele Vlasie mi-a explicat că, da, va exista o ridicare în văzduh, o întâmpinare, se vor ridica fizic în sus credincioşii, ca să-L întâmpine pe Domnul la a doua venire, dar Domnul nu vine ca să-i ia şi să plece înapoi cu ei! Asta am înţeles că este interpretarea ortodoxă a acelor versete, care sunt versetele de căpătâi în doctrina răpirii.

Ca să revin, după câteva seri de vorbire cu părintele Vlasie, ne-a pus întrebarea aceasta. Pe drum, seara, noaptea, către camera noastră, îmi ziceam: „Eu m-aş întoarce la ortodoxie...” Pe baza răspunsurilor pe care le-am primit de la părintele Vlasie, mă gândeam: „M-aş întoarce la ortodoxie, dar ce o să zică soţia mea?” Ea mergea lângă mine, eu mă gândeam în sinea mea. Când am ajuns în cameră, ea îmi zice mie: „Înainte să ne întoarcem la Bucureşti, vreau să punem lucrurile în ordine!” Şi eu am întrebat-o; „În ce sens să le punem în ordine?” Şi ea a zis: „Să ne întoarcem la ortodoxie.” Eu deja aveam gândul ăsta, numai că mi-era teamă de reacţia ei. Şi i-am zis: „Şi eu vreau să facem lucrul ăsta”.

A doua zi de dimineaţă ne-am dus la părintele Vlasie şi i-am zis: „Vrem să ne întoarcem la ortodoxie!” S-a bucurat tare mult, mi s-a părut incredibil.

Dumnezeu a făcut, ca în zilele alea să fi fost Î.P.S. Daniel în vizită la Mănăstirea Neamţ, să vadă lucrările de restaurare a unei biserici de acolo. Ni s-a spus: „Slujba de mirungere pentru întoarcere la ortodoxie ar fi bine să o facă un episcop, nu un preot.” Şi fiind Î.P.S. Daniel acolo, a zis unor preoţi să facă slujba de mirungere, care a avut loc după masă.

Vi s-au citit înainte de mirungere şi lepădările de erezie?

Da, da. Şi prima spovedanie a fost tot atunci. După mirungere...

Cum vi s-au părut rugăciunile de la lepădările de rătăcire? Nu vi s-au părut prea dure?

Cornelia: Nu-mi dau seama, că eram aşa... Mi-am dat seama după ce s-au terminat toate ce s-a întâmplat. Pentru că s-au întâmplat toate într-o zi, şi mirungerea şi căsătoria în Biserica Ortodoxă.

Mai întâi a fost spovedania şi după aia v-a căsătorit, nu?

Da, da. Şi părintele Vlasie ne-a zis că trebuie să ne cunună în biserică. Şi am făcut şi slujba de cununie în biserică. Cu un tricou Tuborg pe mine, eram turişti, venisem ca turişti acolo. Naşi ne-au fost părinţii părintelui Vlasie, care erau acolo.

Dar cum de v-aţi gândit să vă căsătoriţi aşa repede? Nu v-aţi gândit să amânaţi? Eraţi hotărâţi să vă schimbaţi viaţa, nu?

Cornelia: Ne-am spus: „Hai să facem căsătoria în mănăstire, că dacă ajungem la Bucureşti, n-o mai facem”. Dacă tot eram acolo, de ce să n-o facem? Nu aveam niciun motiv s-o amânăm. Pentru ce s-o amânăm? Totul era atât de bine, şi totul era acolo, de ce să amânăm?

Am făcut slujba de cununie acolo. Ne-am întors la Bucureşti şi am spus părintelui Dinu – aşa îl cheamă, părintele Dinu. Este actual protoiereu la Protoieria 3 – Capitală, Dinu

Pompiliu. Ne-am întors în Bucureşti, acolo, la biserica de cartier şi i-am zis despre schimbarea care a avut loc la mănăstirea Neamţ. S-a bucurat foarte mult. Şi colegul meu de serviciu, Bogdan, s-a bucurat foarte mult. El a avut un rol, să zic, instrumental în această schimbare, în această transformare, prin cărţile pe care ni le-a dat, prin discuţiile purtate, prin răbdarea pe care a avut-o.

În perioada în care eu încă mergeam în părtăşie îl aveam coleg de serviciu. Eu voiam să-l evanghelizez pe el, el încerca să-mi explice cum e cu ortodoxia; vreau să spun că el era un creştin adevărat, şi era evident pentru mine lucrul ăsta. Felul lui de a fi, vreau să spun. Nu doar calmul lui – că şi un ateu poate să fie calm şi bine crescut şi manierat, era un fel de a fi, pe care eu l-am văzut.

Şi la un moment dat eu mi-am pus o întrebare: „De ce vreau eu să-l evanghelizez pe el? Ca el să fie ca mine?" Eu aş vrea să fiu ca el. Văd că el îmi este superior mie. El e ortodox, îmi este superior mie, dar eu spun că eu am adevărul. Se pare că adevărul acesta nu produce la mine nici măcar rezultatele pe care le produce credinţa lui greşită la el. Da, aşa a fost...

Cum ţi s-au părut primii paşi în ortodoxie? De ce bariere te-ai lovit? Ce ispite ai avut?

Aceleaşi care sunt şi acuma. Numai că nu le-aş spune... Da, cred că sunt ispite. Perioada de început a fost o perioadă de acumulare, de

nou, de citit cărţi, de întrebat – perioada întrebărilor nu s-a terminat odată cu întoarcerea de la Mănăstirea Neamţ. Întrebările au continuat, cu Bogdan, şi cu părintele Dinu, dar mai puţin, că el era mai ocupat. Fiind un preot foarte vrednic, greu îl găseai liber şi fără să fie alţi oameni care să vrea şi ei să stea de vorbă cu el. Cu Bogdan de la serviciu stăteam de vorbă, citeam cărţi. Acuma, eram obişnuit cu felul de a fi al oamenilor din adunare, cu oameni manieraţi, nu cu oameni supărăcioşi, care se supără pe tine că e înghesuială şi că tu te împingi în ei - că de fapt te împinge altul în ei; că l-ai călcat pe picior fără să vrei; că te-ai băgat în faţă şi: „Nesimţitule, nu ştii să stai la rând?” Cu lucrurile astea nu mi-a fost uşor să mă obişnuiesc. Mai ales că destul de repede mi-am pus întrebări: „Oamenii ăştia care vin de ani de zile la biserică n-au învăţat nimic? Pentru ce vin la biserică, dacă ei sunt la fel ca acum zece ani, când au început să vină la biserică?”

Apoi, am văzut – la mulţi din biserică – amestecul de ortodoxie şi practici personale, băbeşti-personale. De exemplu, înmormântările la care am fost, cana spartă la mort – nu ştiu dacă ştii obiceiul acesta, cred că depinde şi de la o regiune la alta – acoperitul oglinzilor, când se scoate sicriul cu mortul din casă, nemăturatul în casă, sunt, pentru foarte mulţi oameni care îşi spun ortodocşi, infinit

mai importante decât ce spune preotul în biserică, decât îndemnurile preotului; aruncatul cu bani la intersecţii, la cortegiul mortuar – sunt lucruri respectate *cu sfinţenie!* Deci, când se scoate mortul din casă, sicriul, şi este dus la biserică pentru citire, se sparge o cană, sau un vas de ceramică sau de lut.

Ce conotaţie are acest obicei păgân?

Nu ştiu, am impresia că e o chestie, să iasă sufletul, sau să nu iasă, nu ştiu, e ceva cvasi-religios. Apoi, când preotul citeşte în biserică, el de fapt citeşte nişte versete din pildele înţeleptului Solomon, unde spune că iată, s-a rupt funia, s-au dezlegat legăturile, sunt de fapt nişte etape ale vieţii despre care vorbeşte Solomon acolo, aproape întotdeauna cei care sunt în biserică cu mortul înţeleg că preotul le zice să dezlege picioarele mortului. Picioarele sunt legate dintr-un motiv foarte practic: ca să stea întinse şi apropiate. Omul ăla nu a murit în poziţie de drepţi. Mai mult, am aflat de curând, că trebuie să ai grijă unde ajunge sfoara cu care au fost legate picioarele mortului, că unele babe o iau pentru descântece şi vrăji, şi e foarte rău asta. În alte zone din ţară, înainte să-l coboare pe defunct în groapă, se aruncă o cratiţă sau o găină peste groapa deschisă, tot aşa, ca să nu ştiu ce. Eu am venit în contact, şi vin în contact cu aceste practici ale unor oameni care se bat cu pumnul în piept că sunt ortodocşi.

Nefiind însă!

Ei nu ştiu că nu sunt, ei nu ştiu că făcând asta nu sunt ortodocşi. Alt exemplu: după împărtăşit, aproape întotdeauna când împărtăşesc copiii la biserică, cum am trecut de porţile împărăteşti, să ies prin partea ailaltă, se înfige cineva în faţa mea cu anafură. Şi o dată am întrebat: „De ce trebuie să iei anafură după ce te-ai împărtăşit?" Şi explicaţia foarte convingătoare pentru cel care mi-a dat-o a fost că ce i-a dat preotul cu linguriţa copilului este sângele lui Hristos, şi că anafura este trupul.

Asta e o greşeală foarte mare...

Şi omul ăla era un om în vârstă, care făcea act de prezenţă duminică de duminică, de ani de zile, la biserică. Şi el era acolo, şi era atât de convins, deci, practic, pentru el, anafura aia era un fel de episodul doi din Sfânta Împărtăşanie.

Cornelia: Sau, vezi să nu săruţi copiii în ziua în care s-au împărtăşit! Dar cum să nu săruţi copiii?

Bogdan: Bineînţeles că eu am aflat ce e şi cu a nu săruta icoanele, ce e şi cu anafura, şi am avut o perioadă în care am crezut – acuma nu mai cred! – că aş putea să le zic oamenilor ăştia în vârstă: „Oameni buni, anafura asta se ia ca să se ducă Sfintele Taine din gură..." Dar nu că tu să nu-l mai pupi pe copil. O dată, mi-am împărtăşit copilul, şi l-am pupat pe obraz, aşa, din dragoste, din reflex. „I-ai luat împărtăşania!" Am întrebat: „Dar împărtăşania

se ia?” „Da! Da! Da! Se ia! I-a luat împărtăşania! Vai de mine, nenorocire!”

Au unii sensibilităţi exacerbate, lipsă de îngăduinţă, de răbdare, unii cu alţii în biserică, plesnitul din buze (semn de nemulţumire) în biserică, atenţia dată unor detalii – de exemplu, înainte să înceapă Sfânta Liturghie, se scoate Evanghelia, se pune pe stativul acela, şi uneori în unele biserici se pune la o distanţă mare de cele două icoane. Nu ai voie să treci prin spaţiul delimitat de icoane. Numai că, dacă distanţa este lungă, şi în faţa Evangheliei este o coadă mare de patru persoane şi lungă, şi tu ai sărutat icoana Mântuitorului şi vrei să ajungi trei metri mai încolo, tu trebuie să faci un fel de turism religios prin biserică, spre intrarea în biserică, să-ţi ceri voie să traversezi, să străbaţi, să străpungi coada de oameni care stau să sărute Sfânta Evanghelie, şi după aia să te întorci pe partea ailaltă, aşa. Bineînţeles, la început, eu nu ştiam, şi am luat-o de-a dreptul. „Vai, vai, vai, dar cum se poate aşa ceva?” „Treci înapoi!”

După aia, m-am lămurit ce este. Şi am văzut tratamentul ăsta aplicat altora. Eram la slujbă, şi veniseră vreo două, trei fete cucuiete, de liceu, cred că erau şi ele a treia oară la biserică, nu ştiau ce să facă, pe unde să o ia, aşa... Foarte tragi-comici sunt agenţii de circulaţie din biserici, cei care n-au altă îndeletnicire sau altă justificare a prezenţei lor

în biserică decât să dirijeze lumea: „Ia-o pe acolo, n-o lua pe dincolo!” Şi la un moment dat, un om s-a dus să se închine la icoana Mântuitorului de pe catapeteasmă, şi a trecut prin faţa uşilor împărăteşti... Nu începuse Sfânta Liturghie, era încă Utrenia. Şi a trecut prin faţă... Imediat s-au sesizat vreo doi, trei agenţi de circulaţie: „Nu se trece pe acolo!”! Şi l-au pus să mai treacă o dată, în sens invers.

Şi eu mi-am pus întrebarea: „Dacă nu-i bine să treacă pe acolo, de ce-l mai pune să treacă o dată?” A trecut, a trecut! Asta e! Spune-i frumos, explică-i... O ispită, am observat eu, este dictatura lui *aşa se face*. Oameni în vârstă care îţi spun. „Ia-o pe acolo, n-o lua pe dincolo!”, îţi spun, îţi comunică o mulţime de reguli, dar dacă îi întrebi de ce, argumentul lor suprem şi unicul este „Aşa se face!” Acum, nu ştiu, pentru mine unul nu a funcţionat niciodată argumentul „Aşa se face!” Asta nu e o explicaţie. Nu fac lucruri pentru că *aşa se face*. Dacă fac ceva, nu fac ca să mă aflu în treabă – *aşa se face!* – le fac cu un rost, nu le fac dobitoceşte, mecanic, din automatism, că nu sunt robot. Văd că cinci fac aşa, hai să fac şi eu aşa, că... or avea ăia vreun rost, dacă fac aşa.

Pentru că după un raţionament „aşa se face”, preluăm toate superstiţiile, spargem cana, aruncăm banii la intersecţie...

Da, chiuim şi ne jelim brusc. A trebuit să mă interesez: cum e cu luatul pe acolo şi neluatul pe acolo, cu trecutul pe acolo şi netrecutul pe acolo, şi să mă lămuresc. Şi am aflat. De asta spun că m-am lovit ... bine, m-am obişnuit cu ele. Mi-am dat seama că dacă oamenii ăia nu au învăţat zece ani, douăzeci de ani, de când vin la biserică, dacă n-au învăţat până la vârsta de 70 de ani cum este cu anafura, n-o să asculte pe un tânăr care vine trandafir să le spună: „Domnule, nu te supăra, uite, hai să-ţi spun eu cum este!" „Tu nu eşti preot să ne spui..." Şi preotul, am văzut exemplu în care, pe treptele bisericii, un credincios îi explica, îl învăţa pe preotul bisericii cum trebuie să procedeze la nu mai ţin minte ce slujbă era... Şi preotul, la un moment dat, îi zice: „Ştii că ai dreptate? Uite, eu tac, şi tu mă înveţi pe mine!" Şi atunci şi-a dat seama omul ăla de penibil, şi şi-a cerut scuze. Dar a rămas în continuare încredinţat de ceea ce încerca el să-i explice preotului, nu a renunţat la ideile lui, că ia-o pe acolo, n-o lua pe dincolo! – ceva de genul ăsta. Deci e un fel de cutumă, de practică a lui *aşa se face!* Argumentul suprem: *aşa se face*!

Apoi, ce am mai observat în multe, dacă nu în toate bisericile ortodoxe, regulile sunt mai importante decât oamenii. Dom'le, poţi să-l scârbeşti pe omul ăla care vine pentru prima dată la biserică, să-l faci să nu mai calce în viaţa lui într-o biserică, dar tu trebuie

neapărat să-i spui *să n-o ia pe acolo că îl înghite iadul*! Sunt în biserică oameni care îi gonesc pe nou veniţi. Ăştia sunt primii, cei din biserică sunt cei mai mari duşmani ai apropierii unui novice de biserică. Din aceste reguli – „regula este Dumnezeu!” – e mai importantă regula decât omul. Nu-i important că vine, cum au venit fetele alea pentru prima oară, în biserică, şi au luat-o pe dincolo, aşa, şi au sărit nişte doamne cuvioase, mai în vârstă: „Nu, treceţi înapoi!” Şi le-am zis: „Lăsaţi-le, e prima oară când vin la biserică. Le speriaţi, şi n-au să mai calce în viaţa lor într-o biserică. Lăsaţi-le să facă aşa cum le taie capul, nu pică biserica dacă au trecut ele prin faţa porţilor împărăteşti! Lăsaţi-le!”

Acest discernământ, această judecată, sau felul acesta de a privi lucrurile: „dom’le, suntem oameni, biserica e pentru oameni, nu oamenii pentru biserică”. Slujba e pentru oameni, nu oamenii pentru slujbă. Dacă vrei să-i comunici unuia o conduită în biserică, fă-o în duhul dragostei, fă-o cu răbdare, fă-o într-un fel care să nu-l sperie pe celălalt, să nu-l îngrozeşti. Că vin unii şi rămân cu impresia că asta este ortodoxia: o sumă de reguli rigide care trebuie respectate, că dacă nu, e vai şi amar. Deci, asta a fost... credinţa personală a unora din biserică.

Cum crezi că poate stăvili Biserica Ortodoxă asaltul cultelor neo-protestante?

În anii de după 1989, cultele protestante au avut un avânt foarte mare, care s-a diminuat considerabil. S-a diminuat nu datorită acţiunilor Bisericii Ortodoxe, ci cred – de fapt sunt sigur! – că a survenit, a intervenit un fel de schimbare şi la nivelul cultelor neo-protestante. În general, îşi văd de treaba lor, şi-au dat seama că au ele însele probleme.

De exemplu, în 1992 rar vedeai o persoană de sex feminin cu capul descoperit în adunările neo-protestante, de cercei sau lănţişor la gât nici nu putea fi vorba; astăzi, în special la tinere, baticul a dispărut...

Asta s-a întâmplat şi în bisericile ortodoxe...

Au apărut cerceii, nu cei atârnaţi, ci ăştia punctiformi; fustele s-au scurtat în timp. Au început să aibă explicaţii: „Dar pot să ascult şi muzică de asta, şi n-are nimic dacă mă întâlnesc cu fratele Neluţu, din adunare, şi ne plimbăm de mână şi ne sărutăm în parc; atâta facem, nu facem mai mult, sigur, dacă am face mai mult ar fi păcat, dar noi doar ne sărutăm...”

Când eu am cunoscut cultele neo-protestante, în 1990, exista o fermitate şi o intransigenţă, care mi s-a părut un lucru bun, un lucru pozitiv. Acum, prin intermediul Internetului mă mai uit la membrii unor astfel de culte, şi văd o transformare de-a lungul timpului, deci din anii ’90 şi până acum, timp de 10-15 ani. Asaltul lor este mult mai mic

acum. Cum ar putea să stăvilească totuşi Biserica Ortodoxă acest asalt? Oferind o alternativă.

Am scris într-un articol, *Tinerii şi biserica*, că pentru cei care se duc la cultele neo-protestante e o chestiune de alegere. Aleg, au de ales, pur şi simplu, între două lucruri: ce oferă Biserica Ortodoxă, ce oferă cultele neo-protestante? Hai să vedem, ce-am zis mai înainte: ce oferă Biserica Ortodoxă? Intri într-o Biserică Ortodoxă, la slujbă, şi tabără peste tine nişte băbuţe, cu nişte reguli rigide, fără nicio explicaţie, dar sunt atât de ferme şi se uită atât de urât la tine, că-ţi îngheaţă sângele în vine, şi a doua oară nu mai intri în biserica aia, şi nici în altă biserică ortodoxă. Asta e oferta ortodoxă.

Oferta neo-protestantă? În primul rând că poţi sta jos. În al doilea rând, oamenii sunt amabili, nimeni nu tabără pe tine cu reguli de neînţeles, nimeni nu îţi fâlfâie degetul arătător, spunându-ţi: „Nu o lua pe acolo, ia-o pe dincolo!” – deşi, trebuie să spun, mi s-a întâmplat de câteva ori, în unele adunări neo-protestante: „Frate, te rog să te muţi, ăsta e scaunul meu!” Era să întreb: „Te-ai născut pe el şi o să fii înmormântat cu el sub şezut?” OK, m-am ridicat şi m-am mutat pe un scaun mai la dreapta.

Este o chestie, cum poţi stăvili asaltul? În primul rând, este un asalt involuntar, adică nevoit. Dar dacă acolo omul se simte bine şi nu

este agresat de alţi oameni, se va duce acolo. Dacă noi, în biserica noastră, nu o să înţelegem că omul e mai presus decât regulile – bine, nu în maniera catolică: „Hai să transformăm biserica în club, în club pentru gentlemeni, ca să ne simţim bine!” – nu în maniera asta, dar dacă vrei să-i atragi pe oameni la biserică, vorbeşte-le despre lucruri importante în biserică: să-L găsească pe Hristos, să-L cunoască pe Hristos, asta e important, nu să urmeze circuite de astea trasate pe jos prin biserică, hărţi, cu tălpi de alea pe jos: „Follow the steps!” – că nu în asta stă ortodoxia. Dacă primul lucru pe care îl prezinţi alegătorului este: „Ia-o pe acolo, n-o lua pe dincolo!”, asta şi asta, *că aşa se face*, păi fuge puşcă ăla! Ăilalţi vorbesc amabil şi vorbesc frumos, „Stai unde vrei, stai cât vrei, ne vedem şi duminica viitoare!”

Cea mai bună replică, sau cel mai bun răspuns la asaltul neo-protestanţilor este ceea ce oferim noi; dacă nu avem ce să oferim, cu ce să ţii piept asaltului?

Care sunt paşii prin care un om poate să apropie de ortodoxie un frate, prieten, coleg de serviciu care se află la o grupare neo-protestantă?

Am înţeles întrebarea. În general întrebările astea le-am auzit la conferinţe puse unor vorbitori cum ar fi părintele Rafail Noica. Lor li se pun întrebările astea: „Ce sfaturi daţi?” Mă simt nepotrivit să fiu întrebat şi să

dau sfaturi. Nu am căderea, nu am calitatea, nu am trăirea. Mă simt mic pentru întrebarea asta. Ce sfaturi dau? Cine sunt eu să dau sfaturi?

Cum ai putea să îl atragi pe un neo-protestant la ortodoxie? În primul rând, cred că-l poţi atrage sau ai şanse să-l atragi numai dacă el are o căutare, o frământare, dacă are nişte întrebări, dacă el nu are acea autosuficienţă care-i caracterizează pe marea majoritate a membrilor din aceste culte. Din punctul de vedere al învăţăturilor lor religioase, ei sunt deja mântuiţi, au tot ce le trebuie. Tu, un ortodox, tu trebuie să iei de la ei. Atât timp cât tu recunoşti că nu eşti mântuit, cum ai putea tu să-i dai ceva lui? El crede că e bine mersi, deja mântuit. El dacă moare mâine se duce în cer, asta e credinţa lor. Dacă el are această autosuficienţă, nu are o căutare, nu are o lipsă, nu are o nevoie. Dacă el nu are o nevoie, nu ai la ce să răspunzi tu. Dar, dacă, să zic, din varii motive, are o nemulţumire, are nişte întrebări; anumite învăţături religioase ale cultului său nu l-au convins, i se par contradictorii, în ciuda întrebărilor numeroase cu care a insistat la pastorul adunării lui, atunci cred că ai şanse să-i oferi răspunsul ortodox la nevoile lui, la căutările lui.

Spre exemplu, colegul meu de la serviciu, Bogdan... Eu, în perioada aia în care încercam să-l evanghelizez pe el şi-l întrebam, el îmi

răspundea strict la întrebările mele, nu mă bătea la cap. Nu m-am simţit asaltat, agresat de el. Nu mi-a ţinut predici, vorbea foarte concentrat şi foarte puţin. Era ca la calculator: tastezi o întrebare, dai ENTER, şi-ţi apare strict răspunsul la întrebarea aia, nu pagini întregi. Bine, şi la calculator îţi apar uneori pagini întregi. Dar el era foarte concentrat, şi părea nici să nu vrea să mă atragă la ortodoxie. Dar înainte de toate îl atragi prin trăirea ta autentică. Pentru că, uite, în timp ce eu vorbeam cu Bogdan şi îmi propusesem să-l evanghelizez, să-i explic eu superioritatea adevărului meu faţă de ortodoxia lui, eu, în sinea mea vedeam, recunoşteam că el era mai bun decât mine. Şi eu atunci, la un moment dat, mi-am zis: „Stai, măi, e o contradicţie: de ce să vină el la credinţa mea, dacă el e deja mai bun decât mine? Păi, eu sunt mai rău decât el. Ce vreau eu? Să-l fac rău ca mine? La ce-l chem eu? Deci, pe de o parte, aş vrea să aibă credinţa mea, dar eu aş vrea să fiu ca el! Să am felul lui de a fi!”

Trebuie să ai o trăire autentică, nu teorie ortodoxă, că de ăştia suntem destui; citeşti cărţi, nu înţelegi şi devii traficant de cuvinte. Iei din stânga, duci în dreapta; de exemplu, Internetul este plin de noi, ortodocşii ăştia care citim, ne batem în citate din sfinţi, suntem experţi să citim din sfinţi, sfântul cutare, ce a zis, ce spune în Pateric, nu ştiu ce... OK, lumea e plină de predicatori de toate

facturile. Dacă eşti doar traficant de cuvinte eşti tot un predicator. Dar dacă ai o trăire autentică, dincolo de cuvinte, fără cuvinte – o predicare fără cuvinte, cum a spus cineva – asta se vede, e mai convingătoare decât o mulţime de cuvinte şi ...

Mahatma Gandhi a zis un cuvânt provocator: „My life is my message!”Mi s-a părut zdrobitor... Câţi dintre noi suntem în stare să spunem asta despre mesajul pe care vrem să îl transmitem altora? Trebuie să trăim ortodoxie sută la sută, degeaba vorbim despre ea dacă n-o trăim. Nu? Aşa ar trebui să fie, viaţa noastră să fie mesajul nostru. Dar noi trăim într-un fel şi cu gura spunem teorii lipsite de putere...

Pentru celălalt contează felul tău de vieţuire, şi după aia, dacă are întrebări, răspunde-i la întrebări. Şi apoi ok, interacţionezi... Vorbeam zilele trecute cu o fată penticostală pe net, şi mă întreabă: „Ce credinţă ai tu?” Zic: „Eu sunt ortodox”. Zice: „OK, dacă o să fii civilizat, putem vorbi.” Zic: „Înţeleg de la tine că ai avut parte numai de ortodocşi necivilizaţi.” Zice: „A, unii m-au înjurat!” Zic: „Măi, nu ştiu, înclin să cred că au înjurat credinţa ta, nu pe tine personal. Îmi pare rău pentru experienţa asta, nu o să înjur nici măcar credinţa ta.”

Contează vieţuirea pe care trebuie s-o ai. Dacă el are întrebări, vrea să afle mai mult: „În ce crezi tu?” Dacă tu ai să-i trezeşti

interesul, bine; asta în mod natural, nu care cumva să-ţi propui tu să-i trezeşti interesul prin vieţuirea ta, că ai încurcat-o: aia este şi înşelare de sine, şi prefăcătorie, şi fariseism, şi tot ce vrei, *all in one*. Ca la şamponul Palmolive.

Dacă el are întrebări, răspunde-i strict la întrebări, nu-l bate la cap. Lasă-l pe el să sape mai departe cu căutările, cu mintea lui, lasă-l să-şi poarte mai departe acea căutare pe care, dacă o are, el o să meargă... Altfel, nu o să faci decât să-i bagi pe gât nişte răspunsuri şi teorii ale tale, şi chiar dacă le înţelege, nu vor fi ale lui, nu şi le va însuşi cu adevărat. Şi cum spunea fata asta de pe Internet, este foarte neproductiv să-i critici apriori, în bloc, credinţa! „Ce faci tu nu e bun de nimic...” Nu, e mai bine să-i spui: „E bine că te rogi, e bine că crezi...” Dacă el zice totuşi: „Măi, mă rog, cred în Dumnezeu, totuşi, parcă am aşa o frământare, o căutare”, atunci tu poţi să-i lărgeşti această perspectivă.

Mi-am pus la un moment dat întrebarea, am scris un articol: cine-l aşteaptă la moarte pe un protestant?

Pe noi, ortodocşii, conform învăţăturii noastre, ne aşteaptă şi ne întâmpină în cer, dacă ajungem acolo, o pleiadă întreagă de sfinţi, toată Biserica biruitoare, ceea ce Biserica noastră numeşte Biserica biruitoare. Nu este doar Domnul Iisus şi Maica Domnului şi Dumnezeu Tatăl. Ci şi Sfântul Ioan

Botezătorul, şi sfinţii şi proorocii, şi toţi sfinţii ăştia despre care noi credem că sunt în cer şi sunt acolo, şi o să ne vedem cu sfinţi ale căror cărţi le citim astăzi. Arsenie Capadocianul, de exemplu. Ori Ignatie Briancianinov.

E mult mai fain să te gândeşti: când mă duc în cer, o să mă văd cu ei. O să mă văd cu întreaga istorie a Bisericii acolo. Cu istoria vie a Bisericii, nu cu cărţile de istorie, ci cu istoria trăită. Cu trăirea ortodoxă în carne şi oase. Bine, într-un fel, nu în carne şi oase, ci întrupată, întruchipată. Mă văd cu tradiţia Bisericii. Mă duc şi mă unesc cu ei, că acuma sunt unit cu ei la nivel de duh, dar acolo, când sunt, sunt cu ei, mă alătur lor - e o întregire. Acum facem parte din aceeaşi Biserică, numai că ei sunt acolo, noi suntem Biserica Luptătoare şi ne chinuim cu tot felul de probleme. Acolo eu mă revăd cu ei, mă revăd cu Mântuitorul, cu Măicuţa Lui, cu sfinţii, cu cei despre care am citit, am auzit, le-am citit cărţile, le-am văzut minunile, am vorbit cu ei când ei erau acolo, eu eram aici, – un protestant ce are? O să bată vântul la el acolo. Bine, o să fie Domnul Iisus Hristos cu el, şi îi pui întrebarea asta: Uite, vezi? Cred că eu sunt mai câştigat decât tine. Pe mine mă aşteaptă mai mulţi la gară, pe tine te aşteaptă unul singur.

Da, dar dacă ar fi mântuitoare căile neo-protestante, ar fi de ajuns. Întrebarea este:

crezi că sunt mântuitoare sau nu? Aici e cheia problemei.

Categoric că eu nu cred. E o diferenţă fundamentală între învăţăturile despre mântuire. La neo-protestanţi, mântuirea este un act instantaneu. Acea rugăciune de invitare a lui Iisus în inimă: „Doamne, Iisuse Hristoase, Îţi mulţumesc că Te-ai jertfit pe dealul Golgotei pentru mine, şi Te invit acum să vii în inima mea şi în viaţa mea, şi să devii stăpân peste viaţa mea. Amin.”

Această rugăciune reprezintă pentru ei mântuirea şi unii chiar îşi notează data la care fac această rugăciune, ca s-o poată spune. Că sunt întrebaţi: „Când te-ai predat Domnului?” – întrebare standard la ei. „Când ţi-ai predat inima Domnului, când te-ai predat Domnului?” – şi ei zic data. Este data la care au rostit această rugăciune. Se aşează în genunchi şi zic această rugăciune, şi aceea, data aceea, 22 august, ora 18:30, este momentul mântuirii lor. Atunci a început, atunci s-a săvârşit mântuirea lor.

La noi, la ortodocşi, mântuirea este un proces. Poţi să faci o astfel de rugăciune, deşi nu se obişnuieşte la noi. La noi este un lucru mai profund, nu este ceva aşa exterior, la noi intri într-o frământare. Începi să-ţi pui nişte întrebări existenţiale, te gândeşti la viaţa ta şi spui: „Vreau să mă îndrept, vreau să încep să mă îndrept.” Şi la noi mântuirea, această îndreptare şi ruperea de un stil de viaţă şi

intrarea într-un alt stil de viaţă, asta este ceea ce înţeleg eu că e învăţătura ortodoxă despre mântuire. Sper să nu mă înşel.

Avem învăţături diferite despre mântuire. Vorbeşti cu un neoprotestant: „Tu spui că eşti mântuit. Uite, spre consternarea ta, eu nu pot spune că sunt deja mântuit. Eu nu pot spune că sunt sigur că dacă mor la noapte mă duc în cer. Şi asta ţi-o spun eu, că am păcate." Bineînţeles, el îţi va spune: „Păi şi eu am!" Şi deja se intră în unele contradicţii ale învăţăturii neo-protestante. El spune că e mântuit, dar are păcate. Dar are şi o soluţie: conform unui verset din Scriptură, dintr-o epistolă, Noul Testament spune că dacă noi ne mărturisim păcatele, Domnul este drept şi milostiv să ni le ierte. Şi asta este soluţia lui pentru rezolvarea păcatelor.

Asta nu înseamnă că a scăpat de păcate şi că nu le mai face. Bineînţeles, el îţi va spune că „Nu, nu, sunt atent şi încerc să nu le mai fac!" Şi tu îi spui: „Da, dar tocmai procesul ăsta de a încerca să fii atent, să te înarmezi cu diferite mijloace ca atunci când apare ispita din nou, să nu mai cazi, să nu mai faci acel păcat, asta numesc eu mântuire. Şi mi se pare o mântuire mai reală, mai completă decât acel proces abstract de la tine, care a avut loc la ora 18:52, ora Bucureştiului."

Revin la întrebarea ta, ce sfat aş da unuia care are o nebuloasă în faţă şi pe ce cale să apuce, am spus: „Cine are o frământare şi o

căutare, să caute până va găsi.” Nu am ce altceva să-i spun. Şi nu am zis eu asta. Ştim cine a zis-o! Să caute cu răbdare! Ştii cum e: se expune la dezamăgiri cel care se amăgeşte. Ca să fii dezamăgit, mai întâi trebuie să fii amăgit. Amăgit – dezamăgit. Dacă ai pretenţii de la oameni, te expui dezamăgirilor din partea lor. Dacă vrei să cauţi răspunsul la probleme fundamentale, pregăteşte-te să fii... să nu ai aşteptări prea mari de la oameni, că o să fii dezamăgit – fie el preot, fie monah. Că unii îl văd pe preot sau pe monah: „Dom’le, aveam pretenţii de la el, că el e preot!” – şi îi pretind acelui om care e preot să se ridice la rangul de semizeu.

Avem tendinţa să ne facem idoli din creştinii sau preoţii pe care îi apreciem mai mult...

Asta m-a sfătuit şi Bogdan, colegul meu. Mi-a spus: „Ar trebui să-ţi găseşti un duhovnic, dar duhovnicul nu este un idol; relaţia cu duhovnicul trebuie să fie, pe undeva, şi o relaţie de prietenie. E un exerciţiu în doi – mi-a zis. Uite, s-ar putea ca primul preot pe care-l vei găsi să nu fie cel mai bun pentru tine.” Colegului meu îi era teamă să nu intru eu într-o dezamăgire fatală, capitală, care să mă arunce înapoi. Şi el încerca să mă prevină, să mă pregătească. „Dacă primul nu este bun, caută mai departe! Du-te la următorul!”

Şi acuma, sincer, oameni de la care şi eu aveam pretenţii m-au dezamăgit, şi m-am

trezit cu oameni pe care nu dădeam doi bani, sau nu puneam mare preţ că au deschis gura şi au spus un adevăr mare cât muntele… Şi de asta zic: cel care caută, să caute mereu, să nu aibă idei preconcepute. Rolul de preot sau de monah trebuie să se ridice la anumite aşteptări - să nu gândească în stereotipii din astea, pentru că se va expune dezamăgirii. Să caute peste tot, cum spunea Sfântul Apostol Pavel.

Eu a trebuit, şi încerc, să fac o distincţie, deşi nu e neapărată, nu ştiu dacă e cuvântul potrivit – între ortodoxia declarată astăzi şi ortodoxia istorică. Există o ortodoxie vizibilă şi o ortodoxie mai ascunsă, în ziua de astăzi, pe care nu o poţi vedea aşa de uşor cum vezi credinţa unor baptişti ori penticostali. Motivul este că acei ortodocşi care iau credinţa în serios în ziua de astăzi, sunt atât de discreţi, încât trebuie să te uiţi cu băgare de seamă ca să-i vezi. Nu izbesc ochiul, mai uşor vezi un neo-protestant pe stradă, are o anumită ţinută şi o anumită mândrie de „copil al lui Dumnezeu”, de născut din nou, de deja mântuit, mântuire instantă, nici măcar apă nu trebuie să mai adaugi. Pe când la un ortodox, dacă eşti în afara Bisericii, atunci o să vezi numai ce vrea ziarul Libertatea să vezi. Dacă intri în Biserică în sens spiritual, atunci începi să-i vezi şi pe ortodocşii adevăraţi, n-ai cum să-i vezi din afară, gardul e prea înalt, n-ai cum să-i vezi peste gard.

Am o colegă la serviciu, care nu se deosebea de alte colege şi colegi de-ai mei, până într-o zi când mă întreabă: „Auzi, tu scrii?” Zic: „Da, când nu vorbesc, scriu.” „Am găsit un text pe internet şi era numele tău, nu ştiam dacă eşti tu. Stai aşa, pe soţia ta o cheamă Cornelia?” „Da”, zic eu. „A, înseamnă că tu eşti.” A găsit un site de-al meu. Zice: „Uite, că eu tot intru pe site-ul lui Laurenţiu Dumitru şi al lui Danion Vasile” – eu în clipa aia am început să mă gândesc: „Măi, nu intră tot românul pe site-uri de astea…” Şi zice ea: „Căutam nişte site-uri de astea şi am găsit şi site-ul tău, odaiadesus.” Mi-a zis că a citit nu ştiu ce scris de mine pe acolo şi i-a plăcut atât de mult, şi a început să se bucure cu bucuria unui copil. Însemna că am o credincioasă ortodoxă în faţă. Bine, ea nu fuma, nu înjura, dar sunt mulţi care nu fumează şi nu înjură, fără să fie duşi la biserică. În momentul ăla mi-am dat seama. Nu a fost nimic care să scrie pe ea *credincios* sau *creştin*.

Unii îşi văd de treaba lor, iau ortodoxia în serios şi încearcă să trăiască în continuare aşa cum au trăit sfinţii în vechime. Sunt discreţi, nu vor să iasă în evidenţă, de ce? Dacă la protestanţi mântuirea este deja săvârşită, în momentul în care au făcut acea rugăciune de primire a lui Iisus în inimă şi acum ei nu mai au altă treabă decât să meargă şi să-i evanghelizeze şi pe alţii, un ortodox, mântuirea nefiind încheiată, el încă este

ocupat cu propria persoană. Nu are timp pentru exterior, pentru cei din afară. El încă are de lucru cu sine. De aceea, dacă el e ocupat cu sine, nu stă să-ţi proiecteze ţie imagini, filme, mântuiri frumos colorate, instantanee. De aceea, cel care caută, chiar şi protestantul, are nelămuriri; şi eu am fost întrebat de protestanţi: „Bine, măi, dar stai puţin, se pare că ortodoxia asta frumoasă despre care vorbeşti tu există numai la nivelul cuvintelor. Unde sunt trăitorii?” Şi am dat răspunsul ăsta. „Când eu nu eram în Biserică, nu-i vedeam. Vedeam numai cazurile de popă beat, de popă care-i propune partide de sex sălbatic uneia din biserica din satul..., numai cazuri de astea, şi îmi ziceam: «Uite, vezi? Asta e ortodoxia!»”. Asemenea exemple negative există, eu nu zic că nu-i adevărat, există şi din astea.

Cornelia: Bine, neoprotestanţii se leagă foarte mult şi de icoane, zic că sunt idoli.

Bogdan: Se leagă de multe. Dar în momentul în care intri în Biserică, începi să vezi şi poţi vedea şi exemplele de trăire ortodoxă. Dar ele sunt discrete, comparativ cu alţii. Oamenii îşi văd de treaba lor. Ştii cum este, sfinţii n-au zis niciodată că sunt sfinţi. Din contră, s-au văzut cei mai mari păcătoşi. Un sfânt adevărat nu va spune: „Eu sunt mântuit!” Nu va spune: „Veniţi la mine, urmaţi exemplul meu! Eu sunt pe calea adevărului, eu mi-am rezolvat problemele, uite...” – De

asta n-am vrut să răspund când mi-ai pus întrebarea: „Ce sfaturi dai?” Protestanţii dau sfaturi. Ei şi-au rezolvat problemele personale, şi acum au timp să dea sfaturi altora, să bată la cap pe alţii, să îndrume pe alţii. Dar sfinţii dădeau sfaturi când le erau cerute, şi le dădeau: „Măi, fiule, măi, omule, nu ai venit la persoana potrivită să ceri sfat, eu am problemele mele, te pot ajuta într-o măsură limitată, caută pe unul mai bun, sunt alţii mai buni decât mine.” Aşa vorbeau sfinţii, nu: „Eu sunt mântuit.”

Cel care caută şi nu ştie încotro s-o apuce, să caute în continuare şi protestantul care caută, dacă are nevoie, va găsi. Dar asta e o condiţie sine qua non, dacă nu are o nevoie personală nu se va apropia de ortodoxie. Poţi să recurgi tu, dacă ajungi acolo, la mijloace speciale, nu-l atragi cu nimic! Numai dacă are el o nevoie personală. Şi atunci înţelegi că ortodoxia adevărată există şi astăzi. Dar nu este ceea ce pare la prima vedere. Că preşedintele ţării e ortodox, că toţi spun, toţi sunt ortodocşi... că n-o să fim budişti, nu? Că la recensământul ăla în care am ieşit 87%, foarte mulţi au spus că sunt ortodocşi şi au completat răspunsul: „Păi, ce altceva să fiu?”. Dacă ar fi aflat că pot fi bine merci şi altceva, nu s-ar mai fi declarat ortodocşi. E un fel de chestie prin eliminare. S-au declarat ortodocşi prin eliminare.

Lipsa alternativei! Nu voiau să se declare atei...

Da, mi-e ruşine să spun că nu cred, pic prost să spun că nu cred în Dumnezeu. *Dă bine* să crezi în Dumnezeu în ziua de astăzi. Pari o persoană spirituală dacă crezi în Dumnezeu. Ai o floare la butonieră. Şi atunci? Doar n-o să zică: „Sunt sectant!" – să mă creadă lumea ocult şi că beau sânge de copil, cum se spunea pe timpul comuniştilor, încercau comuniştii să-i ponegrească pe neo-protestanţi şi punea securitatea în circulaţie o mulţime de zvonuri neadevărate despre sectanţi, despre neo-protestanţi: ba că răpesc copii, ba că fac trafic de organe, ba că fac orgii sexuale între ei, nu ştiu ce.

După revoluţie, am întâlnit persoane care credeau cu sinceritate, şi erau persoane tinere, şi neduse la biserică: „A, că ştiu eu, am auzit eu ce fac adventiştii!" Nu-i adevărat! Nu, de dragul adevărului, nu sunt adevărate o mulţime de zvonuri despre sectanţi, despre cât de oculţi sunt... nu, nu, nu! Nu sunt adevărate.

Cine vrea să găsească, să caute mai departe. Să nu se oprească la primul răspuns, să treacă peste dezamăgiri, să-şi păstreze orizontul şi opţiunile deschise. Răspunsul poate veni de oriunde, aşa cum bătrâna din biserică te bate la cap cu regulile de circulaţie din biserică, la un moment dat din gura ei poţi auzi un lucru mai profund decât din gura

preotului, asta nu înseamnă că, gata! E bine să nu iei lucrurile într-o manieră foarte categorică, să te uiţi şi la ceea ce au făcut sfinţii. Ortodoxia nu s-a născut ieri şi nu este ceea ce avem astăzi, este şi asta, dar nu este ceea ce izbeşte ochiul astăzi. Dacă eşti tulbure şi nu ştii ce să crezi despre ziua de astăzi şi despre zilele noastre, uită-te la istorie, uită-te la Sfinţii Părinţi şi nu vorbesc de istoria secolelor V-VI, uită-te în secolul al XIX-lea. Dar şi în secolul al XX-lea, la un Arsenie Capadocianul, Ignatie Briancianinov – îi zic aşa, pe ăştia doi...

Eu, când m-am întors la ortodoxie, ce m-a animat?... Am avut un soi de animare când mi-am dat seama că Biserica şi trăirea ortodoxă şi tradiţia ortodoxă – tradiţia deja încetase pentru mine să mai fie un set de reguli rigide, dar în tradiţia vie ortodoxă, vedeam un fel de lanţ de oameni în timp, din secolul I până încoace, în zilele noastre. Lanţ!

Aproape îi vizualizam, cu haine diferite, potrivite epocii, vremii în care trăiseră, dar toţi făcând parte din acelaşi duh. Un şir, o unitate, o entitate formată din indivizi diferiţi, din locuri şi vremuri diferite, dar toţi în cadrul a ceea ce se numeşte ortodoxie, toţi în acelaşi duh, toţi trăind în acelaşi duh, locuri diferite, limbi diferite, obiceiuri secundare diferite, de la o ţară la alta, dar o unitate între ei; aveau cu un numitor comun.

Când mi s-au deschis ochii şi am avut această imagine, mi-am zis că trebuie să fiu în rând cu ei, vreau să fiu în rând cu ei, să mă aşez la rând, în rândul lor. Bine, zic de trăitori, nu vorbesc de sfinţi. Bine, că mulţi dintre ei erau şi sfinţi. Eu, dacă intru în Biserică, mă aşez în rând cu ei. Cu toţi trăitorii, cu toţi care au învăţat credinţa ortodoxă şi au încercat să aibă şi trăirea ortodoxă.

Ce este ortodoxia? O anumită învăţătură despre adevăr, care nu se schimbă în funcţie de ce face popa de la colţul străzii, dacă biserica are sau nu are aer condiţionat. Ortodoxia este aceeaşi de-a lungul timpului, acea înlănţuire de oameni, de trăitori, unii mai mici, unii mai mari, de-a lungul timpului.

Au fost de ăştia care au făcut, în faţa lumii, ortodoxia de râs. Mereu, cred că au fost mereu, dar – cu tot felul de apucături, şi eu o fac de râs, şi tu o faci de râs... Dar nu se termină ortodoxia! Că astăzi dau sfaturi şi îmi apar cuvintele pe Internet sau pe un site, iar mâine mă vede unul beat sau mă prinde că am făcut nu ştiu ce lucru. Asta nu înseamnă că adevărul ortodoxiei e mai puţin adevărat, pentru că Mateciuc a luat-o razna.

Oamenii se ridică şi cad. Maria Egipteanca a fost prostituată 17 ani, şi pe urmă a devenit sfântă. În Pateric scria despre un mare sfânt şi vieţuitor în pustie care a căzut în păcatul masturbării, sau altul care a ucis un copil, sau s-a culcat cu una, şi un alt

sfânt în altă parte a văzut asta în duh şi a spus: „Un mare stâlp a căzut astăzi!” asta nu înseamnă că dacă a căzut un stâlp, doi, trei, patru, s-a schimbat adevărul, s-a schimbat ortodoxia, ortodoxia e mai puţin *dreaptă-credinţă*. Nu, e la fel de dreaptă. Ea nu e condiţionată de cei care încearcă s-o trăiască. Adevărul nu e condiţionat de cei care încearcă sau nu să-l trăiască...

ŞTIU CĂ TREBUIE SĂ APĂR, PENTRU ORICE, CREDINŢA ADEVĂRATĂ...

- Scrisoare de la o fată care a fost la un pas de apostazie -

Domnule Danion, nu ştiu dacă vă mai aduceţi aminte de mine, dar am să fac o scurtă introducere în acest sens.

Nu cu mult timp în urmă aţi susţinut o conferinţă la Braşov, după care aţi mers la sediul ASCOR al nostru. Numele meu este Andreea. De câte ori m-am pregătit să vă scriu m-am împotmolit, mi-era greu să scriu unei persoane pe care nu am cunoscut-o efectiv, deşi citeam cu mult interes cărţile dumneavoastră. Dar acum mi-am învins temerile, încep să vă scriu din cauza unor lucruri care mă frământă ca pe orice tânăr care îşi pune la un moment dat întrebări.

Problemele mele, dacă le pot numi aşa, încep undeva în jurul vârstei de 15 ani, pentru că atunci am început să Îl caut pe Dumnezeu. Ştiu că poate părea paradoxal ca la o vârstă fragedă, în plină adolescenţă, când fetele îşi pun alt gen de întrebări, să am aceste frământări. La mine conjunctura a fost aceasta: până la vârsta adolescenţei ascultam muzică rock, eram o persoană foarte retrasă, stăteam mai mereu singură, deoarece părinţii

mei prin natura profesiei lor (cadre militare) plecau adesea în aplicaţii şi misiuni. Iar dacă nu se nimerea să plece, nu ne vedeam decât rar, doar seara la masă şi atât, în rest erau zile când nici cu mama nu prea vorbeam. Şi câtă nevoie de comunicare aveam - să mă înţeleagă cineva... Tot ascultând muzică din aceasta am reuşit din păcate să mă închid în mine, nu aveam prieteni, nici nu prea ieşeam afară, stăteam şi desenam în timpul liber.

Cum s-a întâmplat întoarcerea mea la Dumnezeu? Nimic spectaculos, aşa cum se întâmplă la unii oameni, fiecăruia după credinţa lui îi dă Dumnezeu. Îmi aduc aminte că ai mei se hotărâseră să schimbe totul în casă. La un moment dat, mama vine la mine şi îmi aduce nişte cărţi pe care le primisem mai demult de la profesoara de religie. M-a întrebat dacă mai am nevoie de ele sau dacă le poate arunca. I-am zis să mi le dea, să nu le arunce. În week-endul următor părinţii au plecat la ţară, aşa că am rămas singură în casă şi am început să citesc cărţile respective. Prima carte, scrisă de părintele Nicodim Mândiţă se numea *Drumul Crucii*, a doua carte era *Războiul Nevăzut.* Le-am citit cu mare atenţie, iar după aceea am început să lăcrimez gândindu-mă că păcatul nu are vârstă, chiar dacă eram o adolescentă care s-a închis în sine prin natura muzicii pe care o asculta. Acum îmi dădeam seama de gravitatea păcatului şi începeam să cred că, în afară de

părinţi, mă mai înţelege cineva şi încă foarte bine. Acel Cineva nu era nimeni altul decât Hristos, care îmi întindea braţul Său…

Din ziua aceea m-am întors spre Dumnezeu şi tot de aici au început practic şi problemele cu familia care îmi reproşa că intrasem în vreo sectă periculoasă. Din păcate aşa înţelegeau ei Biserica, aşa o vedeau ei: ca pe o sectă. Dar nu era vina lor, aşa era natura meseriei lor, fiind militari de carieră. Sau poate felul meu de-a fi îi făcea să mă privească ca şi cum aş fi fost într-o sectă. Vă spun sincer că îmi era şi teamă, ştiam de-acum că era un drum foarte greu şi trebuie să am foarte mult discernământ în ceea ce urma să fac. Or mie, cum eram un om fără experienţă şi care de-abia acum învăţam, îmi era destul de greu să îi fac să mă înţeleagă că nu era ceea ce credeau ei… Cu toate astea mama, cum îmi vedea vreo icoană sau vreo carte cu specific religios, nu pregeta să mi le rupă ….

În fine - a trecut şi perioada liceului, mai pe la sfârşit rudele din partea tatălui meu, care sunt baptişti, adventişti respectiv charismatici, văzându-mi râvna de a-L cunoaşte pe Dumnezeu şi de a fi aproape de El, au început să mă înveţe cum să mă închin Lui . Eu fiind atunci la început, după cum v-am spus, nu prea ştiam să fac deosebirea dintre adevăr şi minciună. Îmi aduc aminte că m-am dus la duhovnicul meu şi i-am spus toate

astea. El m-a privit în ochi, spunându-mi că va trebui să mă feresc cât pot de mult de eretici şi mi-a explicat atunci pe înţelesul meu şi de ce. Am început un studiu amplu despre secte şi ereziile lor...

De câte ori venea în vizită la noi, vărul meu îmi spunea: „Andreea, ai grijă cui te închini, mântuirea nu este o chestiune de ani, ci este o chestiune de doar un minut.” Astea erau vorbele cu care mă întâmpina. Sau: „Nu trebuie decât să îl accepţi pe Iisus în viaţa ta şi să citeşti Biblia şi te-ai mântuit”. Iar cel mai rău lucru, care mă durea cel mai mult şi pe care mi-l spuneau de fiecare dată, ştiind că prin asta mă răneau era: „Andreea, Maica Domnului la care voi şi tu vă închinaţi nu este decât o preînchipuire a zeiţei Athena din păgânism." Când auzeam toate astea, sincer vă spun, preferam să plec din casă, spunând că am treabă... Mă plimbam prin parc dar, neputându-mi lua gândul de la ceea ce mi-au spus, îmi era ciudă că nu puteam face nimic, mă durea ceea ce spuneau despre Maica Domnului.

A trecut şi perioada liceului, venise perioada examenului de bacalaureat, eu mă pregăteam de acum pentru examenul de admitere la Facultatea de Teologie, iar părinţii îşi făceau planuri ca eu să dau la Institutul Militar. Ce contrast între ce voiam eu şi ce voiau ei! Voiau ca eu să respect tradiţia familiei şi să nu îi fac de ruşine, căci pentru ei

era o ruşine să fac Teologia. Dar nu i-am ascultat!

Am plecat într-o zi la Galaţi. Acolo mă informasem cu privire la criteriile de admitere. Alor mei le spusesem că sunt plecată la bibliotecă şi că voi întârzia. Între timp eu puneam la punct ultimele subiecte pentru examenul de dogmatică, asta fără ca ai mei să ştie... De fapt eu învăţam noaptea, când era linişte şi toată lumea se odihnea.

A venit şi ziua mult aşteptată. Între timp mă împrietenisem cu o fată, care mi-a fost pe urmă şi colegă de facultate, şi am rugat-o ca în ziua examenului să îmi împrumute o fustă ca să mă prezint în faţa comisiei. Eu venisem de la Brăila îmbrăcată în blugi, ca să nu bănuiască ai mei ceva, şi acolo mi-am schimbat ţinuta. Aşa au trecut toate examenele.

Când a venit ziua aflării rezultatelor le-am spus din nou alor mei că voi pleca la bibliotecă, căci doar peste două zile aveam examen la Institut, şi m-am dus din nou la Galaţi ca să văd dacă am intrat. Cu ajutorul Domnului intrasem a şasea din cincizeci de candidaţi. Eram foarte bucuroasă de rezultat, ştiam că Maica Domnului a fost cu mine.

Când am ajuns acasă şi le-am dat vestea alor mei, tata mi-a dat o palmă: cum de am îndrăznit să fac aşa ceva, să fac familia de ruşine! Şi nu în ultimul rând îmi reproşa că făcusem un lucru fără ca ei să ştie. Nu m-au

crezut că intrasem, au mers cu mine la Galaţi ca să se convingă. Cu timpul, s-au obişnuit cu asta - dar au acceptat cu greu.

A venit şi perioada studenţiei mult aşteptată şi dorită de mine.... Mă refer la ceea ce urma să studiez aici, nădăjduiam că voi avea părinţi profesori exemplari, ceva de genul părinţilor patristici...

Dar anii studenţiei au însemnat cea mai dificilă perioadă pentru mine. De ce spun asta? Pentru că au început să fie mult mai multe probleme din partea rudelor. Uneori verişorii chiar mă certau, spunând că sunt oarbă şi nu văd care este adevărul. Îmi venea foarte greu uneori. În sinea mea mă gândeam că, dacă sunt singură sau dacă Dumnezeu m-a părăsit, sunt mai tare în credinţă.

Curând a venit şi căderea, care a fost atât de gravă, cel puţin pentru mine! Prin anul trei de facultate veniseră la noi la Galaţi, mai precis la Facultate, un grup de studenţi de la Universitatea Lutherană din Tubingen. Toate cu binecuvântarea Prea Sfinţitului nostru, care ne spunea să fim deschişi pentru Europa şi pentru binele Bisericii. Iniţial, eu ştiind deja ce am în familie şi cu ceea ce mă confruntam direct, nu am prea fost de acord să mă implic în acest proiect. Dar colegii din ASCOR mi-au zis că nu are nimic – „că ştii deja de unde vin fondurile pentru plecarea de la anul în Germania, la ei...” Au venit, şi o parte din studenţi au fost cazaţi la Orfelinatul Eparhial,

unde eu stăteam ca studentă. Începusem prin natura mea prietenoasă să mă înţeleg bine cu o nemţoaică din grupul lor, chiar stăteam cu ei şi începusem să împărtăşesc aceleaşi lucruri cu ei...

Vă spun sincer, deja căderea mea era foarte gravă De atunci începusem să nu mai gândesc ca un creştin ortodox, care apără dreapta credinţă, aşa cum făceam înainte cu rudele mele. Am mers cu toţii şi la Mănăstirea Buciumeni, acolo unde era vieţuitoare şi o mătuşă de-a mea. Maicile au fost foarte reticente cu noi, nu mai vorbeau cu cei pe care îi cunoşteau. Cel puţin mie, care îmi doream atât de mult mănăstirea, mătuşa mea, când m-a văzut cum mă comport, mi-a zis: „Andreea, nu te mai cunosc, nu mai eşti nepoata mea!”: Se supărase pe mine pentru simplul fapt că venisem acolo împreuna cu ereticii şi ca să fac ecumenism - că asta făceam, la urma urmei...

Între timp au plecat şi lutheranii, şi începusem deja să îmi fac planuri că voi ţine legătura cu Anya, că aşa o chema pe nemţoaica cu care mă împrietenisem. Primeam într-adevăr scrisori de la ea.

Într-o bună zi (deja, cu mintea şi sufletul nu mai eram în dreapta credinţă) sună acasă la ai mei vărul meu, baptist. Tata, pe atunci, era plecat în misiune în Afganistan, iar vărul i-a propus mamei să mă lase să merg într-o tabără internaţională creştină, unde vor veni

foarte mulţi tineri şi mă voi simţi bine. Eu mi-am spus că nu are ce să fie rău în asta, doar trebuie să ne unim în spiritul creştin şi să nu ne mai urâm. Gândeam deja ca un eretic, nu mai eram creştin ortodox cu sufletul. Am acceptat să merg cu ei în tabără, deja ajunsesem prea departe.

Dar mila lui Dumnezeu nu m-a lăsat să pier de tot... Am început să am mustrări de conştiinţă foarte mari, începusem să mă simt rău atât sufleteşte cât şi fizic. Cum am ajuns în tabără au început durerile de cap şi sufletul parcă-mi plângea, dar eu, cu raţiunea, îmi spuneam mereu că nu e adevărat, totul e în mintea mea. Vărul meu când m-a văzut în ce hal arătam în tabără – el spera ca eu să mă simt bine – mi-a propus să fac legământul cu Iisus, că numai aşa voi scăpa de „ispite". Am acceptat şi am făcut acel pogorământ - eu, studenta la teologie ortodoxă! Vă daţi seama în ce erezie eram, din cauza naivităţii de a crede că asta însemna a fi bun: a accepta pe toată lumea.

Dar, după cum vă spuneam, mila Domnului mă aştepta. După ce am făcut acel legământ, am simţit că ceva s-a rupt în mine şi m-a părăsit, dar nu ştiu de ce, iar gândul îmi zburase la Maica Domnului, parcă voiam să o strig şi nu mai puteam.

După câteva zile petrecute în tabără, nu cred că întâmplător, eu mă dusesem mai departe de restul grupului, să stau şi să mă

liniştesc la umbra unui brad. Stând şi cugetând că Dumnezeu o să îmi arate care este Adevărul, bag mâinile în buzunar şi găsesc o iconiţă cu Maica Domnului. Nu ştiam când o pusesem acolo, dar, când am privit-o, am început să plâng. Nu mai puteam să-i cer ajutorul. Îmi spuneam în minte: „Gata, te-ai lepădat, nu mai poţi!” - aşa îmi răsunau gândurile. Am băgat iconiţa în buzunar, ca nu cumva să mă vadă verii mei, şi m-am dus la seara de rugăciune. Eram obligată într-un fel să merg. Îmi trecuse din mâhnire că na, eram iar cu toţii şi am zis că nu poate fi adevărat ceea ce mi se întâmpla.

Într-o altă zi ne-am împărţit pe grupuri de rugăciune şi am nimerit în grupul de rugăciune cu tinerii americani. Ne-am dus într-un foişor, şi au început să se roage în limba engleză, iar la sfârşit şi pentru mine. Ei aveau un anumit ritual de a se ruga, şi anume, ţineau ochii închişi şi mâinile ridicate, iar eu stăteam şi mă gândeam în altă parte. Mă uitam în jos, dar în sinea mea mă gândeam: „oare ăsta e Adevărul?” Stând cu privirea în jos, am văzut la picioarele mele un şarpe - da, un şarpe, care s-a plimbat printre picioarele tuturor, după care a ieşit afară prin iarbă. Nu m-am speriat, dar am rămas foarte uimită pentru că eu mă rugam în sinea mea ca Dumnezeu să îmi arate Adevărul.

Dumnezeu îmi arăta pur şi simplu că eram în pericol din punct de vedere sufletesc,

dar eu refuzam încă să accept aceste avertismente. Au mai trecut câteva zile, erau ultimele zile petrecute în tabără, şi Dumnezeu nu m-a lăsat, a insistat să îmi arate că eram în mare erezie.

În taberele care se fac la neoprotestanţi există o regulă: să faci un drum, un drum lung de câţiva km. Fiecare adept trebuia să parcurgă acest drum pe jos, astfel încât să aibă timpul necesar să mediteze la Biblie şi la Iisus. Noi am făcut acest drum dus - întors cam timp de o zi, adică am mers vreo 30 km pe jos, prin munţi - tabăra îşi avea locaţia undeva în Râul Sadului, în judeţul Sibiu. Când am ajuns la locaţia noastră ne-am aşezat să mâncăm. Le-am cerut voie vărului meu şi şefului taberei, care era pastor american, să stau mai departe un pic, iar ei bucuroşi m-au lăsat spunându-mi că orice adept, la început, are nevoie de timp liber ca să se gândească serios la botez. Eu am început să privesc aceeaşi iconiţă când am observat ceva foşnind prin iarbă şi venind spre mine. Apropiindu-se văd că era o viperă (locaţia noastră era cunoscută prin specia de vipere care exista acolo), am rămas fără grai nu am schiţat niciun gest, ceilalţi râdeau şi mâncau, iar eu stăteam faţă în faţă cu moartea. Atunci, cum stăteam cu iconiţa în mână, am privit-o şi am început să strig în sinea mea la Maica Domnului: „Maica Domnului, dacă exişti, scapă-mă”, aşa ziceam! Şi vipera, care se

apropiase destul de mine, a făcut dreapta, luându-şi alt drum. Aşa am scăpat de moarte sigură.

A trecut şi tabăra, am ajuns acasă. Între timp vărul meu aranjase la biserica din Brăila să fiu primită cu căldură, ceea ce s-a şi întâmplat. Chiar dacă Maica Domnului mă scăpase şi Dumnezeu îmi arătase care este Adevărul, eu m-am încăpăţânat şi am făcut după sfatul celui viclean. Venise aici şi un grup de pastori baptişti din USA, care erau bucuroşi să audă de „întoarcerea mea la Iisus". Îmi propuseseră să merg în USA şi să studiez teologia baptistă, să fac într-un fel transferul. Cu asta nu am fost de acord, totuşi ceva nu mă lăsa! Când ajungeam acasă mă simţeam singură şi părăsită, mă întrebam dacă Dumnezeu mă mai iubeşte şi dacă alegerea pe care am făcut-o a fost corectă, amintindu-mi de semnele pe care Dumnezeu mi le arătase în tabără. Au trecut aşa, în agonia aceasta şapte luni de zile. În noiembrie, chiar de prăznuirea Sfântului Nectarie din Eghina, m-am hotărât să merg la liceul unde învăţasem. Această vizită mi-a trezit toate amintirile legate de începutul meu spre Hristos. Acolo m-am împrietenit cu o fată. Se uita lung la mine, eram în bibliotecă şi ea mă privea cu bunăvoinţă. Eu am dat să plec, dar înainte de a pleca - ieşea şi ea - i-am deschis uşa şi pe urmă am ieşit. Mi-a mulţumit, apoi am făcut cunoştinţă. După ce am stat îndelung

la vorbă, ea mi-a spus că am privirea foarte tristă, că ascund ceva. Da, până la urmă aşa era, ascundeam ceva, mă minţeam pe mine însămi fiind în erezia baptistă, era o durere care nu poate fi descrisă în cuvinte. M-a întrebat Irina - că acesta era numele ei - la ce duhovnic merg. Când am auzit de duhovnic, mi-am ascuns lacrimile, pentru că instantaneu am început să lăcrimez, şi i-am spus că duhovnicul meu e părintele Victor. Ea, bucuroasă, mi-a spus că are acelaşi părinte duhovnic şi îi părea rău că nu mă cunoscuse, nu mă văzuse în biserică... Da, aşa era, nu mai eram în Biserică, dar până la urmă, ce eram eu? O rătăcită care nu vedea Lumina, studentă la teologie fiind. V-am spus, căderea a fost foarte puternică, nu mă mai recunoşteam. M-a invitat cu mare bucurie să mergem împreuna la biserică, am ezitat - mai mult de ruşine, şi abia atunci conştientizam păcatul şi căderea mea... Până la urmă am mers, eu am stat în spate. Nu îmi păsa ce ar fi zis baptiştii dacă ar fi aflat, ceva începea să răsară în sufletul meu pierdut care tânjea să cunoască Adevărul şi nu în ultimul rând să se ridice din pierzare. Părintele, care înainte de cădere era duhovnicul meu, şi care nu mai ştia nimic de mine, s-a întors brusc cu faţa spre mine (era slujba Sfântului Maslu) m-a privit cu tristeţe şi parcă atunci m-au răscolit amintiri vii. Priveam la icoana Maicii Domnului care se uita cu dragoste la mine şi la Mântuitorul. Îi

simţeam pe toţi că se uitau la mine ca la un fiu risipitor care s-a întors în sfârşit ACASĂ. Am început să mă rog zicând: „Dacă Voi mă mai iubiţi…” Erau întrebări care mă măcinau. După slujbă, părintele a venit la mine - era şi Irina de faţă, şi mi-a zis: „Andreea, nu te mai cunosc, ce s-a întâmplat cu sufletul tău?” I-am răspuns printre lacrimi că simt moartea şi-am izbucnit într-un plâns fără contenire. Nu mai era nimeni în biserică, părintele m-a ajutat să-mi revin, m-am spovedit. Părintele a rămas fără cuvinte că am fost atât de oarbă la semnele pe care Dumnezeu mi le arătase în tabără.

Am mai am uitat un lucru: cât timp am fost în biserica baptistă şi se făceau pregătiri pentru botezul meu într-un fel forţat, în Duminica Intrării Maicii Domnului, când eu încă eram la baptişti, mama mea a intrat în cameră şi mi-a spus să mă îmbrac repede că vom merge la ţară să culegem via. Ceva o grăbea, era ceva neobişnuit la ea şi am mers până la urmă. Aşa am scăpat de botezul baptist. De atunci au început telefoanele din partea baptiştilor şi continuă şi acum, după reîntoarcerea mea la Ortodoxie. Credeţi-mă că am aceeaşi luptă cu rudele mele. Aseară m-au sunat să mă solicite să am grijă de copiii lor - căci ei pleacă la Bucureşti. Am amânat să le comunic răspunsul meu până azi, gândindu-mă că aş putea fi de ajutor, dar conştiinţa,

care este glasul lui Dumnezeu, nu m-a lăsat împăcată şi am refuzat. Acum mă simt mai bine sufleteşte că nu am acceptat.

V-am spus în mare toate aceste lucruri pentru că am simţit că sunteţi apropiat de tineri şi vorbiţi „aceeaşi limbă” cu ei. Un tânăr are nevoie de înţelegere şi de cineva care să îl îndrume pe drumul bun. În cazul meu am nevoie ca cineva să-mi asculte povestea care nu este altceva decât viaţa mea, o parte din viaţa mea aş putea spune. Poate o să mă ajutaţi cu un sfat creştinesc. Ascultându-vă atunci, în acea seară, cum vorbeaţi despre lupta cu compromisurile şi mai ales despre curajul de-a mărturisi fără teamă Adevărul de credinţă într-o lume în care se fac atâtea compromisuri pentru vreo satisfacţie materială, nu mă gândeam decât la păcatul şi greşeala făcută de mine... Dar, în acelaşi timp, simt şi ştiu că o dată cu acest lucru am cunoscut mai în profunzime Ortodoxia, nu ştiu cât, Dumnezeu ştie asta, dar un singur lucru ştiu, că trebuie să apăr pentru orice, Credinţa Adevărată.

Andreea

YOGA, GRECO-CATOLICISM, ORTODOXIE…

A fost odată un băiat timid care nu avea nicio treabă cu Dumnezeu. El exista, dar era pus deoparte ca o carte nedeschisă de multă vreme într-o bibliotecă... Vedeam în slujitorii Bisericii doar nişte oameni cu multe patimi, cu o îngustime în gândire. Credeam că ei au fost cei care au cenzurat Biblia. Într-o zi am ajuns la o conferinţă, ceva legat de yoga. A fost foarte frumos. Mi-am amintit de o carte pe care o citisem cu câţiva ani în urmă scrisă de Tufoi. Atunci am încercat câte ceva din tehnicile de acolo, dar mi-a rămas în minte Salutul Soarelui. Era foarte frumos. Am început să merg săptămânal la acele conferinţe, apoi am ajuns la un curs de yoga.

În curând am devenit vegetarian; încă de la început am zis: „ori fac yoga, ori nu fac”. Eram foarte fericit. Era exact ce căutasem de atâţia ani. Eram împlinit. Yoga devenise pentru mine un mod de viaţă. Totul, absolut totul, era yoga. Altă grijă nu aveam decât meditaţii, asane, posturi negre, conferinţe, spirale, tabere şi multe altele. Mă gândeam adeseori ce bucurie e pe capul meu că am găsit această cale spirituală, că sunt un privilegiat al sorţii, că Dumnezeu m-a chemat pe această adevărată cale spre sfinţenie, spre eliberarea din Maya, din iluzie...

Mă rugam adesea lui Dumnezeu să-mi arate calea pe care să merg, pentru că ştiam

că multe sunt căile care duc la El şi doar una din ele mi se potriveşte foarte bine pentru a evolua spiritual. Aveam mulţi prieteni yoghini, ne întâlneam des mai ales la sfârşit de săptămână. Ne împărtăşeam experienţele... frumoase vremuri. Le-am trăit cu toata fiinţa. L-am dus la curs şi pe cel mai bun prieten.

După câţiva ani mi-am dat seama că mulţi dintre yoghini erau buni doar la vorbe nu şi la fapte: una spuneau, alta făceau. Legau prietenii cu fete pe care mai apoi le părăseau din cauza că ei au „evoluat spiritual”. Asta mi-a ridicat semne de întrebare: de ce se întâmplă asta? Când m-am împrietenit cu soţia mea am dus-o şi pe ea la conferinţe. Un bun prieten care se învârtea printre yoghinii cu vechime, împreună cu instructorul pe care-l găzduia la sfârşit de săptămână în casa sa, mi-au atras atenţia foarte serios să am mare grija. Într-adevăr, nimeni dintre cei care făceau yoga nu au reuşit să aibă o relaţie de durată. Chiar şi cei care erau căsătoriţi. Sigur, vorbesc de persoanele pe care le cunoşteam, să zic cel puţin 10 cupluri; cu siguranţă că există şi excepţii.

Eram plin de mine, le ştiam pe toate. Totul, absolut totul avea o explicaţie: ba karma, ba energii, forţe cosmice, reîncarnare. La vremea aceea făceam astrologie. Aveam de la un prieten *Efemeridele*. Eram tare, la toţi le făceam astrogramele: cu cine se potrivesc etc. Am avut şi câteva experienţe spirituale

trăite în stări de meditaţie. Am avut şi unele experienţe mai puţin plăcute, care m-au lăsat puţin nedumerit, deşi i-am întrebat pe cei mai mari decât mine care-i explicaţia.

Să-ţi dau un exemplu. Făceam cu grupa o meditaţie cu o forţă cosmică din cele 10. Cum am început, au început şi câinii din zonă să urle, atât timp cât a durat meditaţia. Mă întrebam oare ce i-a făcut să urle în aşa hal, doar până atunci nu ne deranjaseră niciodată. Şi mă întrebam de ce urlă câinii, ce motiv au? În acel moment era o întrebare fără răspuns. Şi încă o experienţă neplăcută, tot fără explicaţie. Tot o meditaţie cu o forţă cosmică, de data asta singur. Toată noaptea am avut coşmaruri, iar în ziua care a urmat tot timpul am avut un mare sentiment de teamă. Mi-am revenit foarte greu din experienţa asta. Mi s-a explicat: „nu eşti destul de purificat” etc. Trăirea a fost mult prea traumatizantă ca să mă mulţumesc cu aşa o explicaţie.

Eram deschis la orice experienţă. Într-o zi a venit cineva la mine şi mi-a explicat cum se roagă catolicii cu rozariul. În mod normal o asemenea rugăciune durează cam 20 de minute. M-am concentrat foarte intens. La mine Rozariul a durat aproximativ o oră. A fost o experienţă foarte frumoasă, m-am simţit foarte bine. În acea noapte mi-a fost dat să trăiesc cea mai frumoasă stare pe care am trăit-o vreodată. Am avut un vis extraordinar: am fost învăluit în lumină, nu îmi mai amintesc

exact, dar ştiu că a fost Fecioara Maria. Toată ziua am plutit. Nimic, dar absolut nimic din experienţele anterioare nu se compară cu acea stare. A doua seara am repetat Rozariul şi din nou am visat. De data asta a fost o trăire ceva mai estompată decât prima.

Ceva s-a schimbat în mine. Din acel moment ultimii şase ani de experienţă yoghină erau doar praf în vânt. Ceea ce credeam înainte nu prea mai avea valoare.

Au urmat cam 5 ani în greco-catolicism, până când, întâlnindu-mă pe stradă cu un preot ortodox, acesta mi-a spus printre altele să nu mai merg la greco-catolici - că nu e bine. Mi-a dat ceva explicaţii, dar au cam trecut pe lângă mine. Dar tot mă întrebam: ce caut eu ca ortodox în altă biserică? Am căutat pe Internet, am citit istoria Bisericii Ortodoxe Române şi multe altele şi încet, încet am ajuns acasă, în Ortodoxie.

Acum merg pe calea Bisericii. Sunt bucuros ca sunt român, că sunt ortodox. Am un duhovnic, am întâlnit preoţi foarte buni şi devotaţi. Chiar dacă aparenţele te înşeală, când ajungi să-i cunoşti mai bine îţi dai seama că şi ei sunt oameni ca noi şi că suntem nedrepţi să le cerem să fie sfinţi, să fie fără greşeală, cât timp noi nu suntem nici pe departe aşa.

Mi-am dat seama că e foarte greu să fii un creştin adevărat. Niciodată nu poţi să fii mulţumit cu ceea ce faci. Totdeauna poţi mai

mult şi mai mult. Nu mai cred în horoscop, nu mai am cum: de crezi cu adevărat în Dumnezeu nu-ţi este de niciun folos acest lucru. Era o tehnică yoghină, nu mai ştiu cum îi spune, ceva să te dai jos din pat dimineaţa cu piciorul drept şi multe altele. Ce nevoie am eu de tehnici cand Îl am pe Hristos? Singura noastră rugăciune ar trebui sa fie: „Facă-se voia Ta". Dumnezeu ştie mai bine de ce am eu nevoie, eu trebuie să-I mulţumesc pentru toate câte mi le dă. Că tot ce am, de la El este. Nu am nevoie de forţe cosmice, am nevoie doar de Hristos, Cel care a înviat. Că doar El spune „Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieţii." Suntem oare noi vrednici de El?

Nu vreau o cale „rapidă" de mântuire, vreau să-L am pe Hristos cel care şi-a dat viaţa pentru mine, să păşesc pe cărarea bătătorită de sfinţii creştini, să beau din apa cea vie a Ortodoxiei. Buddha nu a murit pentru mine, Mahomed nu a murit pentru mine. Hristos DA. Pe cine ar trebui să urmăm? Mă întreb: oare chiar toate căile duc la mântuire? Când mă gândesc la Hristos îmi dau lacrimile de recunoştinţă. Am vorbit cu duhovnicul meu şi mi-a spus să-I dau slavă lui Dumnezeu pentru că m-a scos din „fundătura" în care mă aflam. Mi-a vorbit despre semidocţi, adică de cei care ştiu adevărul doar pe jumătate şi se cred iluminaţi, iniţiaţi, care

cred că nu mai au nimic de învăţat, că le ştiu pe toate. I-am spus că aşa eram şi eu. Mi-a răspuns: „Dă-I slavă lui Dumnezeu că te-a scos din asta!”

Sorin Astalîş

***

Notă: O singură observaţie la scrisoarea lui Sorin, căruia îi mulţumesc şi pe această cale pentru că mi-a îngăduit să îi fac publică mărturia: menţionarea faptului că rostirea rugăciunilor din Rozariu l-a marcat pe autor nu implică faptul că rugăciunile catolice au mai multă putere sau eficacitate decât cele ortodoxe. Dumnezeu s-a folosit de prilejul oferit de tânărul căutător de adevăr pentru ca, prin evlavia faţă de Maica Domnului, să îl îndepărteze de lucrarea diavolilor pe care îi considera „puteri cosmice”.

DESPRE CONVERTIRE ŞI CONVERTIŢI[8]

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

De foarte multe ori vrem să ducem mesajul creştin celorlalţi, dar îl ducem în aşa fel încât noi suntem mulţumiţi că ne-am făcut datoria, că ne-am rostit poezia creştină, iar ceilalţi sunt oarecum plictisiţi pentru că mărturia noastră nu i-a atins. Printr-o astfel de misiune, care nu ajunge la celălalt, nu numai că ne pierdem timpul, dar ne şi agonisim osândă în faţa lui Dumnezeu.

Ascultând Evanghelia din Duminica Fiului risipitor, fiecare dintre noi suntem mai mult sau mai puţin puşi pe gânduri şi ne întrebăm în mod firesc: cine este fiul risipitor? De foarte multe ori reuşim să găsim fii risipitori numai între cunoscuţii noştri, între diferiţii păcătoşi pe care-i vedem lăudându-se cu păcatele lor la televizor sau pe între cei pe care îi vedem lăudându-se prin diferite ziare cu orgiile pe care le fac.

În momentul în care considerăm că fiul risipitor este numai *celălalt* dovedim că nu-L cunoaştem pe Dumnezeu. Dacă suntem sinceri cu noi înşine, ne dăm seama că şi noi suntem fii risipitori, chiar dacă încercăm să

[8] Conferința, ținută la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia în martie 2005, se poate asculta pe www.ortodoxmedia.com/inregistrare/243/Despre-convertire-si-convertiti.

mergem pe calea Bisericii. Şi noi suntem fii risipitori chiar dacă ne spovedim, chiar dacă ne împărtăşim, chiar dacă postim, chiar dacă ne rugăm zi de zi.

În momentul în care ne dăm seama de neputinţele noastre şi de ne-desăvârşirea noastră, în momentul acela Îi facem loc lui Hristos în viaţa noastră, în inima noastră şi în sufletul nostru. În momentul în care Hristos S-a sălăşluit în inima noastră, atunci începem să ne dăm seama cu adevărat câtă nevoie are aproapele nostru de mărturia creştină. Începem să ne dăm seama cât de tare suferă aproapele nostru pentru că nu-L cunoaşte pe Hristos şi atunci, în mod firesc, în inima noastră apare dorinţa de a da mărturia cea bună.

Am ales ca temă pentru întâlnirea noastră convertirea pentru că, din păcate, numărul convertirilor la Ortodoxie este destul de mic. Dacă am face o comparaţie, de exemplu, cu Franţa zilelor noastre, în care convertirile la islam au loc în număr mare, ar trebui să ne dăm seama că, dacă în Franţa mărturia ortodoxă ar fi fost mai puternică, mai vie, mai convingătoare, atunci Franţa ar fi tins a deveni o ţară ortodoxă şi nu o ţară musulmană, aşa cum arată statisticile. Precum ştiţi, catolicii din Franţa sunt speriaţi de înflorirea credinţei în Mahomed.

Ce este convertirea? Este trecerea de la o viaţă pustie, de la o viaţă stearpă, de la o

viaţă tristă, de la o viaţă de păcat şi erezie la viaţa în Biserică. Viaţa în Biserică e cel mai frumos lucru cu putinţă.

Sfântul Ilarion Troiţki, episcopul nou mucenic, care a pătimit pentru Hristos în prigoana din Rusia comunistă, spunea că unii creştini sunt complexaţi de faptul că ei nu reuşesc să fie ca ceilalţi. Li se pare că apartenenţa lor la Biserică e ca un minus, ca o slăbiciune. Şi Sfântul Ilarion Troiţki spunea că noi, de fapt, ar trebui să ne dăm seama că avem cea mai mare comoară. Cel mai de preţ lucru din lume este să fii creştin. Şi-n momentul în care ne dăm seama de asta, viaţa noastră începe să se schimbe.

Putem observa şi din anumite cărţi sau filme modele de convertire, sau modele de schimbare a vieţii, nu neapărat modele de convertire la o viaţă în Hristos. Sunt mulţi care se uită la televizor, văd tot felul de filme, dar nu iau în serios anumite momente în care filmele respective i-ar putea pune pe gânduri.

Am să încep întâlnirea noastră vorbindu-vă puţin despre trei filme: *Masca lui Zorro*, *Gladiatorul* şi *Misiunea*. Puţini, poate, au văzut *Misiunea* – un film despre care la noi în ţară nu se vorbeşte aproape deloc, un film tulburător, o mărturie creştină extraordinară.

Voi vorbi mai întâi despre celelalte două filme. În ultima ecranizare a lui *Zorro*, cu Anthony Hopkins şi Antonio Banderas, Banderas este un hoţ, un om de nimic, s-ar

putea spune. Şi, privind filmul, mă gândeam: oare cum va deveni acest hoţ un erou? Pentru că bătrânul Zorro, Anthony Hopkins, nu mai era în putere, nu se mai putea lupta pentru cei necăjiţi, pentru cei asupriţi. Şi la un moment dat, Banderas ajunge într-o mină de aur, în care oamenii erau exploataţi în chip nemilos, şi ajunge să înţeleagă suferinţa celorlalţi. Această suferinţă îl pune pe gânduri, îl zdrobeşte, îi schimbă viaţa. Îşi dă seama că nimic nu este mai frumos decât a trăi pentru ceilalţi. Şi într-adevăr devine un erou, devine al doilea Zorro. Anthony Hopkins îi spusese că fiecare vreme, fiecare timp are nevoie de un erou, fiecare timp are nevoie de un Zorro. Şi era amărât văzându-l pe Banderas – un om care nu avea în el dragoste de aproapele, care nu arăta în el spirit de jertfă, fără de care orice demers haiducesc – dacă putem spune aşa – e sortit eşecului. Dar Banderas capătă acest spirit de jertfă…

Un alt exemplu de schimbare aflăm în filmul *Gladiatorul* – film care se pare că pune capăt marilor filme creştine despre mucenicia în arenele romane, despre mucenicia creştinilor. Pentru că este realizat atât de bine din punct de vedere artistic, încât Hollywood-ul niciodată nu va realiza un film creştin despre mucenicie mai bun. Dacă la vremea lor, filme precum *Cămaşa lui Hristos*, sau *Quo Vadis?*, i-au pus pe gânduri nu numai pe creştini, ci şi pe ceilalţi privitori, acest *Gladiator* pare să fie

filmul care încheie seria ecranizărilor despre oameni care suferă în arenă pentru Hristos. Şi nu pentru că face parte din această serie, ci pentru că reuşeşte să adune elementele care îi făceau pe necreştini să le vadă pe celelalte.[9]

În *Gladiatorul* un personaj foarte interesant este stăpânul gladiatorilor, el însuşi fost gladiator în tinereţe, care trăia pentru bani, pentru femei, pentru pântece, care trăia pentru lumea aceasta. Şi acest stăpân de gladiatori se află într-un moment de cumpănă, în care are de ales între a-l lăsa pe eroul principal, pe gladiator – un fost comandat căruia împăratul Marc Aureliu ar fi vrut să îi lase coroana Romei - să fie ucis de către slugile împăratului, sau să-şi asume riscul de a muri şi să-l lase pe gladiator să salveze Roma. Şi, descumpănit, stăpânul gladiatorilor îşi dă seama că în viaţă totul e trecător, toate trec, bucuriile lumeşti trec, că tot ce poate face mai frumos este să-l lase pe gladiator să lupte pentru Roma. Şi asta face, şi moare, în cele din urmă, dar gladiatorul reuşeşte să salveze Roma.

De multe ori suntem în situaţia de a alege între a duce o viaţă comodă, o viaţă caldă, o viaţă liniştită, în care să ne păstrăm agoniselile, să ne păstrăm condiţia socială şi să facem un compromis, sau să riscăm totul,

[9] Poate că totuşi se vor mai face filme gen *Quo Vadis*. Se pare însă că producătorii vor trebui să scoată pentru aceasta fonduri din propriile buzunare. Aşa cum a făcut şi Mel Gibson, după ce proiectul său cu *Patimile* a fost respins de marile case de filme.

pentru a-L dobândi pe Hristos. Creştinii sunt numai cei care se aruncă cu capul înainte, alegând crucea.

Cel de-al treilea film asupra căruia mă voi opri puţin, *Misiunea*, are între eroii principali un personaj care fusese negustor de sclavi şi chiar vânător de sclavi, interpretat magistral de Robert de Niro. La un moment dat acest negustor de sclavi ajunge să-şi omoare chiar fratele care îi sedusese soţia, după care îl cuprinde o pocăinţă totală. Nu mai vrea să mai mănânce, nu mai vrea să bea nimic. Vrea să trăiască singur şi să-şi sfârşească zilele în singurătate.

Dar la el vine un preot şi îl întreabă: „Crezi că prin suferinţa ta rezolvi ceva? Îi va fi mai bine fratelui tău? Le va fi mai bine celorlalţi, cărora tu le-ai făcut rău? Nu! Ai ocazia de a-ţi schimba viaţa.”

Şi Robert de Niro ia hotărârea de a merge în satul băştinaşilor din care luase sclavi, în satul unde unii oameni fuseseră împuşcaţi chiar de el. Când, după un drum extenuant, ajunge în satul băştinaşilor, unul dintre indieni ia o sabie şi vrea să-i taie capul, să se răzbune, să-şi răzbune morţii. Dar, până la urmă, băştinaşul renunţă, pentru că îşi dă seama că nu rezolvă nimic dacă-l omoară pe ticălos. Atunci, pe fostul vânzător de sclavi îl bufneşte plânsul. Îşi dă seama că acel băştinaş, acel indian era mai om decât el. Că acel băştinaş putea să ierte, pe când el, care

prin botez era creştin, dusese o viaţă murdară. Şi se schimbă.

Acest film începe foarte frumos. Băştinaşii răstignesc un preot pe o cruce de lemn, şi-i dau drumul pe apă. Şi eu scrisesem cu ani în urmă un text despre o răstignire într-un sat de canibali, şi am fost impresionat văzând ecranizarea unor momente în care băştinaşii, indienii, au pus pe cruce misionari care vroiau să Îi cheme la Hristos. Filmul *Misiunea* e făcut după o întâmplare reală.

Şi filmul începe cu această idee: Dacă băştinaşii nu l-ar fi răstignit pe preotul acela, n-ar fi venit în sat noul preot misionar care reuşeşte, în cele din urmă, să-i convertească pe băştinaşi. Deci, dacă nu murea cineva, dacă nu se sacrifica cineva, ceilalţi nu-l cunoşteau pe Hristos.

Trebuie să ne dăm seama că orice mişcare a celorlalţi, orice schimbare a celorlalţi presupune cruce pentru cel care încearcă să îi ajute. O cruce mai mică sau mai mare. (…)

O să vă vorbesc acum puţin despre un alt caz de convertire din vremurile noastre, despre Monica Fermo, o actriţă de la Teatrul Naţional, evreică de neam, care a trecut la Ortodoxie şi care a ales calea monahală, e la locurile sfinte de foarte mulţi ani[10]; o evreică ce a cunoscut desfrâul la maxim, a păcătuit

[10] Monica Fermo s-a călugărit, primind numele Ecaterina. În ultimii ani, a devenit cunoscută prin cărţile sale şi prin conferinţele pe care le-a ţinut în centrele universitare.

cât se putea păcătui, până la limită.

Sunt oameni pe care viaţa Sfintei Maria Egipteanca nu-i mai mişcă, pentru că trăim în alte vremuri, în alte probleme şi, paradoxal, în viaţa Sfintei Maria Egipteanca se regăsesc, ca pocăinţă, mai ales oamenii curaţi la suflet, care au păcătuit cel mai puţin. Pe ei îi mişcă viaţa Sfintei Maria Egipteanca, dar ceilalţi au nevoie de modele mai apropiate de vremurile noastre.

Nu vreau să vă plictisesc, dar am să vă spun câteva citate din câteva cărţi, pentru că mi se pare mai frumos un cuvânt rostit de cel care a trăit pe propria piele bucuria naşterii în Hristos.

Zice maica aşa: „Practic nu ştiu şi nu pot să mă exprim aşa cum aş dori ca să redau starea mea interioară. Ce este unirea cu Hristos? Este totul.” E drept că faptul în sine a durut-o tare pe Monica, faptul trecerii la credinţa creştină, căci a strigat cu glas mare în clipa în care a fost botezată.

Dar chiar în secunda următoare, Elena – numele de botez – s-a trezit la viaţă şi, uimită de tot ceea ce vedea, L-a luat pe Hristos de mână şi, în sunetele frumoasei cântări *Isaie, dănţuieşte*, a pornit jocul vieţii.

Şi zice: „Da, sunt Elena, în toată fiinţa mea, în toţi porii, în toate celulele. Şi cred că ADN-ul şi ARN-ul o vor recunoaşte acum pe Elena, fluturele ce s-a înălţat astăzi spre cerul lui Hristos ca să-I declare cât de mult Îl

iubeşte. Da, pe El Îl căutam, în toată minciuna şi nebunia vieţii mele. Pe El Îl căutam, dar mă murdărisem atât, încât nu mai puteam nici să-L intuiesc, dară-mi-te să-L zăresc. Căci El era acolo, la doi paşi de mine, dar Monica nu mă lăsa să-L văd. Îl acoperea cu eul ei murdar şi josnic, plin de ură şi duhnind a moarte. De câte ori o fi strigat sau o fi încercat El să-mi spună ceva, mereu o găsea pe Monica, ca un soldat de pază la uşa sufletului, nelăsând pe nimeni să-i distrugă castelul de nisip, şi acela murdar, în care se ascundea. Dar acum s-a terminat tot coşmarul, definitiv, până la mormânt şi dincolo de el, a învins Elena, unită cu Hristos!”

Aceasta este mărturia unei persoane care poate da mărturie de marea minune a botezului. Ca şi părintele Steinhardt, de altfel, un alt evreu care a ales credinţa creştină, poate da mărturie şi a dat mărturie despre minunea pe care o simte sufletul care este botezat cu Hristos. Cei care am fost botezaţi cât eram prunci nu ne dăm seama de transformarea profundă pe care au simţit-o trupul şi sufletul nostru.

E mare lucru că mai există convertiţi în vremurile noastre. E mare lucru să avem iscusinţa de a ne folosi de convertirile de lângă noi din vremurile noastre.

De exemplu, duhovnicul A.S.C.O.R.-iştilor de la Cluj, în copilărie, crescând într-o familie preoţească şi smintindu-se de grămada de

neputinţe din lumea preoţească, s-a îndepărtat de Hristos, a crescut departe de Biserică, s-a lăsat sedus de filosofie şi în mod special de filosofia sinuciderii. Pentru că vedea cât de stearpă e viaţa creştinilor căldicei şi credea că numai sinucigându-se va găsi răspuns la întrebările sale.

Fiind tânăr, ducându-se într-un pelerinaj la mormântul Părintelui Arsenie Boca - la insistenţele fratelui său, care şi el este preot astăzi - tânărul filosof care dispreţuia poveştile spuse de Biserică, ajungând la mormântul Părintelui Arsenie Boca, s-a convertit pe loc. A fost o convertire tulburătoare. Şi sunt multe, multe convertiri de genul ăsta.

Voi mai vorbi puţin despre celebrele cazuri de convertire din vremea noastră, nu înainte de a preciza faptul că e greşit să le pretindem convertiţilor – şi acum vorbesc ca şi cum n-aş fi eu unul din convertiţi, ci ca şi cum aş fi trăti creştineşte de când eram mic – este greşit să le cerem perfecţiunea pe care noi înşine nu o avem.

Când m-a rugat Monica Fermo, sora Elena, să scriu prefaţa pentru jurnalul ei *Talita kumi*, am preferat să nu scriu nimic. Am preferat să pun o întâmplare din *Pateric*, cu cineva care se sminteşte de vieţuirea unui avvă. Şi se gândea cum de avva a băut puţin vin, se aştepta ca avva să ducă o viaţă mult mai aspră. Şi vrând să plece, avva l-a întrebat: „De unde eşti?” „Sunt egiptean.” „Din care

cetate?” „Nu sunt cu totul orăşean.” „Ce făceai când erai în satul tău?” „Eram pândar.” „Şi unde dormeai?”, l-a întrebat avva. „La ţarină.” „Aveai aşternut sub tine?” „Da, la ţarină aveam aşternut sub mine.” „Dar cum?” „Jos.” „Dar ce aveai de mâncare la ţarină? Ce fel de vin beai?” Mânca pâine uscată şi, dacă găsea, puţină pastramă şi bea apă. Şi bătrânul a continuat: „Mare osteneală. Dar este şi baie în sat, ca să vă scăldaţi?” „Nu, ci, când voim, ne scăldăm în râu.” La care avva i-a explicat că înainte era mare în palatul împăratului şi a lăsat cetatea şi a venit în pustie. Că înainte avva avea case mari şi lucruri multe şi, defăimându-le, a venit în chilia mică. Înainte avea pat de aur cu aşternuturi scumpe, dar a ales aşternutul prost. Înainte avea haine de mare preţ, şi acuma purta haine proaste. Înainte mânca foarte mult din toate bunătăţile, acuma mânca puţine verdeţuri şi bea un pahar mic de vin. Înainte avea slugi, acuma trăia singur. Şi atunci, cel care-l judecase pe avva, a zis: „Vai mie! Că din multa pătimire a lumii, la odihnă am venit, şi cele ce nu le aveam atunci, le am acum – adică în viaţa monahală – iar tu din multă odihnă ai venit la pătimire, şi din multă slavă şi bogăţie ai venit la smerenie şi sărăcie.”

Dacă i s-ar pretinde, de exemplu, Monicăi Fermo – sora Elena o cheamă acum – să fie mare ascetă, mare pustnică, ar fi bine ca cei care pretind aşa ceva să fie ei înşişi mari

asceţi şi mari pustnici. Ar trebui să ne dăm seama că, în vremurile noastre, măsura nevoinţei este mult mai mică decât măsurile de dinainte. Şi poate nu este normal să i se ceară unei femei care a păcătuit poate mai mult decât Sfânta Maria Egipteanca să ajungă la asceza Sfintei Maria Egipteanca.

O să vorbesc puţin despre cele mai cunoscute cazuri de convertire. Cel mai cunoscut, poate, din Ortodoxia americană, este părintele Serafim Rose, un părinte care a intrat în Ortodoxie crescând sub ocrotirea Sfântului Ioan Maximovici care, pe vremea aceea, era arhiepiscop de San Francisco, arhiepiscop făcător de minuni, ale cărui sfinte moaşte, precum ştiţi, sunt întregi, neputrezite, în Catedrala din San Francisco.

Părintele Serafim Rose povesteşte cum l-a sedus Ortodoxia:

„De ani întregi, pe cale livrescă, eram încântat să mă consider deasupra tradiţiilor şi, în acelaşi timp, oarecum credincios fiecăreia dintre ele. Păşind pentru prima oară într-o biserică ortodoxă, una rusească de la San Francisco, nu-mi pusesem în gând decât să iau pulsul unei alte tradiţii, amintindu-mi că Guenon sau unul dintre discipolii acestuia indicase Ortodoxia ca pe forma cea mai autentică a religiei creştine.

Mi s-a întâmplat însă acolo ceva ce nu mai trăisem niciodată, deşi văzusem multe temple orientale, mai ales budiste. Inima mi-a

spus, dintr-o dată, că eram acasă, că zbuciumul căutărilor mele luase sfârşit.

Îmi scăpau în mare parte semnificaţiile ritualului, iar slujba, într-o limbă ce-mi era complet străină, mi se păru nu doar obscură, ci de-a dreptul ciudată. Cu toate acestea, am început să iau parte la slujbele ortodoxe din ce în ce mai des, străduindu-mă să învăţ încetul cu încetul ceva din limbă şi obiceiuri.

Trăiam fascinaţia Ortodoxiei creştine, dar eu încă eram tributar principiilor mele guenoniste, ce susţineau autenticitatea tuturor tradiţiilor spirituale. Totuşi, în urma contactului direct cu Ortodoxia şi cu creştinii dreptcredincioşi, în conştiinţa mea s-a lămurit ideea că adevărul, pe care-l căutasem cu atât de îndelungă fervoare, era mai mult decât un concept abstract de ordin mental. Îl simţeam tot mai mult ca pe ceva personal, ba chiar ca pe o persoană, ce se adresa direct inimii mele, provocându-mă la iubire. Aşa L-am întâlnit pe Hristos."

Şi, poate că ştiţi, după ce L-a întâlnit pe Hristos, tânărul Eugen Rose şi-a cumpărat un munte, ca să pustnicească pe el, a întemeiat aşezământul Sfântul Gherman din Alaska, împreună cu Gleb Podmoşenski, a dus o viaţă de nevoinţă şi de rugăciune foarte aspră.

Uneori, Sfântul Ioan Maximovici, trecut la Domnul, i se arăta în chip minunat... Mergând pe calea rugăciunii şi nevoinţei, părintele Serafim a dobândit el însuşi sfinţenia.

Sunt unii care l-au judecat aspru pe părintele Serafim Rose, spunând tot felul de minciuni legate de viaţa de după convertire a Părintelui Serafim, şi care-l acuză că ar fi murit chiar în păcat.

Dar există o soluţie cu care fiecare dintre voi îşi poate da seama dacă părintele a murit în păcat sau a murit în sfinţenie. Cine are pix, creion, să scrie metoda, că e foarte importantă. Reţetă: a se căuta cu multă grijă o poză de la înmormântarea părintelui Serafim Rose. A se privi cu atenţie chipul respectiv. Atât.

Căci copiii care au văzut trupul adormit al Părintelui Serafim nu se puteau dezlipi de el. Pentru că avea un chip atât de senin, un chip atât de plin de pace, un chip atât de luminos, încât copiii nu voiau să părăsească trupul celui mort.

Acuma, rămâne să judece istoria dacă acei copiii simţeau pe părintele acela un sfânt sau îi atrăgea duhoarea păcatului pe care ar fi radiat-o, chipurile, Serafim Rose.

Cei care sunt iubitori de Hristos ştiu că părintele s-a arătat după moarte. S-au strâns mărturii minunate despre el. M-am bucurat ca şi la Schitul românesc Colciu, din Sfântul Munte Athos, să-mi dea părinţii de acolo, cu mare evlavie: „Uite aici, ulei de la candela Părintelui Serafim Rose!”

Părintele Serafim e prigonit… De altfel, şi Sfântul Ioan Maximovici a suferit o mare

prigoană nu numai în timpul vieţii, ci şi după moarte. Când părintele Serafim Rose făcea publice minunile Sfântului Ioan Maximovici, un episcop a spus: „Lasă, lasă să treacă timpul, să moară – că Sfântul Ioan Maximovici făcea minuni din timpul vieţii – lasă să moară, şi atunci o să puteţi scrie ce bazaconii vreţi!”

Numai că părintele Serafim nu scria bazaconii, dădea mărturie despre minunile pe care le făcea Sfântul Ioan. Tot aşa, o să vină vremea când alţii vor da mărturie despre minunile pe care le face cuviosul Serafim de la Platina.

Aş face referire acum la mărturia pe care o dă Kallistos Ware, tocmai ca să vedeţi cât de mult seamănă cele două cazuri de convertire.

„Treceam pe una din străzile Londrei când, deodată, am văzut o biserică pe care n-o cunoşteam. Împins de curiozitate, am intrat. Prima impresie a fost aceea de gol. Nu vedeam nimic: nici pupitru, nici scaune, nici bănci. Doar o imensă pardoseală lustruită. Era foarte întunecos.

Apoi, obişnuindu-mi-se ochii cu întunericul, am observat că biserica nu era cu desăvârşire goală. În picioare, de-a lungul pereţilor, erau nişte oameni. Erau şi icoane luminate de candele, iar undeva cânta un cor.

Sentimentul de gol, de la început, s-a transformat în opusul său, şi m-a copleşit impresia unei copleşitoare plenitudini. Prin icoane şi mâna aceea de credincioşi, am per-

ceput, tainic, Biserica nevăzută. Mă simţeam parcă sorbit în sus, înălţat într-o lucrare mult mai mare decât mine. Da, mi-era dat să văd cerul pe pământ."

Aşa mărturiseşte Preasfinţitul Kallistos Ware că s-a convertit. Vedem în similitudinea acestor două convertiri faptul că era exact acelaşi Duh Sfânt care-i cheamă pe oameni în Biserică. Exact acelaşi Duh Sfânt care – în timp ce diavolul se luptă să-i rupă pe oameni de Hristos – acelaşi Duh Sfânt îi cheamă pe oameni în biserică.

„În Biserica Slavei Tale stând, în cer a sta ni se pare" – zice un text bisericesc, şi aşa este. În momentul în care cunoaştem viaţa în Hristos, stând în biserică, „în cer a sta ni se pare".

Aş pomeni acum despre Maxim Egger, un alt convertit, care spune:

„Să fie limpede: trecerea mea la Ortodoxie nu este rezultatul unei reflexii intelectuale, nici al unei fascinaţii mai mult sau mai puţin exotice, ci rodul unei îndelungi formări spirituale. În trecerea mea nu este nici renegare, nici trădare a unei alte confesiuni – el fusese botezat catolic – dar, dată fiind îndelunga mea îndepărtare de biserica catolică, nu era vorba de o schimbare şi, cu atât mai puţin, de o ruptură, ci de o reintegrare în altă parte, dar în Trupul lui Hristos, care este Unica Biserică. Nu am ales o confesiune opunând-o celeilalte (adică nu a

venit la Ortodoxie pentru că ar fi fost *mai* bună, sau *mai* interesantă decât catolicismul), după savante demonstraţii între măsurile de adevăr ale fiecăreia, ci pur şi simplu mi-am urmat calea ce se deschidea paşilor mei, supunându-mă irezistibil unei lumi de-o strălucire şi de o puritate nepământeşti.

În acest sens convertirea mea este în mod esenţial o împlinire. De fapt, nu m-am convertit la Ortodoxie, ci la Hristos, Care este Adevărul şi Calea."

Foarte important astăzi, când se vorbeşte atât de mult de importanţa legăturilor cu celelalte confesiuni: un convertit dă mărturie despre faptul că nu a trecut de la o parte a Bisericii la alta, ci a trecut de la întuneric la Adevăr, la Adevărul din Trupul lui Hristos, care este Biserica cea una.

Este interesant că, atunci când Arhimandritului athonit Vasilios de la Iviron i s-a cerut să scrie o carte contra ecumenismului, el a scris *Intrarea în Împărăţie* – o carte despre frumuseţea vieţii ortodoxe. Şi a dat mărturie că Ortodoxia este atât de frumoasă, atât de minunată, că este atât de frumos să fii în Biserică, încât oriunde altundeva ai fi, în afară de Biserica Ortodoxă – Trupul lui Hristos –, eşti în pustiu.

Mi s-a părut cel mai frumos mod de a combate rătăcirile. Nu-i nevoie să spui că ceilalţi sunt handicapaţi, că ceilalţi sunt defecţi sau că sunt cine ştie cum, ci să dai

mărturie că numai în Biserică găseşti împlinirea, că numai Biserica Ortodoxă este Trupul lui Hristos.

Aş vrea să pomenesc aici o întâmplare care pe mine m-a pus foarte tare pe gânduri, şi anume, pocăinţa fiului Sfântului Ioan de Korma, pentru că şi eu am copii, am trei copii, deocamdată, şi mă gândesc cu inima strânsă cum va fi peste câţiva ani de zile, pentru că ştiu că în şcoli desfrâul ia cote din ce în ce mai alarmante... Soluţia am găsit-o citind despre Sfântul Ioan de Korma, care era nu numai un preot foarte bun, era şi un soţ foarte bun şi un tată foarte bun, şi le-a oferit copiilor lui o predică de zi cu zi; pentru că aceşti copii au crescut văzându-şi tatăl jertfindu-se lui Hristos.

Dobândind darul înainte-vederii, Sfântul Ioan de Korma i-a proorocit fiului său, preot, tot cu numele Ioan, că se va lepăda de Hristos, slujind satanei – o profeţie foarte dură, vă daţi seama că inima părintelui sângera când i-a făcut fiului său cunoscut acest fapt.

Şi, aşa cum a profeţit Sfântul Ioan de Korma, tânărul preot Ioan s-a lepădat de Hristos, pactizând cu biserica apostată din Rusia, care fusese creaţie a comuniştilor, care voiau să surpe Biserica dinăuntru. Şi-au dat seama că dacă lovesc Biserica numai din exterior, ea va naşte mucenici. Şi atunci, au încercat să atragă de partea lor ierarhi şi preoţi, care au devenit luptători împotriva lui

Hristos.

Şi vedeţi şi în *Viaţa Sfântului Iona din Odessa*, cum astfel de preoţi, care au pactizat cu satana, în cele din urmă s-au pocăit şi au reintrat în Biserica Ortodoxă.

Ei bine, tânărul preot Ioan, după apostazia sa, având vie în minte pilda tatălui său, s-a pocăit, s-a rupt de ierarhii şi preoţii apostaţi şi a ales calea jertfei, calea muceniciei. A ajuns în lagăr, deportat, şi a fost canonizat cu numele de Sfântul Ioan de Korma al II-lea. Mi s-a părut tare frumos: tatăl – Sfântul Ioan de Korma, fiul – Sfântul Ioan de Korma al II-lea.

Dacă, peste ani de zile, când veţi fi părinţi, dacă veţi vrea ca fiii voştri să meargă pe calea mântuirii, trebuie să fiţi pilde vii pentru ei, pentru că nimic nu-i mişcă mai tare. Păcatul nu le poate da împlinirea, păcatul o să-i facă să sufere. Şi vor şti: uite, părinţii mei trăiau altfel, există o alternativă: putem să gustăm din bucuria din care se împărtăşeau ei.

În acelaşi timp în care ne folosim de pildele convertiţilor din vremurile noastre, nu trebuie să trecem cu vederea nici marile convertiri de la începuturile Bisericii, din primele secole ale Bisericii. Şi tot aşa trebuie să purtăm în cugetul nostru pilda celor care au reuşit să îşi schimbe viaţa prin pocăinţă. Nu ştiu de ce foarte puţini oameni vorbesc despre Sfântul Mucenic Bonifatie... Pentru cine nu ştie

viaţa lui, am să spun în câteva cuvinte cum a intrat în ceata sfinţilor.

Bonifatie era un bărbat care trăia în păcat cu stăpâna lui, un bărbat care căzuse în patima beţiei, un bărbat pe care, dacă ar fi fost vecinul nostru de bloc, l-am fi judecat amarnic. Sau, dacă am fi trăit noi lângă el, l-am fi arătat cu degetul, bârfindu-l şi judecându-l în fel şi chip.

Când Aglaida l-a rugat pe Bonifatie să se ducă la Roma să cumpere moaşte de mucenici – pentru că păgânii nu se mulţumeau să-i omoare pe creştini, mai scoteau şi bani din vânzarea trupurilor mucenicilor, Bonifatie a întrebat-o: „Dar dacă mă voi întoarce eu însumi mucenic, ce vei spune?”

Amanta lui, femeia cu care trăia în păcat, nu era căsătorită nici ea, nici el nu era căsătorit, i-a zis: „Tu, beţivule?” Aglaida nu se aştepta ca Bonifatie să se pocăiască.

Şi totuşi, ajungând la Roma, văzând trupurile sfârtecate ale mucenicilor, picioare tăiate, mâini tăiate, Bonifatie şi-a dat seama că viaţa asta pământească are un sfârşit şi ne ducem dincolo, unde vom da socoteală pentru fiecare păcat pe care-l facem. Şi a mărturisit: „Vreau să fiu şi eu creştin!” Şi a fost ucis, a intrat în ceata mucenicilor. Numai că slugile care veniseră împreună cu el nu ştiau că Bonifatie primise mucenicia şi-l căutau prin cârciumi, îl căutau în toate locurile de pierdere a sufletului şi nu-l găseau în niciun chip.

Şi până la urmă au auzit: „Vedeţi că unul care arată aşa cum spuneţi voi a primit mucenicia pentru Hristos.” Şi slugile au spus: „Bonifatie? Nu, nu se poate!”

Dar pentru că nu-l găseau în niciun alt loc, s-au dus şi l-au căutat la locul de mucenicie. Şi l-au văzut acolo pe Bonifatie şi chiar trupul lui l-au cumpărat şi l-au adus acasă.

Şi Hristos i S-a arătat Aglaidei şi i-a spus: „Până acum ţi-a fost slugă, de acum îţi va fi stăpân.” Şi Aglaida s-a pocăit şi, din femeie desfrânată a devenit sfântă.

Trebuie ca aceste modele ale sfinţilor să fie vii în vremurile noastre şi să ne dăm seama că nimic nu ne împiedică să fim noi sfinţi Bonifatie şi noi sfinte Aglaide. Avem momente de cădere, mai mari sau mai mici, şi diavolul vrea să ne spună: „gata, viaţa voastră creştină s-a terminat!” Şi în astfel de momente noi putem răspunde: „Nu, noi trăim pentru Hristos şi ne putem ridica aşa cum s-a ridicat Bonifatie şi Hristos ne poate primi la El aşa cum l-a primit pe Bonifatie şi putem intra în bucuria Împărăţiei, aşa cum a intrat Sfântul Bonifatie.”

Ar fi foarte important să cunoaştem a doua pocăinţă. Există unii oameni care trăiesc în păcat, află de Biserică, li se spune că în Biserică găsesc liniştea, găsesc pacea, şi vor să înceapă o viaţă nouă; se lasă de fumat, de băut, de cine ştie ce desfrânări, după care, când vine o ispită mai puternică, se leapădă,

păcătuiesc şi nu mai au puterea să se ridice şi se gândesc: „Am vrut să fiu al lui Hristos, dar n-am reuşit. Doamne, tu ştii că am încercat să mă lupt cu păcatul, dar n-am reuşit.” Sau sunt alţii care se luptă şi iar cad, şi iar se luptă şi iar cad, şi iar se luptă şi iar cad, şi până la urmă zic: „Doamne, m-am plictisit să-i spun duhovnicului că de doi ani de zile tot păcătuiesc!”

Eu cunosc o maică, care iar se spovedea, iar păcătuia, iar se spovedea – dar nu era în haina monahală, şi părintele o tot răbda. Şi părintele a tot răbdat-o, până când, într-o noapte, s-a visat în biserică şi a văzut că Maica Domnului avea ceva pe ochi, şi ea nu putea să vadă ochii Maicii Domnului. Şi-a dat seama că pentru păcatele ei s-a întâmplat asta. Şi acuma duce, ca maică, o viaţă de aspră nevoinţă.

Trebuie să avem curajul de a înţelege nu numai măreţia primului moment de pocăinţă, sau a celui de-al doilea moment de pocăinţă... De o sută de ori dacă se întâmplă să cădem, de o sută unu ori să ne ridicăm. Să nu ne fie teamă, pentru că Hristos ştie exact neputinţele noastre.

Îmi scria un tânăr care se masturba: „Ce să fac, că iar mă masturbez, iar mă spovedesc, şi mi-e şi ruşine de duhovnic, căruia i-am tot spus că mă masturbez, acuma, când mă duc la el, el deja ştie ce-i spun.” Şi i-am spus: „ori oboseşti tu, ori oboseşte dracul,

dar unul din voi tot o să obosească! Oboseşte tu, spovedindu-te, şi până la urmă pleacă dracul de la tine. Iar cazi, iar te lupţi, te ridici, şi dacă iar pici, iar te ridici, şi tot aşa.” Şi cam asta este calea.

La noi nu e ca la sectanţi, care zic: „gata, L-au cunoscut pe Domnul, intră Duhul în ei şi de-acum nu mai păcătuiesc”. De ce nu mai păcătuiesc? Pentru că intră duhul diavolului în ei, şi atunci fuge dracul păcatului, ca să intre dracul ereziei; fuge dracul fumatului, ca să intre dracul minciunii. Este foarte trist, însă, când oamenii nu au puterea să se pocăiască a doua sau a treia oară...

Unii rămân în păcat invocând faptul că şi unii preoţi păcătuiesc. Ce credibilitate mai are Biserica, când unii slujitori ai altarului păcătuiesc? Trebuie să ne temem puţin, să ne doară puţin faptul că noi înşine ne punem stavilă între ceilalţi şi Hristos. Noi înşine, prin viaţa pe care o ducem, îi împiedicăm pe ceilalţi să-L cunoască pe Hristos.

Pentru că dacă există anumite ratări, anumite căderi în rândurile preoţilor, este pentru că aceşti preoţi au ieşit din rândurile noastre. Sunt preoţii pe care i-au născut parohiile noastre. N-au crescut pe altă planetă şi i-a adus Sfântul Sinod cu elicopterul sau cu racheta, au crescut alături de noi, sunt fraţii noştri, verişorii noştri, vecinii noştri, sunt oamenii care au crescut cu noi, noi i-am ajutat să fie aşa. Dacă noi eram sfinţi, şi ei ar fi fost

sfinţi. Dacă noi am fi dus o viaţă mai curată, şi ei ar fi dus o viaţă mai curată.

Şi dacă ne mulţumim să-i arătăm cu degetul, suntem noi înşine făţarnici, pentru că pe noi ar trebui să ne arătăm cu degetul. Pentru că dacă noi am fi trăit altfel, ei nu mai cădeau acum sau nu mai cădeau atât de tare, şi alţii se apropiau de Hristos.

Trebuie să ne dăm seama că numai Dumnezeu poate lucra ca oamenii să se mai apropie de o Biserică care reuşeşte să producă şi sminteală. Noi găsim în biserică adevărul, găsim virtutea, găsim frumuseţea şi totuşi găsim şi sminteala.

Dau un singur exemplu. Cum ar putea un american să se apropie de credinţa ortodoxă, când Evanghelia spune clar că Hristos nu mai e nici elin, nici iudeu, nu mai suntem după neamuri, şi americanul vede în America nu ştiu câte episcopii care se suprapun: sârbii cu grecii cu românii cu cine ştie mai care. Şi se gândeşte: poate să fie asta Biserica lui Hristos? Poate să fie Biserica cea una, când există atâta divizare? Îi e foarte greu să înţeleagă!

Să ne gândim la marile convertiri pe care mass-media le ridică în slăvi. Ştiţi că Madonna s-a apucat de Kabala. Nu mai merge la concert dacă nu se face cine ştie ce ritual, sau nu mai asista la nu ştiu ce prezentare dacă nu vin „preoţii” kabalişti să dea cu apă sfinţită, să se sfinţească locul. Şi mass-media pune camera

pe ea. Când Richard Gere se lasă fascinat de credinţele orientale... e în centrul atenţiei!

În momentul în care Prinţul Charles al Angliei vrea să se apropie de Ortodoxie, şi vine în pelerinaj la Sfântul Munte Athos, atunci mass-media pune camera în altă parte, asta n-o interesează, asta nu e de succes, gargara asta nu ţine! Dacă Prinţul Charles făcea cine ştie ce păcat, atunci era în centrul atenţiei, dacă merge la Sfântul Munte, nu trebuie să mai fie luat în seamă!

Să ne dăm seama că mass-media este contra lui Hristos, propovăduieşte tot ce poate fi mai străin de învăţătura lui Hristos... Nu e rolul mijloacelor mass-media să propovăduiască învăţătura lui Hristos, dar ar putea cel puţin să nu fie duşman al învăţăturii lui Hristos.

Or, vedem că mass-media – prin filmele care sunt la televizor, atâta violenţă, atâta sex, atâta divertisment, îi învaţă pe oameni să trăiască altfel, să trăiască după cugetul acestei lumi, îi sufocă pe oameni, le dă orice altceva. Cum se dădea înainte, în arenele romane, pâine şi circ, azi ne dă mass-media circ. Dacă pâine nu ne mai dă statul, chiar dacă muncim, barem circ să avem grămadă, de dimineaţă până seara, 20 de canale, 50 de canale de televiziune...

Ar trebui amintit totuşi şi faptul că sunt oameni care au mare nevoie de Hristos şi la care noi, totuşi, ca ortodocşi, nu venim. Aţi

auzit de vreo misiune ortodoxă, misiune pe care să o facă Biserica Ortodoxă Română, în ţările africane? Sau de vreo misiune făcută de Biserica noastră în ţările musulmane? Nu aţi auzit şi nici nu v-aţi gândit că s-ar putea face.

Pentru că ne-am învăţat cu un fel de lenevie a mărturisirii. Nici nu ne mai trece prin cap că ar fi normal ca fraţi ai noştri în Hristos să meargă să-L mărturisească pe Hristos în faţa mahomedanilor. O astfel de mărturie este jertfelnică şi se poate sfârşi cu mucenicia, dar este mărturia la care cheamă Evanghelia.

Totuşi, în Africa, de exemplu, un părinte, Cuviosul Cosma de la mănăstirea athonită Grigoriu, a făcut o misiune extraordinară în Zair, botezând un număr foarte mare de zairezi. Minunile care au avut loc în Africa sunt asemănătoare cu minunile din primele veacuri ale Bisericii. Ne dăm seama că exact acelaşi Dumnezeu care a lucrat atunci lucrează şi acum. Am să vă citesc puţin din mărturiile acestor africani.

O femeie a venit la un preot ortodox şi i-a spus: „Părinte, sunt romano-catolică. Zilnic Îi cer lui Dumnezeu să mă călăuzească spre mântuire (precum ştiţi, nu numai ortodocşii se roagă să se mântuiască, şi catolicii, şi protestanţii şi toţi sectanţii se roagă să se mântuiască). Într-o noapte am avut un vis. Am văzut un preot îmbrăcat la fel ca tine, cu sutană şi barbă, iar faţa lui părea plină de lumină. (Preoţii catolici nu au barbă, precum

ştiţi.) A venit la mine şi mi-a vorbit în swahili, ceea ce m-a minunat foarte mult, deoarece îl văzusem pentru prima dată. Mi-a arătat o biserică şi mi-a zis: «Deoarece ceri cu lacrimi să ţi se arate mântuirea, iată, aici este adevărata Biserică unde o vei găsi. Du-te la această biserică şi preotul îţi va spune ce să faci pentru a fi botezată»”.

Iată că în această minune Dumnezeu a arătat că cine căuta cu adevărat mântuirea o putea afla în Biserică. Această femeie catolică putea spune: „Dar nu mă aflu şi eu, totuşi, în marele trup al lui Hristos?” Şi totuşi, Dumnezeu i-a spus că adevărul este în Biserică şi femeia a cerut botezul.

Numai harul lui Hristos din Biserică poate dărâma credinţele idolatre ale africanilor. Numai harul lui Hristos poate birui farmecele pe care le fac vrăjitorii africani.

O întâmplare extraordinară a avut loc în capitala Zairului, în Kinshasa. Venise un preot catolic din Belgia ca să facă mare misiune. Îi convertise pe mulţi zairezi la catolicism. Pe partea străzii unde se afla biserica preotului catolic, şi-a stabilit cartierul general un vraci.

În fiecare seară, chiar în timpul când preotul romano-catolic susţinea slujbele, vrăjitorul suna din toba sa, aduna oameni în jurul său şi-şi săvârşea ceremoniile magice. El îşi punea idolii de lemn să danseze, oamenii cântau şi, în general, făcea mult zgomot şi tulburare. Şi acestea nu făceau decât să facă

deşarte lăudabilele eforturi ale preotului romano-catolic.

Preotul i-a sugerat magicianului să stabilească o altă oră pentru a-şi chema adepţii, dar vrăjitorul nici n-a vrut să audă. Preotul i-a rugat măcar să nu facă un zgomot atât de mare, dar nu s-au lăsat înduplecaţi.

Astfel, într-o zi preotul a fost silit să se ducă personal la adunările demonice, mânios şi enervat. El a înşfăcat idolii de lemn pentru a-i arunca la gunoi.

Până aici, totul e foarte frumos, şi un preot ortodox ar fi procedat la fel: e lucrare drăcească, ştii că eşti robul lui Dumnezeu, te duci şi-i pui pe foc.

Dar e o diferenţă între *a crede că eşti* robul lui Dumnezeu şi *a fi* robul lui Dumnezeu, pentru că numai robii lui Dumnezeu au putere împotriva diavolilor. Cei cărora li se pare că ar fi slujitori ai lui Dumnezeu, cum sunt preoţii catolici, vom vedea ce putere au.

Preotul a înşfăcat idolii de lemn pentru a-i arunca la gunoi. Dar ce nenorocire groaznică s-a abătut asupra lui! Unul din idolii cei mai mari s-a lipit de palma sa şi nu voia să se dezlipească cu niciun chip. Preotul a tras de el cu disperare, dar degeaba. Furia sa ajunsese la culme.

Atunci vrăjitorul i-a zis: „Dacă mă laşi să-mi fac treaba, atunci nici unul dintre obiectele mele nu-ţi va face rău!” Şi, cuminte, preotul catolic i-a promis că nu se va mai băga nicio-

dată în treaba magicianului. Astfel, la porunca vrăjitorului, idolii s-au îndepărtat de mâinile preotului. De ruşine şi supărare, preotul a plecat pentru totdeauna în Belgia, ţara lui de baştină, luând primul zbor disponibil.

Deci, cam acesta este marele succes la care ar trebui să se aştepte preoţii catolici, pastorii protestanţi, pastorii neoprotestanţi şi toţi cei care cred că-l pot birui pe diavol întrucât consideră că sunt robi ai lui Hristos.

Este adevărat că, totuşi, în unele situaţii vrăjitorii par a ceda în faţa puterii pastorilor protestanţi, numai pentru ca lumea să treacă la rătăcirea respectivă, numai pentru a-i convinge că pastorii respectivi sunt robi ai lui Dumnezeu. Şi dracul vrăjitor îl lasă pe dracul ereziei să cucerească oamenii.

E interesant de povestit şi ce fel de oameni sunt convertiţii din Zair. De exemplu, un misionar, un catehet ortodox, a fost acostat de către musulmani, care i-au propus un salariu de zece ori mai mare numai să mărturisească credinţa musulmană. Şi el a refuzat un salariu de zece ori mai mare, numai pentru a fi al lui Hristos.

Atunci se vede cu adevărat credinţa noastră şi trăirea noastră, când avem de ales între bănuţ şi Hristos, între stomac şi Hristos, între maşină şi Hristos, între casă şi Hristos, – şi-L alegem pe Hristos. E adevărat că, dacă-L alegem pe Hristos, El nu ne lasă nici fără pâine, nici fără casă, nici fără haină, numai că

puţini au curajul de a-L alege.

Dacă tot am pomenit despre înşelarea pe care o propovăduiesc celelalte confesiuni, am să pomenesc şi o întâmplare care a avut loc în Holwezi, în august 1994. Pentru cine vrea să o citească, vă spun titlul cărţii - se numeşte *Cuviosul Cosma Athonitul, apostol în Zair. Apusul vrăjitoriei*, a apărut la Editura Egumeniţa în anul 2004.

Deci, în anul 1994, tot Holweziul era în stare de agitaţie din pricina unor reclame, afişe şi pancarte care anunţau că Hristos va veni să-i vindece pe bolnavii şi neputincioşii, pe ciungii şi pe orbii din toată zona aceea. Precum ştiţi, vin şi pe la noi tot felul de vindecători care ne promit marea şi sarea.

În acelaşi timp, un părinte ortodox, arhimandritul Meletie, îi avertizase pe creştinii ortodocşi de venirea acestui pseudo-mesia, şi, în fiecare seară, îi punea pe credincioşi să se adune şi să se roage, rostind canoanele Maicii Domnului, făcând metanii, pentru a birui puterea drăcească pe care o avea acel pastor protestant. Şi concurau: se rugau sectanţii, se rugau şi ortodocşii.

Rezultatul s-a văzut chiar a doua zi, duminică dimineaţa, venind chiar de pe buzele acestui predicator protestant şi săvârşitor de false minuni. Fiţi atenţi:

„Am fost în numeroase ţări şi oraşe şi peste tot predica mea s-a încununat de succes. Dar cele prin care am trecut aici, în

Holwezi, mi s-au întâmplat pentru prima dată. Am fost aici atât de multe zile şi totuşi n-am putut face nici măcar o minune. Mă întreb de ce. Cred că aici, în oraşul vostru, există o altă forţă, iubiţilor, care – destul de ciudat! – nu m-a lăsat să vă vindec şi să vă fac pe toţi să credeţi în Iisus Hristos. Plec cu o mare amărăciune în suflet şi nu mă voi mai putea întoarce în oraşul vostru."

Împotriva acestui pastor protestant a stat Însuşi Hristos, Hristos pe care-L mărturisea părintele Meletie şi Căruia I se rugau africanii convertiţi. Hristos, Care nu a vrut ca aceşti africani să cunoască minciunile protestante, ci a vrut [ca ei] să cunoască adevărul Bisericii Ortodoxe.

E interesant că sunt mulţi care cred că toate religiile sunt bune şi că pe orice cale ai merge, tot la Dumnezeu ajungi. Rama Krishna spunea aşa: „Dacă cineva este plin de aspiraţie, orice religie ar urma va ajunge la Dumnezeu, fie că este hindus, musulman, creştin sau vedantin. Da, dacă va fi sincer în căutarea sa spirituală, fiecare om Îl va găsi pe Dumnezeu. Există unii care se ceartă şi spun: «Pentru voi nu există nicio speranţă dacă nu o veţi adora pe mama Kali!», sau «Veţi fi pierduţi dacă nu veţi îmbrăţişa creştinismul!» A spune că o religie este adevărată şi că celelalte sunt false este o dovadă de dogmatism şi este o atitudine greşită, căci diverse sunt căile care conduc la Dumnezeu!"

Pe când Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu, a spus cu totul altceva. A spus: „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa! Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.” Cei care vor să ajungă la Tatăl pe alte căi, urcă ce urcă muntele până ajung în prăpastie. Adevărul se află în credinţa creştină, în credinţa ortodoxă.

Sfinţii Părinţi nu s-au temut să mărturisească în faţa musulmanilor că islamul nu mântuieşte, credinţa islamică nu mântuieşte, să mărturisească în faţa evreilor că învăţătura lor, credinţa lor nu este mântuitoare.

Sfinţii Părinţi, urmându-L pe Hristos şi pe Sfinţii Apostoli, au mărturisit că numai credinţa în Hristos este mântuitoare. Sfinţii Părinţi de după schismă, părinţii duhovniceşti până în zilele noastre au mărturisit că adevărul se află numai în Biserica Ortodoxă.

Ar fi bine ca cei care sunt de alte religii să asculte glasul lui Hristos care-i cheamă la El. Poate aţi auzit că vizionând filmul *Patimile*, făcut de Mel Gibson, mulţi, unii musulmani, unii hinduşi, unii evrei, au fost puşi pe gânduri, pentru că au văzut că cineva murea pe cruce, cineva accepta moartea, bătăi, batjocură şi răstignire, spunând că pătimeşte pentru mântuirea tuturor.

Da, să înţeleagă păgânii, să înţeleagă cei de alte credinţe că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Care a venit pentru mântuirea tuturor. Să înţeleagă cei de alte confesiuni că Hristos a venit să întemeieze o Biserică pe care nici

porţile iadului nu o vor putea birui.

La întrebarea: Ce a fost Hristos: ortodox, catolic, protestant, penticostal, baptist, adventist sau ce confesiune a fost? Ce a fost Hristos? Cum putem afla răspunsul la această întrebare? Trebuie să citim 24 de tratate mari de patrologie, de istorie a Bisericii, de dogmatică, de morală? Nu! Evident, nu! Este de ajuns să cunoaştem învăţătura Sfintei Evanghelii, unde scrie foarte clar că Hristos a venit să întemeieze o Biserică şi această Biserică pe care a venit să o întemeieze Hristos se păstrează până în zilele noastre.

Nu e nevoie să apară protestanţii în istorie ca să se întoarcă la credinţa creştinilor din primele veacuri. Biserica n-a murit, nu se sufocase, ca să fie nevoie de o revigorare protestantă. Această Biserică „cea una" este Biserica Ortodoxă.

Am fost întrebat aseară, mi s-a luat un interviu, cum văd reunificarea bisericilor. Şi am spus: Biserica nu poate fi reunificată. Biserica nu se împarte. Biserica este un singur trup al lui Hristos, trupul lui Hristos nu se poate fărâmiţa. Biserica este una: sfântă, sobornicească şi apostolească, cea întemeiată de Hristos. Cei care s-au rupt nu au decât să vină să se unească cu Ortodoxia. Vor să-L cunoască pe Hristos, vor să se mântuiască, să se apropie de Ortodoxie.

Este adevărat că în vremurile pe care le trăim nu trebuie să fim apologeţi ai durităţii,

apologeţi ai neînţelegerii, dar trebuie să ne dăm seama că, în momentul în care propovăduim o altă Ortodoxie decât cea pe care au propovăduit-o Sfinţii Părinţi, ne aflăm în întuneric.

Dar nu numai *ceilalţi* trebuie să se apropie de Ortodoxie. Noi înşine, cei care mergem la biserică, cei care ne spovedim, cei care am căzut, poate, într-o anumită rutină, ar trebui să ne dăm seama că Hristos ne aşteaptă la El, că Hristos aşteaptă să ne schimbăm vieţile.

Cu această idee închei cuvântul de astăzi: trebuie să ne dăm seama că noi înşine avem nevoie să-L trăim mai intens pe Hristos, noi înşine trebuie să ne bucurăm de Hristos, noi înşine trebuie să-L iubim pe Hristos, trebuie să-I facem loc lui Hristos în viaţa noastră. Noi înşine avem nevoie să ne schimbăm vieţile, să punem început bun mântuirii.

Fiecăruia dintre noi ne spune Hristos: „Vino la Mine, suflete, să cunoşti viaţa cea adevărată!” Fiecăruia dintre noi ne spune Hristos: „Vino, suflete, la mântuire!” Pe fiecare dintre noi ne aşteaptă Hristos.

Postfaţă:

DUPĂ ISPITA EREZIEI, ISPITA AVORTULUI ŞI ISPITA SINUCIDERII

Cu vreme în urmă am postat pe blog-ul meu un apel, intitulat „Convertirea ta – mărturii ale cititorilor”. Între ecourile primite a fost şi o scrisoare tulburătoare, care va fi reprodusă aici după apelul respectiv…

***

„Doamne ajută. De-a lungul anilor în care am corespondat cu cititorii mei, am primit multe relatări ale convertirilor lor la credinţa ortodoxă. De la radiestezie, yoga, catolicism etc. La rugămintea autorilor, nu le-am făcut publice. Dar acum pregătesc pentru tipar o carte intitulată *Drumul spre Hristos – Convertiri tulburătoare*[11]. M-am gândit să ataşez un ultim capitol cu mărturiile voastre (ale cititorilor acestui blog). M-aş bucura să îmi scrieţi aici, ca şi comment-uri la acest post, câteva rânduri – eventual chiar câteva pagini, dacă vreţi – despre convertirea voastră. Cele mai bune vor fi tipărite. Dacă vreţi, puteţi semna textele cu pseudonim.

Sunt convins că, aşa cum foarte mulţi oameni mi-au scris mulţumiri pentru că am

[11] Ulterior am ales titlul *Drumul spre Acasă…*, considerându-l mai potrivit.

tipărit *Jurnalul convertirii*, tot aşa vor fi alţii care se vor folosi de mărturiile voastre. De altfel, în această carte o să apară şi interviul pe care i l-am luat lui Claudiu Răducu şi care, după ce a apărut pe net, a avut ecouri foarte favorabile...

Mă rog lui Dumnezeu să le dea celor care au ceva de scris puterea să o facă. În conferinţa *Tu şi Hristos* am făcut referire la două mesaje, primite de la tineri ca voi... De exemplu, mi-a scris un tânăr – şi asta e întâmplarea la care voiam să fac referire: «Am citit cartea dumneavoastră şi vreau să nu mai trăiesc în păcat cu prietena mea.» Pe mine m-a amuzat puţin scrisoarea lui, pentru că era neconvingătoare. Dacă un tânăr trăieşte în păcat cu o fată şi citeşte că e rău ceea ce face, primul lucru, îi spune fetei: «Iubito, de azi înainte o să stai pe stand by!» sau se duce la duhovnic sau se întâmplă ceva şi abia apoi îi scrie, eventual, unui scriitor: «Uite, voi trăi în curăţie!» Mie mi s-a părut apă de ploaie hotărârea lui, mai ales că luni de zile nu mi-a mai scris nimic. M-am gândit: «E clar, hotărârea l-a ţinut câteva zile, sau câteva ore, până s-a apropiat Cleopatra de el. N-a rezistat ispitei.» După câteva luni, am îndrăznit să-l întreb, foarte delicat, cam cum o mai duce – pentru că, dacă-i iei foarte dur pe tineri, fug. Când ai de-a face cu homosexuali, cu prostituate, cu..., cu..., duhovnicii ştiu: trebuie să fii foarte delicat în a te apropia de sufletele

lor. Unii au nevoie să dai cu toporul, şi alţii au nevoie de toată munca mângâierii. Şi l-am întrebat foarte fin cum o mai duce. Zice: «Cum să o duc? Bine o duc. De atunci trăiesc în curăţie. Am înţeles că Dumnezeu îl iubeşte pe om mai mult decât se iubeşte omul pe sine însuşi.» – Citat de la un elev de liceu! M-am bucurat; zic: «Uite, frate, filocalie contemporană».

Adică Hristos îi ajută pe oameni să înţeleagă cât de mare e iubirea Lui faţă de ei. Şi e un record pentru un elev să înţeleagă lucrul ăsta, că Hristos îl iubeşte mai mult decât se iubeşte el însuşi. Şi tot aşa, am primit foarte frumos un sms, de la o fată care a trăit o vreme în biserică, s-a spovedit, s-a împărtăşit, s-a spovedit, s-a împărtăşit, şi la un moment dat a căzut în păcat şi vreme de câţiva ani a stat departe de biserică. Eu am de gând să scriu o carte pentru segmentul acesta de păcătoşi: oameni care au trăit o vreme în păcat, s-au spovedit, şi după o vreme au eşuat şi cred că Biserica nu e pentru ei. Ei scriu: «Am încercat şi cu Biserica şi n-a mers!» Pe ei e cel mai greu să-i convingi. Şi fata asta a reuşit să ia hotărârea de a se spovedi, dar nu la duhovnicul ei. Zice: «Zi-mi că e bine să mă spovedesc la alt duhovnic şi mă duc!» I-am zis: «Nu e bine să te duci la alt duhovnic, du-te la duhovnicul tău!» «Nu, că vreau să mă sinucid!» Cel mai greu mi-e când e vorba de sinucidere, mă şochează relatările de genul

ăsta. Dar eu simţeam, din relatarea fetei, că ea vrea să fie cu Hristos. Şi simţeam că e bine ca eu să stau departe, în expectativă, să nu forţez prea tare. Aşteptam momentul de zdrobire a inimii. Şi aşteptam, şi aşteptam, şi aşteptam, şi ea îmi scria: «Nu te gândeşti că mă laşi singură, fără un cuvânt de ajutor?» Nu ştiu de unde făcuse rost de numărul meu de telefon. Eu nu am binecuvântare de la duhovnic să le dau cititorilor numărul meu de telefon, dar ea îl avea, şi-mi trimitea sms-uri, pe la 11, pe la 12: «Sunt disperată, roagă-te pentru mine, nu ştiu ce să fac!» Şi la un moment dat am convins-o să se ducă la duhovnic, şi auziţi ce mi-a scris. Unul din mesaje: «Roagă-te pentru mine, că mâine vreau să mă spovedesc la duhovnicul meu. Dar asta nu înseamnă că vrăjmaşul nu mă mai ispiteşte cu gândul: *E ruşinos ce ai făcut!* Nu ştiu dacă ţi-am spus, dar deja am spus de două ori acelaşi păcat la spovedanie. Ştiu că am greşit şi-mi pare rău. Pomeneşte-mă, te rog!» După care se spovedeşte şi îmi scrie: «Îţi mulţumesc mult pentru tot! Dumnezeu să-ţi răsplătească înmiit! Dacă rămâneai supărat, eram pierdută! Te rog, nu te scârbi de mine, deşi eu m-am scârbit. Numai bine!» Apoi: «Ai avut perfectă dreptate: părintele s-a bucurat că am mărturisit. Şi, minune: mi-a dat binecuvântarea să mă împărtăşesc. Hristos a înviat!» Pentru că unii n-au păcate chiar atât de mari, dar dracul le spune. Vai, ai făcut

păcatul ăsta, nu te mai duce la spovedanie! Şi fata stătea departe de Biserică, pentru un păcat care nu era foarte mare. După spovedanie, fata mi-a trimis un mesaj pe care vreau să vi-l spun şi vouă: «Ai avut vreodată impresia că tu ai inventat dragostea? Mă refer la faptul de a trăi acest sentiment la maximum, fără a-l perverti. Iartă-mă, dar trăiesc o stare de emoţie plăcută, pe care vreau să ţi-o împărtăşesc şi ţie!» M-am bucurat foarte mult, că un suflet care părea la limita sinuciderii, la limita ruperii de Dumnezeu, totuşi a ştiut să facă pasul care trebuia.

Aştept de la voi mesaje despre convertirea voastră, despre modul în care v-aţi întâlnit cu Hristos, despre prima voastră spovedanie etc. Pe data de 10 martie cartea ar trebui trimisă la tipar. Oricum, şi mărturiile scrise următor vor fi de folos celor care le vor citi pe net. Sau vor fi incluse într-o nouă ediţie a cărţii…”

***

Acestui apel i-au răspuns câţiva tineri, scriind mărturiile lor (confesiunea Valeriei, inclusă în prefaţa acestui volum, face parte din ele). Am reprodus aici cererea de pe blog, gândindu-mă că poate, impresionaţi de mărturia Mirunei – care urmează (şi care a dat titlul postfeţei) - sau de alte mărturii tipărite în

cartea de faţă, se vor găsi cititori care îmi vor scrie (pe blog sau pe adresa de e-mail danionvasile@yahoo.com) despre convertirea lor. Şi, peste unul sau mai mulţi ani, voi putea edita *Drumul spre Hristos – Convertiri tulburătoare*. Dacă voi veţi avea bunăvoinţa de a fi co-autori…

***

„M-am născut într-o familie în care nu se vorbea despre Dumnezeu. În toată copilăria mea, nu-mi aduc aminte decât de o singură dată când am intrat într-o biserică, cred că era biserica Zlătari. Şi eu şi sora mea eram mici şi foarte, foarte emoţionate de preotul bătrân care ne-a luat în faţa altarului. Nu prea înţelegeam noi mare lucru, nu ne vorbise nimeni despre credinţă. La 16 ani am suferit o depresie puternică. Mă uitam la părinţii mei a căror viaţă se împărţea între mersul la serviciu şi uitatul la televizor şi mă întrebam cu disperare: «Asta să fie viaţa? La asta se rezumă tot? Mai bine mă sinucid decât să duc o astfel de viaţă de robot, la capătul căreia mă aşteaptă doar nimicul.» Îmi aduc aminte că era imediat după Revoluţie, la televizor începuseră să se difuzeze emisiuni spirituale şi, într-o zi, am auzit «Tatăl Nostru». Am simţit o emoţie atât de puternică… încă o mai simt, când mă gândesc… şi în clipa aceea, am ştiut că acesta este răspunsul, că singurul sens al

vieţii este Dumnezeu şi că nu voi putea trăi altfel decât ducând o viaţă în Dumnezeu. În mintea mea de copil de 16 ani, mă hotărâsem să mă călugăresc. La 17 ani, mi s-au întâmplat două lucruri, practic simultan. Sora mea a primit o invitaţie la o conferinţă a unui pastor al adventiştilor de ziua a şaptea, şi am hotărât să mergem împreună. În acelaşi timp, o prietenă m-a dus la o întâlnire a tinerilor ortodocşi, care presupunea participarea săptămânală la slujbele Bisericii, şi care avea ca scop final plecarea la Întâlnirile Tinerilor Creştini de la Taizé. La conferinţa adventiştilor, am fost primite cu vorbe bune, cu amabilităţi, cu bunăvoinţă, ni se răspundea la orice întrebare aveam, chiar eram încurajate să punem întrebări. La biserica ortodoxă, preotul ne apostrofa şi mi se părea că ne priveşte de sus, pe noi, gloata de tineri, cam gălăgioşi şi fără cuvenitul respect faţă de Sfânta Slujbă care se ţinea. Şi, copil doritor de acceptare şi de mângâiere, am sucombat în faţa seducţiei sectanţilor. Am fost pe punctul de-a mă «boteza» în erezia lor, şi singurul lucru care m-a oprit au fost ameninţările părinţilor noştri, exasperaţi şi panicaţi de bruscul nostru interes pentru religie. Aşa că, nu m-am mai botezat adventistă, în schimb am plecat la Întâlnirile Tinerilor Creştini (cu asta ai mei au fost de acord, pentru ca fata lor pleca astfel la Viena), întâlniri care au avut loc, de fapt, tot într-o biserică protestantă, în

care se cântau cântece religioase protestante, ortodoxe şi catolice. Un mare «ecumenism». Care pe mine, fire împăciuitoare, şi deja sedusă de adventişti, mă atrăgea.

Apoi, preocupările mele au devenit mai lumeşti, am început să învăţ pentru facultate, nu mai aveam timp să mă gândesc la Dumnezeu, decât poate înainte de examene, când m-am rugat pentru reuşită. Şi Dumnezeu mi-a răspuns la rugăciuni, şi am intrat la facultate fără prea multe pregătiri. Brusc mă simţeam importantă, eram apreciată şi iubită de colegii de facultate (eu, mica fată timidă, respinsă de părinţi şi de colegii de şcoală). Şi-atunci, i-am spus lui Dumnezeu, cu îngâmfare şi sfidător: «Doamne, vreau sa cunosc şi iubirea oamenilor, nu doar pe a Ta».

Un an mai târziu, cunoşteam un cuplu de tineri, care în loc să vorbească despre discoteci şi petreceri, vorbeau despre Dumnezeu, dar şi despre nişte lumi fascinante, paralele, despre misiunea României, despre extratereştri, despre yoga, despre reîncarnarea marilor maeştri şi a marilor sfinţi în România, despre cum toate religiile sunt căi spre acelaşi mare adevăr, despre cum fiecare om poate ajunge una cu Dumnezeu. Vorbe frumoase, vise frumoase, poveşti frumoase... Îmi înaripau imaginaţia. Toate dublate de o primire cu braţele deschise. Eram «iubită», eram «acceptată». Apoi a început să mi se spună că eu sunt o

aleasă, o sfântă reîncarnată pentru marea misiune. Ooooo…, ce putea cere mai mult o fată de 19 ani? Orgoliul meu era consternat şi încântat. Începusem să cred şi să înghit absolut tot ce mi se spunea. Când mi s-a spus că chiar «conducătorul» acestui mic grup de «prieteni», este reîncarnarea lui Iisus, revenit pe Pământ pentru judecată, aveam deja creierul atât de spălat, încât am acceptat fără rezerve. După doi ani în această companie, «vedeam» aure, «vorbeam» cu «spiritele» morţilor, testam chakre, făceam tehnici de yoga, magie «albă», credeam că tot ce-i rău e bine şi că tot ce-i bine e rău, aruncam cu noroi în lucrurile sfinte. Mi-am vândut sufletul, iar când m-au legat bine, au întors foaia. Am fost umilită, folosită, torturată psihic, fizic si moral în moduri inimaginabile, despre care încă mi-e greu să vorbesc, şi nici nu vreau, pentru a nu sminti pe nimeni. Am fost aruncată în păcate cumplite, pentru că astfel, ni se spunea, ne putem smeri mai bine. Şi după un timp, păcatul a devenit însuşi felul meu de a trăi. Ba încă şi pe mulţi alţii i-am tras în păcat. Cu gura ajunsesem să «propovăduiesc» ereziile şi păcatul, viaţa mea întreagă era înglodată în păcate cumplite, în timp ce sufletul meu se tortura în chinuri groaznice. Am fost la un pas de nebunie, la un pas de sinucidere (oricum, m-aş fi sinucis oricând, dacă «gurul» ar fi cerut-o, chiar eram pregătiţi pentru această posibilitate). Dar, sufletul meu plângea. Eram

ruptă între ceea ce mi se băgase în cap, şi credinţa mea profund interioară că Dumnezeu înseamnă Bunătate, Iubire, Curăţenie. Aveam nevoie de cineva care să-mi confirme că aceşti oameni nu sunt cine se pretind a fi, cineva care să mă ajute să ies de sub puterea lor malefică, pentru că singură nu mai puteam. Într-o zi, m-am rugat cu disperare: «Doamne, te rog, ajută-mă, ajută-mă să înţeleg, să văd care este adevărul, să înţeleg.» Şi, da, Dumnezeu mi-a trimis pe cineva care m-a scos din această sectă. Cu puterea dragostei. Trecuseră şapte ani de când cunoscusem acel cuplu de tineri.

Şi, nu, nu m-am întors instantaneu la o viaţă curată, şi nici la Ortodoxie. Continuam să duc o viaţă păcătoasă, continuam să cred o parte din minciunile care mi se băgaseră în cap.

Dar au început să mă ardă din ce în ce mai tare păcatele pe care le făcusem, viaţa pe care continuam să o duc. Nu eram convinsă de Ortodoxie, dar la insistenţele celui care mă scosese din acea sectă, şi pentru că sufletul meu căuta alinare, am ajuns la o mănăstire, la un duhovnic, cu gândul să mă spovedesc. Nu m-a spovedit acel duhovnic faimos, ci un preot tânăr, de-o vârstă cu mine, blând, care nici măcar nu m-a lăsat să citesc de pe o hârtie păcatele pe care le scrisesem, ci a stat muuult, mult de tot de vorbă cu mine, mai mult ca un frate, cu blândeţe şi înţelegere. Dar

n-am plecat bine din mănăstirea aceea, că am căzut repede în păcate cu bărbatul pe care îl iubeam (şi se vede treaba că îl iubeam mai mult decât pe Dumnezeu). La nici două luni, am rămas însărcinată. În clipa în care i-am spus acest lucru, bărbatul respectiv, nu numai ca mi-a întors spatele şi şi-a uitat toate promisiunile şi declaraţiile de dragoste, dar, deşi eram însărcinată, m-a distrus psihic, amintindu-mi zilnic cât de scârbit se simte de mine şi de viaţa mea păcătoasă.

M-am trezit singură, însărcinată, umilită, hăituită. Părăsită de părinţi, bărbatul iubit, prieteni. De toţi cei pe care căutasem toată viaţa să-i mulţumesc. Parcă deodată mi s-a înfăţişat înaintea ochilor toată greşeala mea, tot păcatul meu, toată minciuna şi înşelăciunea. Nici măcar copilul din pântece nu mi-l puteam iubi, căci vedeam în el minciuna şi păcatul meu. N-am avortat pentru că n-am îndrăznit să pun şi omorul pe lista păcatelor mele, dar aş minţi dacă aş spune că nu mi-am dorit ca acest copil să nu mai existe. Aş fi vrut să alerg la preotul care mă spovedise, dar n-am făcut-o, îmi era îngrozitor de ruşine. Toată sarcina şi încă trei ani după naşterea băieţelului meu, am trecut prin depresii cumplite. Când copilul era foarte mic am fost la un pas de sinucidere. Nu-mi mai păsa de nimic. În secunda aceea, în întunericul cumplit din mine, undeva adânc în sufletul meu am simţit (altfel nu pot spune), o voce

blândă, care îmi spunea că totul va fi bine. Scriu şi plâng, pentru că mare e iubirea lui Dumnezeu, care îl scoate pe păcătos şi de pe buza iadului.

Şi dacă vă întrebaţi ce m-a adus la Ortodoxie... Dacă toate ar fi fost bine după naşterea băieţelului meu, poate că m-aş fi întors la viaţa de compromis şi păcat. Dar copilul meu, încă de la naştere, avea noaptea coşmaruri, se speria din orice, se închidea în lumea lui, refuza să vorbească, a devenit chiar violent. Şi în sufletul meu de mamă am ştiut că din cauza păcatelor mele e aşa. Şi-am început să mă rog la Dumnezeu cu toată puterea şi să-mi plâng păcatele a căror urmare o vedeam în copilul meu. Şi amintirea blândeţii preotului care m-a spovedit cu patru ani în urmă m-a făcut să intru în biserici ortodoxe şi să mă rog înaintea sfintelor icoane. Apoi, Dumnezeu a rânduit ca lângă blocul nostru, să se ridice o bisericuţă în care slujeşte un preot blând şi plin de dragoste, care face ca duminica, la Sfânta Liturghie bisericuţa noastră să fie neîncăpătoare. Un preot care se umple de bucurie când un copil îi intră în biserică, îl ridică în braţe şi îl binecuvântează şi ne povăţuieşte pe noi, mamele grijulii să îi lăsăm să meargă oriunde vor ei, să mângâie icoanele, să aprindă lumânări...

Şi într-o zi, mi-am luat inima în dinţi, am cumpărat un îndreptar de spovedanie, am

umplut multe, multe pagini, şi cu prima ocazie în care am avut cu cine să-mi las copilul, m-am dus şi m-am spovedit la primul preot pe care l-am găsit dispus să mă spovedească. Şi numai voi, cei ce v-aţi întors la Dumnezeu puteţi să înţelegeţi bucuria, pacea şi liniştea din sufletul meu. Parcă m-am întors cu adevărat acasă.

Şi dacă vă întrebaţi cum ne este azi, am să vă mai spun încă ceva. Chiar înainte de a mă spovedi, câteva zile la rând, tot auzeam despre minunile Sfântului Nectarie. Iar în ziua în care m-am spovedit, în biserică, în timp ce îl aşteptam pe preot, o doamnă în vârstă s-a apropiat de mine, spunându-mi că aşa simte, că Dumnezeu o trimite la mine, şi printre altele, mi-a dăruit Acatistul Sfântului Nectarie. Pe care de-atunci îl fac în fiecare zi, iar copilul meu devine de la o zi la alta un îngeraş cuminte, ascultător, sensibil, spre mirarea şi uimirea multora.

Mă gândesc la acele cuvinte pe care le-am spus acum mulţi ani: «Vreau să simt şi dragostea oamenilor, nu numai a Ta, Doamne»... Azi spun: «Lasă-mă Doamne să simt numai dragostea Ta, că de nimic altceva nu mai am nevoie».

Îţi mulţumesc Doamne, că nu te-ai scârbit de mine atunci când oamenii m-au lepădat ca pe un gunoi, Îţi mulţumesc pentru dragostea ta infinită.

Doamne Iisuse Hristoase, Maica Domnului, Sfinte Nectarie, Sfinte Stelian vă mulţumesc că ne protejaţi şi că m-aţi călăuzit înapoi, spre dreapta credinţă.

Iertare îmi cer că am scris atât de mult. Aici e toata viaţa mea. Să fie spre folos şi altora. Căci şi mie mi-a fost de folos să citesc mărturia lui Danion şi a altora care au trecut prin ce am trecut eu, să aflu că Dumnezeu i-a primit cu braţele deschise atunci când s-au întors. Doamne ajută!

Miruna”